

SUBJECT	1 st የት/ወት 1 st SEMESTER	2 nd የት/ወት 2 nd SEMESTER	አማካኝ AVERAGE
አማርኛ Amharic	100	100	100
እንግሊዝኛ English	100	100	100
ሒሳብ Maths	100	100	100
ሳይንስ Science	100	100	100
ፊዚክስ Physics	100	100	100
ባዮሎጂ Biology	100	100	100
ኬሚስትሪ Chemistry	100	100	100
ተሪክ History	100	100	100
ሙዚቃ Music	101	101	101
እምነት			
ሰብዓዊነት			
ፀባይ			
ፍቅር			
ትምህርት			

አልተዘዋወረችም

አሌክስ አብርሃም

2016 ዓ. ም

ክፍል አንድ

“ጅል አይሙት እንዲያጫወት!”

በቅርብ እና በሩቅ “እናውቀዋለን” የሚሉ ሰዎች፣ እንደሚያስቡትና እንደሚያወሩት (ሳያስቡ አያወሩ መቼስ!) ብልጣብልጥ፣ ራስ ወዳድና ‘ከነፋስ የፈጠንኩ አራዳ’ አይደለሁም “እና ምንድን ነህ?” ብባል መልሴ “ጅል ነኝ!” የሚል ነው። ጅል ብቻ! ማንም በእኔ ምክንያት በጥቂትም ይሁን በብዙ ተጎድቶ ከሆነ፣ የጎዳሁት በክፋቴ ሳይሆን በጅልነቴ ነው።

ጅልነቴ ቀላል ጅልነት አልነበረም። አራት ስላት ያለው ሰይፍ ነው (የጅል ሰይፍ ባለ አራት ስላት ነው!) በግራ ስላት፣ በቀኝ ስላት፣ ጫፉ ስላት፣ እጄታው ስላት። ሌላውን ስወጋ ራሴንም እዬወጋሁ፣ ሌላውን ስቆርጥ ራሴንም እዬቆረጥኩ ነው። ይኼንን ስል የጥፋቴን መጠን ለማሳነስ አልያም “የዋህኮ ነኝ” በሚል ማስተዛዘኛ ጥፋተኝነቴን ለማለሳለስ አይደለም። እንኳን ያጠፋሁትን ይቅርና፣ ባልዋልኩበት የፈለጉትን ስም አንስተው ሲለጥፉብኝ፣ ለመከላከል ሞክሬ አለውቅም። ከባድ ግዴላሽነት አለብኝ። ግዴላሽነቴ ጅልነቴን ጠብቶ የፋፋ ባሕሪዬ ነው። እንደ ዔሊ ድንጋይ ለብሼው የኖርኩት ምክር የማይበሳው ግዴላሽነት።

እንግዲህ ከጎዳኋቸው ሰዎች ወይም “ጎዳን” ከሚሉት አንዳንዶቹ፤ ይህን ጅልነቴን ከራሳቸው ብልጥነት ጋር አወዳድረው እንደሚያሸንፉ ተስፋ በማድረግ የቀረቡኝ ነበሩ፤ “ቆይ! እዚህ ጅል ላይ እንሰልጥንበት” ብለው እንደ ቀልድ የመጡ፤ ነገር ግን ያቃለሉት የጅልነቴ ወላፊን፤ እንደ ጫካ እሳት እዚያው አፍኗቸው የቀሩ። ሌሎች፤ ከጥልቅ የጅልነት ጉድጓድ እናውጣው በሚል ቅንነት፤ ለርዳታ እጃቸውን የዘረጉልኝ፤ ወደ ላይ ሊስቡኝ ሲሞክሩ፤ የጅልነቴ ክብደት አድልቶ እንጦሮጦስ የወረዱ ናቸው። ጅል ከፊላም ይከብዳል። እንኳን ከሌሎች ጋር ከራሱ ጋር ለመተባበር የሰነፈ መንፈስ፤ ስንፍናውን ያለወቀች ነፍስ እና የነፍሱንም፤ የመንፈሱንም ጉዳይ የረሳ ሥጋ ባለቤት መሆን ነው- የተሟላ ጅልነት ማለት። የተሟላሁ ጅል ነበርኩ።

አንዳንዴ፤ ያለፍኩበትን ከንቱነት ገና ሊጀምሩት የሚራኮቱ ጀማሪ ጅሎችን ስመለከት የሆነ የግሌ ሬዲዮ ጣቢያ መክፈትና ከጧቱ ዐሥራ ሁለት ሰዓት ላይ በጎርናና ድምፅ “ይኸ የጅሎች ድምፅ ነው! እንደምን አደራችሁ ጅሎች?” ማለት ያምረኛል። ሁሉም ከእኔ ወዲያ ብልጥ ላሳር የሚበልበት አገር ዜጋ ነኝና ማንም መልስ አይሰጥም፤ ይኼንን ዝምታ ከብልጠት ይቆጥሩታል። እኔም “ዝምተኛ ነኝ” ስልና “ዝምተኛ ነው” ስባል ነበር የኖርኩት። ጅልነት የተደላደለ መኖሪያው የዝምታ ባሕር ውስጥ መሆኑ የገባኝ ቆይቶ ነው “ጅል ዝም ቢል ብልጎ ይመስላል!” ይባል የለ። በጊዜ ፈውስ እንዳናገኝ ቂል ነፍሳችንን በዝምታ ብልጎ ስናስመስል መኖርን በተረት፤ በአሽመር እና በዘፈን አስተማሩን (ተማማርን ማለት ይሻላል!) ዝምታና ማድበስበሱ ብልጎ ያስመሰለው የጅል አገር ዜጋ ነኝ።

በአገራችን ባህል የዝምታ ትርጉም ግራ የገባው ነው። እውነት በአደባባይ ሲደፈጠጥ እያዩ አፍን መሸበብ፤ ግን ደግሞ በስሚ ስሚ ለመጣ አሉባልታ ነፍስን ጭምር መስጠት። ጫኸ የማያወራ፤ ሐሳቡን የማይገልጽ ሕዝብ የሐሜት ጫካ ነው። በየጋራና ሸንተረሩ ጥይት ከማስጫክ የበለጠ፤ ጫኸ ብሎ ያመኑበትን መናገር የሚከብደው ሕዝብ ጀግንነቱ ከባድ ጥያቄ ውስጥ ነው። በዝም አይነቅዝም ብሔል የነቀዘ ሕይወት እንመራ ዘንድ የፈቀድን ሕዝቦች መሆናችን ሳያንስ ይኸንንም ባህል አድርገን ልንኮራበት ይዳዳናል።

ይኼ ተወልጄ ያደግሁበት ሕዝብ በሹክሹክታ ያወራል፤ ጓዳ ለጓዳ ያወራል፤ እውነት ይሁን ውሸት አግበስብሶ ያወራል፤ እንደ ወረርሽኝ ወሬ በብርሃን ፍጥነት ያዛምታል፤ በአደባባይ ግን ዝምተኛን ያደንቃል- ያበረታታል። በተረቱ “ዝም ባለ አፍ ዝንብ አይገባም” እያለ ዝንብ ፈርቶ ዝም (እንዴት ለዝንብ ዝም ይባላል? ለምን ሰፈራችሁን አጽድታችሁ እንደልባችሁ አታወሩም? የሚል የማሪያም ጠላት ነው!) መንግሥትን ፈርቶ ዝም (እንዴት ዝም በሉ ለሚል መንግሥት ዝም ይባላል አፋኝ መንግሥት እጁን ከአፋችን ላይ እንዲያነሳ መንገር የለብንም ወይ? የሚል የአገር ጠላት ነው) ይሉኝታን ፈርቶ ዝም (እንዴት በይሉኝታ እንለቅ? ብንል የባህል ጠላት መባል ይመጣል።)

ሁሉም ስሕተትና ፍርታታችን እንደ ትልቅ ሐብት በእሳት ሰይፍ ተከቦ የሚጠበቅ ቅርስ ነው፤ እውነት ብቻ ነው ራቁት። ለዚያም ሳይሆን አይቀርም እውነት የእብዶችና ሰካራሞች ልፈፋ ተደርጋ በየመድረኩ የምትሰላው። እብዶች እውነቱን እንዲናገሩለት “ጤነኛው” ከፍሎ ይታደማል። ይኼ ባህላችን ሲሆን ከያኒ የነፍሱን ጥሪ ጣጥሎ የጅሎች አፈቀላጤ ይሆናል። ታዲያ የዚህ ሁሉ ምክንያት ፍርታታችን ቢሆንም፤ ይኼንንም በሰበብ ስንጀቡነው (መቼም ሰበብ አናጣ) “ዝምታችን ትዕግስት የወለደው፤ ትዕግስታችንም አምላካችንን የምንፈራ ሕዝቦች ስለሆንን የተጎናጸፍነው ጸጋ ነው” እንላለን። እውነታው ግን አምላክን መፍራታችን ሳይሆን ፍርታችን ማምለካችን ነው።

በዚህ ሁሉ ዝምታ ውስጥ የታቀፈ ጅልነት ድርጊት ሆኖ ሲፈለፈል ከግለሰብ እስከ አገር ስንት የጨነገፈ ኑሮ ፈጠረ!? ታዲያ የራሳችን ዝምታ ተጠራቅሞ ሲከብደንና አላራምድ ሲለን፤ በየዘመኑ ጊዜና ሁኔታ እየጠበቅን በጋራ እንጮኻለን። የጨረባ ተዝካር! ይኼን ዓይነቱን ጮኸት አብዮት እንለዋለን (የታዘዙትን ሁሉ እሺ! እያሉ አብዮት አለ ወይ?!) ነገሩ ልክ ውሃ ውስጥ የተነከረ ውሻ፤ ውሃውን ከላዩ ላይ ለማራገፍ በደመነፍስ እንደሚርገፈገፈው ዓይነት ነው፤ ውሃው ቢራገፍም ውሻው

ያው ውሻ ነው። አጫጫካችን በአንድ ላይ በፍላጎት ስለሆነ ማንም ማንንም አይሰማም፤ ማንም የማይሰማው ጩኸት ደግሞ ከዝምታ እኩል ነው።

ይኼ ዝምታ፣ የጅል ባንዲራ እንጂ ጨዋነት አይደለም። ባንዲራችን ከፍ ብሎ የሚውለበለበው ለዘመናት በተከመረና በደደረ ጅልነታችን ላይ ይመስለኛል። የባንዲራችንን ቀለም እየጠቀስን የማንሰጠው ትርጉም የለም። ሁሉንም ቀለም እንደ ዳማከሴ ጨቅጭቀን ብንጨምቀው ከጀግንነታችንም በፊት፣ ከኩሩነታችንም በፊት፣ ከአገር ፍቅራችንም በፊት የሚንጠባጠበው ጅልነታችን ሳይሆን ይቀራል?!

እሱን እየተቀባን ስንት ጊዜ ከዘመን በሽታ ተፈወስን ብለናል?! ፈውሳችን ሐሰት ነበርና ምስክርነታችን የታተመበት ቀለም ሳይደርቅ፣ ብዙዎች በነጠላም በጅምላም የጅል በትር ስለባ ሆነው ወደ መቃብር ወርደዋል።

የተረፍነው እንዴት ተረፍን? እያልኩ ሳስብ፣ አንዳንዶች “ምሕረቱ በዝቶልን” ቢሉም እኔ ግን ፈጣሪም ከዚህች ከኛ ምድር በተዋሰው ተረት “ጅል አይሙት እንዲያጫውት!” ብሎ ለአጫዋችነት ትቶን ይሆናል እላለሁ። አገሬ ጨዋታና ተጨዋች ይበዛታል። እንደ አገር ልጅነታችንን አልጨረስንም ይሆን? እስከምል ድረስ የአገሬ ጨዋታ ወዳድነት ያስደምመኛል።

ጅልነቴ ከሕዝብ ባሕር የተቀዳ ነው ስል፣ ለጥፋቴ ሌላ የሕዝብ ክንብንብ ውስጥ መደበቄ አይደለም፤ ምንስ ቢሆን ሕዝብ የሚባለው አጀብ ለሚሊዮኖች ቢሰነጣጠር አንዱ ስንጣሪ መሆኔ አይቀር። ሕዝባዊ ጀግንነት፤ ሕዝባዊ ታሪክ እንዳለ ሁሉ ከየቤታችን አዋጥተን አገራዊ ያደረግነው ሕዝባዊ ጅልነት አለመኖሩን ማን አጥንቶ ነገረን?! ጅልነት ቀለም ነው፤ ታሪካችን እኛም በግልና በጅምላ አማርን ብለን የተቀባነው - የተኳኳልነው ጠይም ቀለም። በዚህ ጠይምነት በኩል ስለተገለጠ ግለሰባዊ ጅልነቴ በጸጸት አወራለሁ... በጓዳዬ ለአገር ያዋጣሁት የጅልነት ድርሻ... ይኸም ከንስሐ ይቆጠር እንደሆን እንጃ።

መጀመሪያ ስለ ሰውነት...

ስለ እርሷ ባሰብኩ ቁጥር ደጋግሜ የማስበው ይኼንን ነው፤ እንደ አለት የጠነከረ ጅልነቴ ጋር በላባ መንፈሷ ስትፋለም የኖረች ምስኪን ነበረች። ምስኪን ነበረች እልና አንዳንዴ አይ! ጀግና ናት፤ እላለሁ፤ ወይስ ጀግኖች ምስኪኖች፤ ምስኪኖችም ጀግኖች ናቸው?!

ለአራት ዓመታት “በፍቅር” ቆዬን። ከልጅነት መፍለቅለቅ ወደ አዋቂነት መብሰልሰል ያለፈችው በእኔ ላይ እየፈሰሰች ነበር። እኔ ፀሐይ እንዳቃጠለው ደረቅ ምድር ነበርኩ፤ እሷ እንደ ወንዝ በእኔ ላይ ፈሰሰች፤ አነሳሷ የበዛ ኃይል የነበረው የክረምት ጎርፍ ዓይነት ነበር። የበዛ ተስፋዋ፣ ሳቋ፣ ፍቅሯና የዋጎነቷ እኔ ውስጥ ሰርጎ የደከመ የበጋ ምንጭ አከለች። እሷ እና እኔ - እኔና የእሷ ሰውነት አራት ዓመት አብረን ቆይተናል። ያውም አራት ወራት የሚመስሉ አራት ዓመታት።

አራት ዓመት ብዙ ነው፤ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሕፃናት ተወልደው በየልሳናቸው መናገር ጀምረዋል፤ መናገር መጀመር ቀላል ነገር አይደለም። ለቅሶም ቢሆን፤ መጥቻለሁ የሚል መልዕክት ባለው ለቅሶ ነው መቼስ ወደዚህች ዓለም የተቀላቀለው። ዓለም ብዙ ሚሊዮን ድምፅ ጨምራለች። ስንትና ስንት አገር የመሬት መንቀጥቀጥ፣ ጎርፍ፣ አውሎ ነፋስ፣ ወረርሽኝ እና ጦርነት ተነስቶ ብዙ ሺዎች አልቀዋል። ይህች ቻይ መሬት ከተፈጠረች ጀምሮ፣ ባዶ የነበሩ ሜዳዎች ሰማይ በቀል ፎቆች አብቅለዉባቸዋል። አገራት ተጣልተዋል - አገራት ታርቀዋል። አራት ዓመት ብዙ ነው።

ባዶ የነበሩ የወጣት ወንዶች አገጭ ላይ ዲም አቆጥቁጧል፤ ሕፃናት- ወጣት፣ ወጣቶች- እናትና አባት ሆነዋል። ችግሮችም ያሉ ጎፈሬ ራሶች፣ ወደ መላጣነት አዝግመዋል። ሚሊዮኖች በዝምታ ይችን ዓለም ለቀው ሄደዋል። እንደ እኩለ ቀን ጥላ ስብስብ ያሉ ውብ የቆነጃጅት ጡቶች፣ እንደ ምሽት ጥላ ረዝመው ወርደዋል። ብዙ ውበት በዕድሜ ፈራርሷል። አንዳንዱ ውበት በሚያፈቅረው ልብ እንደ ጽላት ተጽፎ ትውስታ፣ በፎቶም ምሥል ቀዝቃዛ ትዝታ ሆኗል። አንዳንዱም

እንዳልተፈጠረ- እንዳልነበረ ሁሉ ካለመታሰቢያ ትቢያ ሆኖ ጠፍቷል። አራት ዓመት ብዙ ነው!!

የሰዓት መቁጠሪያ እጄታዎች ዘረው የተነሱበት ቦታ ላይ እያረፉ ጊዜን ቢቆጥሩም፤ ጊዜ ግን ዘሮ አይመለስም፤ እንደ ጅራታም ኮከብ ከሆነ ጨለማ ተነስቶ፤ ወደ ሆነ ጨለማ- ወደ አንድ አቅጣጫ ብቻ የሚመዘገዝግ፤ መጨረሻም መጀመሪያም የሌለው ግትልትል ፍርጎ ነው። የትኛው ዘመን ላይ ነበርን?! ስንል የትኛው ፍርጎ ላይ ነበርን?! እንደ ማለት።

እኔና እሷ በፍቅር ቆዩን ማለት አሻሚ ነገር አለው። ፍቅር በሙሉ ልብ ሁለንተናን የመውደድ እና የመቀበል የነፍስ ስሜት ከሆነ፤ በአራት ዓመት ቆይታችን ለአንዲት ደቂቃ እንኳ እንደዚያ ዓይነት ስሜት የተሰማብኝን ጊዜ አላስታውስም። አፈቅርሻለሁ ያልኩባትም ጊዜ ትዝ አይለኝም። አላፈቅራችም ነበር? ወይስ የፍቅር ብያኔ አልገባኝም? እንጂ!! የሆነ ሆኖ እንዲሁ አብሮ መቆየታችንን “ፍቅር” ልበለውና ለማንም መፋቀራችንን እየልን አላልንም። እዩተጓተትን የጓደኞች መንጋ ውስጥ አልተገኘንም። ወይኔ ስታምሩ! አብሮ ያቆያችሁ፤ ውለዱ፤ ክበዱ የሚል የዐንገት በላይ ምርቃት ፍለጋ አብረን ፎቶ እየተነሳን አላሳዩንም።

ይኼ ሕዝብ ምርቃቱ የርግማን ነበር አብሮት የተሰፋ ስለሚመስለኝ፤ ምርቃቱን ሲያለብስ ርግማኑንም አብሮ ያከናባል እያልኩ እፈራ ነበር። ምርቃት እና ርግማን ሰም እና ወርቅ ናቸው። የሚበዛው ምርቃት ሰሙን እንደ አቧራ እፍ ብለን ካዩነው ወርቁ ርግማን ሳይሆን ይቀራል!? እናም ምርቃቱ እውነት አይመስለኝም። ምርቃታችን ቢሠራ ኖሮ እንደ እኛ የተመራረቀ ሕዝብ የት አገር ይገኛል? ርግማናችንም ቢሆን ስልብ ነገር ይመስለኛል፤ የረገምናቼው እንዳማረባቸው አሉ። ርግማንህም- ምርቃትህም አይያዝልህ ብሎ ሕዝቤን የረገመው ይኖር ይሆን? ወይስ እንደ ሒሳብ ስሌት ምርቃታችን በእርግማናችን እየተጣፋ በለንበት የሚያስረግጥ የዜሮ ድምር ሕይወት እየኖርን ነው?

እሷ ጋር አብረን የተነሳነው አንድም ፎቶ አልነበረንም። በአራት ዓመት ቆይታችን አንድም የእርሷ ፎቶ አልነበረንም ብል ማን ያምነኛል? ሁሉም ትዝታ በጋለ ብረት ቆዳ ላይ እንደተተኮሱት ጠባሳ ለዘላለም ላይጠፋ፤ ፔልተኛ አእምሮዬና አፍቃሪ ልቧ ላይ ታትሟል። ዓይነቱ ቢለያይም በሕይወት እስካለን ድረስ ማንተም ስናዩው፤ አልያም ጠባሳ ነውና በአንዳንድ የሕይወት ብርዳማ ቀናት ሲጠዘጥዝን፤ በትካዜ “ጆሯችንን የተበሳን፤ በጋለ ብረት የተተኮስን የፍቅር እና የውበት ባሪያ ነበርን” እንላለን። ባርነትም እንደ ነፃነት የሚናፍቅበት ጊዜ እንዳለ ማን ያውቃል?!

ምደን ትወድላት ነበር? ብባል ሁለት ጊዜ ሳላሰብ፤ ሰውነቴን እና ስሜን እላለሁ፤ ማኅደረሰላም ትባላለች። ሰዎች “ማኅደረ ሰላም ምን ዓይነት ስም ነው!?” ሲሏት፤ ፈገግ ብላ “ትንሽ ረዘመ አይደል? ያውም የአባቴን ቀንሸላችሁ ነው” ትላለች። ስትስቅ የታችኞቹ ጥርሶቿ አይታዩም። ለዚያም ሳይሆን አይቀርም ፈገግታዋ የሚያልቅ ዓይነት አልነበረም፤ ሁልጊዜ የሆነ የቀረ የተደበቀ ቀሪ ፈገግታ ያላት ያስመስላታል። ሙሉ ስሜን ብወደውም፤ መቼ እንደጀመርኩት ትዝ በማይለኝ ማቆላመጥ ማሂሰላም ነበር የምለት። “ማሂሰላም” ስላት በእነዚያ ዓይኖቿ በጥልቀት እያዩችኝ “ማንም እንደዚህ ጠርቶኝ አያውቅም” ትለኛለች።

እንዴት እንደተዋወቅን አሁን ላይ ትዝ አይለኝም ብል ማን ያምናል!? ለመጀመሪያ ጊዜ ተቀጣጥረን የተገናኜንበትን ቅጽበት ግን አስታውሳለሁ። እሷን ሳስታውስ ያንን ቅጽበት አልረሳዉም። ግን ከመቀጣጠር በፊት መተዋወቅ ይኖራል መቼም፤ እንዴት ነው የተዋወቅነው? ሁልጊዜ የማስበው ጥያቄ ነው። ይኼን ጠይቂያት አላውቅም። ያስቀይማት ይሆናል በሚል ፍርታት (ማነው ከፍቅረኛው ጋር የተዋወቀበትን ቀን የሚረሳ? ጅል ወይም የማስታወስ ችግር ያለበት ሰው ካልሆነ በስተቀር) ያ! መተዋወቅ ነው፤ እንዴት እንደ ነበር ትዝ የማይለኝ። የዚያ ሰሞን ብዙ ሴቶች አውቅ ስለነበር ተቀላቅሎብኝም እንደሆነ እንጃ!

በአንድ ፀሐያማ ቀን (ቅዳሜ መሆን አለበት...ያኔ በአንድ የግል ድርጅት ተቀጥሬ እሠራ ስለነበር ሰው የምቀጥረው ቅዳሜ ቀን ነበር) ከሜክሲኮ ወደ ቄራ

በሚወስደው መንገድ፣ ከገነት ሆቴል ከፍ ብሎ የሚገኝ ሬስቶራንት ውስጥ ነበር ቀጠሯችን።

የሕንፃው ሁለተኛ ፎቅ ላይ ወደሚገኘው ሬስቶራንት ስገባ ቀድሞኝ ደርሳ አገኘኝ። ስለ፣ ነጭ መጋረጃ በተጋረደበትና አንዱን ግድግዳ ሙሉ ለሙሉ በያዘው ሰፊ መስኮት በኩል፣ ጀርባዋን ለመስኮቱ ሰጥታና እጇን ደረቷ ላይ አነባብራ ተቀምጧለች። ከእርሷ በስተቀር በመስኮቱ በኩል የተቀመጡት ሰዎች በሙሉ ፊታቸው ወደ መስኮቱ ዘሮ፣ የቄራ ሜክሲኮን የመኪና እና የሰው ትርምስ ማዬት በሚችሉበት አቅጣጫ ነበር አቀማመጣቸው። ምንም ቁም ነገር በይኖረውም ትርምሱ ትኩረት ይስባል። ለትርምሱ ጀርባዋን ሰጥታ ነበር መጀመሪያ ሳገኛት።

ከንፈሯ ሬስቶራንቱ ውስጥ ከተከፈተው ዘፈን ጋር አብሮ ይንቀሳቀስ ስለነበር፣ አብራ እየዘፈነች መሆኗ ያስታውቃል። የብራ ቀን ሰማይ የመሰለ ስስ ውሃ ሰሚያዊ ሹራብ ለብሳለች፣ ሰላም ያለው ሰማያዊ። ሹራቡ መካከለኛ ክብ ጡቶቿን ቀድመው እንዲታዩ አድርጓቸዋል። እጅጌውን ሰብሰብ ስላደረገችው፣ ጠይም ግራ እጇ አንጓ ላይ የምታበራ ቀጭን ወርቃማ ‘ብራዝሌት’ ትታያለች።

በጥቁረትና ግራጫነት መካከል የሚዋልል ቀለም ያለውን ረዥም ጸጉሯን ወደ ኋላ ሰብስባ በማስያዝ ለቀዋለች። እንደ እሷ ለጸጉሯ ግድ የሌላት ሴት ዓይኖች አላውቅም። የለበሰችው ጥቁር ጅንስ ሱሪ፣ የሰውነቷን ውብ አወራረድ አጉልቶ ያሳጣል። ቀለል ፈዘዝ ያለ ሰማያዊ ‘ፍላት’ የቆዳ ጫማ ተጫምታለች።

እስከ መጨረሻው ሳውቃት አለባበሷ እንዲህ ቀለል ያለ ነበር። ተረከዘ ረጅም ጫማ ላይ ቆማ ሁለት ርምጃ መራመድ አትችልም። ለውበት ግዴላሽ ናት። ውበት ግን ችላ እንዳሉት አፍቃሪ በእልግ እንደተከተላት ነበር። ፊት ለፊቷ፣ ግማሹ ወደ ብርጫቆ የተጋባ የሚሪንዳ ጠርሙዝ እና ሽንጣም ብርጫቆ በሚያምር ብርቱካናማ ቀለም ተሞልቶ ተቀምጧል... ከጎኑ፣ ትንሽ ከቆዳ የተሠራች ሰማያዊ የእጅ ቦርሳ... ቦርሳዋ ከጫማዋ በተረፈው ቆዳ የተሠራች ነበር የምትመስለው። ...ይኼንኑ ነው የማስታውሰው።

በዚያ ርቀት ያዩሁት ያ ምሥላ ልክ እንደ ፎቶ እስከ አሁን በውስጡ ተቀምጧል። በተለይ ብርጭቆ ውስጥ የነበረው የሚረንዳ ቀለም ትዝ ባለኝ ቁጥር ምን እንደዚያ አደመቀው? እላለሁ። ምናልባት በመስኮቱ የገባው ብርሃን? ገና ሰላም ተባብለን እንደተቀመጥን የ'ሷን ብርጭቆ አንስቼ፤ ሚረንዳውን ቀመስኩት- ፈገግ አለችና “ውጭ ይሞቃል አይደል?” አለችኝ። ከእኔ ብርጭቆ መጎንጨትህ ልክ ነው በሚመስል ድምፅ። አሁን ላይ ሳስበው በመጀመሪያ ቀጠሮ ከሰው ብርጭቆ መጎንጨት ትንሽ ብልግና ይሆንብኛል። እሷ ግን ስለዚያ አጋጣሚ ስታወራ” ቀለል አድርገህ ስለቀረብክኝ ያኔውኑ ነው የወደድኩህ” ትላለች። እንደ ትልቅ ነገር ደጋግማ ነበር የምትነግረኝ... ሌላም ነገር አስታውሳለሁ።

መጀመሪያ እንዳይኝት፤ ገና ሰላም ሳልላት፤ ሳልቀመጥ፤ የተሰማኝ ትንሽ የሚያሳፍር ዓይነት የወሲብ ስሜት ነበር። በዚያ ፍጥነት በዚያ የብልጭታ ያኽል በፈጠነ ዕይታ እንዴት ይኼ ስሜት ተሰማኝ? እሷ የመጀመሪያዬ አልነበረችም። እንዲያውም ስንተኛዋ የሴት ጓደኛዬ እንደነበረችም እንጂ። በሴት የተለከፍኩ ነበርኩ። ከአንዷ ሸሽቼ ልቤ እስኪፈነዳ ሮጥና፤ መድረሻዬ ሌላኛዋ ነበረች። ምድር ላይ ሴቶች ብቻ የሚኖሩ እስኪመስሉኝ ዕጣ ፋንታዬ ሄዶ ሄዶ የሚያርፈው ሴት ላይ ነው። ትንሽ እንኳን የአየር ማስገቢያ ክፍተት በሌለው ሁኔታ ዙሪያዬን በሴት የተከበብኩ ነበርኩ። ባይከቡኝም ራሴን ወስጄ ክበቡ መኻል የማስቀምጥ ሰው ነበርኩ።

ጓደኛ፤ ዘመድ ወይም የሥራ ባልደረቦቼ ጋር ተገናኝቼ ወሬ ሲጀመር “ባለፈው ከሆነች ልጅ ጋር የሆነ ካፌ አይቼህ፤ ባለፈው ታክሲ ላይ አይቼህ- ከሆነች ልጅ ጋር፤ ትላንት ከሆነች ልጅ ጋር መንገድ ላይ አይሁህ ልበል? ነው? አይደለም? እያልኩ... አጅሬው መልአክ የመሰለች ልጅ ጋር ሜክሲኮ ታይተኻል...ፓ! ቆንጆዎቼን በትእዛዝ የምታስመጣቼው'ኮ ነው የሚመስሉት፤ የትላንቷ ደግሞ ልዩ ናት...ሃሃሃሃሃ! ደግሞ ምን የምታክለው ጋር ገጠምክ?... ተርፈህ አይክለሁ አላልኩም ነበር፤ ተራራ የምታክል ልጅ... እዚያ ታክሲ ፊርማታው ጋ አይሁህ- በፈጠረህ ዘመዴ ነች ባለኝ!... በስማም ጥላህን የመሰለች ጥቁር ልጅ ጋር አይሁህ ... ወዘተ። እንደዚያ ነበር ምስሌ።

መታፈኔ አማርኛ(ልክ ያልፈለግሁት ይመስል) ከዚህ አዙሪት ለመሸሽ ስወራጭ፤
 የሴቶች ዳና ነፍሴ ላይ እንደ መርግ ከብዶ ስንዝር አላራምድ ይለኛል። ልተንፍስ
 ብል የምተነፍሰው እነሱን ነው። እማረራለሁ፤ ግን እዚያው ነኝ። ከሴቶች መራቅ
 አለብኝ እላለሁ፤ ግን እዚያው ነኝ። ልክፍት ነው እላለሁ ለራሴ፤ ዕድል ነው ይላሉ
 ሌሎች።

የሴት ልጅ ሳቅ ወጥመዴ ነው፤ ስለ ጥርሷ ውበት ግድ የለኝም። የሴት ኩርፊያ
 ገሃነም ነው የሚሆንብኝ። ኩርፊያ አልወድም፤ ግን አኩራፊ ሴት የሆነ ነገሩ
 ይስበኛል። የሴት ልጅ ዕንባ ልቤን ያስጨንቃታል፤ ቀርባኝ ያላለቀሰች ሴት ግን
 የለችም። የሴት ዕንባ ጥሩ አይደለም፤ አጉል ቦታ ይጥልካል የሚሉትን ሚርት ክፉኛ
 አምናለሁ። ባለቀሱብኝ ቁጥር የሰማይ መልአክት ሁሉ ዶማና አካፋ ይዘው የነገ
 መንገዴን ቆፋፍረው ሊያበላሹ፤ በዕንባዋ ወንዝ ላይ እየቀዘፉ የሚፈጥኑ
 ይመስለኛል።

ሴቶች ሲያለቅሱብኝ፤ ዕንባቸውን የማስቆምበት መንገድ የሚመስለኝ አብሮ
 መተኛት ነበር። ስቃልኝ አብረያት ያልተኛኝት ሴት የለችም። አልቅሳብኝ አብረያት
 ያልተኛኝት ሴት የለችም። አኩርፋኝ አብረያት ያልተኛኝት ሴት የለችም። ሳትስቅም፤
 ሳታለቅስም፤ በውብ ዓይኖቿ በቁም ነገር ስታይኝም ያልተኛኝት ሴት የለችም። ለእኔ
 ብቻ የተለዩ የመሬት ስበት የተሠራ ይመስል ለመውደቅ ቅርብ ነበረኩ። ተሳስቼ
 አንዷን በሌላዋ ስም የጠራሁበት ጊዜ ብዛቱ! እንግዲህ ለእያንዳንዷ ሴት
 በመታወቂያ ስሟ ማንደር አላዘጋጅ ነገር።

“አንተ ምን አለብህ! ሰው አንድ አጥቷል አንተ ታተራምሰዋለህ” የሚሉኝ ወንድ
 ጓደኞቼ ፊት ላይ የማይው ቅናትና የማስተውለው አድናቆት ገብቶኝ አያውቅም።
 ሴቶቼ እንደ ዕቃ እኔ ብቻ ቁልፉን የያዝኩት መጋዘን ውስጥ አይደለም የሚኖሩት፤
 ሁላችንም አንድ ዓለም፤ አንድ አገር፤ አንድ ከተማ ነን። ለምን ማተራመስ
 የሚያስቀና ከሆነ አያተራምሱም? ጨዋ ነን ከሆነ ቅናቱን ምን አመጣው!? እኔ
 አተራምሼ፤እነሱ ተመኝተው እኩል ሲኣል መነዳታችን አይቀር!! ያዩ በልቡም

የተመኘ፤ አመነዘረ አይደል የሚለው ቃል!? (“ሰይጣን ለመሉ መጽሐፍ ቅዱስ ይጠቅሳል” አሉ)...

ያኔ የዘወትር ጥያቄዬ፤ ሰዎች እንዴት አንድ ሰው አፍቅረው ይኖራሉ? የሚል ነበር። እንዴት ለዓመታት አንድ ሰው በታማኝነት ይጠብቃሉ? ያውም በዙሪያቸው ከሚጠብቁት ሰው የተሻሉ ብዙዎች እያሉ? ይመስለኛል፤ ወይ አንድ ሰው እንዲያፈቅሩ ተረግመዋል፤ ወይም ማንንም እንዳያፈቅሩ ተረግመዋል። ግራህንም ዘረጋህ ቀኝህን፤ ጣቶችህ የሚነኩት ርግማንን ከሆነ የተሻለውን ርግማን መምረጥ የተሻለ ነው። እሱም ርግማንህን ከብዙዎች ጋር መካፈል፤ አምሳ ርግማን ለአንድ ሰው ሸክሞ ለአምሳ ሰው ...እንጃ! እነዚያ ሁሉ ሴቶች ጋር ፍቅሬት ሳይሆን ርግማኔን ስካፈል የኖርኩ ይመስለኛል።

ስለ እሷ ሌላ ምን አስታውሳለሁ? ምንም! ከዚያ ቀጥሎ ያለኝ ትዝታ፤ ልክ ራሱን ስቶ በሌላ ቀን ሆስፒታል አልጋ ላይ እንደነቃ ሰው... የሆነ ቀን ሁለታችንም ራቂታችንን እኔ ቤት አልጋዬ ላይ መገኘታችንን ብቻ ነው። ጠይምነቷ አልጋዬ ላይ፤ ምንጣፌ ላይ፤ ሰፋዬ ላይ፤ በእርጋታ ተጥለቅልቆ... ጠይም ውቂያኖስ ሆኖ።

ሰውነቷ ይገርመኛል። ለማንም የሚገርም ዓይነት ጠይም ሰውነት ነበራት። ከእግሯ እስከ ፊቷ ትንሽ እንኳ የቀለም ልዩነት የሌለው ጥይምና። ጡቶቿ ጫፎች ላይ ግራ እና ቀኝ እንደ ዓይን ብሌን በክብ ከተሳሉ ጠይም ጥቂረቶች በስተቀር አንድ ዓይነት። ብዙ... ብዙ የሴት ሰውነት ዓይቻለሁ፤ ማን ናት የፊቷ ቀለም ከሰውነቷ ጋር አንድ ዓይነት የነበረው? አላጋጠመኝም። ወይ ጉልበቷ ይጠቁራል- አልያም እንዲህ ለመናገር የሚከብድ የሰውነቷ ክፍል ላይ ይዘገረገራል። የእርሷ ግን ይለይ ነበር። ፈጥሮ ከጨረሳት በኋላ ጠይም ቀለም ውስጥ በቀስታ ነክሮ ያወጣት ነበር የምትመስለው። ጠይምነቷ፤ በቀስታ ከላይ ከጸጉሯ ሥር ወደ ታች፤ ወደ እግሯ ጣቶች የሚፈስ ዓይነት ነው። የእጇን አውራ ጣት ሰውነቷ ላይ አጥቅሼ ወረቀት ላይ ባሳርፈው ጠይም አሻራ የማገኝ ይመስለኛል። ለዘላለም ከትውስታ የማይጠፋ ጠይምነት።

ያ ነቁጥ እንኳን የሌለው ንጹህ ጠይም ገላዋ የልቧም ምሳሌ ነበር። ከእኔ በፊት ማንም በፍቅር ያልታሰበበት፣ የማንም አሻራ ያላረፈበት፣ ንጹህ ልብ፣ ንጹህ ገላ፣ ንጹህ መንፈስ፣ ያውም በዚያ ዕድሜ። የውበትም የንጽህናም ጉልላት ነበረች። እንዲህ ግን ብያት አላውቅም። በማላውቀው ምክንያት ቃል አውጥቼ ለማድነቅ እፈራ ነበር። ከእኔ የሚወረወር የቃል ጠጠር የሚሰብራት፣ ስስ ነበረች። ሙገሳዬ ፍቅር ቢመስላትስ እያልኩ ሲበዛ ቁጥብ ነበርኩ። ከዚያ ሰውነቷ ጋር በፍቅር የወደቅሁ ፍጡር ነበርኩ። አንድ በአንድ የማውቃቸውን ሴቶች እየተውኩ ለአራት ዓመታት አብረያት የቆዩሁት፣ በሰውነቷ ፍቅር ነው።

ስንት ሴቶች አውቅ ነበር? ብዙ...ብዙ። የማስታውሳቸውን ልዘርዘር ብል ...ያቺ የግል ኮሌጅ ትማር የነበረችው- ፋሲካ የምትባል ልጅ- ወገቧ ችቦ አይመለም የተባለላት፤ እሷም ይኼን አውቃ ስትራመድ ወገቧን ለማሳዩት የምትንጠራራ፣ በጥፍሯ ልትቆም የሚዳዳት። ያቺ ጥቁር አንበሳ በቀጣዩ ዓመት ተመርቃ ሐኪም ልትሆን ስትደክም የነበረች (በኋላም ሐኪም ሆና የጋብቻ ቀለበት አድርጋ ያዩኋት)- ኪያ፣ በብዙ ንባብ የዛለ ሰውነቷን እየጎተተች የምታገኝኝ ምስኪን...

ያቺ የኤሌክትሮኒክስ ዕቃ መሸጫ ውስጥ የምትሠራ- ከተሰቀሉት አምፖሎች እንደ አንዱ የሚያበራ ቅላት የነበራት፣ ቢነኳት የምትፈርጥ የምትመስል፣ ርጋታዋ የሚያረጋጋ ራውዳ። ያቺ የጴንጤ ዘማሪ የሆነች፤ ኢየሱስን እየሰበከችኝ... እየሰበከችኝ... እየሰበከችኝ...የገነትን መንገድ ስተን ወደ አልጋ የሄድን- ሩሃማ...ስንተቃቀፍ...አ!ጅሰስ...ውይይይ!.....ጅሰስዬ!.....እያለች የምትቃትት... ነገራችንን ከፈጸጸምን በኋላ በኃፍረት ዓይኔን ማዬት የምትፈራ፣አንዳንዴም ረከስኩ እያለች የምታለቅስ። ...ያቺ ...ያቺ...ከአስመራ የመጣች፣ በድፍን ኢትዮጵያ ሽሮና ቡና የምትቸል ሴት የሌለች እስኪመስለኝ “ብታገባኝ የምሠራልህ ሽሮ፣ የማፈላልህ ቡና፤ እኔ እንደ ሐበሻ ሴት እንዳልመስልህ” የምትል። ...ያቺ ከመቐሌ የመጣች- ቅናቷ የሚያስፈራኝ ባለ ጥቁር ረዥም ጸጉር ልጅ “አንድ ቢራ ብትጠጣ ትሞታለህ?” የምትል፤ ባለመጠጣቴ ክፉኛ የምትበሳጭ “ቢራ” ስትል ፈደሎችን

ስለምታጠብቃቸው “ቢራቢሮ” የሚለውን ቃል ለሁለት ከፍለ ቢሮን የተወቀው ነበር የሚመስለኝ።

ያቺ...ከወለጋ የተጓዘች “ከረሻት” ካላሰርክ እያለች ቤቴን በ’ከረሻት’ ስጦታ የዋለች(ምን ነክቷት ነበር ግን?!)...ያቺ የአርባ ምንጭ ልጅ፣ የደቡብ ጭፈራ ካለማመድኩህ ብላ የደከመች፤ ስልጠናው አልሆነ ሲለኝ አንተ እንኳን ጭፈራ ጭብጫባም አይሆንልህ ያለችኝ... ሌሎችም ክተት ታውጆ የተጠሩ ይመስል ዘር እና ሃይማኖት ሳይለያያቸው በጠላት እንደተወረረ የአገራቸው መሬት፣ እኔ ገላ ላይ ዘመቱ፤ እኔም ሳላዳላ በእነሱ ላይ ዘመትኩ። . . .መጨረሻ ላይ ግን ልቤ በአድሎ አዘነበለ፤ ሁሉንም ተራ በተራ ትቼ ማሂሶላም ጋር ተሰበሰብኩ። ልክ እንደ ትዳር እሷ ጋር ብቻ፤ ለድፍን አራት ዓመታት። ግን አላፈቅራትም ነበር።ይኼ ታዲያ ተአምር አይደለም!?

ትንፋሽ እስኪያጥረኝ በጉጉት የምጠብቀው ትዕይንት ቢኖር ማሂሶላም ልብሷን ስታወልቅ ማዬት ነበር።ሁልጊዜ ሳያት እንደ ሽንኩርት የተደራረበ ጠይምነት ለብሳ የምትኖር ይመስለኛል፤ ማታ ማታ ከላይ የዋለችበትን ጥይምና ስትልጠው ከውስጥ አዲስ የሚወጣ፤ የማሂሶላም ሰውነት ይለያል፤ እጅ ላይ ብቻ ሳይሆን ዓይን ላይ የሚለሰልስ ሰውነት ነው ያላት። የተቀቀለ ዕንቁላል፣ በሥርዓት ቅርፊቱ ሲነሳ የሚኖረው ጥራትና ልስላሴ ዓይነት ነበር ሙሉ ሰውነቷ። በክረምት ማለዳ መነሳቴ ላይቀር ከሞቀ አልጋዬ ውስጥ መውጣት እንደሚከብደኝ፤ መለያዬታችን ላይቀር ሰውነቷ በሚሰጠኝ ምቹት ሰንፌ አራት ዓመት አብረያት ቆዩሁ። አራት ዓመት እንዲህ አጭር ነው?!

የምታወራውን ነገር ነገሬ ብዬ ሰምቻት አላውቅም። አፈቅርሃለሁ ትበለኝ- እጠላሃለሁ፣ ትመርቀኝ- ትርገመኝ፣ ታልቅስ- ትሳቅ፣ጉዳዬ አልነበረም። ብዙ ቀናት አብረን ስቀናል፤ በምን እንደሳቅን ዛሬ ላይ ትዝ አይለኝም።ሰውነቷ ብቻ ነበር ምስልም ድምፅም ያለው ሕያው ነገር። ምን የሚሉት ፍቅር ነው ይኼ ሰውነትን ከሰው ለይቶ በፍቅር መውደቅ?

“በሰላፋችሁት አራት ዓመታት ከተናገረቻቸው ነገሮች መሉ ለመሉ የምታስታውሰው ምንድን ነው?” ብባል፤ ከብዙ ብዙ ወሬዋ በላይ ሰውነቷ ነፍቆች ስደውልላት “ ወይዬ አብርሽ! ...እኚ እመጣለሁ” የሚል ለስላሳ ድምጿን ነበር። ሳምንት ቆይቼ ስደውል፤ አንድ ወር ጠፍቼ ስደውል፤ ሦስት ወራት ጠፍቼ ስደውል፤ የድምፅዋ ልስላሴ ሳይቀዬር “ ወይዬ አብርሽ! ...እኚ እመጣለሁ” ሰው ከምን ከምን ነበር የተዋቀረው ያሉን!? ... ከሥጋ፣ ከነፍስ እና ከመንፈስ...እሷስ? ከአፍቃሪ ሰውነት፣ ሰላም ካለው ሰውነት እና ከጠይም ሰውነት። ፍቅር ነፍሷ ...ሰላም መንፈሷ ...ጠይምነት ሥጋዋ ... ዝም ብለን ከነፍሳችን ተዋደድን፤ እሷ እኔን፣ እኔ ሰውነቷን ...

እቤቴ ትመጣለች። በሰጠችበት ቁልፍ በሬን እየተጣደፈች ትከፍትና ልክ ከኋላዋ የሚያሳድዳት ሰው ያለ ይመስል በፍጥነት በሩን ትዘጋለች። “በቃ በር ማንኳኳት ቀረ?” እላታለሁ፤ ልቀባለች እዬተነሳሁ።

“ለምን አንኳኳለሁ? ውጭ ያለሁ እኔ ውስጥም ያለሁ እኔ” ትል እና ፈገግታዋ ያጥለቀልቀኛል። እጆቼን እንደክንፍ እዘረጋለሁ፤ ተንደርድራ መጥታ በእጆቿ ወገቤ ላይ ትጠመጠማለች፤ ሳቅፋት ልጥፍ ትልብኛለች። አለጣጠፏ ሁሉን ነገሯን ለእኔ መስጠት ነበር። አፈቃቀሯ፣ በምድር ላይ ሌላ የሰው ዘር የሌለና እኔና እሷ ብቻ የምንኖር እስኪመስል የእኔ ብቻ የመሆን ነበር። ትንፋሽ እስከሚያጥረን እንሳሳማለን፤ ድንገት ገፋ ታደርገኝና ከእቅሬ ወጥታ “ሙዚቃ! ሙዚቃ! ሙዚቃ!” እያለች ትጮካለች። በደስታ እየተፍለቀለቀች ጥግ ላይ ወደተቀመጠው ‘ሲዲ ፕሌየር’ ራመድ ብላ በየጊዜው እያመጣች ከከመረቻቸው የዘፈን ሲዲዎች አንዱን መርጦ ትከፍታለች። ብርሃን እንዲገባ ከፋፍቼ የምተወውን የመስኮት መጋረጃ ከግራና ቀኝ እየጎተተች ትጋርደውና መብራት ታበራለች። ቤቴ በሙዚቃ፣ በእርሷ ጠይምነት እና ፈገግታ ይሞላል። ማሂ ሰላም ፊቷ በእርካታ ይጥለቀለቃል።

ሁሉን ነገሯን ስትሰጠኝ፤ ሁሉንም ተቀብያት አላውቅም፤ እመርጣለሁ። ቸልተኛ ነፍሴ መርጦ በጣቱ የሚያነሳው የዘረጋችለትን ሁሉ አልነበረም...ጊዜዋን፤ ልቧን፤ ቃሏን፤ ዕምነቷን፤ ሕይወቷን... ያላትን ሁሉ ለራሷ ሳታስቀር ነበር የሰጠችኝ። ለእኔ ግን ሰውነት ነበረች። ውብ ሰውነት፤ ለስላሳና እንደ እቶን የሚፋጅ ጠይም ገላ፤ ሳይሰስት ራሱን የሚሰጥ፤ እንደፈለግሁ በፈለግሁት ሰዓት የማገኘው ውብ ገላ፤ የወጣትነት የታመቀ እቶን! ጠይም እቶን። በቀስታ እየተነሳ የሚወድቅ ጠይም እሳተ ገሞራ። ደረታቼውን የነፋ ትዕቢተኛ እና ቀዝቃዛ ተራሮች በሞሉበት አገር፤ ሲበዛ ዝቅ ብሎ ወላፊን የሚተፋ የእሳት ኩሬ። እዚያ ነበርኩ አራት ዓመት።

በእኔ በኩል ከልባችን በላይ ሥጋችን የተዋኸደ ነበር፤ ጠረፍ ያሰክረኛል። ከንፈሯ ከንፈሬን ደርቆ ውሃን እንደተራበ መሬት ይናፍቀዋል፤ የዓይኖቿ ብሌኖች በመሐፀን እንዳለ ሕፃን በፈሳሽ የተከበቡ ናቸው። መቼ ነው የምታለቅሰው? የሚያስብሉ፤ ቸልተኝነቴ አጥንቷ ድረስ ዘልቆ እንደሚያማት ይገባኛል። ብዙ ጊዜ ዕንባ በዓይኖቿ ሲሞላ ታዝቢያለሁ። ግን አታለቅስም ነበር፤ ዕልኸኛ ናት። ዕልኳን እወደዋለሁ። ሲበዛበት አለቀሰች፤ ዕንባዋ እንደ ጠበል ከተጠናወተኝ የጅልነት መንፈስ የሚፈውሰኝ መስሏት። ሐዘኗ ውስጤን ያመኝ ነበር። ተገናኝተን በተለያዩን ቁጥር፤ ካላፈቀርኳት ለምን ጊዜዋን አባክናለሁ? እል ነበር ለራሴ... ያ ሐሳቤ ግን ከከንፈሬ አልፎ አያውቅም። ዛሬ ላይ ግን ቅጥ ያጣ ራስ ወዳድነት ነበረ እላለሁ።

ለሴት ልጅ ሰውነት በፍቅር መውደቅ፤ ማንነትን ከማፍቀርም በላይ ኃያል እና አደገኛ ነገር ነው። ብዙዎች ሰውነትን እና ሰውን በማፍቀር መካከል ያለውን ከጸጉር የቀጠነ መስመር መመልከት ተስኗቸው ሲወድቁ አይቻለሁ። ትዳር ሲፈራርስ፤ ልጆች ሲበተኑ ተመልክቻለሁ። ይመርመር ቢባል “የፍቅር” ተብለው የተገጠሙ ግጥሞቻችን እና የተዘፈኑ ዘፈኖቻችን የቆንጆዎችን ቆዳ ማለፍ የተሳናቸው የገላ አምልኮዎች ሳይሆኑ አይቀሩም፤ እንደ ንቅሳት ቆዳ ላይ የተሳሉ ቆዳ ሲጨማደድ አብረው የሚከማተሩ። ያቺን ቀጭን መስመር ማዬት የሚቻለው፤ እውነተኛ የፍቅር መነፅር ካጠለቅን፤ አልያም ከራስ ወዳድነት ሕመም ከተፈወስን ወይም

ደግሞ ጸጉር ሰንጠቁ ነፍስ ካለን ብቻ ነው፤ ይቻላል ወይ? ይላሉ ብዙዎች፤ ካልቻላችሁ መጮውን ቻሉት ከማለት ሌላ ምን ይባላል?!

ቁጣ ያልቀላቀለ እልጎ ያዩሁት ማሂሰላም ላይ ነው። ዕንባዋ የሚፈሰው ፈገግታ ሆኖ በውብ ጥርሶቿ በኩል ይሆን? ፍቅር ድንኳኑን ተክሎ የሚሰፍረው በለቅሶና በሰቅ መካከል ባለው ድንበር ላይ ሳይሆን አይቀርም።...እልጎ ጥርስን ሳያሳዩ መሰቅ ዕንባንም ሳያሳዩ ማልቀስ መሆኑ የገባኝ ያኔ ነው። :

ግንኙነታችን አንድ ዓይነት ዑደት ነበረው። አሰልች የሚመስል ግን ለአራት ዓመት ሳይሰለፍን ያደረግነው። ድንገት ትዝ ትለኛለች፤ እንደ ፍቅረኛ ማሰብ ሳይሆን፤ እንደሆነ አስቀምጠው እንደረሱት ምግብ፤ ሲርብ ትዝ እንደሚል ትዝ ትለኛለች. እደውልላታለሁ፤ በሥራ ምክንያት ከከተማ ካልወጣች በስተቀር በተቻላት ፍጥነት ሁሉ ቤቴ ትመጣለች። እሷ የናፈቀችው እኔን፤ እኔ የናፈቀኝ ሰውነቷን አግኝተናልና ሁሉ ነገራችን እብደት ይሆናል። በተገናኜን ቁጥር የሚበዛውን ጊዜ የምናሳልፈው አልጋዬ ውስጥ ነበር። እንደ ፍቅረኛ ቲአትር ቤት ገብተን ወይም ከከተማ ወጣ ብለን አናውቅም። አንድ ሁለት ጊዜ የሙዚቃ ዝግጅቶች እንድንሄድ ጋብዛኝ፤ ግብዣዋን አልተቀበልኩም።

ከማውቃቼው ሴቶች ሁሉ ቤቴ የወሰድኳቸው ሁለቱን ብቻ ነበር። የመጀመሪያ ደግሞ እሷ ነበረች። ተያይዘን እንወጣና ጸጥ ያለ ቦታ (ብዙ ጊዜ መጀመሪያ የተገናኜንበት ሬስቶራንት) ተቀምጦን የምትወደውን ፒዛ እናዛለን። ፒዛ ትወዳለች፤ ብዙ ጊዜ ፒዛ ሲያምራት ትደውልልኛለች፤ እንቀጣጠርና ቀድሚያት እደርሳለሁ። እስከምትመጣ ምንም ነገር አላዝም። ለእርሷ ብቻ ሳይሆን ከዚያም በፊት ሴት ቀጥሬ እዚያ ቤት ከሄድኩ እና ቀድሜ ከደረስኩ፤ የቀጠርኳት ሴት እስከምትመጣ ምንም ነገር አላዝም። አስተናጋጆቼም ስለሚያውቁ አያስቸግሩኝም፤ ቢበዛ፤ ውሃ በብርጫቆ ፊቴ አቅርበውልኝ ይሄዳሉ።

ፊቱ ተቀምጦ በፈገግታ እያዩችኝ ፒዛዋን በቀስታ ስታጣጥም ቡናዬን እየጠጣሁ፤ በትኩረት አያታለሁ። ጠይምነቷ እንደ አዲስ ያስገርመኛል። ልክ እንደ ሕፃን ልጅ ደስ ብሏት ስትበላ አያታለሁ። ፒዛ አልወድም። የሆነ ጡረታ የወጣ ጣሊያናዊ ምግብ አብሳይ፤ ሥራ ሲፈታ ቤቱ ውስጥ ያለውን የምግብና ቅመማ ቅመም ዘር የደፋበት መከረኛ ቂጣ ይመስለኛል። እሷ ቡና አትወድም። ለምን እንደማትወድ ነግራኛለች፤ ግን ምክንያቷን ረስቼዋለሁ። አበላሷ የተለዩ ኪነት አለው። አበላሷን የሚያሳምረው የከንፈሯ ውበት ይመስለኛል። ጋብዘኝ ብላ ጠርታ ካልከፈልኩ ብላ አምባጓሮ ታስነሳለች፤ ደግሞ ከልቧ ነበር። ብዙ ጊዜ ትከፍላለች፤ አንዳንዴ እንደምንም በክርክሩ አሸንፌ ስከፍል ደስ አይላትም።

ውጭ ስንገናኝ፤ ሳታቋርጥ ታወራኛለች። ያን ያኽል፤ ዝምተኛ የምባል ሰው አይደለሁም፤ ግን ማሂሰላም ጋር ብዙ አላወራም፤ ማሂሰላም የሚያውቁት ሁሉ እንደሚናገሩት ሲበዛ ዝምተኛ ልጅ ነበረች፤ እኔ ጋር ግን ሳታቋርጥ ታወራለች። አንዳንዴ እንዲያውም አውርታኝ- አውርታኝ “ኡፍ ደከመኝ!” ብላ ትስቃለች። ስለ ሥራዋ ታወራኛለች። (‘አዲተር’ ናት። ፊልድ የሚወጡበት ክፍለ ሐገር ብዛት... የመንግሥት ካሽ በደረሰበት ገጠር ሁሉ፤ ከኋላ እየተከተለች ሙሶኞች ከተኛበት ካዝና እንዳይቀሰቅሱት፤ በሰላም መተኛቱን ማረጋገጥ... የመንግሥት ሳንቲሞች እየተቅጨለጨሉ በየክልሉ ሥርቻ በወደቁ ቁጥር፤ በስንጥር የት እንደ ወደቁ መፈለግ፤ ከብዙ ያዩቻቸውና የሰማቻቸው የሌብነት ታሪኮች ጋር። ለሥራዋ ታማኝ ነበረች፤ ብትሞት ‘አዲት’ ያደረገችውን መሥሪያቤትም ይሁን ግለሰብ ነግራኝ አታውቅም። ግድ ባይኖረኝም ሳይገርመኝ አልቀረም። ያን ሁሉ አስቃቂ የሌብነት ታሪክ፤ ያለ ገጸ - ባሕሪ የመጻፍ ያኽል ነበር ነገሩ)...

ስለ ሴት ጓደኞቿ ታወራኛለች (ሰርግ፣ ልደት፣ ቀለበት፣ ለቅሶ፣ ማርገዝ እና መውለድ የማይታክታቸው ህልቆ መሳፍርት ጓደኞች ነበሯት)፤ ስለ ታናሽ ወንድሟ ሕፃን ልጅ ታወራኛለች (ብዙ ጊዜ የምታወራበት ርዕስ ገና በሁለት ዓመት ከምናምኑ፤ በወጉ አፋን ሳይፈታ “ቻርሊቻፕሊንን” የተካ የሚመስላት ማቲ)፤ ስለ ጓደኞቿ ‘ቦይ ፍሬንዶች’ ታወራኛለች (የሚበዙት በአስገራሚ መንገድ ሴት ጓደኞቿን ለጋብቻ

በመጠየቅ ታሪክ የሠሩ፤ በዚህም ጉሮ ወሽባዬ የሚዘመርላቸው) ዋናው ርዕሷ ስለ አባቷ (ያለ እናት ያሳደጓት፤ የልጅ ልጅ እንድታሳያቸው በምድር ላይ ላሉ አማልኮች ሁሉ የተሳሉ አባቷ) ለዚያም ነው መሰል ከምሰማው ይልቅ ሳልሰማ የማልፈው ወሬዋ የሚበዛው... አልሰለቻትም፤ ግን አልሰማትም።

ከዚህ ሁሉ ወሬዋ በኋላ፤ ማሳረጊያው በእነዚያ መላ ሰውነቱን በሚያሞቁ ውጥና በምኞት በሚንቀላቀሉ ዓይኖቿ እያዩችኝ “ውይ እንዴት ንፍቅ እንዳልከኝ!” የሚል ነበር። እዚህ ላይ ጆሮዬ፤ የባለቤቱ መኪና ጡሩምባ እንዳንባረቀበት የግቢ በር፤ በሰፊው ይከፈታል። ነፍሷ ሲያወራ ይደብተኛል ...ሥጋዋ መናገር ሲጀምር ሥጋዬ ይነቃል። ለእኔ ሰውነት ነበረች።

ብዙውን ነገር በቁም ነገር አዳምጬት አላውቅም። ምንም ታውራ ምን፤ ጆሮዬ እንደ በር ከውስጥ የሚቆለፈው ነገር ነበር። በደፈናው አለመስማት አልኩት እንጂ ስሜቱ ለራሴም አይገባኝም። ወሬዎቿ የተለመዱ ስለሆኑ እንደ ሰውነቷ ሰርክ አዲስ አይሆኑብኝም። ለምሳሌ፤ አንዲት ጓደኛዋ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ወንዱ ልጅ አባቱን ይመስላል። ሌላ ቀን ሌላ ጓደኛዋ ሴት ልጅ ትወልዳለች፤ ልጅቱ እናቷን ትመስላለች። ሌላ ጊዜ አንዷን ጓደኛዋን አንዱ አግቢኝ ብሎ ሽማግሌ ላከ፤ እሿ ተባለ። ሌላ ቀን፤ ሌላው-ሌላዋን....

ከምንም በላይ የሚገርመኝ እነዚህን ወሬዎች ስታውራ፤ የምትሰጠው ትኩረት ነው። አንዳንዴ ከማውራቷ በፊት፤ ግራ ቀኝ ተገላምጣና ድምፅዋን ቀንሶ ስለምታውራ፤ የሆነ ከባድ የአገር ጉዳይ ላይ የሚፈጸም ሤራ ታስመስለዋለች... አለ አይደል መፈንቅለ መንግሥት ነገ እንደምንፈጽም ወይም ወደሆነ አገር የሚበር አውሮፕላን እንደምንጠልፍ... ዓይነት ነገር። ይኼ፤ ቀላል ለሆኑ ወሬዎች ከፍተኛ የሆነ ትኩረት መስጠት (አስባውም ባይሆን) እኔን፤ በእርሷ ልክ ለነገሩ ስሜት ኖሮኝ መሳተፍ እንዳልችል ያደርገኝ ነበር።

ራሴ ወሬ እንዳልጀምር፣ የተወሰኑ ጊዜዎች እንደሞከርኩት በጉጉት ብታዳምጠኝም፣ ስለማወራው ነገር ምንም መረጃ የላትም ነበር። ጉዳዩ የዕውቀት ማነስና መብላጥ ነገር አልነበረም፣ ውሏችን አራምባና ቆቦ ስለነበር እንጂ። ስለ ዘፋኞች ታወራኛለች፤ እንደ ዘፈን የምትወደው ነገር መኖሩን እንጂ። ስለ ድሮ ዘፈኖች (ሳትወለድ በፊት ስለተዘፈኑ) ስለዘፋኞች ምንም የማውቀው ነገር የለም።

ነገሪ ብዬ ዘፈን የሰማሁበትን ጊዜ አላስታውስም። በአስቴር አወቀና በጥላሁን ገሰሰ መካከል ስላለው ልዩነት ብጠየቅ፣ መልሴ ጸታቼው የሚል ብቻ ሳይሆን አይቀርም። ክፋቱ ፊትፋራንቱ ውስጥ በየጥጋጥጉ የተሰቀሉት ‘ስፒከሮች’ እንደ ሳይጣን ምላስ የማያቋርጥ የዘፈን ርዕስ ያውሷታል። አንዳንዴ አብራ ስታንጎራጉር፣ ይኼን ሁሉ ግጥም በየትኛው ጊዜዎ አጠናቅቀው? እላለሁ! ወይንስ ‘አዲተሮች’ ከአገራችን ዘፈኖች ግጥም ላይ ቃል እንዳይጎድል በየወሩ ‘አዲት’ ያደርጋሉ!? ዘፈን የቀን መቁጠሪያዎ ነው።

“መቼ ነው የተመረቅኸው ...?”

“የማንትስ የመጨረሻው አልበም ሲወጣ ...”

“ልደትሽ መቼ ነው ...?”

“የእኔና ማንትስ የምትባለዎ ዘፋኝ ልደት አንድ ቀን ነው” ከዚህ አልፋ በዘፈኖቼ ውስጥ የሚሰሙ የሙዚቃ መሳሪያዎችን ሳይቀር በስም እየጠቀሰች ትነግረኛለች “ይኼን ‘ቤዝ ጊታር’ አዳምጠው’ማ. . .አ! እዚህ ዘፈን ላይ ያለው ‘ፍሉት’...ቆንጆ ሙዚቃ ነበር፤ ግን ምንትሱ ይረብሻል” እያለች።

እሷ ጋር እስክንገናኝ ድረስ፣ ዘፈን በዚህ ልክ ሱስ ይሆናል ብለው ቢነግሩኝ አላምንም ነበር። አንድ ቀን ቤት ስትመጣ ፊቷ በደስታ ተጥለቅልቆ፣ ካለወትሮዋ ጉንጨን በስሱ ስማኝ አለፈችኝና ከበርሳዋ ውስጥ ‘ሲዲ’ አወጣች። ከፍ አድርጋ አሳይታኝ “ይኼን ሲዲ ለማግኘት እንዴት እንደደከምኩ አትጠይቀኝ” አለች። እንቅስቃሴዋ ፈጣን ስለነበር ‘ሲዲው’ ላይ ያለውን ስምም ሆነ ምሥል ለማዬት ዕድሉ

አልነበረኝም። አንድም ቀን ነገሬ ብዬ ተጠቅሜበት የማላውቀው፣ ከተገዛ አምስት ዓመት? ያለፈው ትልቅ “ሲዲ ማጫወቻ” አለኝ።

ከንዶሚኒየም ቤቴን በተከራዩሁ ሰሞን አና ሆኖ የተመለከተ ሊቢያ ኤምባሲ በአስተርጓሚነት ይሠራ የነበረ ዳደኛዬ ነው በግድ ያስገዛኝ። ኤምባሲው በየዓመቱ እቃ ሲቀይር ትልቅ የኤሌክትሪክ ምድጃ ጋር አብሮ አምጥቶ ቤቴ አስቀመጠውና ሳልወድ በግዴ ከፈልኩ። “አንድ ቀን መሸጥ ብትፈልግ እጅህን ስሞ በእጥፍ የሚገዛህ ሞልቷል!” ብሎ፣ ማጋነን የማይወድ ጥሩ ልጅ ስለሆነ አመንኩት።

በተለይ “ሲዲ ፕሌየሩ” ካሰብኩት በላይ ትልቅ ከመሆኑ የተነሳ በአራት ካርቱኖች ታሽጎ ሲመጣ ማመን አልቻልኩም ነበር። አንዱን የሰሎኑን ግድግዳ ሙሉ ለሙሉ ተንሰራፍቶ የያዘው ይኼው ሲዲ ማጫወቻ ነበር። አንዳንድ ቀን አንዱ ‘ስፒከር’ ላይ ተቀምጦ በመስኮት ወደ ውጪ አላፈ አግዳሚ እመለከታለሁ።

ማሂሰላም ቤቴ ውስጥ ስትመጣ፣ ከእኔ ቀጥሎ አብዝታ የምትነካካው ያንን ‘ሲዲ’ ማጫወቻ ነበር። እሷ ካልመጣች ነገሬ ብዬ ከፍቼው አላውቅም። በጣም ብዙ የሚነካኩ ነገሮችና የተለያዩ ቀለማት ያላቸው መብራቶች ስላሉት የአውሮፕላን ‘ኩክፒት’ ይመስላል። ፊት ለፊቱ ቁጭ ብላ፣ በቁም ነገር አንዱን ስታበራ፣ አንዱን ስታጠፋ የሆነ ዘፈን የምትከፍት ሳይሆን ‘ፓይለት’ ነበር የምትመስለኝ። እናም የዚያን ቀን ያመጣችውን ‘ሲዲ’ አስገብታ ከፈተኝው።ሁለት አረንጓዴ መስመሮች እንደ ጅራታም ኮከብ ከግራ ወደ ቀኝ ተወነጭፉና ...የሙዚቃው ድምፅ ቤቴን ሞላው። ይህንን ‘ሲዲ ፕሌየር’ በከፈተች ቁጥር “ኡፍ ይኼ ‘ፕሌየርህ’ ትናንት እናቱ የሞተችበት ሐዘንተኛ ሳይቀር ለዳንስ ይወሰውሳል” ትለኛለች። ዘፈኑ እስከሚጀምር እኔም ትንፋሼን ውጪ ጠበቅሁ...

“ይላል ዶጁ ...ይላል ዶጁ ... ፏ ፏ ይላል ዶጁ ...”

ተገርሜ አዩኋት፤ በደስታ ፍንክንክ ብላ እንደመደነስ እያደረጋት አብራ መዝፈን ጀምራ ነበር። ድምፅዋ ውብ ነው! ማሂሰላምን እኔ ሰውነቷ ጋር በፍቅር እንደወደኩ

አንዱ ሙዚቃ ወዳድ ከድምፅዋ ፍቅር ቢይዘው አልፈርድበትም። ይኼን ዘፈን የታለቁ ታላቅ... ሕፃን ልጅ ሆኜ፤ አሮጌ የመኪና ጎማዎች ላይ በተቀመጠ ሳፋ ልብስ እያጠበች ስትዘፍነው ከሰማሁት በኋላ ገና አሁን እንደገና መስማቴ ነበር፤ ከዬት አመጣችው!?...እንዴት አመጣችው!? በየቀኑ ሙዚቃ እንደ አሸን በሚፈላበት ዘመን፤ ስልሳ ይሁን ሰባዎቹ ውስጥ የተዘፈነ ዘፈን በምን ትዝ አላት!? እያልኩ ሳስብ...

ዘር ብላ፤ መገረሜን ዓይታ መሰለኝ፤ ወገቧን ይዞ እየሰቀች የሆነ ነገር ልትነግረኝ ጀምራ ተወችውና (ሐሳቧን ቀይራ መሆን አለበት) “በቃ አንተ ወደ ፊትም ወደ ኋላም መሄድ አትችልም አብርሽ?” ብላ እየሰቀች መጥታ እቅፌ ላይ ወደቀች። ከንፈሮቿ ከንፈሬ ላይ አረፉ። ልብሶቻችን እዚያው በቆምንበት አውሎ ንፋስ እንዳጋጠመው የቤት ክዳን ቆርቆሮ በየአቅጣጫው ተግለበለቡ፤ ጠይምነት ቤቱን ሞላው... እብደት ቤቱን ሞላው፤ ከልስላሴዋ እኩል...ከእብደታችን...ከጠረፍ እኩል ይላል ዶጁ... በመላ ደም ሥሬ ያኔ የገባ እስከዛሬ ባጋጣሚ ዘፈኑን ስሰማው፤ ጠረፍ ከነጠይም ልስላሴዋ፤ ከነሚቆራረጥ ትኩስ ትንፋሽዋ፤ አሁን እየሆነ ያለ ያኽል ትዝታው ቁልጭ ብሎ ይታዩኛል። ያ ንግግሯም ዛሬም ድረስ አይረሳኝም “በቃ አንተ ወደ ፊትም ወደ ኋላም መሄድ አትችልም አብርሽ?” ሌላው የጅልነት ገጽታ ይኼ ነው። ጅል ወደፊትም ወደኋላም መሄድ አይችልም። ጅልነት መሄድም መመለስም ለሚፈልጉ ሰዎች መንገድ ዘግቶ መካል ላይ እንደ ጅብራ የሚቆም መንፈስ...ተገስፆ የማይለቅ ጥንውት ነው።

ብዙ ጊዜ የምታወራውን ወሬ ልሰማት ታግያለሁ፤ የሆነ ወሬ ጀምራ እያዳመጥኳት በመካል ሐሳቤ ይበታተናል። የብዙዎቹ ወሬዎቹ መጨረሻ ምን ላይ እንዳረፈ አላስታውስም። ይኼ ነገር ከጊዜ በኋላ ሳይገባት አልቀረም፤ እሷም ቀስ በቀስ ወደ ዝምታዋ ተመለሰች፤ ብዙው ጊዜያችን በዝምታ ነበር የሚያልፈው። ይኼን ዝምታ ለማካካስ በሚመስል ሁኔታ፤ እጆቹ ጠረጴዛውን ተሻግረው እጆቿን እንደያዙ ናቸው፤ ወይም ጎን ለጎን ተቀምጦን ትከሻዬ ላይ ተደግፋ እጆቿ አንዴ ጸጉሬን፤ አንዴ ጉንጨን እየነካኩ በዝምታ ረዥም ጊዜ እናሳልፋለን።

ሴት አስተናጋጆች የማይወዱት፣ ወንድ አስተናጋጆች ከመሬት ተነስተው የሚሾሙ ከረመሙበት፣ ነገራችን ይኼ ነበር። ፈገግ ይበሉም፣ ኮስተር አስተናጋጆች ፊት ላይ “ምን ይዳሩብናል እዚህ! ቤታችው አልጋ የለም?” የሚል አስተያየት የተጻፈ ይመስል ነበር። በወጣትነት ትኩሳት ለሚቃጠል ወጣትና በፍቅር ልብሷን ለጣለች ምስኪን፣ ካሉበት ቦታ አልጋ ድረስ ያለው ርቀት ‘ፕላቶ’ ከሚባለው ፕላኔት ርቀት ጋር እኩል ነው። ሰዎች ይኸን አይረዱትም ‘ፊዚክስ’ ነው። ለተመልካች የማይገባ መንገደኛው ብቻ የሚያውቀው የ‘ፊዚክስ’ ቀመር... ከዚህ እስከ አልጋ በብርሃን ዓመት የሚለካ ሩ....ቅ!

አትሸጃትም ወይ መሄዷ አይደለም ወይ!

አንድ ቀን ይኼ ሁሉ ሰለቻት። የሰለቻት አብሮነታችን አልነበረም። አብሮነታችን መጨረሻው ምን ይሆን ብሎ መስጋት እንጂ...ጥበቃ ይሰለቻል። ከረዢም ሕንፃ ላይ ቁልቁል ራሱን የወረወረ ሰው ዝም ብሎ ለዓመታት መሬት ሳይነካ እየወረደ ቢኖር “ልትረፍ አልያም ልፈጥፈጥ ብቻ ልረፍ” ማለቱ ይቀራል? እንደዚያ ነበር በትክክል ስሜቷ፤ ውጤቱን ሳይሆን፣ ምንም ይሁን መጨረሻውን መናፈቅ።

አንድ ቅዳሜ፣ እንደ ልማዴ አርፍጄ ምሳ ሰዓት አካባቢ ከእንቅልፌ ስነቃ አስታወስኳት፤ ያው አስታወስኳት ማለት ጠይም ገላዋን ሰውነቴ ፈለገ ማለት ነው። ለሁለት ሳምንት አልደወልኩላትም ነበር። ደውላም ስልኳን አላነሳሁም። ደወልኩላት፣እስክትመጣ ከአልጋዬ ሳልወጣ ልጠብቃት ነበር ያሰብኩት። ስልኳን ስታነሳ ከተለመደው ለዬት ባለ ድምፅ...

“አብርሽ ዛሬ ውጭ እንገናኝ!” አለችኝ፡-

“ነይና አብረን እንወጣለን።”

“ስማኝ እንጂ አብርሽ!” አነጋገሯ ጠንከር ስላለብኝ፣ ምኞቴ ብን ብሎ ጠፋቶ ብርድልብሱን ከላዬ ላይ ገፍፌ እየተነሳሁ።

“ይህና ነሽ ግን?” አልኳት።

“ይህና ነኝ... ፒዛ ጋብዘኝ”

“ለዚህ ነው?... በቃ መጣሁ እዚያው ጠብቂኝ”

“እዚያ አይደለም! ሌላ ቦታ... ሁልጊዜ አንድ ቦታ አይሰለችህም እንዴ?”

“እሺ! የፈለግሽበት ምረጫ አልኳት የትም ቢሆን ግድ አልነበረኝም!” ቦሌ አካባቢ ስምቼው የማላውቀው ሬስቶራንት ነገረችኝ።

ስንገናኝ እንደልማዲ ቀለል ባለ አለባበስ፣ አንዱ ጥግ ተቀምጦ አገኜኋት። ቤቱ በቂ ብርሃን የሌለው አጉል ባህላዊ ካልሆንኩ በሚል ትግል ካፍ እስከገደፉ በኩተት የተሞላ ቤት ነበር። አንዱ ጥግ ሲያዩት የሚኮሰኩስ የሳር ክፈፍ የደፋ የጎጆ ቤት ቅርፅ ቆሟል። “ኮንክሪት” ሕንፃ ውስጥ ጎጆ። በጎጆው በር አልፎ መታጠቢያና መጻዳጃ ቤቱ አለ (ለምን የእውነት ገጠር እንዲመስል ከጓሮ ዛፍ ተክለው ደንበኞቻቸው ጫካ ውስጥ አይጸዳዱም!? እላለሁ በውስጤ) ...በሌላኛው ጥግ የቅልና እንስራ መዓት ተደርድሯል፣ ከዚያ አለፍ ብሎ ሞፈር ከእነ ቀምበሩ ተጋድሟል፣ አጠገቡ ያለ ጠረጴዛ ላይ አንዲት “ሚኒስከርት” የለበሰች እግሯ የሚያምር ወፍራም ሴትና መላጣ ሰዉዬ፣ ጭሱ እንደ ባንዲራ የሚውለበለብ የሸክላ ጥብስ አቅርበው ትኩሱን ይበላሉ (እስኪበርድ ምን አጣደፋቸው!?) አጠገባቸው ሞፈርና ቀንበር አጋድመው ጥብስ ሲበሉ፣ የአንዱን ደሃ አርሶ አደር የእርሻ በሬ ነጥቀው ያረዱበት ሽፍቶች ነበር የሚመስሉት። ጥሎብኝ ከተሜ ባህላዊ ልሁን ብሎ እንደ ገጠር ሲሠራው ደስ አይለኝም። እንደ ባህል ምግብ ቤቶች የምጠላው ነገር የለም።ንግድ ፈቃዳቸው ላይ የባህል ምግብ ቤት ሳይሆን፣ ደካማ ቲያትር ቤት ተብሎ የተጻፈ ነው የሚመስለኝ።

ማሂሰላም ጋር የባጥ የቆጡን እያወራን ትንሽ እንደቆዬን፣ ፒዛ ካላቸው ላዝዝላት፣ አስተናገጁን በምልክት ስጠራው፣ አልፈልግም ብለ ቀድሞ ያዘዘችውን ሚሪንዳ ወደ ብርጫቆ ቀዳች። ሚሪንዳው ጠጅ ይመስላል፤ የቤቱ ብርሃን መሰለኝ። ቡና አዘዝኩ፤

ጥድፍ ያለው አስተናጋጅ በሚጣደፍ ድምፅ “ትኩስ ነገር የለንም!” አለች (ቡና የሌለበት የባህል ቤት) አባባሉ ድምፁ ለቡናና ሚሪንዳ ቦታ አትያዙብን የሚል ንቁት ነበረው። በዚያ ላይ እኛን እያናገረ ዓይኑ የሚያዩው ወደ ሌላ ደንበኞች ነበር። የቦሌ ስልጣኔ ያስጠላኛል፤ በር ላይ እንደተነጠፈ የእግር መጥረጊያ፣ ገቢ ወጭው በጫማው ሶል ይዞ የሚመጣውን ፍርፋሪ ዘመናዊነት ትቶላት የሚሄድ ቦሌ፤ ርጋፊ ዘመናዊነትን ሰብስባ ሌላው አዲስ አበቤ ላይ ካላራገፍኩ የምትለው ነገር አለ። የአስተናጋጁን መቆናጠር ችላ ብዬ ወደማሂሰላም ዘርኩ።

“ደህና ነሽ?”

በረዥሙ ተነፈሶች... በዝምታ እንዳቀረቀረች ምንም ሳትጨምር ሳትቀንስ “አብርሽ አግባኝ!” አለችኝ። አባባሏ አላስደነገጠችም፤ አላስገረመችም... ትከሻዬን ወደ ላይ ሰብቄ “እሺ!” አልኳት። ትንሽ እንኳ አላሰብኩም። በትክክል የሰመኝት አልመሰላትም። ዓይኔን በዓይኗ ፈልጋ፣ ቀና ብላ ትክ ብላ አዬችኝና ከንፈሯን ሳትከፍት ትከሻዋን ብቻ ወደ ላይ በፍጥነት ሰብቃ (ማይክሮ ሰከንድ የፈጆ እስክስታ) ስቅታ የምትመስል አጭር ሳቅ ሳቀች። ከዚያም ምንም ሳትናገር አቀርቅራ የሚሪንዳ ጠርሙሱ ጋር መጫወት ጀመረች። የእሺታዬ ፍጥነት ጥያቄው ከእኔ የመጣ እስኪመስል አስገራሚ ነበር “ልናገረው ስል ከአፌ ላይ ቀደምሽኝ” ዓይነት! በረዥሙ ተንፍሳ እጇን እጇ ላይ ጫነች። አልያዘችኝም ጣል ብቻ፤ የተነበበሩ እጆቻችንን ፍዝዝ ብላ እያዩች በለስላሳ ድምፅ፤

“እቤት እንሂድ!” አለችኝ። ቀድሞያት ስነሳ ወደ ጠረጴዛው ሥር አጎንብሳ የሆነ ነገር መፈለግ ጀመረች።

“ምን ወደቀብሽ?”

“ጫማዬ ጠፋኝ” አለች በሚነጫነጫ ድምፅ፤ ማሂሰላም ሁልጊዜ ካፌም ይሁን ሌላ ቦታ ስትቀመጥ የአንድ እግሯን ጫማ የምታወልቀው ነገር ነበራት... እንዲሁ

ልምድ፤ ጫማዋን ከተቀመጠችበት ወንበር ኋላ አገኜሁላት። ብዙ አልቆዬንም ከዚያ የተንኳተተ ቤት ወጥተን በ “ኮንትራት” ታክሲ ወደ እኔ ቤት ሄድን።

የዚያን ቀን ለስላሳ እጆቿ እንደ ሐረግ ተጠመጠሙብኝ፤ ጡቶቿ ደረቴን በስተው ከልቤ ደም አጠቀሱ፤ እናም የነፍሴ ሌጣ ወረቀት ላይ በአንዱ እንዲህ ብለው ጻፉ “አውቃለሁ አታገባኝም ግን ሌላ ወንድ ሰውነቴን እንዳይነካው የመሰናበቻ እስክሞት ሳመኝ፤ እስክሞት እቀፈኝ” ተቀላቀልን... ተደባለቅን ...ፈሰስን። ጅረት ጎርፍ ሆንን። የውሃ ጎርፍ ሳይሆን የቀለጠ አለት ገሞራ ... ፈረሰኛ... የሚንተከተክ የእቶን ፈረሰኛ፤ ለምን እንጋባ አልሸኝ? አላልኳትም፤ እስከአሁንም የሚገርመኝ ለምን የዚያን ቀን፤ ከዚያ ጊዜ በፊትም፤ ከዚያ በኋላም፤ ከአፏ ወጥቶ የማያውቀውን “የአግባኝ” ጥያቄ እንደጠይቀችኝ ነበር። ትዕቢት በቀላቀለ ጅልነት ተጠምቄ ነበርና ይኸን ያሰብኩት ከዓመታት በኋላ ነበር። ጅል ጥያቄውን የሚያቀርበው መላሹ ከሄደ በኋላ ነው።

አግባኝ ካለችኝ በኋላ ሳንጋባ አንድ ዓመት ቆዬን፤ ጸባይዋ አልተቀየረም። ዳግመኛም ስለ ጋብቻ አላነሳችም። እኔ እንዳነሳው ጠብቃ ይሆናል፤ ወይም ሳልነግራት እየተዘጋጀሁ መስሏትም ይሆናል...ብቻ ደግሞ አላነሳችውም። ካወራነው ይልቅ የተሳሳምነው፤ የተቃቀፍነው፤ በስሜት ያበድነው ይበዛ ነበር... ምንም የተለወጠ ነገር አልነበረም።

አንድ ቅዳሜ፤ ደውዬላት ቤቴ መጥታ ሰፊ አልጋዬ ላይ እንደተቃቀፍን ...በስሜት እየቃተተች “በደንብ አባልገኝ” አለችኝ! ቃሉ ቀፈፈኝ... አባልገኝ!...ፈጽሞ ከእሷ አንደበት የወጣ ቃል አይመስልም፤ የእሷ ቃላት ጠያይሞች ናቸው። ይኼኛው የተቃጠለ የመኪና ዘይት የመሰለ ጥቁር የከተማ ቃል ነበር።

“እንደዚያ አትበይ ማሂ” አልኳት።

“ለምን?”

“ይደብራል!”

“ይደብርህ! አባልገኝ!!” ዝም አልኳት። ከብዙ ግርምት ጋር። በአራት ዓመት ቆይታችን አልጋ ላይ ከሥራ ተኝታ ከሚቆራረጥ ትንፋሽዋ ውጭ አንድ ቃል ስትተነፍስ ሰምቻት አላውቅም ነበር፤ የዚያን ቀን ግን ምርር ባለ ድምፅ ብዙ ብዙ ነገር አለች ...አልሰማም ብል እንኳ አስገድዶ በጀሮዬ የሚፈስ ነገር ...

“እንደማታገባኝ እያወቅሁ አብሬህ መተኛቴ ብልግና ነው ... ርካሽነትም ነው፤ ራሴን መናቅ ነው። የምመጣው እንደታባልገኝ ስፈልግ ነው ... ለመባለግ፣ ለመርከስ ፈቅጄ ነው ...ይኼ ፍቅር አይደለም፤ አባልገኝ! ... ሳሎንህ ውስጥ አባልገኝ፣ ሰፋህ ላይ አባልገኝ፣ ምንጣፍህ ላይ አባልገኝ፣ ኩሽናህ ውስጥ አባልገኝ...”

“ማሂ” ብዬ ጮኽኩባትና ከላይዋ ላይ ልወርድ ስል፣ አጥብቃ አቀፈችኝ። የአስተቃቀፏ ጥንካሬ ያቺ የማውቃት ለስላሳ ከሥራ እንደማር የምትቀልጥ ልጅ ናት ወይ? ያስብል ነበር።

“...አታቋርጥ አባልገኝ... ልትሸኚኝ በገባንበት የሰፈሬ ጨለማ ውስጥ ሰው አዬን አላዬን ብለኽ አባልገኝ... የት ቀረ!?... ታክሲ ውስጥ ወይም ቢሮዬ መጥተህ... የትም እምቢ አልልኽም፣ አእምሮዬ ቢነጮነጮም ሰውነቴ ባረያህ ነው... ሰውነቴን እጠላዋለሁ። እስከምሞት እያዋረድክ አባልገኝ... የምትፈልገው ይኼንን ነው አይደል? ያውልኽ ሰውነቴ! አባልገኝ” ይኸን ያለችኝ ቀን አለቀሰች። እያለቀሰች ጥፍሯ ጀርባዬን ይቧጥጠኝ ነበር። ብዙ መስመሮች ጀርባዬ ላይ ደም አርግዘው ተሰመሩ፤ ሁሉም ቀስ በቀስ ጠፍተው የአንዱ ምልክት ብቻ እስከ አሁን በፈዛዛው ጀርባዬ ላይ አለ።

ምን ሆነሽ ነው? አላልኳትም። እንዲያውም ቁጣው በእኔ ብሶ ተበሳጭቼ ነበር። ወደ ቤቷ ስሸኛት ምንም አላወራንም። ሁልጊዜ ስሸኛት፣ የምንለያይበት ቦታ ላይ፣ ቆይ ትንሽ አውራጃና ትሄዳለህ የምትልብኝ ቦታ ላይ፣ እንደገና የምንገናኘው መቼ ነው? የምትልብኝ ቦታ ላይ፣ ሰው አዬን አላዬን ብላ በፍጥነት ጉንጨን ስማኝ

የምትለይብኝ ቦታ ላይ ደርሰን ለመቆም ፍጥነቴን ስቀንስ፤ ልክ ብቻውን እንደመጣ ሰው፤ በመጣችበት ፍጥነት ቻው እንኳን ሳትለኝ፤ የቆምኩበት ትታኝ እንዳቀረቀረች ወደ ቤቷ ገባች። ከቆምኩበት ራቅ ብሎ ከሚገኘው ጋራዥ የሚወጣ አሰቃቂ ድምፅና የመበዬጃ ጨረር፤ ጨለማውን እንደመብረቅ እየሰነጠቀ ቤታቸው ግድግዳ ላይ ሲያርፍ፤ ማሂሰላምን ሁለተኛ እንዳላገኛት ፈጣሪ ቤቷን በአስፈሪ እሳት ማጠር የጀመረ አስመስሎት ነበር።

ከጅልነት ብዙ ገጽታዎች ሌላኛው “አባልገኝ” ማለትን እንደፈቃድ ወስዶ ማባለግ ነው። መተቃቀፍ፤ ፍቅር መሥራት “ሴክስ ማድረግ”፤ መርፌና ክር መሆን፤ አንሶላ መጋፈፍ... የሚሉ ገራገር ዓይንአፋር ዘወርዋራ ቃላት በአድራጊው በራሱ “መባለግ” ወደሚል ቀፋፊ ቃል ሲቀይሩ ጅል አይደነግጥም። ጥቁር ቃላት የሕይወት ደመናዎች መሆናቸውን አይረዳም። ጅል የሚነቃው ሲዘንብ ነው። ያኔ ይበሰብሳል እንጂ መጠለያ አያገኝም። የሚወዱን ሰዎች በፍቅር እንደ ዣንጥላ ከበለያችን የሚዘረጉበት ዘመን አለ፤ ከብቼኝነት ዶፍ ከመልከስከስ ንዳድም ጠባቂዎቻችን የሚሆኑበት። ሁልጊዜ ግን እንደዚያ አይቀጥልም፤ አንድ ቀን ግፋችን ከብደቼው ቸልተኝነታችን አድክሟቸው እንደ ዣንጥላ ይታጠፋሉ። ወይም አያያዛችንን ዓይቶ ጠንካራ ነፋስ ከእጃችን ይነጥቃቸዋል። ዶፍ ውስጥ ካለመጠለያ የመቆሚያ ዘመን አለ። ጅል ግን ይኼን ቀድሞ አይረዳም። ጅል ከጅልነቱ ይፈወስ ዘንድ፤ በመከራ መጠመቅ አለበት። በመከራ ያልተፈወሰ ጅል፤ ሞት ብቻ ነው የሚገላግለው።

እብደታችን መባለግ ሳይሆን በፊት፤ በዚያ ድንጋይን እንደ ቅቤ በሚያቀልጥ የግንቦት ነበልባል ፀሐይ ስደውልላት፤ ጠይም ፊቷ ላይ ላቧ ችፍፍ ብሎ ቤቴ እየመጣች፤ የወጣትነት ሙቀትና ትኩሳታችን ተደምሮ አልጋዬ ገነትን የሚያስንቅ ሲኣል ይሆን ነበር። ጠረፏ ለቀናት ከአልጋዬ አይጠፋም! ተያይዘን ጠባቢ መታጠቢያ ቤቴ ውስጥ ቀዝቃዛ ውሃ ሲወርድብን፤ ገና አሁን እንደተዋወቁ ፍቅረኞች ምኞታችን “ሀ” ብሎ ይጀምራል።

ቀዝቃዛ ውሃ አትወድም፤ እኔ ጋር ስትሆን ግን ሳታንገራግር ትገባለች... ከረዥም ውይይይይይይይይይ! ጋር። እንደ ማር ረጋ ብሎ የሚፈስ የሚመስል ለስላሳ ጠይም

ሰውነቷ ላይ የሰፈሩትን የውሃ ጤዛዎች በተለይም ከክብ ውብ ጡቶቿ ላይ በከንፈሬ መጥጨቆዋለሁ... እንዴት ነበር በዚህ ሁሉ ውስጥ ፍቅር ያልነበረው? ሥጋዬ እና ሥጋዋ ብቻውን እንደዚያ ይሆናል? ሰው የሰውነቱን ባለቤት አግልሎ ለሰውነት ብቻ ከአምልኮ በማይተናነስ ፍቅር ይወድቃል? ሰው የሰውን ድምፅ ላለመስማት ጀሮውን ደፍኖ በዓይኑ ብቻ ሰውነትን ያፈቅራል? በዳበሰ ብቻ ፍቅር አለ? ከአምስቱ የስሜት ሕዋሳት ለፍቅር ያነሰ አስተዋጽኦ ያለው የትኛው ነው!...ዓይኖቼ ጠይምነቷን አላዩም?...እጆቼ ልስላሴዋን አላረጋገጡም? ጀሮዎቼ ምን ነካቼው?... ስለምን የምትለውን መስማት አይፈልጉም ነበር? ጀሮ ያልተሳተፈበት ፍቅር ምን ይሉታል?!

ሰውነት የሚያከማትር ብርድ ጋር ከባድ ዶፍ ዝናብ በሚወርድባቸው የክረምት ቀናት፤ ማሂ ሰላም ዝናብ ፈርታ አልቀረችም። ጎርፍ ለብሰው ጎርፍ ጎርሰው የሚደነፉ የአዲስ አበባ መንገዶች አላገዷትም፤ ነይ ስላት ጉልበቷ ድረስ በጭቃ ተነክራ ዓይኖቿ በቅዝቃዜ ውሃ ሞልተው፤ ከውብ ጸጉሯ ጫፎች ላይ ጤዛ እየረገፈ፤ በሬን አንኳኩታለች። የሞቀ ቤቴ ውስጥ በሚሞቅ የጥጥ ፒጃማዬ ተጀቡኜ፤ ትኩስ ሻይ እየጠጣሁ፤ ሞቄ ጠብቂያታለሁ። “

በዝናብ የበሰበሰ ልብሷ ፍቅርና ናፍቆት ባጋለው የሰውነቷ ሙቀት እየጨሰ ስስ ደመና የመሰለ እንፋሎት፤ እንደ ብርሃን አምድ ከቧት ፊቴ እንደቆመች፤ በብርድ በሚንቀጭቀጭ ጥርሶቿ መካል፤ በብርድ ከቀሉ ውብ ከንፈሮቿ “እንዴት እንደናፈቅኸኝ!” ከሚል ቃል ውጭ ምን ትናገር ነበር? እነዚያ የሚያማምሩ ጠያይም እግሮቿ በጭቃ ከተሸፈነ ቡትስ ጫማዋ ተመዘው ሲወጡ ከሰገበው እንደወጣ ሰይፍ ነበሩ፤ ጠያይም ሰይፎች፤ ያኔም መታጠቢያ ቤቴ ውስጥ፤ ሙቅ ውሃ እየወረደብን በእንፋሎት ታፍነን፤ በሰመመን ለሰዓታት ስንቆይ፤ በማሕፀን ያሉ መንታ ነፍሶች እንመስል ነበር!! እንዴት በዚያ ውስጥ ፍቅር ሳይኖር ቀረ?

እንደገና እንዳገባት አልጠቆቀችኝም “እየባለግን” ሄደች። እያባለኳት ሸኜኋት። አካሄዷ አስገራሚ ነበር... አብራኝ ከመኖሯ በላይ አካሄዷ ሲደንቀኝ ይኖራል።

አንድ ቀን ከመባለጋችን በአንዱ... ሰፊ አልጋዬ ላይ በስሜት ስንጠፍ በመካል ስሜን በቁልምጫ ጠራችኝ ...

“አብርሽ!”

“እ...!”

“ላገባ ነው!”

ለአፍታ በስስት ከምስመው አንገቷ ቀና ብዬ ፊቷን አዩኳት። ዓይኖቿን ጨፍና ዕንባዋ በጠይም ጉንጮቿ ላይ ግራና ቀኝ ወደ ጆሮዋ እየፈሰሰ ነበር። ፊቷን ሳምኳት፣ ግንባሯን፣ ዓይኖቿን፣ ከንፈሯን...የዕንባ ዘለላወቿ አፊን ጨው ጨው በሚል ጎምዛዛ ጣዕም ሞሉት። አስተቃቀፏ፣ በእነዚያ ውብና ቀጫጭን እጆቿ ያቀፈችኝ እስከማይመስለኝ ድረስ፤ ትንፋሽ የሚያሳጣ ጥንካሬ ነበረው። ደረቷ ላይ አጣብቃ አቀፈችኝ...ጡቶቿ እስኪጨፈለቁ፤ ምንም አላልኳትም። የሆነ ገደል ውስጥ የወደቀ ሰው፣ ገደሉ ጨፍ ላይ አንዳች ነገር ይዞ ላለመውደቅ የሚታገለው ዓይነት ስቃይ ውስጥ ነበረች። ምንም አልጠየቅኳትም። በየጄርባችን እንደተኛን ...ወደ እኔ ዘራ አንገቴ ሥር ተጣብቃ አቀፈችኝ... ለረዥም ሰዓት በዝምታ ተቃቅፈን ቆዩን፤ ዕንባዋ ሳያቋርጥ እየፈሰሰ ነበር፤ ጠይም መስክ እንደሚያቋርጥ ወንዝ፣ ራሷን ይዞ እየሄደ ነበር ዕንባዋ።

ከዚያን ቀን ጀምሮ ብዙ ብዙ ነገር አሰብኩ። የሚበዛው፣ ማንን ነው የምታገባው? የሚል ነበር። ውስጤ ከእኔ መውጣት ያልቻለው የመለያዬት ጥያቄ፣ ከእሷ በመምጣቱ እረፍት ቢሰማኝም፤ ማንን ነው የምታገባው? ...አብረን ሆነን እሱ ጋር ሌላ ነገር መጀመር እንዴት ቻለች? ከጀመረች እኔ ጋር ለምን መጣች? ...ምክንያቱም የእሷ ፀባይ አልነበረም። የመጀመሪያዋ ወንድ ነኝ።

በዚያ ዕድሜ እግዜር እንደፈጠራት ሳገኛት፣ ከመደንገጤ የተነሳ ቃል አጥሮኝ ነበር። ምናልባት ቀድሞ ብትነግረኝ፣ ወደዚህ ነገር ውስጥ መግባቴን ዛሬ ላይ

እጠራጠራለሁ። ምንም እንኳን ብዙ ሴቶች ጋር ብሄድም፤ እንዲህ ዓይነቱ ጉዳይ ይጨንቀኝ ነበር። ሰው ይኼን ሁሉ ዘመን ከመጀመሪያ ድግሪ አልፎ ሁለተኛ ድግሪ እስኪይዝ፤ ካለነገሩ ጉልበቱን አቅፎ አይተኛም። ሴትነቷን ያስቀመጠችለት የምቅት ሰው ይኖር ይሆናል። ያ ሰው አንተ ነህ ብትል እንኳን፤ እንዳይደለሁ አውቃለሁና አልሞክረውም ነበር። ያስችለኝ ነበር ወይ?...አዎ! አጋጥሞኝ ያውቃል።

እኔ ትዳር የሚባል ነገር አልፈልግም፤ ቢያንስ በብዙ ፈተና ያቆየኸውን ክብርሽን ለመቀበል ብቁ አይደለሁም፤ ብዬ የሸኜኋት ሴት አለች። እስከዛሬ ጥሩ ወዳጅ ነን።

ጨዋነቴ አይደለም። ማንም ልቤ ውስጥ እንዲቀር እንደማልፈልገው፤ ማንም ልብ ውስጥ በደግሞ በክፉም የመቀመጥ ፍላጎት የለኝም። የማገኘውን ደስታ ያኽል አብረውኝ የሚሆኑ ሴቶችም፤ አግኝተው ሲበቃን ያለምንም ቀሪ የሕይወት ሒሳብ መሰነባበት ብቼኛ ፍላጎቴ ነበር። ማሂ ሰላም ላይ ግን ይኼ ፍልስፍናዬ ሳይሠራ ቀረና የመጀመሪያዋ ወንድ ሆንኩ። የዚያን ቀን ብስጭቴ ከአንዲት ድንግል ሴት ጋር የተኛሁ ሳይሆን፤ ድንግልናዋን ክፉኛ ጠብቆ ካገባት ሚስቱ፤ የጠበቀውን ነገር ያላገኘ የገጠር ሙሽራ ነበር የምመስለው።

“ምን ሆነኸል? ደስ ያለህ አትመስልም”

“ለምን አልነገርኸኝም?”

“ምኑን?”

“የመጀመሪያሽ መሆኑን!”

“ለምን እነግርኸለሁ? ...ቀድመህ ለጋዜጠኞች ትደውል ነበር? ወይስ በቀይ ምንጣፍ ልትቀበለኝ?” ብላ አቀፈችኝና ሳቀች። ፍጹም ደስተኛ ነበረች።

ሌላ ቀን ሳልደውልላት፤ ድንገት መጣች። እንደዚህ አድርጋ አታውቅም። ተቻኩላ ነበር፤ ብዙ እቃ ይዛለች፤ በፊስታል የተቆጣጠረ፤ በወረቀት ከረጢቶች የተከተተ

“ምንድነው ይኼ ሁሉ ደግሞ?” አልኳት እያቀፍኳት።

“ቸኩያለሁ፣ እግረመንገዴን ላይህ ነው የመጣሁት”

ከያዘቻቸው ፊስታሎች ሥር፣ በትልቅ ባለ ዚፕ ላስቲክ ተሸፍኖ፣ በልብስ መስቀያ ያንጠለጠለችውን ልብስ አይት አድርጋ “ሼሎ ነው” ካለችኝ በኋላ፣ ሰፋው ላይ ጣል አድርጋ አቀፈችኝ። መሳሳም ጀመርን ... እያገባች ነበር። ወደ ትዳር እየሄደች... ሼሎዋን ይዞ ቤቴ መጣች ቢባል ማን ያምናል?...እየሳመችኝ ታለቅሳለች።

“መቼ ነው?”...አልኳት የሞት ሞቴን ዓይኗን ላለማይት እየሞከርኩ። ራሷ ወደ መኝታ ቤት እየጎተተች ወሰደችኝ እና ልብሷን አወላልቃ አቀፈችኝ ... ጠይም ስቃይ ...በስሜት እየቃተተች፣ ቅድም ሳሎን የጠየኳትን ጥያቄ፣ መኝታ ቤት መለሰችልኝ።

“ከሁለት ሳምንት በኋላ አገባለሁ” አሁን አላለቀሰችም።ግን ሲበዛ ኮስተር ብላ ነበር። አጥብቃ አቀፈችኝ።

ከአንድ ሰዓት በኋላ ምንም እንዳልተፈጠረ፣ የተኛሁበት ትታኝ ተነስታ ልብሷን በፍጥነት ለበሰች፣ ጸጉሯን አስተካከለች ቆም ብላ አይችኝ እና ወጥታ ሄደች። በሩ ሲዘጋ ከውጭ ይሰማኛል። አዘጋጉ ኃይለኛ ነበር፣ ግድግዳዎቹ እስኪነቃነቁ። ሙሉ ቀን ከአልጋይ አልተነሳሁም። ሐዘን አይደለም፣ ምንም አይደለም...ሰው አያምንም እንጂ፣ የዚያን ቀን ለሦስት ወይም ለአራት ሰዓታት ሞቼ- ከሞት ተነስቻለሁ።

ማሰብም፣ በራስ ሰውነትም ይሁን ስሜት ማዘዝ አለመቻል፣ ሞት ካልሆነ ምን ነበር ታዲያ? ምን እያደረገች ነው? ለማስቀናት እየሞከረች ነው?...እኔ ማድረግ ያልፈለኩትን፣ ሌላ ወንድ እያደረገው መሆኑን ለማሳይት ነው?... ወይስ እልጎ አስገብታ ባለቀ ሰዓት እዚሁ እንዳስቀራት? ...ምንድን ነው ፍላጎቷ!?...ያኔ እንደዚያ ነው ያልኩት ፍቅር የአፍቃሪ ነፍስ መሆኑን አላወቅሁም ነበርና ግቢ ነፍስ ውጭ ነፍስ ሲቃዋን መረዳት አልቻልኩም።

ለአንድ ሳምንት አልደወልኩላትም። በርግጥ በየቀኑ አስባት ነበር። እንደዚህ ሳላቋርጥ ስለ እሷ ያሳብኩበትን ጊዜ አላስታውስም። ለመደወል በየቀኑ ስልኬን አነሳና፤ ሐሳቤን እየቀዩርኩ እተወዋለሁ። ግን ደውዬ ምን ልላት እችላለሁ?...በቆ አታግቢ እኔ አገባሽለሁ? እና ያ ድፍረት ከሌለኝ ሌላው ሁሉ ምንድን ነው? ከራሴ እየተማገትኩ ከመደወል አረፈድኩ፤ ከሕይወቴ አረፈድኩ፤ ከሁሉም ነገር አረፈድኩ፤ ያውም እዚያው በሯ ላይ ቆሜ።

ከሁለት ሳምንት በኋላ (በትክክል ሁለት ሳምንት አይመስለኝም) ከሰዓት በኋላ ደወለችልኝና “እየመጣሁ ነው እቤት ነህ?” አለችኝ። እዚያው አካባቢ ስለነበርኩ ቤት ሄጄ ጠበቅኋት። መጣች። ጸጉሯ በትልቅ ሻሽ ተጠቅልሎ፤ መላ ሰውነቷ ሻንጉና ኮንዲሽነር፤ እንዲሁም የተቃጠለ ጸጉር ዓይነት ይሸታል። ጠይም ፊት ጉንጭና ጉንጭ ላይ ቀልቷል- ጠይም ቅላት (ጸጉር ማድረቂያ ውስጥ ስትቆይ እንደዚህ እንደሚሆን አውቃለሁ) ጥፍሮቿ፤ ረዣዥም ጥፍሮች ተቀጥሎባቸው፤ ነጭ የሚያብረቀርቅ የጥፍር ቀለም ተቀብተዋል።

“ከጸጉር ቤት ነው የመጣሁት፤ ሚዜዎቼን መጣሁ ብያቸው በ ‘ኮንትራት’ ታክሲ!” ብላኝ ወገቧን ይዛ ቤቴን እንደ አዲስ በዓይኗ ቃኜችውና ቅሬታ በረበበት ፊት ድምፅ የሌለው ሰቅ ሰቀች። የሠራችውን ለራሷም ማመን የቸገራት ትመስል ነበር። ግራና ቀኝ ዳሌዋ ላይ ያረፉ መዳፎቿ፤ ከረዣዥም ጥፍሮቻቸው ጋር ተዳምረው፤ ቀጥሎ ዘላ የምትበጩጩቀው ነገር የምትፈልግ አስመስለዋታል። እኔ ቤት መገኘቷ ለራሷም ግራ የገባት ይመስላል። እና ሁለት እጆቿን እንደ ክንፍ በሰፊው ግራና ቀኝ ዘርግታ ቆመች፤ ተጠግቼ አቀፍኳት። ፈርቻት ነበር። እየሄደች ነው እየተለያዩን ... እና ደግሞ ጠረፏ...

ተሳሳምን ...አልጋዬ ላይ ወደቅን፤ ሻሻዋ ተፈቶ የተፈሸነ ጸጉሯ ትራሱን ሞልቶ እየተንሸራተተ ሲገማሸር ማዕበል ይመስል ነበር ...ጥቁር መዓበል... የተቆጣ ጥቁር መዓበል። ደግሞ ሽታው እንዴት ደስ ይላል። ሰውነቷ በሙሉ በሽቶ ተነክሮ ነበር። ከንፈሬ ደም አርግዞ ሕመሙ እስኪጠዘጠዝኝ በመንከስና በመሳም መካከል በሆነ ስሜት ሳመችኝ... እያለቀሰች ነበር...በዚህ ሁሉ ነገር ውስጥ ሳሉን ትታው

የመጣቸው ስልክ ያለማቋረጥ አሁንም አሁንም ይጠራል... እዩሳመቸኝና እያለቀሰች... ስልክ ይጠራል... ማንን ነው የምታገባው? አላልኳትም። ስልክ ይጠራል... ልብሷን በፍጥነት ለባብሳ ሻሽዋን ስታስር ለራሷ በሚመስል ቀሰስተኛ ድምፅ “ምን ዓይነት መርከስ ነው ይኼ!” አለች። በኃፍረት መሬት መሬት ነበር የምትመለከተው... ስልክ ይጠራል፤ የሚረብሽ የድምፅ፤ የምስል፤ የስሜት ረብሻ ነበር። የሆነ የተቀናበረ ረብሻ። ማሂ ሰላም ስልክ አትወድም። ቤቴ ስትመጣ፤ ሰላም ተከትሏት የሚመጣ ልጅ ነበረች።

“ማሂ ሰላም...” ጠራችት ። ልክ የሆነ ነገር ወድቆ እንደተሰበረ ዓይነት ደንግጥ ቀና አለች፤

“ጥሩ ልጅ ነሺ!” አልኳት፤

“ነኝ!?” አለች፤ መልሱ እያቀረቀረችና ልብሷን እያስተካከለች። ድምፅዋ ውስጥ ዛሬ ገና ተገለጠልህ? የሚል ብስጭት ነበር። ስልክ ይጠራል፤ እናም ዘራ ሳታዩኝ እየተጣደፈች ከመኝታ ቤት ወጣች። በሩን በቀስታ ዘግታ ስትወጣ፤ በርግጌ ተነሳሁና ራቁቴን ወደሰሎን ሮጥኩ። ትልቁ ‘ስፒከር’ ላይ ተቀምጬና እጆቼን የመስኮቱ ደፍ ላይ አስደግፌ፤ የኮንዶሚኒየሙን የመኪና ማቆሚያ ሜዳ አቋርጣ፤ ከዋናው ግቢ ስትወጣ ከኋላዋ አዩኝት። አረማመዷ የማውቀው ዓይነት አልነበረም ፈጣን ነበር፤ ስልክ ታወራለች ...ረጋ ያለች ነበረች ሳውቃት፤ ከየት መጣ ይኼ ፍጥነት? አብረን ስንሄድ እንኳን ከፈጠንኩበት “እረ! ቀስ አብርሽ ልቤ በአፊ ልትወጣ ነው” የምትል። ከግቢው ውጭ አንዲት ሰማያዊ ላዳ ታክሲ ቆማ እየጠበቀቻት ነበር ...ገብታ ሄደች ...በቃ።

ሰማያዊ ቀለም የመለያዬት ባንዲራ ይመስለኛል- እስከዛሬ። የሰው ልጅ የታሪክ ምዕራፍ እንዲህ ይዘጋል ግን? ተገረምኩ። በመለያዬታችንም በተፈጠረውም ነገር ሳይሆን በነገሩ ፍጥነት። የምጠብቀው ቢሆንም አራት ዓመት ሙሉ፤ ሕፃን ልጅ በጥርሱና በእጁ ይዞ እንደለጠጠው ማስቲካ ሲቀጥን... ሲቀጥን የነበረ አብሮነታችን የሆነ ጊዜ እንደሚበጠስ ባውቅም፤ ይኼ ግን ገረመኝ። የእርምጃዋ ፍጥነት፤ ታክሲ

ይላል ዶጁ እንደገና...

ማሂ ሰላም ጋር ለአንድ ዓመት በአካል አልተያዩንም፤ ስልክም ተደዋውለን አናውቅም። ብቻ ስለ እርሷ እንዲሁ በወሬ ወሬ፣ የተሟላ ነገር ሳይሆን፣ እዚህና እዚያ የሚረግጥ ነገር፣ በጋራ ያውቁን ከነበሩ ወዳጆቻችን እሰማ ነበር። አንዳንዶቹ፣ የተለያዩነው በጠብ እየመሰላቸው፣ እኔን ለማጽናናት፣ ስለሷ ክፉ ክፉውን እያመጡ ይነግሩኛል። አስገራሚው ነገር፣ የሚበዙት ጓደኞቹ የሚያምኑት እንደካደችን ነበር። ክዳኝ ሌላ ከአሜሪካ የመጣ ወንድ እንዳገባች። አንገት ደፊ አገር አጥፊ!... ስትቅለሰለስ እንዲህ የምታደርግ አትመስልም ነበር... ድሮም ሴቶችን ማመን!... እና ሌላም ተረት፣ አባባልና ብሶት ጋር ወቀሳቸውን በእርሷ ላይ አዥገደገዱ። በመጨረሻም ጥርግ ትበል፣ ወላድ በድባብ ትሂድ ቆንጆ ሞልቷል። እግዚአብሔር ይክስኸል አይዘህ! ብለው ሊያጽናኑኝ ሞከሩ።

የተሳሳተ መሠረት ላይ የቆመ ማጽናናት ማንንም አያጽናናም። አልተጽናናሁም። ሲጄምር ተበድዬ ነበር ወይ? ከምኑ ነው ያልተጽናናሁት? የራሴ ፍልተኛ ባሕር ገፍትሮ ትዳር ወደሚባል ጥልቅ ዓለም ስለወረወራት ሚስኪን ሴት በደል? የራሴ ፍልተኛ ጥፋት ከፈጠረብኝ ጸጸት? ሕፃናት ክብረት ሲለኩሱ ድፍን ቤት እንደሚያቃጥል አስበው አይደለም፤ የጅል ድርጊት በአዋቂ ነፍስ የተደበቀ ሕፃንነት ነው፤ ቀጥሎ ያለውን ያለማስተዋል። የአንዱ ጨዋታ ለሌላው ሕይወት ነው።

ባልገባኝ ምክንያት ከተለያዩ በኋላ የማሂን ነገር ሳስብ መበሳጨት ጀምሬ ነበር። ብስጭቴ የቅናት አልነበረም። እኔ ጋር ትጣላ ወይም በእኔ ተስፋ ትቁረጥ፣ ዓላማ የለውም፣ ሴት አውል ነው ብላ ትመን፤ ግን ከእኔ ለመራቅ የግድ ተንቀልቅለ ሄዳ፣ የኾነ የማታውቀውን ሰው ማግባት ነበረባት? እላለሁ። ቆይቼ ምናገባኝ? እልና በዚያው አፊ ለምን አያገባኝም? በአንተ ምክንያት እንዲህና እንደዚያ ሆንኩ የሚል ወቀሳ አንድ ቀን ይቀራል? ለሰው ባትናገረውም፣ ባለችበት ዕንባዋን እየረጨች እንደ ባልቴት መራገሟ ይቀራል? ብትወቅሰኝም፣ ባትወቅሰኝም ግን ከሰማሁት አጠቃላይ ነገር በመነሳት ከእሷ አስተዋይነትና ትዕግስት ጋር አልገጥም ያለኝን ነገር ያደረገች

ይመስለኛል። ማነው ለመሆኑ ይህችን ምስኪን ሥጋ አጥንቴ ናት ብሎ ያገባት? ነፍሷን እዚህ ጣጥላ የሄደች ጠይም ሙዳ ሥጋ። እኔን እንደ ካዶችን የሚያምኑ ወዳጆቼ፣ የሷ የሆነውን በማጣጣል ሊያጽናኑኝ...

“የሆነ ግስላ የመሰለ! ሰው ነው ያገባችው፣ አንተ በእሱ ፊት ልዑል አይደል እንዴ የምትመስለው!?” አሉኝ። ግስላ ምን ዓይነት እንስሳ እንደሆነ አላውቅም። ባላውቅስ? ሰው የሚመስል ሰው በአገሩ ጠፋ? ውጭ አገር (የፈረደበት አሜሪካ) የሚኖር ሰው ነው አሉኝ። ሩ.....ቅ አገር! የሲራራ ትዳር (የሲራራ ንግድ ከተባለ፣ ለምን የሲራራ ትዳር አይባልም?) ላለፈ ደግነቷ ስል አሁን ላይ ልወዳት እየጣርኩ ነበር። እንዲሁ ለራሴ አፈቅራት ነበርኩ አገባች፣ ተለያዬን ለማለት። ውሸታም ቢለኝም ራሴ፤ ለሌሎች አይደለም ለራሴ።

የጥፋተኝነት ስሜት እንዳይሰማኝ ወይም “ይወደኝ ነበርኩ፤ ግን ከመተኛት በስተቀር ቁም ነገር ስለማያውቅ ተውኩት” እንድትል ዕድል ለመስጠት፣ ለሌሎች አይደለም ለራሷ። በዚህ እንኳን ሰው ሰው ልሽተት። ከሰውነት መንበር አልውደቅ ብዬ፣ እሷን በማጣቴ መቆጫቴን በሆነ መንገድ እንዲደርሳት ፈለግሁ። ያላገባኳት ንቂያት ሳይሆን፣ ማፍቀር ስላልቻልኩ መሆኑን መናገሪያ መንገድ አወጣሁ አወረድኩ፤ መናቃችን እንደ ውጋት እንደ ልጅነት ስብራት እየከረመ ሕመሙ እንዳይሰማን፣ አጠገቤ ሆኖ ቃሌን እንደ ምጽዓት ስትጠብቅ ያልተነፈስኩትን ዛሬ የሆነ ነገር ልላት ፈለግሁ። እንደውም የዙሪያ ከመሄድ፣ ለምን ራሴ አግኝቼ ይቅርታ አልጠይቃችኋለሁ? ብዬ ወስኜ እንድንገናኝ የጽሑፍ መልዕክት ላኩላት “ሃይ! ማሂሰላም! ላገኝሽ ፈልጌ ነበር መቼ ይመችሻል?”

“ላገኝህ አልፈልግም!” አለችኝ። ደስ አለኝ። ቢያንስ ገፋኝ ሳይሆን የመጨረሻዋ ገፈ እሷ እንደሆነች ማሰቧን ወደድኩት።

እውነቱን ለመናገር በጊዜው ይኼ ነው የሚባል የመከፋት ስሜት አልተሰማኝም፤ እንዲያውም የሆነ የማላውቀው የእረፍትና የነፃነት ስሜት ተሰምቶኝ ነበር፤ ጥያቄው ግን ለምን? ነበር። ለምንድን ነው ቆንጆ፣ አፍቃሪ፣ ከልቧ ትሁት የሙዚቃ

ወንዝ ነፍሷን አቋርጦ የሚፈስበት ውብ ምድር የሆነች ልጅ፤ ማፍቀር ያልቻልኩት?
ማለቴ የሆነ ዓይነት የአእምሮ ሕመም ቢሆንስ? የሆነ ‘ዲስ አርደር’? ምልክቱ
ጠይም ሴቶች ጋር መተኛት እንጂ፤ ማፍቀር የማያስችል ‘ዲስ አርደር’? ነገሩ
ማለቴነው እንጂ፤ እሱማ ቀዮቹንስ፤ ጥቁሮቹንስ መቼ አፈቀርኩ? የጎርፍ መንገድ
ላይ እንዳበቀለ ሰምበሌጥ፤ በላዬ ላይ በጎረፉ ቁጥር ተኝቼ እያሳለፍኳቸው ተመልሼ
ቀና እላለሁ። የተሳሳተ ነገር አለ።

ምንም እንኳን፤ አንዳንዶች ከአሜሪካ የመጣ ሰው ስታገኝ እንደ ካደችኝ በማሰብ
ከንፈር ሊመጡልኝ ቢሞክሩም (እንደዚያ አይደለም እባካችሁ! ስል ከአፌ ነጥቀው
“ባክህ ሴቶችን አታውቃቸውም” በሚል ከአንተ በላይ እናውቃታለን መታበይ)
እንደኔ እንደኔ ግን ይኼን ባሏን ያገባቸው፤ አሜሪካ ስለሚኖር ብቻ አይመስለኝም፤
ከወደቅሁ አይቀር፤ ራቅ ብዬ ያው ተስፋ ያለው ነገር ላይ ልውደቅ ብላ ነው።

ነፍሷ ይገባኛል፤ ማፍቀር ነበር ያቃተኝ እንጂ መረዳት አልነበረም’ኩ። አባቷን
ማስደሰት ትፈልጋለች፤ በወግ በማዕረግ ማግባት። ደክመዋል፤ ለፍተዋል፤ ብቻቸውን
አሳድገዋታል። ቢያንስ ለፍቅር ካልታደለች፤ ለራሷ የጠመመችበትን ደስታ፤
ለምስኪን አባቷ ራሷን ሰውታ ብታበረክታትስ? ወይም “የሰው ልብ ጥልቅ ጉድጓድ
ነው” እንዲል መጽሐፉ ልጁን አፍቅራው ቢሆንስ? ፍቅርም ላይ ባይደርስ፤ ወዳው
ሊሆን አይችልም?...ለምሳሌ፤ አሳሳቁ ደስ ብሏት...ወይም በሰው አገር ነፍሱን
ለማዳን በለመደው እንግሊዝኛ፤ እንደሚያፈቅራት ሲነግራት ደስ ብሏት ቢሆንስ
(ከአሜሪካ መቼስ ለክፉ ቀን የሚሆን ‘ዋትስ አፕም’ ቢሆን አያጣ)፤ እኔ እንደሆንኩ
የገዘቱኝ፤ ብትናገር ትሰቀላለህ የተባልኩ ይመስል፤ አራት ዓመት ሙሉ ስንኖር፤
አንድ ቀን እንኳን አፈቅርሻለሁ የሚል ቃል ከአንደበቴ አልወጣም። እና
“አፈቅርሻለሁ” ሲላት የተለዩ ስሜት ፈጥሮባት ቢሆንስ? (ይኼ ቃል እንዴት ውብ
ነው!? ብላ) አልያም እንደሷ ዘፈን የሚወድ ሆኖ፤ የሆነ ቀን ባጋጣሚ ጭፈራ ቤት
ወስዷት ደንሶ አስደምሟት ቢሆንስ? ማን ምን ያውቃል? አንዳንዴ ሰው ሰውን
የሚወድበትን ምክንያት!? እንኳን ሌላ ሰው አፍቃሪው ራሱ ላያውቀው ይችላል።
ፍቅርን የእኔ ብቻ ርስት ያደረገው ማነው?!

ኢትዮጵያ ውስጥ ሰው ሆኖ ከመኖር፣ አሜሪካ “ምንትስ” ሆኖ መኖር ይሻላል፤ በሚል የቀልድ ማሳላጫ፣ አሜሪካ እንደንወድቅ በሩቅ ያነጠፋልን የምናብ ምንጣፍ ጋር ተዳምሮ ለመውደቅ፣ ትንሽ መውደድ በቂ ሊሆን አይችልም? አትውደቁ አይሉንም መቼስ፤ እዚያ ጋ ውደቁ ነው የሚሉን፣ እዚያ ብትወድቁም ነፍሳችሁ አቧራ አይነካም፣ የዶላር ምንጣፍ አለ፤ መውደቅ የትም አለ፤ ያውም በብዙ ዓይነት አወዳደቅ፣ መውደቂያው ነው ዋናው “መውደቂያዬን አሳምረው!” ይባል የለ ከነጸሎቱ። ውድቀትን ተቀብሎ ለመውደቂያው ከሚጨነቅ ማኅበረሰብ የፈለቅን እኛ፣ የተሻለ መውደቂያ ብናማትር ማነው ፈራጁ!?

እኔ ግን እላለሁ፣ ቢወደቅ ቢወደቅ እንዴት አሜሪካ ይወደቃል? “ኮንክሪት” ላይ! አገር ቤት ጨፌው አይሻልም? ወድቀው የሚነሱበት! እኔን የሚል ወገን ባለበት? ...ቢበዛ አቧራን ማራገፍ ነው። የአገር መሬት... የራስ ምድር ጎድቶ አይጎዳም ባይ ነኝ። ለመውደቅ ሜዳው የሰጠ... ገፍታሪው ብዙ። ሰባት ጊዜ ወድቀው፣ ሰባት ጊዜ የሚነሱበት አገር። ሰባት ጊዜ ገፍተው የሚጥሉና፣ ሰባት ጊዜ ከንፈር የሚመጡ ዜጎች ያሉበት አገር ላይ መውደቅ አይሻልም!? አምስቱን እንደሆነ እኔ ጋር ወድቃ ጨርሳለች። ለማሂ ሰላም ዓይነት ልጅ፣ ዶላር ቢደለደል፣ አሜሪካ ምችት አይሰጥም፤ ሲሚንቶ ነገር ነው። ለነፍስ አይመችም። አሜሪካ፣ ኑሮውም አገሩም የሆነ “ኮንክሪት” ነገር ነው። ሰዎችን ከሰውነት ወደ “ኮንክሪትነት” የሚቀይር አገር ነው። እንቁላል ነፍስ ይዞ ወደ “ኮንክሪት” አገር ስደት? “ኮንክሪት” ላይ ማሂ ሰላምን ዓይነት ጠይም ችግኝ ቢተክሏት ትበቅላለች? ብዙ ብዙ ሰዎች አይቻሉም፤ እንደ ‘ሊትመስ ፔፐር’ እዚያ አሜሪካ የሚሉት ሰፊ ገንዳ ውስጥ የተቀመጠ የኑሮ ኬሚካል ላይ ተነክረው የወጡ፣ የማንነት ቀለማቸው የተቀዩረ ብዙ ሰዎች “ብልጎ ከሌሎች ይማራል” ቢባልም ዘግይቶ ጅልነቱን የተረዳ ጅልም ቢሆን ይኸን መረዳት አያቅተውም።

ያንን ሁሉ ነፍሷ ውስጥ የሚፈስ ትኩስ ዘፈን፣ አሜሪካ የምትባል አህጉር የምታክል ማቀዝቀዣ፣ ወደ ቀዝቃዛ ሙሾ ቀይራ “ሜድ ኢን አሜሪካ” የሚል ጥቁር “ታግ” ስትለጥፍበት፣ ምንስ ቼልተኛ፣ ጅል እና ከፍቅር የተጣላሁ ሰው ብሆን፣ በተዘዋዋሪ

ከዕድሜዬ ላይ አራት ዓመት ተቆንጥሮ አብሮ አይቀዘቅዝም? ከሁሉም ከሁሉም ግን የአገሬ ልጅ አይደለችም?

ፒያሳ አራዳ ሕንፃ ላይ ቡና የጠጣን፤ ሜክሲኮ ላይ ፒዛ የተገባበዝን፤ በሌ ላይ ተያይዘን ሽር ብትን ያልን... “የሆነች ጠይም ልጅ ጋር አዬንህ ስታምሩ” የተባልኩባት የትከሻዬ ጠይም ጥለት አልነበረችም!? የሃያ ሁለት አልቤርጎዎችን አንሶላ እንደ ደብተር በጣታችን ገልጠን፤ በላባችን መጽሐፈ ብልግናን የጻፍን፤ መርከቶ ሕዝባችን ውስጥ የጠፋን (ጫጫታው ዜማ አለው እያለች) ያገሬ ልጅ አይደለችም!?..ያውም ቴልተንቴ አሜሪካ ወደምትባል አገር በትዳር ስም የገፋት!? ባገባት ትሄድ ነበር? አልጋዬ ላይ በፍጹም እምነትና ፍቅር የፈሰሰውን ጠይም ወንዝ ብገድበው፤ ወደማያውቀው ምድር ይፈስ ነበር!? የማኅደረ ሰላምን ባሕር መሻገር፤ ከፀሐይ አገር ወደቀዘቀዘ ምድር መሰደድ “ሕገ-ወጥ የሰው ዝውውር” ብሎ ለመፈረጅ የግድ ደላላና ባሕር የሚያሻግር አሮጌ ጀልባ መሰለፍ ነበረበት!? ወይስ የእኔ ስም የፖሊስ መዝገብ ላይ መስፈር አለበት!?

ስም፣ “... አብርሃም!”

የሠራው ወንጀል፣ “.... ጠይም ሴቶችን በምሬት ጀልባ አሳፍሮ ድንበር ማሻገር”

በሱ ምክንያት የተሰደዱ ሴቶች ቁጥር፤

“ብዙ ሚሊዮን”

“ትቀልዳለችሁ!? ...”

“አልቀለድንም!”አንዲት ሴት ውስጥ አገር አለ፤ ስትሰደድ አብሮ የሚሰደደው ያ ሁሉ ነው። አገር ምንድን ነው!? ሌላው ሌላው ቀርቶ ሳንጠነቀቅ እንደፈለግን የምንረግጠው የራሳችን መሬት አይደለም!? ሳንፈልግ አየሩ ጋር ተቀላቅሎ ጆሯችን ውስጥ የሚገባው ዘፈን፤ ጫጫታ፤ቅዳሴ፤አዛን፤ሐሜት...አይደለም!?እንደ ውሃ የከበበን የራሳችን ነገር፤ እንደ ዓሣ ውስጡ የምንኖርበት የኛው ነገር። ቅኝ

ግዛት ምንድን ነው? ይኼ እንደፈለግን የምንረመርመው ምድር “እዚህ ጋ ርገጡ እዚያ ጋር እንዳትረግጡ፤ እንደዚያ አውሩ እንደዚህ አድምጡ” ተብሎ እንደ ገበጣ ጠጠር በሌሎች እጅ በመታፈስ በመወርወር፤ ወደምንቀሳቀስበት ምድር መቀዬሩ ነው። ዕንባዬ ይመጣል፤ የእውነት ማሂሰላምን ሳስባት ልቤ ምድጃ ላይ እንደተጣደ ብረት ድስት፤ ክዳኗን እየገፋች የፈላ ዕንባ ለማትነን የምትታገል ይመስለኛል። በመሄዷ ሳይሆን ፍቅር አጥታ በመሄዷ። ብድር ጠይቃ የለም እንደተባለች ምስኪን እናት፤ ልጆቿ ተርበው እንደሚጠብቁት፤ አንገቷን ደፍታ ተስፋ ካደረገችው ሰው ተስፋ አጥታ እንደተመለሰች እናት።

እንደዚህ የሚያነጩንጩኝ ሐዘን ነው ቅናት? አሁንም ራሴን አላምነውምና እጠይቃለሁ? ቅናት ነው? መሆን አለበት! የቀናው ግን ልቤ አይደለም፤ ነፍሴ አይደለችም ...ሰውነቴ ነው። እንደ ምግብ ቤት ምግብ፤ ባዘዝኳት በግማሽ ሰዓት ውስጥ ከሚያሰክር ጠረፏ ጋር አልጋዬ ላይ የምትቀርብ ጠይም ዓሣ፤ ሌላ ወንድ ፊት ቀርባ ሳስብ የቀናው ሰውነቴ ነው። ሰውነቴ አሁንም የቀናው ለሰውነቴ ነው። የማሂሰላም ነፍስ የት ነው ቦታዋ!? እኔ ነፍሷን አልወደድኩም፤ እሷም ለወደዳት ሰው ነፍሷን አልሰጠችውም። የዚያች ልጅ ነፍስ የት ይሆን ቦታው!? የስንቱ ሙሽራ ነፍስ ይሆን ከሰርግ አዳራሹ በላይ ተንሳፎ፤ ሥጋ በውብ ልብስ ተጀቡኖ እልል የሚለው!?

በወሬ ወሬ፤ ባሏ አሜሪካ ውስጥ የታክሲ ሾፌር ነው አሉኝ። ለምን እንደሆን እንጃ ያኔውኑ አእምሮዬ ውስጥ የመጣው ...ይላል ዶጁ ነበር።

“ፏፏ ይላል ዶጁ...

ደስ የሚለው ሾፌር ፣መልክ መልካም ልጁ፤

እኔስ አላውቀውም ይብላኝ ለወዳጄ፤

ፏፏ ይላል ዶጁ

“ቤትሽ የት ነው? አለኝ (May I have your address, please?)”

አልኩት “አራት ኪሎ” (የአበሻ መንገዶች ቁጥር ስም የላቼውም...?)

“በየት በኩል?” ቢለኝ (Which direction?)”

“ትንሽ ወረድ ብሎ” (ትንሽ ወረድ ስንት ማይል? ...የመውረድ ትንሽ አለው ወይ?)

“መቼ ልምጣ?” ቢል ጧትም ማታ (እዚህ አገር ጊዜ ተርፏቸዋል ጧትም ማታ ሆኖ ...ሊል ይችላል)

“ምን ይዘልሽ?” ቢል ...(ይግሞ ይላል! ከአሜሪካ የሚመጣ ሰው “ምን ይዘልሽ ልምጣ” ማለት...ውን ነው) ማሂ ሰላምም አለች...“ምንም አልፈልግም... የማላውቅህ የማላፈቅህ ሰው ሆይ አንተ ብቻ ና! ካፈርኩበት ምድር አርቀህ ውሰደኝ። ብትፈልግ ሚስትህ፣ ብትፈልግም ሠራተኛህ አድርገኝ” ሁሉን ነገራን ሰጥቼ፤ ውርደትን፣ መናቅን፣ አለመፈለግን፣ እንደ ሴተኛ አዳሪ ሰውነቴን ብቻ መገበርን አትርፊያለሁ። መስተዋቱ እንደተሰበረ መኪና በፈጠንኩ ቁጥር ወደ ውስጤ እዩገባ የሚያግለበልበኝ ነፋስ አለ። ውሰደኝ ወደማላውቀው፣ ወደማያውቀኝ ምድርና ሕዝብ፣ አርቀህ ውሰደኝ”

ዝም ብዬ አዝናለሁ። ቅናት አይደለም። ብቀና በምን ዕድሌ! የሚቀናው ጤነኛ ሰው ነው። እንደገደልኳት ነው የሚሰማኝ።አሁንም ግን ራሴን አላምነውም። የገደልኳት እሷን ሳስብ ሰውነቴ የተገነዘበትን ጠይም ውበት ነው የማስበው። ሰው እንዴት ፊሳውን አስተኝቶ ለከፈኑ ሙሾ ያወርዳል? ቢሆንም ሐዘኔ ራሱ፣ በጠይም ደመና የተሸፈነ ቁጭት ነበር።

እስከ አሁን እዚህ ነሽ!?

ከተለያዩን ከዓመት በኋላ (በትክክል ዓመት የሞላው እንኳን አይመስለኝም)፣ አዘውትረን እንሄድበት ወደነበረው የሜክሲኮው ሬስቶራንት ሄድኩ። ለነገሩ ከዚያም በፊት ብዙ ጊዜ ሄጃለሁ። ብቻዬንም፣ ጓደኞቼንም ጋር። ትዝታዬ ደብዝዞ ሌላ ትዝታ ቢጻፍበትም፣ እዚያ ቤት በሄድኩ ቁጥር ግን አስታውሳት ነበር። በተለይ እነዚያን ሳያቋርጡ ዘፈን የሚያንቆረቁሩ "ስፒከሮች" ሳይ፣ ማሂሰላምን አስታውሳት ነበር። ሳልወድ በግድ የዘፈኖቹን ግጥሞች ለማድመጥ እሞክራለሁ "ሰው ሲደሰት ዜማውን፣ ሲያዝን ግጥሙን ይሰማል" ያለው ማን ነበር!?.... የዘፈኖቹን ግጥሞች ለመያዝ አእምሮዬ ይሰንፋል፤ ያውም እኔ...ግጥም እስትንፋሴ ነው የምል እኔ። የዚያን ቀን ቤቴን ስለምወደው፣ እዚያው ሰው ቀጥሬ ነበር... ሴት ቀጥሬ። በዕድሜና በቁመት የምትበልጠኝን ሴት ቀጥሬ። አፏ ሥር ተለግቼ፣ ሳቋንና ወሬዋን ሰምቼ የማልጠግብላት ሴት ቀጥሬ።

ስገባ ማንን አገኜሁ?...ማሂሰላምን ከእነባሏ...ደነገጥኩ! የእውነት ደነገጥኩ። መጀመሪያ አራት ዓመት አብራኝ የቆዬች ፍቅረኛዬን (አብሮኝ የቆዬ ጠይም ሰውነት ብል ይቀላል) የሆነ ሌላ ሰው ጋር ማዬት በራሱ ለመልመድ ጊዜ የሚወስድ የመደናገር ማዕበል ያስነሳል። ቀጥሎ ሰላም ማለት አለብኝ ወይስ የለብኝም? የሚል ጥያቄ ይከተላል....ግራ ተጋባሁ። ትንሽ ምቹት ነሳኝ- ነገሩ ...አልተነጋገርንም ሰላም አልተባባልንም።

ለምን ሰላም እንዳለለችኝ ገርሞኛል። እንዲያውም እንደማታውቀኝ ዓይኗን እኔ ላይ ላለማሳረፍ ስትጥር ነበር። ይኼን ነገሯን ሳይ፣ እኔም ሰላም የማለት ዕቅዴን ተውኩትና ሩቅና ሩቅ ሆነን ተፋጠጥን። ቢያንስ ለእርሷ ጀርባዬን ሰጥቼ የምቀመጥባቸው ክፍት ወንበሮች ነበሩ፤ ግን ፊት ለፊቷ የምንተያይበት ወንበር ላይ ተጣድኩ፤ ደንብሬ መሆን አለበት።

ድባቡ የሚጨንቅ ነበር። በመካከላችን እንደ ወተት የነጣ ልብስ የለበሱ ሦስት ክብ ጠረጴዛዎች አሉ። ሁሉም ጠረጴዛዎች ላይ፣ የሚያንጸባርቁ ሹካና ማንኪያዎች ተደርድረው፣ መካላቸው ላይ፣ ብርጭቆ ውስጥ የቆሙ ደማቅ ጽጌዳዎች ተቀምጠዋል። በቀኝ በኩል ባሉት ሰፋፊ ወርደ ሰፊ መስኮቶች ላይ፣ ጣል የተደረጉት ስስ ነጫጭ መጋረጃዎች፣ ከውጭ በሚገፋቸው ነፋስ ረጋ ብለው ይንቀሳቀሳሉ። ነፋሱ ከውጭ ሲገፋቸው፣ መጋረጃዎቹ የእርጉዝ ሴት ቀሚስ መስለው፣ በአየር ይወጠሩና መልሰው ይረግባሉ። ነፋስ እያረገዙ ነፋስ የሚያስወርዱ መጋረጃዎች። ለመጀመሪያ ጊዜ ሳገኛት፣ እዚያ አንዱ ነጭ መጋረጃ አጠገብ ያለው ወንበር ላይ ተቀምጦ ነበር ያገኘች። በየጥጋጥኑ ከተሰቀሉት ስፒከሮች፣ ለስለስ ያለ ሙዚቃ ይፈሳል። ከማሂሰላም ኋላ ያለው ግድግዳ፣ በትልቅ “ካንሽስ” ላይ በታተመ ፎቶ ተሸፍኗል።

የወይን ጠርሙዝ ነው... ዘንበል ብሎ፣ ከውስጡ ወይኑ እንደ ፏፏቴ ቁልቁል ይወርዳል... ቀይ ደም የመሰለ ፏፏቴ... ጨነቀች። ቀጥሎ በመጋረጃው በኩል የሚገባው ስስ ነፋስ፣ ወደ አውሎ ነፋስ ተቀይሮ ቤቱን የሚገለባብጠው፣ የጠርሙዙ ወይን ወደ ጎርፍ ተቀይሮ እንደ ባሕር ቤቱን የሚሞላው ... የሆነ እንደዚያ ዓይነት ትርምስ ነገር እንደሚፈጠር ያወቅሁ ያሽል ጨነቀች።

ማሂሰላም፣ የባሏን እጆች በእጆቿ እያሻሹች በዝምታ ታዬዋለች፤ እሱን ለነካችው፣ የእጇ ልስላሴ እኔን ይሰማኛል። ባሏ ሳያቋርጥ ያወራል፤ ምን እንደሚያወራት እንጃ። ገና በአንድ ዕይታ እንደማታፈቅረው አውቂያለሁ። ዓይኖቼ ሴት ላይ ፈጣን ናቸው። እንኳን አራት ዓመት አብራኝ የቆየች ሴት፣ በታክሲ እየከነፍኩ በቅጽበት የማያት ሴት ፊት ላይ ያለች ተንኮል አልስትም ብል፣ ቢጋነን እንጂ የለዬለት ቅጥፈት አይሆንም። ማሂሰላምና ባሏ አልተቀላቀሉም ዘይት እና ውሃ ነበሩ። ስታፈቅር እንደምትሆነው ዓይኖቿ ዙሪያዋን አልረሱም፤ ይቃብዛሉ፤ ዙሪያዋን ትቃኛለች።

ስታፈቅር እንደዚያ አይደለችም። ያፈቀረችው ላይ ብቻ የሚተከሉ ዓይኖች ነበሩ ያሏት። ምስክር ነኝ በእሷ ተፈቅሬ ነበርና። አንድ ጠባብ ክፍል፣ የምታፈቅረው ሰውና ትርኢት የሚያሳይ ዝሆን ተቀምጠው፣ ያንን ዝሆን አየሽው? ብትባል፤

የቱን? የምትል፤ ላፈቀረችው መሰጠት ተፈጥሮዋ የሆነው ማሂሰላም፤ እሱ ላይ ብቻ አልነበሩም ዓይኖቿ፡...አይታኛለች፤ ያውም ገና ስገባ- ከሩቅ፡፡ ከዚያ በኋላ ያለው ድራማ ነበር፡፡ ጥሩ አፍቃሪ እንጂ፤ ጥሩ ተዋናይ አልነበረችም፡፡

ባሏ ጋር በጨረፍታ እያዩኋቸው “ከሩቅ ሲያዩን ይኼን ነበር የምንመስለው?” እላለሁ፤ ለራሴ ...አሁንም ቆንጆ ናት ...አሁንም ቀለል ባለ አለባበስ ነበረች፡፡ከላይ ቀያይ አበባ ጣል ጣል ያለበት፤ ነጭ፤ ሰፊ፤ ስለ ሸሚዝ ለብሳለች ...ጡቶቿ ተለቅ አሉብኝ ...ይኼ ሰውዬ ምን አድርጓቸው ነው!? ...ምናልባት ከአሜሪካ ልኪ ያልሆነ የጡት ማስያዣ አምጥቶላት ይሆናል ማን ያውቃል? መቼስ መተዋወቅ ጊዜ ይፈልጋል፡፡ለማሂ ጡቶች ዓይኔን ጨፍኜ የጡት ማስያዣ ብመርጥ፤ ቁጥሯን አልስተውም፡፡ በዚያ ቅጽበት ያስታወስኩት ነገር፤ በአራት ዓመት ቆይታችን አንድም ስጦታ ሰጥቻት አለማወቁን ነው፡፡ በአጋጣሚ ከመደርደሪያው ላይ መጽሐፍ አንስታ ልውሰደው? ካለችኝ ውሰጅው እላታለሁ፤ በቃ፡፡

ሸሚዚን ሳይ ድንገት ከስንት ጊዜ በኋላ እቤቴ የረሳችው “የውስጥ ልብስ” ትዝ አለኝ፡፡ ከጠረጴዛው ስር እግሯ ይታይኛል፤ የአንድ እግሯን ጫማ አውልቃ በጫማዋ ትጫወታለች፤ የቆዩ ልማዷ ነበር፡፡ ጸጉሯ ግን ተቀይሯል፤ እንደ በፊቱ በቼልታ አለቀቀችውም፤ በሥርዓት ተሠርቷል፡፡ ሲመቼው እንደሚሆነው፤ ጥቁርና የሚያብረቀርቅ ጸጉር፡፡ እንዲህ ጠቁሮ ዓይቼው አላውቅም፤ ዐሥር ጊዜ ጸጉሯን ትነካካለች፡፡ ከሴቶች አጥብቄ የምጠላው ባሕር! ሳውቃት እንደዚያ አልነበረችም፡፡

ዓይኖቼ እጅ ሆነው ልስላሴዋ እንዲሰማኝ አድርገውኛል-ሙቀቷም...ሰውነቴ ሲነቃቃ ይሰማኛል፡፡ ፊት ለፊቷ ነው የተቀመጥኩት- ከባሏ ኋላ...መልኩ አይታይኝም፤ ሁለት ጆሮዎቼ ከርፈፍ ያሉ፤ ከኋላ እንዲሁ ጎልማሳ የሚመስል፤ጸጉሩ ላይ ሽበት ጣል ጣል ያደረገበት፡፡ በትከሻው ላይ አሻግራ ታይኛለች፤ እንደምታይኝ ሳላያት አውቃለሁ፡፡

አስተናጋጁ ሊታዘዝኝ መጣ፤ ፊቱ ላይ የእፍረት ፈገግታ አለ፡፡ ያውቀኛል-ያውቃታል፤ ያውቀናል፡፡ ትንሽ እንደምቆይ ነገርኩት...“ለምን ትቆያለህ? መጥታለች’ከ!” አለማለቱም ጫዋ ሆኖ ነው፡፡ እስቲ የሚመጣውን ጉድ ልይ! ብሎ ነው መሰል

ትሪውን አቅፎ የታፈነች ዓይን አፋር ፈገግታው ሳትከስም አንድ ጥግ ቆመ (እንዲህ ትርኢት ለማዬት ከጓጓ፣ ለምን ረዘም ረዘም ያሉ ቢላዋዎች ከወጥቤት አምጥቶ፣ አንድ ለእኔ፣ አንድ ለባሏ ሰጥቶ ፍልሚያ ጀምሩ አይለንም?)

አስተናጋጁ እኔጋ ደርሶ ሲመለስ፣ ድንገት ማሂሰላም ጋር ዓይን ለዓይን ተገጣጠምን። ፊቷ ብስጭትና ጉጉት ሲያንዝብብበት ታዘብኩ። የተበሳጭችበትን ለመረዳት ትንሽ ደቂቃዎች ነበር የወሰደብኝ። እሷ ጋር እዚህ ቤት ስንመጣ ቀድሚያት ከደረስኩ፣ ምንም ነገር ሳላ'ዝ እንደምጣብቃት ታውቃለች። ምንም አለማዘዝ የሆነች ሴት የመጠበቅ ምልክቱ ነው። ምክንያት ኖሮኝ ሳይሆን፣ ደመነፍሳዊ ልምድ።

ጨራርሰው ስለነበር፣ ባሏ የወንበር መደገፊያው ላይ ያንጠለጠለውን ጃኬት ሊያነሳ ዘር ሲል፣ የሆነ ነገር አላቸውና መልሶ ተቀመጠ። አስተናጋጁን በምልክት ጠርታ ቡና አዘዘች፤ ከሩቅ በከንፈሯ እንቅስቃሴ ነው ቡና ማዘዟን ያወቅኩት “ቡና” ስትል ውብ ከንፈሯ እንደሚያፏጭ ሰው ሰብሰብ ብሎ በትንሹ ከፈት አለ፤ ማሂሰላም ቡና አትወድም፣ ለመቆዬትና የቀጠርኳትን ሴት ለማዬት እንደፈለገች ገብቶኛል። ስልኬን አወጣሁና የቀጠርኳትን ልጅ ይቅርታ ጠይቄ የቀጠሮውን ቦታ ቀዬርኩ። ተነስቼ ስወጣ ማሂሰላም ያዘዘችውን ቡና ይዞ የሚመጣው ሌላ አስተናጋጅ ጋር ተላለፍን። እዚህ ቡና ውስጥ ገብቼ ብሟሟ... የሚል ሐሳብ ውልብ አለብኝ። ላለፈው ሕይወት ቀንቻለሁ፤ ለሚመጣው ደግሞ ጓጉቻለሁ! ሁሉም አይለፈኝ የሚል በሽታ።

*** **

በቀጣዩ ቀን ጧት ገና ከእንቅልፌ ሳልነቃ ስልኬ ጠራ... ማሂሰላም ነበረች። ክፉኛ ደንግጫለሁ። በስንት ጊዜዋ! ልክ ስልኩን ሳነሳው አብረን እንዳደርን ሁሉ ሰላምታ ሳታስቀድም...

“ማናት? አብርሽ!” አለችኝ። ድምጹ ውስጥ ፍርጋት ነበር፣ ... ቅናት ነበር፣... እልግ ነበር!

“ሰላምታ አይቀድምም...?” አልኩ የሆነ የአሸናፊነት ስሜት ተሰምቶኛል፤ እስከ ማሸነፍን ምን አመጣው?

“ሰላም!.... አውቃለሁ በአንተ ሕይወት አይመለከተኝም...ግን ማናት?” የደከማት መሰለች አሁን ደግሞ።

“ባክሽ! እሱን ተይው ትላንት አይሁሽ...በጣም አምሮብሻል። በጣም ነው ያማርኸው። ለምንድን ነው ሰላም ያላልሸኝ ግን?” አልኳት።

ልክ ያልኩትን እንዳልሰማች ድርቅ ባለ ድምፅ “ማናት?” አለችኝ!

“ጓደኛዬ ነው!”

በረዥሙ ተነፈሶችና፣ ለራሷ በሚመስል ድምፅ ...

“አውቃለሁ! የቀጠርከው ወንድ አልነበረም፣ ውሸት አያምርብህም!” አለችኝ ። ዝም ተባብለን ቆዩን። ከኋላዋ ሙዚቃ ይሰማኛል።

“ለምንድን ነው ግን የማታገባው? ...ቢያንስ በዬሬስቶራንቱ ከመዘር ታርፋለህ” አለችኝ። እንዲሁ ዝም ከማለት የተናገረችው ነገር ነበር የሚመስለው።

“አንቺ መቼ አረፍሽ?”

ሳቀች...የሆነ ለስላሳ ድምፅ የሌለው ሳቅ፣ ትንፋሿ ነበር እንደሳቀች የሚያሳብቀው። ከመጀመሪያው በረዘመ ዝምታ ከቆዩን በኋላ “ስትናፍቀኝ እሄዳለሁ! የእውነት ትናፍቀኛለሁ...ምናባቴ ይሻለኛል? ግን’ኮ ጥሩ ሰው አይደለህም፣ ምንህም ለሴት ጥሩ አይደለም፣ ግን...ትናፍቀኛለህ” ዝም አልኩ...ዝም ተባብለን ቆዩን!...ከኋላዋ ዘፈን ይሰማኛል።

ከረዥም ዝምታ በኋላለመስማት በሚያስቼግር ድምፅ፣

“አርግዣለሁ” አለችኝ።

*** **

ይኸ ከሆነ ከሦስት ዓመት በኋላ ይመስለኛል፤ እዚህ በሌ ኤድናሞል የሚባል ሕፃን ላይ ማሂሰላምን ዳግመኛ አይኋት፤ አንዲት የምታምር ሕፃን ይዛ። ዓይኔን ማመን አልቻልኩም። ያቺ በአዋቂ ቀራፂ የተሠራች የምትመስል ውብ ሴት የለችም፤ የጤና ነው ወይ? እስከምል በማይታመን ውፍረት ተውጦ ነበር! “ወላድ በድባብ ትሂድ ቆንጆ ሞልቷል” ቢባልም የማይደገሙ መልኮች አሉ፤ የሴት ልጅ ውበት እንደ እጅ አሻራ ነው፤ የአንዷ ሴት ውበት ሌላዋ ላይ ፈጽሞ አይደገምም፤ በተለይ የማሂሰላም የሚደገም አይመስለኝም።

የኔ ዘመን ማስታወሻዎች፤ የፊታውራሪ ማንትስ ቤትና የከተማዬ ተራራ ብቻ አይደሉም፤ እነዚያ ውብ ሴቶች ናቸው። ቤት ሲያፈርሱ ቢያንስ ሰበብ አለው “የተሻለ መገንባት ምናምን” የሴት ልጅ ውበት ግን መቼም በምንም የማይተካ ቅርስ ነው። እንደ አበባ የሚከስሙ፤ ቅርጽና ውበታቸው እንዲህ የሚቀዩር ቅርሶች፤ ከትዳር አድማስ ማዶ የሚጠልቁ ውብ የጧት ፀሐዮች፤ ትዳር ስጠላ!

እሷን ባላፈቅራትም ከአምልኮ የማይተናነስ ጥሞና ውስጥ የሚያስገባኝ ውብ ሰውነቷ፤ በጊዜ እንዳይለወጥ በምን ዓይነት ጥበብ ጠብቄ ባኖርኩት? እል ነበር! ... አሁን በዚያ የለም፤ ፎቶ የለኝም። ፎቶ ሙቀት የለውም ይቀዘቅዛል፤ የቆንጆ ሴት ፎቶ ለእኔ ውበቷን ዘላለማዊ ለማድረግ አድርቀው የሆነ የመስተዋት ቤት ውስጥ እንዳስቀመጧት ውብ ቢራቢሮ ነው። ነበር ውስጥ ሙቀት የለም!!

እንዳገባት በአንደበቷ ሳይሆን በድርጊት፤ በዓይኖቿ በመላ ሰውነቷ ተማጽናኛለች። እያንዳንዱ ቆዳዋ ላይ ያለው ጥቃቅን ሽንቁር፤ ሚሊዮን አፍ ሆኖ በሚሊዮን ቋንቋ ለምኖኛል ... ማንም ቢሆን ለእብደቱ ለደስታው ቋሚ ርስት ይፈልጋል፤ ርስቷን ነው

የነጠቅኋት ... እናም ወደማታውቀው ርስት ተሰደደች የእሷ ወዳልሆነ፤ ባሏ የስደት ምድር እንጂ ሰው አልነበረም።

ስደተኛ ገላዋ ስደተኛ ባል አገባ፤ ጠመንጃ አንስታ ሰውነትህ ርስቴ ነው መልስ አትል ነገር፤ ለጦርነትም እኮ ጸንቶ የሚቆም ተፋላሚ ያስፈልጋል። የሐሴት ምርት ያፈስኩበት ችግኝ ሆኜ መጥቼ ዛፍ የሆንኩበት፤ እንቡጥ ሆኜ መጥቼ አበባ የሆንኩበት፤ ንብ ነህ ወዳጄ ስታርፍብኝ ‘ኔክታሬን’ ስትቀስም አልከለክልኩህም፤ አሳልፈህ ዝንብ እንዲሰፍርብኝ ለምን ተውከኝ!?... የሚል ሙሾ ይወርዳል በሐሳቤ።

ከጀርባዋ ዝም ብዬ አዬኋት ከምንም በላይ የገረመኝ ማሂ ሰላም ተረከዘ ረዥም ጫማ ተጫምታ ነበር። ጠይምነቷ ወደ ቀይ ዳማነት መንገድ ጀምሯል (ወይስ ሜካፕ ተጠቅማ ይሆን?) ዝም ብዬ አዬኋት፤ የመኪና ቁልፍ አንጠልጥላለች- ከንቱ! ውድ በርሳ ይዛለች- ከንቱ! ውድ ስልክ ይዛለች- ከንቱ! አለባበሷ የሐብታም ሴት ወይዘሮ ይመስላል- ከንቱ! ያቺ ለአካባቢዋ ግድ የለሽ የነበረች ልጅ አንዴ ልብሷን አንዴ ጸጉሯን ታስተካክላለች፤ አካባቢዋን ቀና እያለች ትቃኛለች፤ እንደ ጅራታም ኮከብ ትጣደፋለች፤ እኔ ውስጥ ግን ልክ እንደ ማታ ጀምበር በቀስታ ነበር የጠለቀችው። ከጎኗ ድክ ድክ የምትል ልጇ ጋር ...ሄደች ...ሄደች ...ሄደች ...ሄደች... ።

ክፍል ሁለት

“አበባም ይሁን ድንጋይ፣

በግድ እስካሸከሙን ድረስ ያው ሸክም ነው!”

ማንደረ-ሰላም!

አገባሁ!! ድል ባለ ሰርግ ዮናስ የሚባል ከአሜሪካ የመጣ ሰው አገባሁ። አስተያየት ሰጪዎች ግን ለባለቤቴ የሚሉት “አፈስክ” ነው። አስተፋፈሱ የየቅል ይሁን እንጂ፤ እኔም ባለቤቴ ያገባኝ ሳይሆን ያፈሰኝ ነው የሚመስለኝ። በሆነ ግዴላሽ መዳፍ፤ እንደ አልባሌ ነገር የትም ተበታትኜ ከተደፋሁበት አፋፍሶ ያገባኝ ነው የሚመስለኝ። ለራሴ ቢቀፈኝም ከወዳደቅሁ እኔ ገጣጥሞ፤ በወጉ ያልተቃኙ በድን ሚስት የምትባል ፍጥረት የሠራ ነው የሚመስለኝ። በድፍን አዲስ አበባ ከላፍቶ እስከ ሜክሲኮ፤ ከቦሌ እስከሃያሁለትና መገናኛ፤ ከተበታተንኩበት ለቃቅሞ የገጣጠመኝ፤ ልክ እንደተሰበረ ብርጫቆ፤ ከነስንጥቄ ተጠጋግኜ የሆነ ደግ ሰው ቤት የተቀመጥኩ፤ ውስጤ ፍቅር የማይቋጥር እንዲሁ ቅርስ ነገር ...የዕድላ ቢስነት መታሰቢያ ቅርስ። ታዲያ መልስ ሲባል ባሌ አልፈልግም ብሎ ወደ አባቴ ቤት የሚመልሰኝ መስሎ ነበር የተሰማኝ።ባደረገው....!

ብዙ ሰዎች ሲሉ እንደሰማሁት ትዳር የአዲስ ሕይወት ጅማሬ፣ ያለፈ ታሪካችንን አጀንዳ ዘግተን ለአዲስ ነገ “ሀ” ብለን ርምጃ የምንጀምርበት ምዕራፍ መስሎኝ ነበር። ግን ለእኔ እንደዚያ አልነበረም። ያለፈ ታሪኬን፣ ትዝታዬን፣ ሕመሜንና ደስታዬን ሁሉ ልክ እንደ ልብስና ሌላ ሌላ ኮተቴ ሁሉ በአእምሮዬ ሻንጣ አጭቄ ነበር ወደ አዲሱ ቤት ያዘገምኩት። ያው አዲስ አበባ ይባል እንጂ ሩቅ ነበር ለእኔ። ሰሚት ወደ ሚባል ሰፈር። አሜሪካ ይሁን አንታርቲካ፣ ሰሚት ይሁን ቃልቲ፣ ከምወዳት ሰፈሬ ሜክሲኮ ከራቀ ሩቅ ነው፤ ሩቅ ነበር ለእኔ። ስደት በርቀት ካልተለካ በስተቀር ስደት ነበር ለእኔ።

ልደታን ወረድ ብዬ ካላዬሁ ያዘጋኛል። የዋቢ ሸበሌ ሆቴልን አጥር ታክኬ ካላለፍኩ ዓለም ምልክት የሌላት ምድረበዳ ትመስለኛለች። በ’ኮሜርስ’ ዙሪያ ካላንዣብብኩ አዲስ አበባ የዋልኩ አይመስለኝም። ብሔራዊ ቲአትር በር የሚለጠፉ ማስታወቂያዎችንና የቲያትር “ፖስተሮችን” ካላዬሁ፣ የዕለት መዝሙረ ዳዊቱን ሳይደግም እንደወጣ ሃይማኖተኛ ቅር ቅር ሲለኝ ይውላል፤ ስንት የማናውቀው ሱስ አለብን!? እትብት የሚባለው ነገር በሥጋ እንጂ በነፍስ አይቆረጥም መሰል!

የተወለድንበት ሰፈር ላይ ያለ የማይታይ የመንፈስ ችካል ላይ ተቋጥሮ፣ በረዥም ክር ከእኛ ጋር የተሳሰረ ነገር ነው፤ የትም ብንሄድ ይስበናል።

ሻንጣዬን ከፍቼ ልብሶቼን ቦታ ቦታ ሳሲይዝ፣ አእምሮዬም በሰፊው ተከፍቶ አሮጌ ትዝታዬን በአዲሱ ቤቴ ውስጥ እንደ ፎቶ መደርደር ጀመረ። እያንዳንዱን ልብስ ለብሼ፣ ምን እንዳደረኩ አውቃለሁ። እያንዳንዱን ቀሚስ እንዴት እንደገለብኩ፣ ሱሪዎቼን በእብደት ቁልቁል እንዳንሸራተትኳቸው አውቃለሁ። ከምንወዳቸው ጋር ስንት ጊዜ ልብሳችንን አውልቀን ስንት ጊዜ ለብሰናል?...ማነው የቆጠረው? በደመነፍስ ስንት ዓይነት ፈጣን አወላለቅ ተምረናል።

ገና ቀጠሮ ስንደዝ፣ ውዶቻችን ልብሳችንን ለማውለቅ እንዳይቼገሩ ቀለል ያለውን አልመረጥንም? ልብስ ብዙ ብዙ ነገር ነው። ቢታጠብም የማይለቅ አሻራ፣ ከመተቃቀፎቻችን የቀረ ጠረን ሁሉ ዘላለማዊ ነው፤ ልብሶቼን እወዳቸዋለሁ። ውድ

ቅርስ እንደሚሰበሰቡ ሰዎች፣ የእኔ ሰብስቦች ልብሶች ነበሩ። ውድ ሆነው አይደሉም፤ የተለዩ “ብረንድ” ያላቸው ወይም በአድናቆት የት አገኘሻቸው? የሚባልላቸውም አልነበሩም።

ለፋሽን ግድ የለኝም፤ ለውበትም ያን ያሽል አልጨነቅም። ምቹታቸው ድሎቴ ነው። ውስጣቸው ኑሪያለሁ ከቤቴ፣ ከሕይወቴ፣ ከአገሬም በላይ ልብሶች ውስጥ ኖሪያለሁ፤ መደበቂያዎቼ ነበሩ። የእኔ የራሴ ባንዲራዎች ነበሩ። ልብሶች ተራ ነገር አይደሉም፤ የግል ባንዲራዎቻችን ናቸው። አገር ባንዲራውን፣ ሰው ልብሱን ከጣለምን ቀረው? ሁለቱም እብደት ነው። አረጄ ብለን የምንወረውረው ልብስ፣ ልብስ ብቻ አይደለም፤ የዕድሜ አሻራችን ጭምር እንጂ። ካለነገሩ አይደለም የለበስነውን ልብስ ተመሳሳይ ሌሎች ለብሰውት ስናይ ውስጣችን በቅሬታ የሚሞላው? ሌሎች ባንዲራችንን የነጠቁን ስለሚመስለን ነው።

ግድግዳው፣ ጣሪያው፣ መኝታ ቤቴ፣ ሳሎኑ፣ መታጠቢያ ቤትና ማብሰያ ቤቴ ሁሉ ቁጥር ስፍር በሌለው ትዝታዬ ተሞልቶ፣ ገና ሳምንት ሳይሞላኝ አዲሱ ቤት ዕድሜ

ልኬን የኖርኩበት አሮጌ ዋሻ መስሎ ተሰማኝ። ከምንም በላይ ያመመኝ እና ያደከመኝ፣ ደስተኛ መስዬ ለመታዬት አደርገው የነበረው ጥረት ነበር።

እንዴት ሰው ዕድሜውን በሙሉ ሌሎችን ለማስደሰት እና ተቀባይነት ለማግኘት ሲባዝን ይኖራል? ...እኩል ምድር፣ እኩል ሰብአዊ ክብር፣ ተሰጥቶን እንዴት ነው አንዱ ለማኝ አንዱ ተለማኝ የሚሆነው!? ባለቤቴ በአዲስ ትዳር ናውዛ ሲሟዘዝ፣ አብሬው መሟዘዝ፣ ሲስቅ- መሳቅ፣ በስሜት ሲግል፣ እሳት ላይ ቢጥዱት የማይሞቅ ቀዝቃዛ ሥጋዬን የሞቀ ለማስመሰል መጣር፣ ባል- ባል ለመሆን ሲደክም፣ ሚስት- ሚስት ለመምሰል መፍገምገም- ብዙ ማስመሰል፤ ግን ብዙ መቀጠል አልቻልኩም።

እስከ መቼ ነው እንዲህ የምኖረው!? ያልኩት ገና በሰምንቱ ነበር፤ በተጋባን በሰምንቱ። የቤተመጻዕ ዕልልታ እንኳን፤ ከንዱ ቤት ሌላው ቤት ግድግዳ የሚነጥር የገደል ማሟቱው አልጠፋም ነበር። እልልልል ሲባል አእምሮዬ ይኼ እልልታ ለማነው? ይላል።

ባለቤቴ ጋር የተዋወቅነው አዲስ አበባ ዩኒቨርስቲ፤ ንግድ ሥራ ኮሌጅ የመጀመሪያ ድግሪዬን ሥሠራ ነበር። የዛሬን አያድርገውና ጥርስ የማያስከድን ተጨዋች ልጅ ነበር። በግሩፕ ከነበረ ዳደኝነት እንደ አንዳቸው ከማዬት ባለፈ በግል እንኳን ያን ያክል ቅርበት አልነበረንም። እንዲያውም ዳደኛዬ ሃይሚ “ይኼ ወሬኛ መጣ” እያለች እንድንርቀው ስለምትገፋፋኝ ብዙም አልቀርበውም ነበር።

ልንመረቅ አንድ ዓመት ሲቀረን፤ ምን ሰይጣን ሹክ እንዳለው እንጃ፤ ትምህርቱን አቋርጦ ወደ ሱዳን ተሰደደ ተባለ። ወሬው ከዬት እንደመጣ አላስታውስም። ሁልጊዜ ከክላስ በኋላ የማይጠፋባት ፎቶ ኮፒ ቤት የሆነ ነገር ኮፒ ላደርግ ስሄድ እግረ መንገዴን እዚያ ያገኜሁትን ዳደኛውን “ዮኒ የት ሄዶ ነው?” ብዬ ጠየቅሁት፤ እሱም እንዳለወቀ ነገረኝ፤ ያኔ ከአንድ ሰሞን ያለፈ ወሬ አልነበረም፤ በቃ ተረሰ። እሱ እንደገና ከተገናኜን በኋላ፤ እንደነገረኝ ከሆነ ለዓመታት ብዙ ብዙ ችግር አሳልፎ አሜሪካ ገባ። አሁን ኑሮው እዚያው አሜሪካ ነው። ገና ሳንጋባ በግልጽ

እንደነገረኝ፤ ታክሲ ይነዳል፤ የጽዳት ሥራ ይሠራል። በዚሁ ታታሪነቱ ለቤተሰቦቼም ለራሱም ተርፏል።

የናስ ከሰርጋችን አንድ ዓመት ቀደም ብሎ ለእረፍት ወደ ኢትዮጵያ እንደመጣ ነበር ስድስት ኪሎ ውልና ማስረጃ ድንገት የተገናኘው። የዚያን ቀን ግጥጥሞሽ ይገርመኛል፤ አለቃዬ የሆነ ፋይል እንድታመጣለት ሰናይት የምትባል ቢሮ የምትጋራኝ ሠራተኛ ሊልክ ወደ ቢሯችን ይመጣል። በአጋጣሚ ወጥታ ስለነበር ሲጨናነቅ ሳዬው “በዚያው የምሄድበት ጉዳይ ስላለኝ እኔ አመጣልሁለሁ” ብዬው ፋይሉን ላመጣ ሄድኩ።

ታዲያ ፋይሉን ተቀብዬ ስወጣ ከእንግዳ ማስተናገጃው አካባቢ ስሜ ከኋላ ሲጠራ ሰምቼ ዞር ብል፤ የጠራኝ ሰው ከስንትና ስንት ዓመት በፊት የማውቀው የናስ ሆኖ አገኜሁት። እውነቱን ለመናገር መጀመሪያ አላስታወስኩትም ነበር፤ ከዕድሜው በላይ ትልቅ ሰው መስሏል፤ ሲናገር ነው ያስታወስኩት። ከኮሌጅ ጀምሮ ሲናገር ዓይኑን በከፊል ከደን የሚያደርገው ነገር ነበር። ባልሳሳት ወደ ዐሥራ አምስት ዓመት ለሚጠጋ ጊዜ ሳንተያይ ቆይተን ነበር።

ከዚያች ቀን ጀምሮ ነገራችን ሁሉ ፍጥንጥን ያለ ነበር። ያ ጊዜ የአብርሐም ነገር ያንገሸገሸብኝ፤ ሕይወትም ስልቶች ብሎኝ ሥጋዬ በደመነፍስ የሚንገለወድበት ጊዜ ነበር። የሆነውን ሁሉ ከእኔ እኩል ትሰማ የነበረችው ጓደኛዬ ሃይሚ እንኳን ልንጋባ መሆኑን ያወቀችው ነገሩ ሁሉ አልቆ ለሚዜነት ስጠይቃት ነበር። አደነጋገጧ ሁሉ ትዝ ይለኛል፤ ረዘም ላለ ጊዜ ሳንገናኝ ቆይተን ምሳ ልጋብዝሽ ብዬ ቀጠርኳትና “አንድ ጥሩ፤ አንድ መጥፎ ዜና አለኝ” አልኳት።

“በናትሽ ዛሬ ጥሩ ሙድ ውስጥ አይደለሁም፤ ስለዚያ አብርሃም ስለሚባል ሰውዬሽ ምንም እንዳታወረኝ አለችኝ” በምሬት እየተንገሸገሸኝ፤

“አንዱ ስለ እሱ ነው”

“መጥፎው ዜና ስለ’ሱ ከሆነ ንገረኝ!” ተሳሳቅንና “ተለያዬን” አልኳት።

“ማለት?”

“በቃ ከዚህ በኋላ የእኔና የሱ ነገር አበቃ”

“ለስንተኛ ጊዜ መሆኑ ነው?” አለች፤ እያሸፈች።

“ይኼ ከምር ነው!”

“እሱ ነው ያለሽ?”

“አይ! እኔ ነኝ!”

“ያንችን እንኳን ተይው፤ እስከሚደውልልሽ ነው!”

“እሺ! ሁለተኛው ዜና... ላገባ ነው!” አልኳት። ቀና ብላ አይታኝ በሰቅ ፈረሰችና...

“ማሂ! አሁን ፈቃድ ጠይቂ እና ሁለት ሰባት በራሴ ወጭ ጸበል እንሄዳለን!”

“እውነቴን ነው አባባ ይሙት!” በአባባ ከማልኩ እንደማልቀልድ ታውቃለች። የያዘችውን ሹካ ከእጇ ላይ ጥላ...

“ቆይ! ቆይ! አባባ ይሙት ነው ያልሸው? . . . ሌላው ሁሉ ይቆዩንና ማንን ነው የምታገቢው? ባል ከሰማይ ዘነበ በዚህ ፍጥነት?”

“ያው በይወ! ታውቂዋለሽ ፤ ከአሜሪካ የመጣ ልጅ ነው!”

“እኮ! ማነው ደግሞ እሱ?”

“ዮናስ! ኮሌጅ እያለን ትምህርቱን አቋርጦ ሱዳን የሄደ ልጅ... የሆነ ተጨዋች ልጅ፤ ረሳሸው?”

አፍጥጣ ስታዬኝ ቆይታ በረዥሙ ተነፈሰች። “ሱዳን የሄደው ልጅ ከአሜሪካ መጣ? እና ሊያገባሽ ነው? አንችም እሺ አልሸው እ!” አለችና በሽሙጥ ከንፈሯን ጠመም አድርጋ መለሰችው። ፊቷ ግን በብስጭት ተቀያይሮ ነበር። በረዥሙ ተንፍሳ

የነበርንበትን ሬስቶራንት ዙሪያ በዓይኗ ቃኜችና የሆነ ነገር ልትናገር ገና ከንፈሯን ስታላቅቅ... “ምንም አስተያየት ምክር አልፈልግም፤ በቃ ሚዜዬ ነሽ፤ ካልፈለግሽ ደግሞ የራስሽ ጉዳይ!” አልኳት። ዝም አለች፤ ዝምታዋ ግን መልሶ እኔን አስደነገጠች። ይኼን የተናገርሽው አንች ነሽ? በሚመስል ግርምት ትክ ብላ አዬችኝ፤ ወዲያው ዓይኖቿ ድንገት በዕንባ ተሞሉ። ተነስቼ ጠረጴዛውን ዘርኩና ከኋላዋ አቅፊያት ማለማመጥ ጀመርኩ። ገፋ አድርጋኝ ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደች። ግራ ገብቶኝ

ወገቤን ይዠ ቆምኩ። እንደተመለሰች ኮስተር ብላ አስተናጋጇን ጠራችውና ሒሳባችንን ከፍላ “እንሂድ!” ብላ በርሳዋን አነሳች። በብልግናዬ ራሴን እየረገግኩ ተከተልኳት። በጭራሽ እንደገና አገኛታለሁ አላልኩም ነበር፤ ግን ማታ ደወለች። ገና ስልኩን ከማንሳቴ የይቅርታ መዓት አዝነደገድኩባት “እስቲ ዝም በይ! የደወልኩት የሚያስፈልግሽ ነገር ካለ እንድትነግረኝ ነው፤ ሌላውን ከሰርግሽ በኋላ እናውራለን” አለችኝ፤ ስልኩን እንደዘጋሁ አለቀስኩ።

ሃይሚ ሚዜዬ ሆና ባገባም፤ ባልገባኝ ምክንያት እስከ ዛሬ ስለ ዮናስም ሆነ ስለ ሁኔታው አንድም ቃል ተንፍሳ አታውቅም። ይኼ የእርሷ ባህሪ አልነበረም። በጣም ወሬ ከመውደዷ የተነሳ አብርሃም ጋር እንደነበርኩ የማይጠየቅ ነገር ሁሉ ነበር የምትጠይቀኝ። “ሃይሚ አትባልገ” ብዬ ካልተኮሳተርኩ በስተቀር በጭራሽ ጥያቄዋን አታቆምም። አሁን ግን “ቄሱም ዝም መጽሐፉም ዝም” ሆነ። እንዲያውም ከዚያ በኋላ የሌላችን ባሕር ቁጥብ ሆና ቀረች። በቀን ዐሥር ጊዜ የምትደውለው ልጅ ካገባሁ በኋላ ጠፋች። አልፎ አልፎ ለዚያውም ጉዳይ ሲኖራት ነበር የምንደዋወለው። እቤት የምትመጣውም የሆነ ዝግጅት ኖሮ ስጠራት ብቻ ነበር፤ ለዚያውም አትቆይም።

ዮናስ ለሰርጋችን፣ የሦስት ወር ፈቃድ ወስዶ ነበር ከአሜሪካ የመጣው። እያንዳንዷን ቀንና ሰዓት በስስት ሲቆጥርና ከዚህ ጊዜው ላይ እያንዳንዷን ሰከንድ እኔን ለማስደሰት ባለ በሌለ አቅሙ ሲጥር፣ ለእኔ ግን ሦስት ወር እንደዘላለም ነበር የራቀብኝ። ቶሎ አልቆ ወደመጣበት እስኪመለስ ጓጉቼ ነበር፤ ለሌላ ነገር አይደለም

ወደዚያ ጠቅልሎ እስኪወስደኝ ድረስ ብቻዬን መሆን ነበር ፍላጎቴ። አሜሪካ ሄጄ ኑሮዬን ለመቀዬር አይደለም!... እዚህስ ኑሮ ምናለኝ? እንዲያውም እዚያ በበርሚል ይታለባል ከሚሉት የሰማይ ላም፤ በስኒም ቢሆን እዚህ እጄ ላይ ያለው ወተት ሳይሻል ይቀራል!? መሄድ ነው የምፈልገው... መሄድ። ከዚህች አገር መራቅ። ከትዝታዬ መሸሽ።

ተወለደን ካደግንበት ምድር የሚያፈናቅሉን ጠላት ብለው የፈረጁን ብቻ አይደሉም፤ አፈቀርናቸው ብለን አፈር እንዳይነካቸው ራሳችንን ከጫማቸው ሥር ያነጠፍንላቸው ጭምር እንጂ። እንዲያውም ይኼኛው ስደት ያማል፤ እየገፉን በልባችን ይዘናቸው እንሰደዳለን። ፈጣሪ በቸርነቱ ካልገላገለን ዕድሜ ልካችንን ነፍሳችንን የሚያነቅዙ ነቀዝ ተፈቃሪዎች።

ተምረያለሁ። በአካውንቲንግ ሁለተኛ ድግሪዬን ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ይዜ፤ በአዲተርነት እየሠራሁ ነበር። የገንዘብ ችግር አልነበረብኝም። የረባ ነገር ባላደርግ እንኳን ለራሴ በምፈልገው ልክ እኖራለሁ። የደረሰብኝ ነገር ስም የሌለው መዘበራረቅ ነው። ይኼ ነገር ወደ አእምሮ ሕመም ከፍ እንዳይል ስፈራ ነው የቆዩሁት። ብዙ ሴቶች በቀላሉ እንደ ቀልድ የሚያልፉት ነገር እንደሆነ አውቃለሁ፤ እኔ ግን አልቻልኩም። ከፍጥረቱ ልፍስፍስ ሆኜ ይሆናል። ወይም እኔ የተጋጨሁት ድንጋይና እነሱ የተጋጨት ድንጋይ ጥንካሬው ተለያይቶ አላውቅም...ብቻ ተጎድቻለሁ። ማልቀስ አልፈልግም፤ግን ሙሉ ቀን፣ ሙሉ ሌሊት ዕንባዬን አፍኜ መኖር ስቃይ ነው የሆነብኝ። ብቻዬን የምሆንበት አጋጣሚ ባገኝ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት አልቅኼ እንዲወጣልኝ እፈልጋለሁ። ከዚህ በኋላ አንዲት ጠብታ ዕንባ ውስጤ እንዳትቀር አድርጌ ማልቀስ።

አንዳንዴ እመኛለሁ፤ ፋርማሲ ውስጥ የሚያስለቅስ መድኃኒት ይኖራቸው ይሆን? ልክ የእንቅልፍ ክኒን እንደሚባለው በቃ የሚያስለቅስ። ዕንባ የሚያፈስ አይደለም፤ ከልብ ስቅስቅ አድርጎ የሚያስለቅስ፤ ውስጤ ያለውን እልኽ፤ የበታችነት፤ መገፋት፤

መጠላት፤ እንደ ጩው አሟሙቶ የሚያወጣ ዕንባ የሚያጎርፍ መድኃኒት። ሴት ደግሞ ዕንባ ችግራት? የሚል አይጠፋም። እዚህ አገር ሴት ልጅ ከመበደሏ በላይ የሚያመመው ማልቀሻ አገር ማጣቷ ነው። ድፍረቱ የለኝም እንጂ የሆነ ሆቴል ክፍል ይዝ እስኪበቃኝ ባለቅስ ደስታዬ ነበር። ሰው ክፍል ይዞ መፋቀር ብቻ ነው እንዴ!? ክፍል ይዞ ቢያለቅስ፤ ኡኡ... ቢልስ!? ...ያም ስሜት ይኼም ስሜት።

ይኼ ሁሉ የሆነው በዚያ በተረገመ ልጅ ምክንያት ነው። በዚያ በተረገመ ልጅ በተረገምኩ እኔ ምክንያት። ችግሩ ለመናገር በጣም ቀላል ነው፤ ለመኖር ነው የሚከብደው። በዓለም ላይ እንዳሉ ብዙ ሚሊዮን ሴቶች የማፈቅረውን ሰው ትጽ (ምን እተዋለሁ! በልቤ ተሸክሜ) የማፈቅረውን ሰው አገባሁ “ወንድን በወንድ ነው መርሳት” በሚል የጓደኞቼ ምክር ጭምር፤ ይኼው ነው ታሪኬ። በደፈናው ሲታይ በቃ ይኼው ነው? ያስብላል አይደል?እኔም እንዲህ ዓይነት ታሪክ፤ ልብወለዶች እና ፊልሞች ላይ ስንት ጊዜ አነበብኩ፤ አዬሁ እና ለምን እንዲህ አያደርጉም? ለምን እንደዚያ አይሠሩም? ብዬ ምክርና ግሳጼ ወረወርኩ ...በመምከር ውስጥ ተመካሪውን ደካማ አድርጎ የማዬት ስስ መታበይ አላ፤ ሲኖሩት ግን ሌላ ዓለም ነው።

ሰው በቁሙ ሕልምና ገሃድ የሆነ ሕይወት እንዴት በአንዴ ይኖራል? ባሌ የናሰ፤ እጄን ሲነካኝ “ፍቅረኛ እንዳለኝ አታውቅም!?” ብዬ በጥፊ ማጮል ያምረኛል። እዚህ ሌላ ወንድ አግብቼ፤ እዚያ ትቼው መጣሁ ያልኩት ሰው ጋር ፍቅር ውስጥ ነኝ። ትንፋሽ የሚያሳጣ- ፋታ የማይሰጥ ዕልክ፤ መገፋት፤ አለመፈለግ እና መናቅ የተቀላቀለበት ፍቅር ውስጥ ነኝ። ከፍቅሬ እኩል ደግሞ አምርሬ እጠለዋለሁ።

የማፈቅረው ሰው አብርሃም ይባላል ደራሲ ነው። አራት ዓመታት አብረን በፍቅር ቆይተናል። እና ለምን ተለያያችሁ? ብባል መልስ የለኝም። ስላልፈለገኝ አልል ነገር ለእኔ ሲንሰፈሰፍ ለጉድ ነበር...ብቻ አይገባኝም፤ የሰው ልጅ ምን ዓይነት ውስብስብ ፍጥረት እንደሆነ አይገባኝም። የሚገባኝ በዚህ ውስብስብ ፍጥረት ቀጥ ያለ የዋህ

ባሕሪዬ መሰባበሩ ነው። ሌላው ይቅርና ይወድሻል ወይስ አይወድሽም? ብባል መልስ የለኝም። አላውቅም፤ የእውነት አላውቅም።

እዚህ ክንዱን አንተርሶ ያስተኛኝ ባሌ እቅፍ ላይ ሥጋዬን ትቼ፤ ነፍሴ ከምታፈቅረው ሰው ጋር ስትዛብር የምታድር ከንቱ አፍቃሪ ነኝ። ባሌ እላዬ ላይ በፍቅርና ወሲብ ናውዝ ሲቃትት፤ ያውልክ ሥጋዬ ብዬ በነፍሴ ወደ ወደድኩት ሰው የምኮበልል ባተሌ ነኝ። እንዲያ ሲሆን ያለላቀስኩበት ጊዜ የለም። ባለቤቴ ጥሩ ሰው ነው፤ ይኼን

ጥሩነቱን እንደ ስኬት ጫማ፣ ስልክና ላፕቶፕ፣ ከአሜሪካ ይዞት የመጣው ሳይሆን፤ የኒሽርስቲም እያለን አብሮት የነበረ፣ ከዚያም በፊት አብሮት ያደገ ገራገርነት ነው። ቤተሰቦቹ በሙሉ ጥሩዎች ናቸው። ምን ዋጋ አለው... እኔ ላይ ጣለው።

አንዳንዴ የምለው ሰጣ “በጣም ጥሩ ሰው ነህ!” እለዋለሁ በፍጹም የዋህነት “ጥሩነቱን አይቶ አንችን ሰጠኝ” ይለኛል። ይኼ አባባል የክፉዎች መፍክር መሆኑን እኔ ብቻ ነኝ የማውቀው። “ፍቅረኛዬ” አብርሃም ያረገኝን ሁሉ ካደረገኝ በኋላ ለመጨረሻ ጊዜ ስንለያይ እንደዚያ ነው ያለኝ “በጣም ጥሩ ልጅ ነሽ” የይሁዳ አሳሳም ቃል ለብሶ ሲገለጥ እንዲህ ነው። ምን ማለት ነው ጥሩ ሰው ነሽ?... ስበድልሽ ዝም ብለሽ ተበድለሻል፣ ስሰብርሽ ያለ ድምፅ ተንኮታኩተሽ ወድቀሻል...ስለዚህ አመሰግናለሁ ነው? ...ለምን የበደሉን ያደንቁናል?...ለምንስ የሚያደንቁን ይበድሉናል!?

ባሌ ዕረፍቱን ጨርሶ ወደ አሜሪካ ሊመለስ ሲዘጋጅ፣ በመለያዬታችን እንደ ሴት ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ። በማልቀሱም ብቻ ሳይሆን ሰርጋችን ሁለት ቀን ሲቀረው ያደረኩትን አውቃለሁና በጸጸት አብፊው አለቀስኩ። በእርግጥ ከዚያም በፊት ከጋብቻችን በፊት፣ለጋብቻ ጠይቆኝ እሺ ካልኩበት ቀን ጀምሮ እሱ ለሰርግ ሲዘጋጅ እኔ ታማኝ አልነበርኩም። አንዳንዴ ዮናስ ጋር ተኝቼ አብርሃም ከደወለልኝ እየተጎተትኩ ሄጄ በሰዓታት ልዩነት እሱም ጋር እተኛለሁ። ባከንኩ። ተዘረከረኩ። ቆሽሽኩ። ታዲያ እገረም የነበረው፤ ለዓመታት የወደደውን ያለ እሱ ማንም ነክቶት

የማያውቀውን ገላዬን ሌላ ወንድ እንደነካው እንዴት አያውቅም እያልኩ ነበር። የመጨረሻዋ አለመታመን ግን እንደ ደረቀ እንጨት ቅስሜን ቀሽ አድርጋ የሰበረች አለመታመን ነበረች። አለመታመኔ ደግሞ ሰይጣን አሳሳተኝ የሚባል ዓይነት ድንገተኛ ነገር አልነበረም። ሰይጣን ራሱ ጅራቱን ሽጉቦ እና ጉዴን ላለመስማት ጆሮውን በሁለት እጁ ደፍኖ፣ የፈረጠጠበት አለመታመን ነበር። የሚያንገበግበኝ ያ የመጨረሻው ነው። አለመታመንም ዓይነትና ደረጃ ይኖረው ይሆን?...እንጃ! በስድስት ሚዛ እና በአንድ ሾፌር መኻል እንደ ነፋስ አልፎ አመንዝሮ መመለስ።

ፈጣሪ ራሱ ከማመንዘሬ በላይ፤ ለማመንዘር የሄድኩበትን መንገድ በግርምት መዝግቦ የሚያስቀምጠው ነው የሚመስለኝ።

ሰርጌ እሑድ ሆኖ አርብ ቀን ጸጉር ቤት ከሚዜዎች ጋር ሄድን፤ ጸጉራን የሚያጥባቅ ልጅ የራስ ቅሌን በጣቶቹ ‘ማሳጅ’ ሲያደርገኝ ነበር አእምሮዬ በአንዴ በናፍቆት የተሞላው። አብርሃም ከጡቶቹ ቀጥሎ ጸጉራን የሚወደው ይመስለኛል፤ እንደዚያ ብሎኝ አያውቅም ግን - ይመስለኛል። ሁልጊዜ ጎን ለጎን ተቀምጦን ወይም ተኝተን፤ በጣቶቹ ጸጉራን ማበጠር የሚወደው ነገር ነበር። በጸጉራ መጫወት... ዓይኖቼን ጨፍኜ ጣቶቹ በጸጉራ ውስጥ ሲሸሎከለኩ የሚሰማኝ ደስታ ...ስንት ቀን በዛው እንቅልፍ ጭልጥ አድርጎ ወስዶኛል... እና ጸጉራን የሚያጥባቅ ልጅ ጣቶቹ በጸጉራ ውስጥ ሲርመሰመሱ፤ እንደ ወተት የሚንጥ ናፍቆት ሞላኝ። ቀስ በቀስ አልነበረም በአንዴ። ምንድን ነው እንደዚያ ያደረገኝ? አንገቴን ወደፊት ቀና አደረግሁ። “አሳመምኩሽ?” አለኝ ልጄ። አላሳመመኝም ቀድሜ የታመምኩ እኔ- በሽታዬን ነው የነካው።

ከዚያች ደቂቃ ጀምሮ ሚዜዎቹ እዚያና እዚህ የሚወራወሩት ቀልድ እና ሳቅ ሳይሆን፤ የትዝታ ጅረት ነበር በመላ አካሌ የሚፈሰው... የሚጫኸው። በቃ የመጨረሻሽ ነው የሚል ድምፅ ነው በጆሮዬ የሚያንሸካሹከው። ጸጉራን ተሰርቼ እንደጨረስኩ ቀጥ ብዬ ወጣሁና ራቅ ብለው በሰልፍ ከቆሙት ላዳ ታክሲዎች ወደ አንዱ ሄጄ... ላፍቶ ከንዶሚኒዬም አልኩት፤ መንገድ ጀምራ ነበር ለአብርሃም የደወልኩለት... ቤት

ጠብቀኝ ብዬ.... ወደ ቤቴ በቀረብኩ ቁጥር ልቤ ደረቴን ሰንጥቃ የምትወጣ እስኪመስለኝ ጭንቀቴ የተለዩ ነበር። ሰውነቴ በሙቀት ይቃጠላል፤ ለራሴ እያበድኩ እስኪመስለኝ የምደዘው የምጨብጠው ጠፍቶኝ ነበር። ባለታክሲውን አዙረህ መልሰኝ ለማለት ሁለት ሦስት ጊዜ እየቃጣሁ ከአፌ ቃል ማውጣት አልቻልኩም።

የከንዶሚኒዬሙን ደረጃ ስወጣ፤ እግሬ ይንቀጠቀጥ ነበር። በሩን ሲከፍትልኝ ተዝለፍልፊ መውደቅ ነበር የቀረኝ፤ በውስጤ እባክህ አይሆንም በለኝ እላለሁ ...እባክህ ...እንደዚያ እያልኩ ግን እቅፉ ላይ ወደቅሁ። እኔስ እሺ በቃ የመጨረሻው

የሴትነት ክብራን አለቅልቄ የደፋሁ ከንቱ ሆኜ ነው፤ አራት ዓመት አብሮ የቆዬ ፍቅረኛ የፈለገ ወንድ ቢሆን የቱንም ያክል ስሜታዊ፣ ሰርጓ ሁለት ቀን የቀረው ሙሽራ መጥታ እግሯን ስለከፈተችለት እንዴት ዘው ይላል!? ያውም የማያፈቅራት ሴት። ማንንም ለመውቀስ አይደለም፤ በልቤ “አይ! አይሆንም” እንዲለኝ ግን ምኞቴ ነበር። አልዋሽም እንደዚያ ቢለኝ፣ ያንንም ከመገፋት ቆጥሬ የሰርጌ ቀን ማታ ባሌን አስተኝቼ ልሄድ እችል ይሆናል ... ምክንያቱም አእምሮዬን አላምነውም፤ ምክንያቱን በትክክል ባለውቀውም የሆነ ዓይነት የአእምሮ ችግር ሳያጋጥመኝ አልቀረም። ወይም ጓደኛዬ ሃይሚ አንደምትለው አስደግሞብኛል። አልጋው ውስጥ ሆኜ የምታገለው ዕንባዬ ጋር ነበር። በሕይወቴ እንደዚያን ቀን አፍሬ አላውቅም፤ በጋፍረት እንዳቀረቀርኩ ልብሴን ለባብሼ ወጣሁ።

ሚዜዎቼ በግርምት እያዩኝ፣ የት እንደሄድኩ ለማወቅ በጥያቄ አፈጠጡብኝ “ቤተክርስቲያን” አልኳቸው። አሁንም ዓይናቸውን ከእኔ ላይ አልነቀሉም ውሸቴ አላረካቸውም ይሆናል። “የማስገባው ስእለት ነበር ድንገት ትዝ አለኝ” ሁሉም ወደጥፍርና ጸጉር ወሬያቸው ተመለሱ። ጓደኛዬ ሃይሚ ግን ዓይኖቿን አጥብባ በጥርጣሬና ትዝብት አዩኝ “እውነቴን ነው” አልኳት ቆጣብዬ “ሆሆ! ታዲያ ምን አስጮኸሽ?” ካለችኝ በኋላ በትንሽ ብልቃጥ ሽቶ እያቀበለችኝ “በይ ይኼን እንኪ ላብ ላብ ሸትተሻል” ብላኝ ተነስታ ሄደች። በጣም እንደተናደደች ታስታውቅ ነበር። ወደ ደረቴ ጎንበስ ብዬ እጄን በየተራ እያነሳሁ የራሴን ጠረን ለማሸተት አነፈነፍኩ...ከጡቶቼ መካል፣ ከብብቴም ግራና ቀኝ እሱ ጋር ስተኛ ሁልጊዜም እንደምሼተው የሆነ ደስ የሚለኝ የላብ ጠረን ከሰውነቴ ይተን ነበር።

የናስ ጸጉር ቤት መጥቶ አነሳንና ሚዜዎቼን በየቤታቸው አድርሰን ስንመለስ ድንገት መኪናዋን ወደሆነ ሰፈር አስገባት። ጥቅጥቅ ያለ ጨለማ “የት እየሄድን ነው?” አልኩት። “እየጠፋን” ብሎኝ ጨለማው ውስጥ መኪናውን አቆመ፣ መብራቱን አጠፋ፣ በሩን ከፍቶ ወረደና በእኔ በኩል ዙሮ ከፈተልኝ። ዓይን ቢወጉ በማይታይበት ጨለማ ወረድኩ፤ የኋለኛውን በር ከፍቶ ግቢ አለኝ ፤ ገባሁ። እሱም ተከትሎኝ ገባና ልክ እንደ እብድ ሰፈረብኝ። በጭራሽ ያልጠበኩት ነገር። ሻወር

እንኳን አልወሰድኩም። “እንዴ ኸረ ሰው ያዩናል” አልኩ ደንግጬ። አንስቶ ታፋው ላይ አስቀመጠኝ። እንደዚያ ቀላል መሆኔን አላውቅም ነበር።

ቀሚሴን ወደ ላይ ሰብስቦ ትንፋሹ እየተቆራረጠ “ዋው ፓንት አለበሺም?!” ሲለኝ ደነገጥኩ። ግራ ገባኝ ...እጄን በቀስታ ልኬ ሰውነቴን ነካሁት፤ ፓንት አለበስኩም።

የናስ ወደ እብደት በተጠጋ ስሜት ነገሩን ቀጥሏል። መኪናው ምንም ካለመመቸቱም በላይ የሚያደርገው ነገር ሁሉ እልጎና ኃይል የተሞላበት ስለነበር ማሕፀኔ ላይ እና የታጠፈ ጉልበቴ ላይ ሕመም እየተሰማኝ ነበር። ግን እሱ ሌላ ዓለም ውስጥ ስለነበር አላስቆምኩትም። እንደዚያ አነር ሲሆን ዓይቴው አላውቅም። ጥርሴን ነክሼ ቻልኩት። እየታመመኩ ለሌሎች ምቹትና ደስታ ማሰብ ትልቁ የሕይወቴ ድክመት ነበር። ይኼን የመኪና ውስጥ ጉዳይ ከተጋባን በኋላ እንደገና ሞክሮት በቁጣ ቀልቡን ገፍፌ መኪናውን ካስገባበት ጨለማ አዙሮ ወደ ቤት ሄደናል። ሁልጊዜ በተለይ ማታ፤ መኪና ውስጥ ብቻችንን ከሆንን ሌላ ነገር ያምረዋል። ከመኪና ምን አለው ሰውዬው? “ሮማንቲክ” መሆኑ ነው?

የዚያን ቀን የሚያደርገውን አድርጎ እቤት አድርሶኝ “የማይረሳ ጊዜ” ብሎኝ ከተመለሰ በኋላ የመኪናውን ጉዳይ ረስቼ ሐሳቤ ሁሉ ስለ ፓንት ነበር። ከአብርሃም ቤት ስመለስ የሆነ ነገር ታክሲ ውስጥም ሆኜ ቅፍፍ ሲለኝ እንደ ነበር ትዝ አለኝ፤

ምክንያቱ ግን አልገባኝም ነበር። በእርግጠኝነት ፓንቴን እሱ ቤት ረስቼ ነው የተመለስኩት፤ ምክንያቱም ስሄድ ያ የመቅፈፍ ስሜት አልነበረም፤ ወይም እኔ እንጂ ከቤት ስወጣ አለበስኩም ይሆናል ...ዝርክርክ ብዬ ነበር። ዝርክርክ ሙሽራ።

የኛ ሙሽራ ፓንት የላትም፤

እግዚአብሔር አይወዳትም፤... እራሴ ላይ በሰርግ ዜማ አላገጥኩ፤ መራር ቀልድ።

ይኼ ሁሉ አራት ዓመት አብሬው ከቆዩሁት ፍቅረኛዬ ጋር ያደረግሁት የለዬለት እብደት ነበር። ምናልባትም የመጨረሻው። ከዚያ በፊት ይኼን እብደቴን መተው፤

ከሆነ ከባድ የአደንዛዥ ዕፅ (ሄሮድን ምናምን) ሱሰኝነት እንደመለቀቅ ዓይነት ከባድ ትግል ጠይቆኛል። ሰባት ጊዜ ብወድቅም፣ ሰባት ጊዜ እነሳሊሁ በሚል (ሲተረት ሰምቼ) የጀመርኩት የመውደቅ- መነሳት ትግል ነፍሴንም ሥጋዬንም እንዳልነበር አድርጎ አድቅቆኝ፤ ይኼው ለሰባት መቶኛ ጊዜ ይሁን ለሰባት ሚሊዮኖች ጊዜ አሁንም ያንደፋድፈኛል። እያንዳንዱ መውደቅ ውስጥ ጠባሳ አለ። ውድቀታችን ቁጥር ብቻ አይደለም፤ ውድቅ መነሳትን እንደ ጀግንነት የሚነግሩን ሁሉ በእያንዳንዱ ውድቀት የማይጠገን የዋህነት፣ ዳግም የማይነጻ ንጹህ ቅንነት እንደሚጣል አልነገሩንም።

ስኬት ብቻውን ጥንካሬ አይደለም። ነፍስን ጥሎ በሥጋ ሰማይ ቢደረስ ምንድን ነው ትርጉሙ!? ይኸ መውደቅ- መነሳት ከውጭ አይታይ እንጂ፤ በደላው ሥጋዬ ሥር ያለች ነፍሴን እንደ ልማደኛ ሰካራም ከእግር ጥፍሯ እስከ ራስ ጸጉሯ በጠባሳ ሞልቷታል (እንዲያውም ነፍሴ ጥፍራም ትመስለኛለች።)

ቢጨንቀኝ ጸለይኩ፣ ወደ ቤቴ ልሄድ እግሬን ሳነሳ ግደለኝ ብዬ ለአምላኬ ጸለይኩ፣ አልገደለኝም። እግርና እጄን አሳስረው ብዬ ለመንኩ፣ እንዲያውም ወደ እሱ ቤት ስሄድ ለወትሮም የሚንከረፈፉ እግሮቼ እንደሚዳቁ እግሮች ይፈጥኑ ነበር። ገነት የት ነው ቢሉኝ? ከሜክሲኮ ተነስቶ፣ በቄራ፣ በቡልጋሪያ፣ በገብርኤል አድርጎ፣ መብራት ኃይልን አልፎ ላፍቶ የሚባል ሰፈር ነው እላለሁ። የታክሲ ረዳቶቼ ላፍቶ!

ላፍቶ! ሲሉ ክንፋቼውን ለሥራ አልመች ብሏቸው ነቅለው ያስቀመጡ ወደ ገነት ሕዝብ የሚጋብዙ መልአክት ይመስሉኛል።

ወደ እሱ ቤት ስሄድ ለወትሮው በሰልፍ የማይገኝ ታክሲ እንደግል መኪና መጥቶ ፊቴ ይቆማል” ሰካራም እንዲወድቅ፣ ሰይጣን ምንጣፍ ያመቻችለታል” እንደሚሉት ወደሱ ቤት ስሄድ መንገዱ አልጋ በአልጋ ይሆናል፤ መዳረሻዬም የሰው ልብ አልነበረም አልጋ ነበር። ፍቅራችን እንደ በሽተኛ ከአልጋ ወርዶ አያውቅም። አንዳንድ ፍቅር አልጋ ላይ ተጀምሮ አልጋ ላይ ያበቃል። አፈቅረዋለሁ ስለዚህ ሰውነቴ፣ ልቤ፣ ሐሳቤ፣ ጊዜዬ ሁሉ የእሱ ነበር፤ ያለኝን ብቻ አይደለም የሌለኝን ሁሉ ልሰጠው እመኝ ነበር።

ታዲያ ሁልጊዜ አስባለሁ እንዴት ነው ሳያፈቅረኝ የሚተኛኝ? ... መተኛት ሲባል፤ አራት ዓመት ሙሉ ልክ እንደመጀመሪያ ቀን ዓይነት በጉጉት በናፍቆት በስሜት የሚደረግ መተኛት!... እንደዚያ ይቻላል ወይ!?... ወይስ እያፈቀረኝ ለማግባት ያልፈለገበት ምክንያት ነበር? ...ስለ ወንዶች አላውቅም ...የመጀመሪያዬ ነበርና የማይገባኝ ብዙ ነው። አሁንም እራሴን እወቅሳለሁ ምን ይሆን ያጠፋሁት? እያልኩ...

አፍ አውጥቼ “አግባኝ” አልኩት። ያቺ ቃል ትጸጽተኛለች። ትዳር ወግ ማዕረግ የሚባለው ነገር ናፍቆኝ አልነበረም፤ እውነቱን ለመናገር እንደ ትዳር የምፈራውም የምጠላውም ነገር የለም። የራሴን ቤተሰቦች ጨምሮ በዙሪያዬ ካዬሁትና ከሰማሁት፤ አንድም ጤነኛ ትዳር አጋጥሞኝ አያውቅም። አግባኝ ያልኩት አንድ ቀን ትቶኝ የሚሄድ- የሚተወኝ መስሎኝ ስለፈራሁ ነበር። ያንን ሁሉ ደስታዬን ይዞ ቻው እንዳይለኝ ፈርቼ። ኃይሎጋ ይባል አይባል፤ ሰርግ ይኑር አይኑር፤ ቀለበት ጣት ላይ ይሰካ አይሰካ፤ ልጅ ይወለድ አይወለድ ጉዳዩ አልነበረም፤ የምፈልገው እሱ ጋር መሆን ብቻ ነበር። በቃ አግብቼኝኝለሁ ቤቴ ኑሪ ቢለኝ ሰተት ብዬ ነበር የምገባው።

ፍጹም ደስተኛ ነበርኩ- ከእሱ ጋር። ይሁንና ስለጋብቻ እሱ ጋር ያወራነው ሁለት ቃላት ብቻ ነበሩ፤ ሁለት ቃላት፤ አግባኝ! አልኩት።

እሺ! አለ። በቃ! አፍ አውጥቼ ያንን ከተናገርኩ፤ የተሰማውን መናገር አልነበረበትም!? የሆነ ነገር ማለት አልነበረበትም!?

ለመስክ ሥራ በየክፍለ ሐገሩ ስዞር ከአዲስ አበባ ይልቅ ናፍቆቴ እሱ ነበር፤ ራሴን ረስቼ ነበር። ካለ’ሱ ምንም ምንም ለብቻ አይታዩኝም። ለእኔ ያቺ ባለ አንድ መኝታ ቤት የኮንዶሚኒየም ቤቱ ዓለሜ ነበረች። ወይኔ ቤቴ !!!

ቤቱ!

ያ ቤቱ የእኔ ገነት ነበር፤ ቤቱን እወደዋለሁ። የእሱ የሆነውን ነገር ሁሉ እወዳለሁ። ዛሬም ድረስ ያ ቤቱ እንደ ሰው ይናፍቀኛል። ላፍቶ የሚባል ሰፈር ከተሠሩ የኮንዶሚኒየም ሕንፃዎች በአንዱ ሦስተኛ ፎቅ ላይ ነበር የሚኖረው። ንጹህ ቤት ... ሲበዛ ንጹህ፤ ሰላም ያለው ቤት ነበር። እንደ እሱ ቴልተኛ ነፍስ ካለው ወንድላጤ የማይጠበቅ።

በተለይ በተለይ የ “ሲዲ ፕሌየር” ነገር። ስለዚህ ነገር ለጓደኞቼ ሁሉ አውረኛ አልጠግብም። ዘር ስል አካበደችው ይሉ ይሆናል፤ ግን እስከአሁን የትም አይቼው የማለውቀው “ሲዲ ፕሌየር” እዚያ ቤት ነበር። ወደጎን ሁለት ሜትር የሚሆን ቦታ ይዞ በሞገስ የተቀመጠ፤ አራት ትልልቅ ስፒከር ያለው፤ ከትልቅነቱ ብዛት አንድ ላይ ለማስቀመጥ ቦታ ስላልበቃው አንዱን ስፒከር ለብቻው በመስኮቱ በኩል አስቀምጦታል።

አንዳንዴ ይኼን ‘ስፒከር’ እንደ ወንበር ሲቀመጥበት “እንዴ! ልትሰብረው ነው እንዴ?” ብዬ ጎትቼ አስነሰዋለሁ። እስቲ እዚያ ባዶውን የተቀመጠ ሶፋ እያለ፤ የቴፕ ስፒከር ላይ መቀመጥ ምን የሚሉት ነገር ነው? ተቀምጦ ቁም ነገር የሚሠራ አይመስልም!? በመስኮት ያንን ኮብል ስቶን የተነጠፈበት ደባሪ የመኪና ማቆሚያ

ለማዬት፤ ሁልጊዜ እናቱ ገበያ እንደሄደችበት ሕፃን በመስኮት ውጭ ውጭን ማዬት ይወዳል። ነፍሱ ምን እንደሚናፍቅ እንጃ።

“ሲዲ ፕሌየር” ልጃችን ነገር ነበር የሚመስለኝ። እኔና እሱ ተጋብተን “ሲዲ ፕሌየር” የወለድን። መስኮቱ ሰፊ ስለሆነ መጋረጃው ሲሰበሰብ ቤቱ በብርሃን ተጥለቅልቆ በረንዳ ይመስላል፤ ሁልጊዜ መጋረጃውን ጋርጄ መብራት አበራለሁ፤ እንደዚያ ሲሆን የሆነ <ኮዚ> ይሆናል። የመስኮት መጋረጃ ሲገላለጥ አልወድም፤ በመስኮት የሚመለከት ሰውም ይጨንቀኛል።

የመጀመሪያ ቀን እቤቱ ስሄድ ዓይኔ ያረፈው እዚያ “ሲዲ ፕሌየር” ላይ ነበር። አለ አይደል ለሁሉ ነገር እንስፍስፍ ላለመባል “ይኼ ነገር ያምራል!” በሚል ጭቀኛ አስተያየት ባልፈውም ስለ አብርሃም ቤት ባሰብኩ ቁጥር ስለዚያ እቃ ያላሰብኩበት ጊዜ የለም። ድምፁ የማይታመን ነው፤ ስንት ዓመት የሰማኋቸው ዘፈኖች እሱ ቤት ስሰማቸው ተዓምር ይሆኑብኛል። ምንድን ነው? ማለቴ ባለ አንድ መኝታ ቤት ኮንዶሚኒየም ውስጥ የሆነ ትልቅ የሙዚቃ ስቱዲዮ ውስጥ የሚገኝ ዓይነት የሙዚቃ ማጫወቻ እቃ መገኘቱ? እና... እኔ ሙዚቃ ሁሉ ነገሬ የሆንኩ- እኔ እዚያ መገኘቴ?

መጀመሪያ የመሰለኝ፣ በቃ ለሙዚቃ የተለዩ ፍቅር ያለው ነበር፤ እየቆዬን የገረመኝ ነገር ያንን የሚያክል “ሲዲ ፕሌየር” ጭራሽ ቤቱ ውስጥ እንደሌለ ዓይነት አያስታውሰውም ነበር። እንዲያውም አንድ እንኳን “ሲዲ” በቤቱ አልነበረም። በቃ ዘፈን አያዳምጥም፣ ሃይማኖተኛ ሆኖ ነው እንዳልል መዝሙርም አያዳምጥም ...ባለ አምሳ ስምንት ኢንች ፍላት ስክሪን ቲቪ አለው። ግድግዳው ላይ የተሰቀለ፣ እሱንም ከፍቶት አያውቅም። ዝም ያለ ጉድ።

“እና ቤት ውስጥ ስትሆን ምን ትሠራለህ?” አልኩት ተገርሜ፣

“አነባለሁ ፣ እጽፋለሁ ፣ እና ምግብ እሠራለሁ ... !”

“ምግብ!”

“አዎ! ምግብ ...ደስ ይለኛል ምግብ መሥራት፣ ያን ያኽል ባለሙያ ባልሆንም...” እንደመደንገጥ አልኩ። ስለ ምግብ ማብሰል ሲነሳ ሁልጊዜ እደነግጣለሁ። ብዙም ስለ ምግብ ወሬ ማውራት አልፈለግሁም። ምክንያቱም የሙያ ነገር አይሆንልኝም ነበር። ምግብ ላይ ጥሩ ባለሙያ አልነበርኩም። ብዙ ደክሜ የሠራሁት ምግብ ምንም ምንም አይልም። ወንድሞቼ ከእኔ የተሻለ ጎበዞች ነበሩ። እንደ ቀልድ “ምግብ መሥራት ትወዳለህ፣ መጻፍ ትወዳለህ... ሌላ ምን ትወዳለህ?” አልኩት፣ ጨዋታ ለማስቀደር።

“ሴት!” አለች። አባባሉ የሆነ ‘ኖርማል’ ነገር እንደተናገረ ዓይነት ቀለል አድርጎ ነበር የተናገረው... ወይስ ኖርማል ነው? ከዚያም በኋላ በወሬ ወሬ ስናነሳው አይደብቅም እንደዚያ ይለኛል። “ብዙ ሴት ጓደኞች ነበሩኝ፤ ቁጥራቸውን ሁሉ አላስታውሰውም” እዚህ ቤት ያመጣሁት ግን አንቺን ብቻ ነው አለች። አመንኩት! የማላምንበት ምክንያት አልነበረኝም፤ በፈለግሁት ሰዓት እንድሄድ የቤቴን ቁልፍ ሲሰጠኝ መቼም በራሱ ቢተማመን ነው። ያቺን ቁልፍ የሰጠኝ ቀን የገነት መግቢያ ቁልፍ የተሰጠኝ ያክል በደስታ አብጄ ነበር፤ ዛሬ ላይ እሱን የሚያስታውስ እጄ ላይ ያለ ብቸኛ ቁስ ቢኖር ያ ቁልፍ ብቻ ነው። ብዙ ሴቶች ማወቁ ደስ አላለኝም። መቼም ድንግል እንዲሆን ባልመኝም ይኼ ነገሩ ግን ደስ አይለኝም ነበር። ደግሞ እገረማለሁ አብረን በነበርንባቸው አራት ዓመታት፤ አንድም ቀን ከዚያ በፊት ስለሚያውቃቸው ሴቶች አውርቶልኝ አያውቅም።

ለምን እንደሆነ እንጂ እንዲነግረኝ እፈልግ ነበር፤ ግን በቀጥታ ጠይቄው አላውቅም። እንዴት ሊረሳቸው ቻለ? እላለሁ በውስጤ - ልክ እንደሌሉ እንዳልተፈጠሩ እንዴት ረሳቸው? በሆነ አጋጣሚ በወሬ መካከል እንኳ እንዴት አንዷ ስላደረገችው፤ ስለተናገረችው፤ ወይም አብረው ስለሄዱበት ቦታ አያነሳም? ...እኔንም እንደዚሁ ይሆን የሚረሳኝ? ታዲያ ከተለያዩን ከአራት ዓመት በኋላ መጽሐፍ አሳተመ ሲባል

ተጣድፌ ገዛሁ፤ እኔን ራሴን የሆነ ቦታ በሆነ መንገድ ጽፎኝ ከሆነ ለመፈለግ። ያ ሰላፍኩት ጊዜ በዉስጤ የፈጠርኩት ቅዠት እንዳልነበር ምስክር ፍለጋ። ሳያዉቀኝ በፊት የጻፈኝ የመሰለኝ ሰው ካወቀኝ በኋላ ረስቶኛል። ስሜን ከእነ ቤት ቁጥሬ ይጻፍልኝ ማለቴ አልነበረም፤ ግን ደራሲዎች ባለፉበት መንገድ ስላዩት ዛፍ አይጽፉም? ስለቀኑ ደመናማነት አይጽፉም? መንገድ ዳር ስለተቀመጡ ጫማ ሰፊዎች አይጽፉም? ቡናቸው ዉስጥ ስለገባቸው ዝንብ አይጽፉም? ከነዚያ እንደ አንዱ መንገደኛም ቢሆን ሲያልፍ አላዩኝም?! የሆነ ሆኖ “ሲዲ ፕሌየሩ” የቤቴ ልብ ነበር- ለእኔ። ለዚያ ነው የምወዳቸውን “ሲዲዎች ሁሉ እሱ ጋ የማስቀምጣቸው የነበረው። ያ ቤቴ ከረብሻዬ ሁሉ የምደበቅበት ዋሻዬ ነበር። እና የረሳሁት ነገር

‘ኪችኑ’ ውስጥ ትልልቅ ምግብ ቤቶች የሚጠቀሙበት ዓይነት የኤሌክትሪክ ‘ስቶቭ’ ነበረው።

“ደግሞ ይኼ ምን ይደርግልኻል?” አልኩት ተገርሜ። በትክክል የምን ኤምባሲ እንደሆነ እንጂ ብቻ እዚያ የሚሠራ ዓደኛው ኤምባሲ ዕቃ ሲቀይር “ሲዲ ፕሌፍን እና ስቶቮን” ገዝቶ እንዳመጣለት ነገረኝ። ያንን “ስቶቭ” የጎረጥ ነበር የማይውል፤ ሙያ ስለሚባል፤ እኔ ስለማልኖርበት ሌላ የሴት ዓለም ያስታውሰኛል። የተበደልኩበት ሌላ ጉዳይ... የሴት ልጅ ሙያ የሚሉት ነገር አልነበረኝም፤ ምግብ ማብሰል፤ ቡና ማፍለት፤ ዓዳ ውስጥ ጉድጉድ ማለት... ምንም! መርመጥመጥ ምን ያደርግልኛል እየተባልኩ ነው ያደግሁት።

እሺታን እንደ እምቢታ!

እናም አግባኝ አልኩት መልሱ የሚገርም ነበር “እሺ!” ነበር ያለው “እሺ!” ፊቱ ላይ ምንም የተለዩ ስሜት አልነበረም። አልተገረመም፤ ፈገግ አላለም፤ አላዘነም፤ ቅሬታ ወይም ማንገራገር አልነበረም፤ ምንም የለም “እሺ!” አባባሉ፤ ለእኔ ብቻ የሚገባ “እምቢ!” ነበር። በደስታ ይፍለቀለቃል ብዬ አስቤ ነበር፤ ያቅፈኛል ብዬ አስቤ ነበር፤

መቼ እናድርገው? ብሎ ይጠይቀኛል ብዬ ነበር፤ እኔም ከነገ ዛሬ እጠይቅሻለሁ ብዬ ሳስብ ቀደምሽኝ ብሎኝ እንሳሳቃለን ብዬ አስቤ ነበር፤ ከዚህ ሁሉ ሐሳብ አልፎ ለአባቴ እንዴት እንደምነግረው እያሰብኩ ነበር ጥያቄዬን ያነሳሁት። እሺ! በሚል መጠቅለያ እምቢታውን አቀበለኝ።

ብዙ ሴት ዓደኞቹ ለጋብቻ ሲጠይቁ አይቻለሁና የሚገባኝ አንድ እውነት አለ፤ ወንዶች ሥጋቸው ለአንድ ደቂቃ ተንበርክኮ ለጋብቻ እንዲጠይቁ ነፍሳችን

ለዓመታት ተንበርክካ ትለምናቸዋለች። እኔ ቃል አውጥቼም ልመናው አልተሳካልኝም።

ተስፋ መቁረጥ የሚባለው ነገር ያኔ ነው የገባኝ፤ የሆነ ብዙ የሸክላ ሰሃን ከተደረደረበት እየወረደ እንደሚንኮታኮት ዓይነት ውስጤ የነበረ ደስታ፣ ተስፋ፣ ሳቅ፣ እምነት፣ ጉጉት ሁሉም ወርዶ ተንኮታኮተ። በአንድ ጊዜ ሥጋ ብቻ ሆንኩ። ባዶ መንፈስ፣ ባዶ ነፍስ ...በቃ ሥጋ ... ከዚያን ቀን ጀምሮ እሱ ጋር የምተኛው ራሴን ስለጠላሁ ለመቅጣት ነበር። መቆሸሽ ነው የሚሰማኝ። ተራ መሆን ነው የሚሰማኝ። ... ቢሆንም ሌላ ወንድ የሚባል ነገር በጭራሽ አስቤ አላውቅም ነበር፤ እንደዚያው ባዶ እንደሆንኩ ቀስ በቀስ መሞት ነበር ምኞቴ- አይገባውም፤ የገረመኝ ልዩነቱ አይገባውም።

እኔ ለእሱ ሰውነት ብቻ ነበርኩ። እንደ “ሲዲ ፕሌየሩ” እዚያ የተቀመጥኩ፣ እንደ ቴሌቪዥኑ እዚያ ግድግዳው ላይ የተሰቀልኩ፣ እንደ ስልክ፣ እንደ አበባ ማስቀመጫ፣ እንደ ጀበና፣ በዙሪያው ካሉ ነገሮች እንደ አንዱ ዕቃ ነበርኩ። ቆይ እኔ ግራ የገባኝ፣ ሴት በአገሩ ሞልቷል ቆንጆ ቆንጆ ሴት ያውም ግጥም፣ ደራሲ፣ ነፍሴ ምናምን የሚሉ ይኼን ሁሉ ዓመት ለምንድን ነው? እኔ ጋር የቆዩው?!...ካላፈቀረኝ ለምን?!

በቃ ጩረስን።

ልክ በዚህ ተስፋ ቢስ ባዶነት ውስጥ ሆኜ ነበር ሕይወቴን የቀያዬረ መርዶ (መርዶ ልበል እንጂ) የገጠመኝ። እንደ ነጠላ፣ ከመኻል እጥፍ የሚያደርገኝ የሆድ ቁርጠት ድንገት ነበር የጀመረኝ። ቀለል አድርጌ ባዬውም በየሰዓቱ እየደጋገመ አላስቆም አላስቀምጥ አለኝ። ይኼ ሲገርመኝ፣ ከየትም የቡና ሺታ ሲሾተኝ ሊያስመልሰኝ ይተናነቀኛል። በጭራሽ እርግዝና ይሆናል ብዬ አላሰብኩም ነበር፤ አንዳንዴ እንዘናጋለን። ወደ ሦስት ዓመት አብረን ስንቆይ እንዲህ ዓይነት ነገር ስላላጋጠመኝ ማርገዝ የሚባል ነገር መኖሩንም ሳልዘነጋው አልቀረሁም።

እውነቱን ለመናገር እሱም ጥንቁቅ ነበር። የዚያን ጊዜ እንዴት ይኼ ነገር ሊፈጠር እንደቻለ አልገባኝም። ዳደኛዬ ሃይሚን ስለሚያስቸግረኝ ሕመም ነገርኳት? ሳታንገራግር ነበር እየጎተተኝ ወስዳ ያስመረመረችኝ። እንዴት በዚያ ፍጥነት ገባት? እላለሁ እስከ ዛሬ። የአንድ ወር ከዐሥራ አምስት ቀን ፅንሰ ሆዴ ውስጥ ተቀምጦ ነበር። ከምንም በላይ ያዘንኩት ለአባቴ ነው። ለአባቴ ብቻ።

“አስወጪው! ከዚህ ውሻማ አትወልጅም!” አለችኝ ሃይሚ። ጥሎባት አትወደውም፤ ያው በእኔ ምክንያት ነው። አላንገራገርኩም፤ ግን ልነግረው አልፈለግሁም ነበር። ምንም እንኳን ራሴን እግሩ ሥር ብጥል ስላረገዝኩ አግባኝ ወደሚል ተራነት ራሴን ማውረድ አልፈለግሁም። እኔን ያልፈለገ ወንድ፤ ልጅ እንደ ሽጉጥ ተደቅኖበት የሚገባበት ትዳር ምን ዓይነት ነው? እናም ለማስወረድ ወሰንኩ። ማስወረድ ማለት ልክ እንደሆነ ሕመም ውስጣችን ያለውን ፅንሰ አውጥቶ ጥሎ ወደ ‘ኖርማል’ ሕይወት መመለስ ነበር የመሰለኝ፤ ቀላል የተወሰነ ሕመም ያለው የሰዓታት ሥራ። በዚያ ላይ የዳደኛዬ የሃይሚ ግፊት ተጨምሮበት ነገሩን ሁለት ጊዜ እንኳን አላሰብኩበትም።

ለአባቴም፤ ለአብርሃምም ፊልድ እንደምወጣ ነግረያቼው ሃይሚ ጋር ፅንሰ ወደማስወጣበት ክሊኒክ ሄድን። የገጠመኝ ነገር ካሰብኩት ፈጽሞ የተለዩ ነበር።

ስቃይ አይነገርም፤ ዘላለም የሚመስል ረዥምና የማያቋርጥ ስቃይ። ዶክተሩ መቋቋም እስኪያቅተው፤ ጩኸቴና መወራጩቴ ቀላል አልነበረም። ምንድን ነው የዘጠኝ ወር ልጅ ነው የሚወጣው ወይስ እንዳሉት ሁለት ወር ያልሞላው ፅንሰ? ...ያንን ሕመም ሳስታውስ እስከ ዛሬ ልቤ ላይ የሚሰማኝ ማቅለሽለሽ አለ። ከውስጤ የሚወጣው ፈሳሽ፤ ደም ብቻ ሳይሆን ቀስ በቀስ እኔ ራሴ እየሟሟሁ የምፈስ ነበር የመሰለኝ። ከእያንዳንዱ የሰውነት ክፍሌ ፈሳሽ ነገር ሁሉ ወጥቶ፤ ቆዳዬ እንደ ቅጠል የደረቀ መሰለኝ። ሰው ሳልሆን አጥበው የጠመዘዙት የሆነ ልብስ ነገር፤ እንደዚያ ነው የተሰማኝ።

“ባቃ ጨረስን!” አለ ዶክተሩ። ያ ቃል በዚያ ቅጽበት እጅይታ የሚሰጥ ቃል ነበር። ሲቆይ ግን ምንጊዜም ጀሮዬ ላይ የሚያቃጭል ረባሽ ቃል ሆኖ ቀረ... እስከ ዛሬ! ምንድን ነው መጨረስ?... ጨረስን! ...እኛ ማንን? ...እኔና ዶክተሩ ...ምን የጋራ ጉዳይ ኖሮን ነው “ጨረስን” የሚለኝ?... በሕይወታችን ውስጥ እንዲህ ዓይነት አጋጣሚዎች አሉ፤ ችግሮቹ፣ ጠባሳዎቹ የእኛ ሆነው ሌሎች በሙያቸው አልያም በገንዘባቸው ብቻ አግዘውን እጃቸውን ታጥበው ሲሄዱ እኛ ዕድሜ ልካችንን ተሸክመናቸው የምንኖራቸው።

ዶክተሩ እንዳለው አላለቀም ነበር፤ እንዲያውም ጀመረ። ባዶነት ከአእምሮዬ ወደ ሰውነቴ ወረደ፣ የተሟላ ባዶነት! በአካልም በመንፈስም! ውስጤ እንደ ፊኛ በአየር የተሞላ ይመስል ቀለለኝ። ሰዎች ሁሉ የሆነውን የሚያውቁ ባደረግሁት ነገር የናቄኝ መስሎ ይሰማኝ ጀመር። በሬዲዮ ይሁን በጋዜጣ ወይም በጨዋታ መኻል ስለ ማስወረድ ስለ እርግዝና ሲወራ፣ የአገር ድብርት ይጨነኛል፣ መንፈሴ ይረባበሻል። በመንፈሳዊ ትምህርትም ሆነ ስብከት፣ ስለማስወረድ ኃጢአትነት ሲነገር ነፍሴ በእሳት ጅራፍ ትገረፋለች፤ ደግሞ ማድመጥ ስለጀመርኩ ነው መሰል ወሬው ሁሉ፣ ስብከቴ ሁሉ፣ የሬዲዮና ቴሌቪዥን ፕሮግራሙ ሁሉ ማስወረድ የሚል ቃል የተሞላ ሆነብኝ። የሆነ ከባድ ሚስጥር እንደያዘ ሰው ወሬዬ ሁሉ በጣም በጥንቃቄ ሆነ። እንኳን ወሬ ሳወራ ስስቅ በጥንቃቄ ነበር። ምንድን ነው ከውስጤ ያወጡት?

እስከምል ሁሉም ነገራ ተወስዶ ነበር። እንደሆነ ባዶ በርሚል ምናምን፣ ወደ ውስጤ ብጮኽ የገደል ማሟቱ የሚያስተጋባ እስኪመስለኝ ኦና ሆኜ ነበር!

ሃይሚ በብዙ ልታጽናናኝ ትሞክራለች “እንትናን ታውቂያታለሽ? ያቺ እንኳን የእንትና ገርል ፍሬንድ? እንትን እንኳን የምትሠራው?... እሷ ሦስት ጊዜ ነው ያስወረደችው፣ ተራ ነገር ነው። እንትናስ? አሁን አግብታ እንግሊዝ የሄደችው? በአራት ወሩ አስወጥታለች ...” አንዳንድ ነገሮች አሉ ዐሥር ጊዜም ተሠሩ፣ አንድ ጊዜ ዋጋቸው እኩል የሚሆን፤ ሃይሚ ያልገባት ይኼ ነው። ቁጥር ምንድነው? ሁለት ወር ይሁን፣ ዘጠኝ ወር ፅንሰ ምን ልዩነት አለው? ሰኞ ልሙት ዓርብ፣ ሚኞ ያው ማኅደረ ሰላም ነኝ። የመሞቻ ቀን መቅደምና መዘግዌት የሚችን ማንነት አይቀይረውም።

ብደጋግመው እላመደው ይሆናል እንጂ፤ የነገሩን መሠረታዊ እውነት አልቀደረውም። እውነቱ ግን ተፈጥሮ፣ ወላ እግዚአብሔር ውስጡ በአደራ ያስቀመጡትን ፅንሰ ገድዬዋለሁ። ምክንያቱ ምን ነበር?... ማሳደግ ስለማልችል?... አይደለም! የጤና እክል ስላለብኝ?... አይደለም!... ራስ ወዳድነት ነው። ሳላገባ ወለድኩ እንዳልባል፤ ከማያፈቅረኝ ሰው ወለድኩ እንዳልል ...አባቴ እንዳያዝን!... አዎ አባቴ እንዳያዝን ልጄን መግደል! ወይም እኔ እንጃ።

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በሬዲዮ፣ በቴሌቪዥንና በጋዜጣ፣ በየመድረኩ “በሕገ-ወጥ መንገድ ፅንሰን ማስወረድ ...” በሕጋዊ መንገድ ፅንሰን ማስወረድ ... በሕጋዊ መንገድ ፅንሰን ማስወረድ ...” እየተባለ ሲነገር ግርም ይለጃል። የተፈጥሮን ሕግ የሚጸረር ሕጋዊነት እንዴት ያለ ነው? ከዚህ አጋጣሚዬ የተረዳሁት የትኛውም ሕጋዊነት ከከፋ የጤና ስጋት ሴቷን ይታደግ ይሆናል፤ ከማስወረድ በኋላ ከሚኖረው የሥነ-ልቦና ጉዳት የሚታደግ ሕግ ግን የለም። ነገሩን ቀለል ለማድረግ የሚጠቀሙበት ብዙ መንገድ በኋላ የደረሰብኝን ከባድ የሥነ-ልቦና ጉዳት እንዳልገምት አድርጎኝ ነበር። ከማስወረዱ በፊት ጓደኛዬ ሃይሚ ስታጽናናኝ ያለችኝን አልረሰም “ፅንሰ እንጂ፣ ልጅ አይደለ!?!...” ፅንሰ ማስወረድ የሚለው አገላለጽ፣ ልጅ ማስወረድ ሆኖ እንዳይታይኝ ማን ነበር የቃል ጨዋታ የቀመረው...? እንዲያውም ፅንሰ ማቋረጥ እኮ ነው ያሉኝ። እንግዲህ ሰው

ሳይሆን ሰው የሚሠራበትን ሂደትን ነው ያቋረጥነው አይዟችሁ መሆኑ ነው። ፊልም ወይም ‘ሶፍትዌር’ ምናምን ስንጮን ሳይጨርስ ብናቋርጠው ‘አቦርት’ ሆነ እንደሚለን የኮምፒውተር ቋንቋ፣ ከመሐፀንናችን ልጆቻችንን ስናስወርድ አንድ ቀለል ሂደት ያቋረጥን እንዲመስለን ‘አቦርሽን’ የሚል ተመሳሳይ ቃል አስታጠቁን። ተቀብለን ፅንሰ ማቋረጥ እንላለን። እንኳን ፅንሰ ጠብታ ደማችን ዉስጥ ሙሉ ባይሎጂካል ማንነታችን እንዳለ የነገሩን እነሱ አልነበሩም? ሙሉ ማንነቴ ነው የተወሰደው።

ከዚያን ጊዜ በኋላ የሃይማኖት ሰዎችን እና የመንፈሳዊ ወሬ በሩቁ መሸሽ ጀመርኩ። እግዚአብሔር ብዬ መጥራት አፌ ላይ ከበደኝ። በምድር ላይ እንደ እኔ ዓይነት ኃጢአተኛ ያለ መስሎ እስከማይሰማኝ ራሴን ተጸዬፍኩት፣ ጠላሁት። ከሁሉም

ልቤን የሰበረው፣ ከሕፃንነቴ ጀምሮ አንድ ዓመት እንኳን አልፎ የማያውቅ ልማድ ነበረኝ፣ አባቴ ጋር ሆነን ለጥምቀት የልደታን ታቦት መሸኚት “ለልደታ ሴት ልጅ ከሰጠሽኝ በየዓመቱ ላንቀር ብዬ ተስያለሁ” ይላል የአንድ ዓመት ልጅ ሆኜ ነው አቅፎ የወሰደኝ፤ ያኔ ነበር የጀመርነው።

ወንድሞች ጋር እንኳን አይሄድም። የሁሉም ዓመት ፎቶ አለን፤ ለአባቴ የተለዩ ትርጉም የሚሰጡ ፎቶዎች። አቤት እነዚያን ፎቶዎች ሲመለከት ፊቱ ላይ የሚበራው ብርሃን! ...ያ የአባቴ ኩራት ነበር። በዚያ ዓመት የጥምቀት በዓል ሊከበር ቀናት ሲቀሩት፣ ከባድ የመንግሥት ሥራ አለብኝ በሚል ሰበብ አባቴን አሳምኜ የዕለቱ ዕለት ሃይሚ ቤት ሳለቅስ ውዬ፣ ሳለቅስ አደርኩኝ።

ያን ያኽል ሃይማኖተኛ ባልሆንም ልደታን እወዳታለሁ። የትም ዞሬ ወደ ሰፈሬ ስመለስና የልደታን ጉልላት ሳይ፣ ማረፊያ ሜዳው ላይ እንደ ደረሰ አውሮፕላን መንፈሴ ለእረፍት ይንደረደራል። አንዳንዴ በዚያ በኩል ሳልፍ፣ ዝም ብዬ ገብቼ ግቢው ውስጥ ቁጭ ስል ይሰማኝ የነበረው ሰላም ልዩ ነበር። ያጣሁትን ሰላም የምፈልገው እዚያ ልደታ ግቢ ነበር፣ ያንን ሁሉ ነው ከውስጤ ፅንስ ነው ብዬ

ያስወጣሁት፤ ከነኃጢያታችሁ፣ ከነሸክማችሁ ኑ! መባሉን እየሰማሁ ባድግም፣የራሴ ሸክም ክፉኛ ወደ ኋላ ጎትቶኝ ልደታን በሯን መርገጥ ፈራሁ። በዚያ ሳልፍ ጉልላቷን ቀና ብዬ ማዬት እንኳን ከበደኝ። ፍርሃቴ ቀላል አልነበረም፤ ጭል ጭል የሚል እምነቴ ከማሕፀኔ በግዴለሽነት በነፈሰ ነፋስ ድርግም ብሎ ጠፋ። ጨለማ ነበር የዋጠኝ። ይኼ ሁሉ ዶክተሩ “ጨርሰናል!” ካለባት ቅጽበት የጀመረ የነፍሴ ረብሻ ነበር።

ማቄን ጨርቄን ሳልል ...

በዚያ ስቃይ ውስጥ እያለፍኩ አብርሃምን አልራቅሁትም። በደወለልኝ ቁጥር ተንደርድሬ እቤቴ ነበርኩ። ወደ ቤቴ ስሄድ እንደ አክርማ ልቤ ለሁለት ይሰነጠቃል፣ ወደ ኋላዬ በመመለስና ወደሱ በመሄድ፤ ስቃዩ በአካል በስለት የመሰንጠቅ ያኽል

የሚያም ነበር። አስታውሳለሁ አንድ ቀን በጭራሽ ቤቱ መሄድ የለብኝም ብዬ ወሰንኩ፤ በደወለልኝ ቁጥር እሱ አልጋ ላይ የምገኘው ሴተኛ አዳሪ ነኝ ወደ አልኩ? እልክ ከእግር ጥፍሬ ጀምሮ እስከ ራስ ጸጉሬ አንቀጠቀጠኝ... በጭራሽ! አልኩ፤ ሲደውል ግን ወደ ላፍቶ የሚሄድ ታክሲ ላይ ራሴን አገኜሁት... ወደ እሱ ቤት።

ከራሴ ጋር ትግል ጀመርኩ። እዚህ ወርጄ መመለስ አለብኝ... እዚያጋ... እያልኩ ላፍቶ ደርሻ ወረድኩ። ቆሜ የኮንዶሚኒየሙን ግራጫ ሕንጻ ለደቂቃዎች ተመለከትኩ፤ ምንድነው እዚያ ብሎኬት ክምር ውስጥ ያለው? ተመለከትኩ! ራሴ ጋር ግብግብ ገጠምኩ፤ እናም ለመጀመሪያ ጊዜ ራሴን አሸንፌ የሚመለስ ታክሲ ውስጥ ዘልዬ ገባሁ። አቤት የተሰማኝ እርካታ!... ከሆነ አውሬ ያመለጥኩ ያክል፤ ከንፈሬ እየተንቀጠቀጠ ዕንባ ተናንቆኝ ነበር። ልክ ሜክሲኮ ደርሼ ስወርድ ግን ስልኬ ጮኸ፤ አብርሃም ነበር፤ አነሳሁት... ደግሞ የአነሳሴ ፍጥነት፤ በቃ ምን እንደተፈጠረ የማወቅ ጉጉት።

አንዳንዴ ውስጣችን የሚደረግ ጦርነት ዓለምን ሁሉ የገለባበጠ የሚመስለን ነገር አለ አይደል!? በተረጋጋ ድምፅ “ማሂ ሰላም ... በደህናሽ ነው? ስትቆይ...” አለኝ፤

አላስጨረስኩትም...” እየመጣሁ ነው ታክሲ አጥቼ ነው አብርሽዬ” የሚል ምላሽ ነበር ከአፊ የወጣው። ዙሪያዬን ቃኜሁ፤ መንገድ ተሻግሮ ከተደረደሩት የኮንትራት ላዳ ታክሲዎች ውስጥ ወደ አንደኛው የፋጭ ያክል ገሰገስኩ። እናም ልክ እንደምርኮኛ በዝምታ ከራሴ ፈቃድ ውጭ ወደ ላፍቶ መንገዴን ጀመርኩ- ወደ እሱ ቤት፤ ወደ እሱ አልጋ። እዚያ ሌላ ምን አለ? ምንም! ... አልጋ ብቻ! በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ በዚህ ፍጥነት ያለቀ ጦርነት ይኖር ይሆን?!

ከዚህ አዙሪት ለመውጣት ብቻዬን ስወድቅ ስነሳ ኖሬ፤ አልሆን ሲለኝ ዓይኔን ጨፍኜ ትዳር ውስጥ ለመግባት ወሰንኩ። በቃ ማንም ይሁን አንዱን ማግባት። ከዚያ በፊት ግን ለማንም ያልተናገርኩት ውሳኔዬ የነበረው ራሴን ማጥፋት ነበር፤ ድንገት ነው ሐሳቡ የመጣብኝ፤ እሱም ቀን አባቴ ጋር ቁጭ ብለን አንድ በቴሌቪዥን የሚተላለፍ ተከታታይ ድራማ እየተመለከትን ነበር።

ከተለያዩ ሰዎች ብዙ ብድር ተበድሮ መክፈል ያቃተው ገጹ ባሕሪ ነው... ምርጫ ብሎት “በቃ ከዚህ ሁሉ ጭቅጭቅ ራሴን በጠፋ፣ አበዳሪ እንጂ እኔ ምን እሆናለሁ? መሞትን የመሰለ ነገር ምናለ? ማቄን ጨርቄን ሳልል በዝምታ ይህችን ምድር ትቼ እብስ ... ከዚያ የለሁም፣ ስቃይ የለም፣ ጭንቀት የለም፣ አበዳሪ የለም፣ ሆኖ የለም ... ምንም የለም” ይላል። አባቴን ዘሬ አዬሁት እየሰቀ ነበር፤ እኔ ግን “ማቄን ጨርቄን “ቃሉ ራሱ ደስ አለኝ ... ይህች ማቃምና ጨርቃም ዓለም ምን ይቀራል? አልኩ ለራሴ... ማኅደረ ሰላም ትታት ስለሄደች በምድሩ ‘ኦዲተር’ ሊጠፋ ነው?... ወይስ ለአንድ ደመ ቀዝቃዛ አብርሃም ቀሚሷን የምትገልብ ሴት ልትጠፋ? ማን ምን ይቀርባታል?... እኔስ ምን ይቀርብኛል? በጣም ውስጤ በሚያስገርም ሁኔታ ሐሳቡን ለሰምንታት ሲያመነኸክ፣ ከዚያም አልፎ ሐሳቡ አድጎ አሟሟቴን ስመርጥ ሰነበትኩ።

ግን በብዙ ብዙ ምክንያቶች በተለይ ያለ እናት ላሳደገኝ አባቴ ስል ሐሳቤን ቀደርኩ። ራሴን ማጥፋት ያለጥርጥር ወደዚህ ምስኪን አባቴ አነጣጥሮ እንደመተኮስ ነበር፤

በስንቱ ይጎዳ!? እኔን ማዬት ነውና ተስፋው አባቴን ለምን በቁሙ ልግደለው? እንዲህ ሳስብ ድንገት አንድ ቀን “ማኅደራ ምነው ሰሞኑን ትክ ብለሽ ታይኛለሽ?... አረጄሁ እንዴ? ... ገና ነኝ፣ ገና የልጅ ልጆችሽን ሳላይ የምን እርጅና?... ” ብሎ ፈገግ አለ። ውስጤ ተንሰፈሰፈ፣ ድንገት አቅፌው ዕንባዬ ተዘረገፈ።

ሌላም ሰበብ፣ ላለመሞት ሰሚ ፈርታ ነው ቢለኝም፤ እንደ እናቴ ለሚወደኝ እኔም እንደ ነፍሴ ለምወደው ለወንድሜ ልጅ ስል ሐሳቤን ቀደርኩ (እናቴ እስክትወስደው ድረስ ያኔ እኛ ጋር ነበር የሚኖረው) ምናልባትም በግልጽ አልበለው እንጂ ጥልቅ በሆነው የነፍሴ ክፍል ሐሳቤን መቀዬሬ ከማፈቅረው ሰው የመለዬት ፍራቻም ይመስለኛል። መሞትም መኖርም የማልችል ከንቱ ሆኜ ቀረሁ።

ዝርዝሩ ብዙ ነው፤ ሰርጌ ሁለት ቀን እስኪቀረው ድረስ ፍቅረኛዬ አብርሃም አልጋ ውስጥ ነበርኩ ብል ማን ያምነኛል!? ፍቅረኛዬ ስልና ስነጭነጭ መቼም ሰው የሚያስበው፣ የማይታመን ወይም መጥፎ ባሕሪ ያለው (የሚጠጣ፣ የሚሰክር፣

የሚቀና ወይም የማይታመን) ወንድ ያፈቀርኩ ነው፤ በየቀኑ ጋን ሙሉ ቢጠጣና ሒሳቡን እኔ ብከፍል ደስታውን አልቸለውም ነበር።

ጓደኛዬ “አስደግሞብኸ ነው!” ትለኛለች። ብዙ ጊዜ እሷ ጋር አብረን ምሳ እየበላን ሲደውልልኝ ወደ አፌ የሚጓዘውን ጉርሻ ከእጄ ርግፍ አድርጌ፣ እጄን እንኳን ሳልታጠብ ወደ እሱ ስሮጥ ትበሳጭ ነበር። አትወደውም። ተንበርክኮ የረገጥኸውን አፈር በምላሱ እየለሰ፣ እመቤቴ ሊልኸ የሚገባው ነው... ትበዥበታለሽ ትለኛለች። እውነታው ግን አውቆም ይሁን ሳያውቀው በሥጋም፣ በነፍስም ከሚረግጠው አፈር በታች ትቢያ አድርጎ ሞራሌን መሰባበሩ ነው። ምን ለውጥ አለው? ተንበርክኬለት ነው የኖርኩት። ምንም ምክንያት የለኝም ፍቅር ብቻ። ዝቅ ያደረገኝ፣ ከፍ ያደርጋል የሚሉት ፍቅር ነበር። ሕይወት ከስብከትና ከጥቅስ ፈጽሞ ይለያል፤ እንጂ የተሳካለት ካለ!? ለእኔ ግን ስሰማው የኖርኩትና የገጠመኝ ፈጽሞ የተለያዩ ነበር።

ስለ እሱ ሳወራ ዕንባ ይቀድመኛል፣ እሱ ፊት ግን ለዓመታት ላለማልቀስ ታግያለሁ፣ የፈረደባት ጓደኛዬ ላይ መጥቼ እነፋረቃለሁ፣ “ይኼ መተታም፣ የመተታም ልጅ አስደግሞብኸል” እያለች ታባብለኛለች። የኔ ምስኪን! ለክፉም ለደጉ ጸበል እንሂድ ብላ በስንት ልመና ወስዳኝ፣ እውነትም ሳይጣን ሹክ ያለው ይመስል ቤተክርስቲያኑ በር ላይ ስደርስ ደወለ ...ነጠላዬን እንደ ክንፍ እያውለበለብኩ ለጸበል የታሰብኩት ልጅ እሱ አልጋ ላይ ተገኜሁ።

ድግምት የሚባለው ኖረስ አልኖረስ ከዚህ የተለዩ ምን ያደርጋል!? እፈራው ነበር ዓይኖቼን ትክ ብዬ ማዬት እፈራ ነበር፣ ውስጤ ይሸበራል። ስልኩ ሲጠራ እጄ ለማንሳት ሲንቀጠቀጥ ይታወቀኛል። ልቤ በደስታ እየዘለለች ጉሮሮዬ ላይ የተወተፈች እስኪመስለኝ በደስታ እታፈናለሁ። ነፍሴም፣ ሥጋዬም በንቃት የሚጠብቁት የእሱን ስልክ ብቻ ነበር። ግን ምንድን ነው ፍቅር?...አንዱ ለአንዱ አስደገመ ማለቱ ይቆዩንና፣ ፍቅር በራሱ ሁለት ሰዎች ላይ ተፈጥሮ ያዘረቸባቸው መተት ሳይሆን ይቀራል? ለነገሩ ያን ያኽል ሃይማኖተኛ ባልሆንም፣ ፍቅር ግን ከእግዚአብሔር አልመስልኸ ካለኝ ቆይቷል። በተለይ የእኔ ዓይነቱ እግር እጅ የሌለው ፍቅር። በምን የተረገመ ቀን ነው ይኼንን ሰው ያወቅሁት!? እላለሁ።

በገጽ 113 እና 114 መካከል ምን ተደብቋል?

ጓደኛዬ ሃይሚ የማታውቀው ገጣሚና ደራሲ የለም (ገጣሚና ደራሲ ይለያያል ወይስ አንድ ነው? እኔ እንጂ! ብቻ እንደዚያ ነው የሚሉት) እንደ እሷ ድንገት ተነስቶ ግጥም የወደደ ሰው አላጋጠመኝም። የግጥም ዝግጅት አለ በተባለበት ሁሉ አዲስ ጸበል ፈልቋል እንደተባለ በሽተኛ መሮጥ ነበር ሥራዋ፤ ወደ እንደነዚህ ዓይነት ቦታዎች ስትሄድ የምትዘንጠው አዘናነጥ ሰርግ ቤት ያስንቃል።

አጭር ናት፤ ራሷም እንደምትለው መልክ አላደላትም፤ ውበቷ ዓይኖቿ፣ጥርሷና እግሯ ላይ ያቆማል፤ ሳቋ በግድ ያስቃል፤ ዓይኖቿ አያርፉም። ሁልጊዜ ነፍሷ የሆነ ነገር እንደፈለገ ነው። ትውውቃችን ገና ከሕፃንነታችን አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት

ነበር፤ አውቃታለሁ እላለሁ። ብዙ ጊዜ የሥነ-ጽሑፍ ምሽት የሚሉት ጋብዛኝ እዚያው በጸበልሽ ብያታለሁ። ግጥም፣ ልብ-ወለድ የሚሉት ነገር ምኑም አይስበኝም።

ነገሩ ማንበብ ላይ ሰነፍ ሆኜ አልነበረም፤ እንዲያውም ግለ-ታሪኮችንና በሙያዬ ዙሪያ የተጻፉ መጽሐፍትን፤ አሳድጄ ነበር የማነበው። ልብ-ወለድ፣ በአጋጣሚ እንኳን በሬዲዮ ሲተረክ ከሰማሁ ለወራት ከአእምሮዬ አይወጣም። ታሪኩን ሳወጣና ሳወርድ፣ በቁም ነገር ሳዝንና ስደሰት እሰነብታለሁ። እንደ ፈጠራ ሥራ ቀለል አድርጌ ማዬት አልችልም። ያንን ስሜት ደግሞ አልወደውም። ሃይሚም ብትሆን ከእኔ ብዙም አትለይም ነበር፤ እንዲያውም እውነቱን ለመናገር ንባብ ላይ ብዙም አልነበረችም።

ይኼ የግጥም ፍቅሯ ድንገት የሆነ ጊዜ የጀመረ ነበር። ከ “ኤለመንተሪ” እስከ “ሀይስኩል” በኋላም አብረን ኮሌጅ ስንማር ስለ ልብስ እና ጌጣጌጥ እንጂ ስለ ግጥም ስታወራ ሰምቻች አላውቅም ነበር። ታዲያ እንዲህ እንዲህ ያለው ቦታ ጋብዛኝ አልሄድም ስላት “ኋለ ቀር” ትለኛለች።

አንድ ሁለት ጊዜ የሙዚቃ ዝግጅት እንደንሄድ ለምኛት እንቢ ስላለችን “ኋላ ቀር እዚያ ሄደሽ የሽማግሌዎች ተረት ስሟ” ብያታለሁ። አንዳንዴ ዳደኝነታችን ይገርመኛል። በጋራ የምንወደው ነገር “ፒዛ” ብቻ ይመስለኛል። እኔ ወድጄው ያልጠላችው፣ እሷ ወዳው ያልጠላሁት ነገር የለም።

ከሆነ ጊዜ ጀምሮ እቤቷ ከሰበሰበቻቸው መጽሐፎች የሚበዙትን የደራሲያኑ ፊርማ ያለባቸው ስለነበሩ እንደ ቅርስ ነበር የምታያቸው። ለሰው አታውስም፣ በበኩሌ መጽሐፍ የደራሲው ፊርማ ኖረበት የመጽሐፍ አዟሪው፣ ልዩነቱ አይገባኝም ነበር። ሃይሟ ስለ ማንበብ ጥቅም ብዙ ብዙ ስትለኝ ምን እንዲህ ቀዬራት? እያልኩ በግርምት አያታለሁ። በተለይ አንድ ሰሞን ወደ ስብከት የሚቀራረብ ‘ዲስኩር’ ነበር የምትደሰኩርብኝ። ታዲያ በአንገቴ ገመድ ቢገባ ከቤቴ አይወጡም የምትላቸውን መጽሐፍት፣ ካላነበብኸ እያለች ስትሰጠኝ ጉዳን ልዬው ብዬ ልብ

ወለድ ማንበብ ጀመርኩ። አንዳንዱን በጣት የሚቆጠር ገጽ እንኳን ሳላነብ እመልስላታለሁ፤ አንዳንዶቹን በስንት ትግል ዐሥራ አምስት ቀንም፣ ወርም ወስዶብኝ እጨርሳቸዋለሁ።

እንዲህ ስንነታረክ ነበር አንድ መጽሐፍ ያዋሰችኝ። ያንን መጽሐፍ በጣም ነበር የወደድኩት፤ ታሪኩን ከመውደዴ የተነሳ በሦስት ቀናት ነበር አንብቤ የጨረስኩት። ሃይሟ ያንን መጽሐፍ ስታውሰኝ በጣም እንደወደደችው እና ሁለት ጊዜ እንዳነበበችው አጋና ነግራኝ ነበር። የመጽሐፉ የመጀመሪያ ገጽ ላይ የደራሲው ፊርማ እና “ከአክብሮት ጋር ለሃይማኖት ዳኛቸው የተሰጠ” የሚል ጽሑፍ በጥቁር እስክርቢቶ ተጽፎበታል፤ ማንበብ ጀመርኩ።

ስለ አንዲት በአደጋ ምክንያት የማስታወስ ችሎታዋን ስላጣች ሴት ነበር። ይህች ሴት የአምስት ዓመት ልጇንም ነበር የረሳችው፤ ልጅቱ ሕፃን ናትና ችግሩን አትረዳም። እናቷን እንደወትሮው ለመቅረብ የማታደርገው ጥረት የለም። እናት ግን በየቀኑ ትረሳታለች፤ በዚያ ላይ በጣም ቁጡ እናት ሆና ነበር... መጽሐፉ ሲበዛ አሳዛኝ በመሆኑ ላለማልቀስ እየታገልኩ ነው ያነበብኩት። እስካሁን ያ ታሪክ ድርሰት

ነው ቢሉኝ አላምንም፤ የሆነ ነፍሴ ውስጥ ተሰንቅሮ ቀርቷል።ያቺ ሕፃን እኔ ነኝ፤ የተረሳሁ፤ የሚገፉኝን፤ የረሱኝን ሁሉ እግራቸው ሥር እየወደቅሁ እንዲወዱኝ የምመጽን፤ እኔ ነኝ። ሳልነግረው የተረዳኝ ሰው ያገኜሁ መሰለኝ። ደራሲው እኔ ራሴ የሆንኩ መሰለኝ፤ የሆነ ተናግራም፤ አልቅሽም ልገልጸው የማልችል ነገራ ላይ ደርሶ ነክቶኛል። መቼም ትንሽ ማወቅ ዕዳ ነው፤ ከዚያ በኋላ ስለ መጽሐፍ በተወራ ቁጥር የማነሳው ያቺን መጽሐፍ ሆነ።

አንድ ነገር ግን ገረመኝ፤ ስለመጽሐፉ ሳይሆን ስለጓደኛዬ ሃይሚ ...ያዋሰኝኝ መጽሐፍ ገጽ 113 እና 114 ከላይ የተጣበቁ ነበሩ፤ ሕትመት ላይ የሚፈጠር ነገር ነው። ብዙ አዳዲስ ‘ሪፈረንስ’ መጽሐፍት ስንዛ አጋጥሞኝ ያውቅ ስለነበር የገጾቹ መያያዝ አለስገረመኝም፤ የገረመኝ ሃይሚ እንዳለችው ይኸን መጽሐፍ ሁለት ጊዜ ካነበበችው

እንዴት ገጾቹን አላላቀቀቻቸውም...?ያላነበበችውን መጽሐፍ ለምን ታደንቃለች...? አራት ጣቶቹን በመካል አስገብቼ እንደ ክብ ትቦ በተጣበቁት ገጾች መካል አጨነቆርኩ፤ ምናልባት ሌላ ኮፒ ይኖራት ይሆናል ብዬ በቀስታ በምላጭ አላቅቄ ማንበቤን ቀጠልኩ።

ለሃይሚ መጽሐፉን እንደወደድኩት ነገርኳት ስለ ታሪኩ ብዙ አወራኝት “አዎ! አስገራሚ ነው” ከማለት ውጪ ብዙም ዝርዝር አላወራችኝም። እኔ ግን ማውራቴን ማቆም አልቻልኩም፤ የጥያቄ መዓት አዥነደጎድኩባት መልስ የለም። እንዲያውም ለአባቴ ሰጥቼው አንብቦ ወደደው... ብዙ ብዙ አወራንበት። ለሃይሚ መጽሐፉን ከመለስኩላት በኋላ ሥራዬ ብዬ ሔጄ ለራሴ ገዛሁ። ልብ-ወለድ መጽሐፍ ስንዛ የመጀመሪያዬ ነበር፤ ምናልባት የመጨረሻዬም!!

አንድ ዓርብ ቀን ታዲያ ጓደኛዬ ሃይሚ ደወለችልኝና...

“የምትወጀው ደራሲ ነገ ጧት የመጽሐፍ ምረቃ ፕሮግራም ላይ ይመጣል ለምን አንሄድም?” አለችኝ...

“እርሱ! ባክሽ?” አልኩ ሰፍ ብዬ... በመሠረቱ ደራሲውን እወደዋለሁ የሚል ቃል ከአፌ አልወጣም ነበር! የት አውቄው?

“እውነት!... ቶማስ ጋር ‘ቤስት’ ናቸው ያስተዋውቀናል እንዲያውም እኔን ከምታደርቁኝ ስለዚያ መጽሐፍ ያለሽን ጥያቄ ሁሉ ትጠይቁዋለሽ”... ቶማስ የሃይማኖት ፍቅረኛ ነበር። ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በሥነ-ጽሁፍ ተመርቆ እስካሁን አንድ ስንኝ እንኳን ያልጻፈ ነጭናጭ ልጅ፣ ባሕሪው ስለሚያስጠላኝ አልወደውም፤ ሃይማኖትን እንደወደደቸው እስከ ዛሬ ይገርመኛል።

ለወትሮው እንዲህ ዓይነት የሥነ-ጽሁፍ ዝግጅት ይሁን፣ ስብሰባ የሚባል ነገር ባልወደም፣ የዚያን ቀን ግን ደራሲውን ለማዬት ጓጓሁ፤ ምናልባት ውስጤ አድንቆት ይሆናል እንጃ! ብቻ ውስጤ ሊያገኘው ፈለገ። በቀጣዩ ቀን ቅዳሜ ጧት ከሃይማኖት ጋር ተያይዞን ሄድን። እዚህ ራስ ሆቴል፣ አዳራሹ ካፍ እስከገደፉ በሰው ተሞልቷል። መድረኩ ላይ የባሕል የሙዚቃ ተጨዋጮች የባሕሩ ቃኜን ዘፈን ይጨውታሉ (ይልቅ ይኼ ደስ አለኝ) እንደፈራሁት አልነበረም። እንዲያውም ደስ የሚል ዝግጅት ነበር። የተለያዩ ሰዎች መድረክ ላይ እየወጡ ግጥም ያነባሉ። መጽሐፍ ያሳተመውን ሰውዬ እንኳን ደስ ያለህ ይላሉ።

ፕሮግራሙ ወደማለቁ ሲቃረብ ወጣትና ንጹህ ልብስ የለበሰ፣ በሥርዓት ቂሙን የተስተካከለ ልጅ ወደ መድረክ ሲወጣ ሃይማኖት በክንዲ ጎሼም አድርጋኝ “እሱ ነው!” አለችኝ። ሰው እንደዚያ አፍጥጫ ዓይቼ አላውቅም። ትልቅ ሰውዬ ነበር የጠበቅሁት፣ መላጣ መነጽር የሚያደርግ ምናምን። ግጥም አነበበ፣ እውነቱን ለመናገር ግጥሙ አልገባኝም። የአዳራሹ ሰው ሲያጨበጭብ አብሬ አጨበጭብኩ። የጓደኛዬ ሃይማኖት ፍቅረኛ ቶማስ “አጨብጭቢ ሕዝብ” እያለ ይነጨነጨል፤ ይኼን ነገሩን ነበር የማልወደው ከመተኛትና ከመዝለፍ ውጭ ምንም ሲሠራ አይቼው አላውቅም። የሆነ የሚያሳፍር ዓይነት ባሕሪ ነበር ያለው፣ እርሜን ባጨበጭብ “አጨብጭቢ ...” ሆሆ!

ዝግጅቱ አልቆ ሰው መውጣት ሲጀምር፣ የአንድ እግር ጫማዬ ወንበሩ ሥር ገብቶ ጠፋኝ፤ አውልቄ ነበር የተቀመጥኩት፤ አልተው ያለኝ ዓመል። አጎንብሽ ለፍለጋ ስንደፋደፍ ሃይሚ “ኤጌ! አሁንም ጫማሽ ጠፋሽ?” እያለች አብራኝ ማፈላለግ ጀመረች “ምን የአንድ ዓመት ሕፃን ነሽ እንዴ? በዚህ ዕድሜ ጫማሽን በየቦታው መጣል?” ሁልጊዜ የሚያማርራት ይኼ ነገሬ ነበር። በዚህ ሁኔታ እያለን ቶማስ ስሜን ጠርቶ፣

“ተዋወቁው!” አለኝ። ቀና ብል ደራሲው አጠገቤ ቆሟል፤ በአንድ እግር ጫማ እንደቆምኩ ተዋወቅን (ተመስገን ይኼ ቶማስ የሚባል ገልቱ ይኸችን እንኳ ጥሩ ነገር ይሥራ ብያለሁ በውስጤ) በሥርዓት ሰላም ብሎኝ ትክ ብሎ እያይኝ “ምን ጠፍቷችሁ ነው?” አለ።

“ጫማ!” አልኩ በእፍረት ወደ አንድ እግሬ እያሳዩሁ፤ እግሬን እያዩ...

“እንኳን ጠፋ ይኼን ቆንጆ እግር የማይት ዕድል ፈጠረልን። ለማንኛውም ዕቃ መፈለግ አይሆንልኝም ግን እስቲ በፍለጋው ልሳተፍ” አለና ወደ ወንበሩ ሥር አጎነበሰ።

“ኸረ! እኛ እንፈልገዋለን”... አልኩ ተሳቅቄ፤ አብሬው ጎንበስ ብዬ ቀና ላደርገው እየሞከርኩ። ሰዎች ጉልበታቸውን ሊስሙ ያጎነበሱ ሰዎችን ትከሻቸውን ይዘው ቀና እንደሚያደርጓቸው ዓይነት ነበር ሙከራዬ።

“ኸረ! ችግር የለውም!” አለና፣ ትንሽ ቆይቶ ከተቀመጥኩበት ሦስት መደዳ አልፎ የወደቀ ጫማዬን አገኜው፣ እንደ ዋንጫ ከፍ አድርጎ እዩሳቀ መጣና ጎንበስ ብሎ እግሬ ሥር አስቀመጠልኝ፤ “ሰዎች በእግራቸው እየገፉ ወደዚያ ወስደውት መሆን አለበት አለ!” በዚያ እየተሳሳቅን ወደ ውጭ ወጥተን እንደቆምን፣ አሁንም ዓይኑን ከእኔ ላይ ሳይነቅል፣

“የሚገርም ጠይምነት!” አለኝ። አፈርኩ። ብዙ ሰው ከዚያ በፊት እንደዚያ ብሎኛል፤ የእሱ አስተያየት ግን ለምን የተለዩ እንደመሰለኝ እስከዛሬ አይገባኝም። ፊቴን በመስተወት ባዬሁ ቁጥር ይኼ አስተያየቱ ነው የሚያቃጭልብኝ። ጠይምነቴን ሳስብ፤ እሱ እንደግድግዳ የቀበኝ ይመስል እሱን ነው የማስታውሰው።

“በነገራችን ላይ አልተዋወቅንም፤ አብርሃም” አለና እጁን ለሰላምታ ዘረጋልኝ።

“ማኅደረ ሰላም” አልኩ እጁን እየጨበጥኩ።

“ሌላ አስገራሚ ነገር” ብሎ ሰቀ።

“ምኑ?” አልኩ።

“ስምሽ!”

“ረዘመ?”

“አዎ! ግን በጣም ነው ደስ የሚለው!”

“...የአባቴን ቀንሼልህ ነው።” ተሳሳቅን። ለሁሉም ሰው የምለው ነበር።

ሃይሚ በወረያችን መኻል ጣልቃ ገብታ “መጽሐፍህን አንብባ የአገር ጥያቄ ስታዘንብብኝ፤ ራሱን ጠይቂው ብዬ አመጠኝት፤ በጣም ነው የወደደችው” አለችው።

“እና ዛሬ ችሎት መቅረቤ ነዋ? ...ለምን በእኔ ግብዣ ቡና እየጠጣን አናውራም ታዲያ?” ብሎ ሁላችንም ተያይዘን እዚያው አካባቢ ያለ ካፌ ገባን። በግርምት አዬዋለሁ፤ ቡና አዘዘ፤ ልክ እንደመጣለት በሚገርም ፍጥነት መጠጣት ጀመር። እያወራን ሌላ ቡና አዘዘ ...እና ሦስተኛ ቡና ሲያዝ፤ ሳላስበው ቀና ብዬ አዬሁት፤ እሱም ቀና ብሎ አዬኝ። ዓይኖቻችን ሲገጣጠሙ የማደርገው ነገር ጠፋኝ። የእፍረቴን “ቡናው አልበዘም?” አልኩት። እየሳቀ ወደ አስተናጋጁ ዘረና “በቃ ውሃ

አምጣልኝ ቡናውን ተወው” አለ። እያንዳንዱን ቅጽበት አልረሰውም። የዚያን ቀን በሕይወቴ ደራሲ የሚባል ፍጥረት ጋር ተዋወቅሁ ... ያው ሰው ናቸው፤ ከዩት ነው የሚያመጡት ታሪኩን!?... ለምንድን ነው ብዙ ቡና የሚጠጣው!? ... ሲጋራ ያጫስ ይሆን!? እያልኩ አዬዋለሁ። አልፎ አልፎ ዓይኖቻችን ይጋጫሉ፤ ሃይሚ፣ ቶማስ እና እሱ ስለ ግጥም ምናምን ሲያወሩ በየመካሉ ተጨዋቾች ይለኛል። ስለ መጽሐፉ አላነሳንም። ቆይቶ...

“እና ምን ትሠራለሽ ልገምት ?” አለ።

“ገምት?”

“ነርስ?”

“አይደይ!”

“ሥራ አጥ ነርስ?”

“እንዴዴዴ!” ተሳሳቅን “አካውንታት... አዲተር ...ነኝ” አልኩት።

“አ! ግምት ላይ ቀሽም ነኝ?”

“አዬሁህ’ኮ!” ረዘም ያለ ሳቅ።

“በቃ! ለስሕተቴ ቅጣት... ቅዳሜ የግጥም ምሽት አለ፤ በእኔ ወጭ ልጋብዝሽ” አለኝ።

“ግጥም አልወድም!” አልኩት። ሊሰጠኝ፣ ከሆነ መጽሐፍ ውስጥ ያወጣውን የመግቢያ ትኬት ለሃይሚ አቀበላትና ሌላ ትኬት አውጥቶ ባትወጃም ነይ ብሎ ሰጠኝ ተሳሳቅን። ስትደርሽ ደውይልኝ ብሎ ትኬቱ ላይ ስልኩን ጻፈልኝ። ለምን እንደሆነ እንጂ፣ እንደ ሕፃን ነበር ‘ትሪት’ የሚያደርገኝ። አላስታውስም ሰዎች እንዲህ ያናገሩብኝን ጊዜ፤ እንደዚያ ተዋወቅን። በዚያው ሰበብ መደዋወል እና መገናኘት ጀመርን።

የዚያች ካፌ የቡና ጠረን፣ የሰዎች ጫጫታ፣ በነጭ ድንክ የቡና ስኒ ቡና አጠጣጡ፣ አስተያየቱ፣ እያንዳንዱ ድርጊት፣ ድምፅ እና ዝምታ ጭምር ነፍሴ ውስጥ ታትሞ ቀርቷል። ለመጀመሪያ ጊዜ ተቀጣጥረን የተገናኘን ጊዜ ጩቆች ነበር። ወንድ ጋር ከሠራ ጉዳይ ውጭ ስቀጣጠር የመጀመሪያዬ ነበር። ቀድሞው ደረሰኩ፤ እንደ ደረሰ ሰላም ብሎኝ ተቀመጠና ካዘዝኩት ለስላሳ የእኔን ብርጫቆ አንስቶ ተጎነጩ። ከዚያ ቡና አዘዘ፤ ይኼ ድርጊቱ ውስጤ የነበረውን መጨናነቅ ቀንሶ በዳደኝነት ስሜት አንድናወራ አድርጎኝ ነበር።

አብርሃም ጋር እንዲህ ነበር ትውውቃችን። አልዋሽም ጥሩ ልጅ ነበር። ነገሮች የት ላይና ለምን እንደተበላሹ እስከዛሬ አይገባኝም። በብዙ ነገር ከተረባባሼ ሕይወቴ የማርፈው እሱ ጋር ስሆን ብቻ ነበር። ለምንድን ነው ግን ሕይወቴ እኔ በልፈጠርኩት ረብሻ የተከበበ የሚሆነው? ደግሞ ክፋቱ ሁሉም ረብሻዎች በፍቅር፣ በደግነት፣ በትህትናና በበጎነት የተጠቀለሉ መሆናቸው ነበር። አቤት ያለፍኩባቸው ረብሻዎች መዓት....!

ረብሻ አንድ!

ጋራዥ ስም የለውም፣ በቃ ጋራዥ ነው የሚባለው። ከቤታችን መቶ ሜትር ያሽል ቢርቅ ነው። ብዙ ጊዜ እዚህ ጋራዥ ሊጠገኑ የሚመጡ መኪናዎች የጋራዥ ጠባብ ግቢ ስለማይበቃቸው ቤታችን መስኮት ጥግ ድረስ ይሰለፋሉ። ከእነዚህ መኪናዎች የሚንጠባጠብ ዘይት፣ ግራሶና ነዳጅ ባጠቆረው ወዛም ቆሻሻ ሰፈር መኖር ቢለመድም፣ የሚያስመርር ነገር ነበረው። የተለመደ ምሬት።

ከዚህም በላይ ከጧት እስከ ማታ የከባድና ቀላል መኪና ሞተር ሲያጓራ፣ እንደ ማዕድቤት ጭስ የጠቆረ፣ እንደ ደመና የነጣ፣ የመኪና ጭስ አየሩን ሲሞላው፣ የተሰረጎደ የመኪና አካል እንዲቃና በመዶሻ ሲቀጠቀጥ፣ የብረት መበደቃና መቁረጫ ሲንጨረርና ሰፈሩ በሊድ ሽታ ሲቀረና፣ የማያቋርጥ የመበደቃ ጨረር በርና መስኮት ተዘግቶ እንኳን በሆነ ቀዳዳ አልፎ እንደ ካሜራ ፍለሽ ሲንበገባግ፣ በዚህ ሁሉ መካከል ነው ያደግሁት...ለምጄዋለሁ ግን ያስመርረኛል፤ ወይም

አብሬው እናራለሁ ግን አለመድኩትም። እኔ እንጂ! በሕይወቴ ብዙ ምኞት አልነበረኝም ቢያንስ ሰላምና ሙዚቃ ያለበት አንዲት ክፍል ቤት ነበር ምኞቴ። ከዚህም ምኞት ብሶ እንደ ሰማይ ስትርቅብኝ አይገርምም?

በለ ጋራዝ አንዳንዴ ክፉኛ ይሟዘዛል እንጂ የተመሰከረለት ጥሩ ሰው ነው። ክፍሌ ይበላል፤ ኤርትራዊ ነው። ሰው ታመመ ከተባለ መኪናው ከአንቡላንስ ቀድሞ ሆስፒታል የሚያደርስ፤ ሰርግ ከተባለ እንኳን የራሱን ሊሰሩ ጋራዝ የቆመ መኪኖቹን አሰልፎ የሚያደምቅ፤ የሰፈር ሰው ሁሉ የሚወደው ሰው ነው። በየዓመቱ ጥምቀት ሲከበር የሰፈራችን ታቦት የሚያልፍበትን መንገድ ከፍሎ የሚያስጸዳውም (የሚበዛው ቆሻሻ የራሱ ቢሆንም) ይኼው ክፍሌ ነበር።

ታዲያ እኔም ጋር ጥሩ የእህትና ወንድማዊ ቅርርብ ነበረን፤ እንደ እናትሽ ጠይም ሰይጣን ይለኛል። ደፍሬ ሰው ቀና ብዬ ማዬት የምፈራ እኔ... ክፍሌ ጋር ምላሴን የማረዝመው ነገር አለ፤ እንዲሁ እወደው ነበር። አለ አይደል ንጹህ ልብ ያለው የሥራ ሰው እንደዚያ ነው። በዚያ ላይ አባቴን ሲወደው ለጉድ ነው። ታዲያ በየዓመቱ የአዲት ሪፖርት የምሠራለት እኔ ነበርኩ “እነዚህ ገቢዎች ሲክል ያስገባቸውና...” እያለ የደረሰኝ መዓት ፊቴ ይከምርልኛል። የምወደውን “ፒዛ” ልጅ ልኮ ያስመጣል፤ እንደ ታላቅ ወንድም ነበር የምቀርበው፤ ሚስጢረኛዬ ነበር።

“መኪና ከገዛሽ ለጥገናው የዕድሜ ልክ ዋስትና በእኔ ጣይው” ይለኛል ከልቡ ነው ደግሞ።

“አንተ ቤት የሚጠገን መኪናማ አልገዛም...”

“መናቅሽ ነው ... ዶሮ የሌላት ላም አማረረች አሉ!”

“አሁን የሌላት በቅሎ ታማርራለች ነው የሚባለው!”

“የዛሬ ልጆች ሥራ አትወዱም እንጂ፤ የተረት ቡለን ፍቱ ...” ይላል።

“...እና ደንበኞችህ በሙሉ ሰከራሞች ናቸው... እየተጋጩ ነው የሚመጡት የከተማዋን አጥርና ምሰሶ የጨረሱት የአንተ ደንበኞች ናቸው።”

“ምናለ ታዲያ...ወንድ ልጅ ካልጠጣ፣ ካልተጋጩ ምኑን ወንድ ሆነ ...? ከመቼ ነው አንቺ እንዲህ ምላሳም የሆነሽው!?”...

ታዲያ አብርሃም ጋር የተጣለን ሰሞን ጸብም በይባል ወደ መጨረሻው አካባቢ፣ በጭንቀት ልፈነዳ ስደርስ ፍቅር እንደ መኪና ጋራዝ ይጠገን ይመስል፣ የሆነኩትን ሁሉ ነገርኩት ... አሰበ አሰበና፣

“እናስደብድበው ይሆን!?” አለኝ ሰቄ አመለጠኝ።

“ምን ያስቅሻል? ጥርሳም... ይኼ ሽርሙጣ ... መቅመስ አለበት! ለመሆኑ ምንድን ነው ሥራው?”

“ደራሲ!”

“ያው “ሽርሙጣ” ማለት’ኮ ነው! አንቺ ስንት ሰው እያለ ምን አልከሰከሰሽ? እኔ ወርቅ እጅ ያለው ሜካኒክ እድርሽ አልነበር? እውነቴን’ኮ ነው በዚህ ስታልፊ ስንት ሠራተኞቼ ናቸው አንችን እያዩ አአአአአ ብለው ሥራ የሚፈቱት የነበር ... !? ሴቶች ስትባሉ ሕዝብ መኻል ካለ ንብ፣ መድረክ ላይ የሚዘል ዝንብ ትወዳለችሁ... ሚስቴም ጥላኝ የሄደችው እዚያ ከበሮ የሚደልቅ ዘፋኝ ወዳ ነው ... “ሽርሙጣ” ሆኖ እንጂ ከበሮ ምኑ ይወደዳል? ደግሞ ደራሲ ትላለች ...ሁለተኛ አጠገቡ እንዳትደርሻሆሆ” በብስጭት የሚይዝ የሚጨብጠውን አጣ። ግን ምክሩን አልሰማሁም። እዚህ ድረስ እየወደድኩት፣ እየቀረብኩት ሰፈሬን ያስጠላኝ ረብሻ ግን ከዚህ ሰው ጋራዝ ነበር የሚመነጩ። ዕድሌ ይሆን ፍቅርና ረብሻ አንድ ላይ የሚሰጠኝ።

ረብሻ ሁለት!

ከሰርጋችን በኋላ ባለቤቴ ረፍቱን ጨርሶ ወደ አሜሪካ ሲመለስ ቤተሰቦቹ ቤት ነበር አስቀምጦኝ የሄደው። የሚያምር ትልቅ ግቢ፣ በአበቦች የተዋበ፣ ከዋናው ‘ሺላ’ ነጠል ብሎ በሰርሺስ ስም የተሠራ ሌላ ባለ ሦስት ክፍል ‘ሺላ’ ውስጥ ለብቻዬ ነው የምኖረው። ቤተሰቦቹ (እናቱና ሁለት እህቶቹ) ሲበዛ ጥሩ ሰዎች ናቸው። ዋና ሥራቸው እኔን መንከባከብ እስኪመስለኝ አፈር አይንካሽ ብለው ነበር የያዙኝ። ካገባሁ በኋላ ሥራ አቁሜ ስለነበር ውሎዬ ቤት ነው። “ምን ጎድሎ በየገጠሩ ትንከራተቻለሽ?” ብሎ ነበረ ባሌ ሥራ ያስቆመኝ። በዚያ ላይ ወደ አሜሪካ ለመሄድ ወዲያው “ፕሮሰስ” እንደሚጀምርልኝ ስለነገረኝ የጊዜ ጉዳይ እንጂ ሥራ ማቆሚያ አይቀርም በሚል የቤት እመቤት ሆንኩ። እውነቱን ለመናገር እኔም ወደ ውጭ መውጣት፣ ሰው ጋር መገናኘት በራሴ ምክንያት ጠልቼ ነበርና ሥራዬን ማቆሚያ አላስከፋኝም።

ታዲያ በሰበብ አስባቡ (እነሱ በፍጹም ቅንነት ብቼኝነት እንዳይሰማኝ በማሰብ) እህቶቹ፣ አልያም እናቱ ከአጠገቤ አይጠፉም ነበር። በጭራሽ ብቻዬን መሆን አልቻልኩም። እሱም ባልከፋ፤ ሰብሰብ ሲሉ በአንድም በሌላም መንገድ “የሴት ልጅ መታዘን” ስለሚሉት ነገር ሳያነሱ ያልፋሉ ማለት ዘበት ነበር። ስለ ጠላ መጥመቅ፣ ስለ ዶሮ ወጥ ጣዕም፣ ስለ እንጀራ ዓይን፣ ስለ ዳቦ ኩፍ ማለት፣ ስለ በርበሬ መቀንጠስ፣ ስለምናምን መደለዝ ይኼ ትንሽ ሳያማርረኝ አልቀረም። በተለይ የባለቤቴ እናት! ከሃያ ዓመት በፊት ሰው ቤት ሄደው ስለቀመሱት የማይረባ ዶሮ ወጥ ሳይቀር አንስተው ያማርራሉ «ሴት ልጅ እንዴት የግዜር ዶሮ ወጥ መሥራት ያቅታታል? አሁን ማን ይሙት ዶሮ እንደዚያ ይበለታል?» ይላሉ በግርምት። ጉድዎችን አልሰሙ፣ እላለሁ በውስጤ! ይህች ጥሩ ሴትዬ እንጀራ መጋገር አላውቅበትም ብላቸው ራሳቸውን ስተው የሚወድቁ ነው የሚመስለኝ፤ እጄን ታጥቤ ሲቀርብልኝ ከመብላት ባለፈ ዶሮ ይገንጠል፣ ይፈጭ ግድ አይሰጠኝም ብላቸው ደግሞ በቀጣዩ ቀን ቀብር የምንውል ይመስለኛል።

እውነቱን ነው፤ እኛ ቤት ምግብ በሕይወት ለመሰንበት ከመበላቱ ውጭ እንዲህ ትልቅ ርዕስ ሆኖ አያውቅም። ሠራተኞችን ጽጌም ብትሆን ከእናቱ ብትሻልም ምግብ ላይ ያን ያክል የምትደነቅ አልነበረችም። ምስኪን የገጠር ሴት ናት። ከተማ እንደገባች እኛ ቤት ተቀጠረች፤ የከተማ ምግብ የሚበላውን ሙያ እናቱ ናት እንግዲህ ያሰለጠነች። ይኼን ሳስብ ሰቅ ይቀድመኛል። ጓደኛዬ ሃይሚ እግር ጥሏት ስበላ ከደረሰች አንዴ ጎርሳ ትተውና “ከእናንተስ ቤት ምግብ የእኛ ቤት ርሃብ ይሻላል” ትለኛለች። በተለይ በሠራተኞችን ጽጌ እንጀራ እንደቀለደች ነው “ጽጌ ርሃብ ይሻላል” ትለኛለች። በተለይ በሠራተኞችን ጽጌ እንጀራ እንደቀለደች ነው “ጽጌ እኮ እንጀራ ሆኖባት ነው እንጀራ የምትጋግረው” ትልና እንስቃለን። የሆነ ሆኖ የባሌ ቤተሰቦች ከዬት እንዳገኛት እንጂ በደግ ቀን የቀጠሩልኝ ሠራተኛ በዚህ ባለሙያ ቤተሰብ መካል ከመዋረድ አድናኛለች።

ይኼንንም ችዬ ታዲያ በጣም ያማረረኝ ሲበዛ ሃይማኖተኞች መሆናቸው ነበር። ጧት ማታ ቤተክርስቲያን እንሂድ ንዝናዚያቸው ማቆሚያ የለውም። መጀመሪያ እማማ (የባለቤቴ እናት)...

“ያይኔ አበባ!” ይሉኛል (እንደዚያ ነው ሲጠሩኝ፤ አቤት ይኼ ስም ሲያስጠላኝ! የሆነ ሰው አምጥቶ እዚህ ግቢያቸው ውስጥ የተከለኝ፤ ከትንሽ ጊዜ በኋላ የምጠወልግና ጠርገው የሚጥሉኝ የሆነ ከንቱ አበባ የሆንኩ መስሎ ነው የሚሰማኝ።)

“ነገ የዓመቱ ሚካኤል ነው በጧት ይቀሰቅሱሻል ልጆቹ፤ ቤተስኪያን እንሄዳለን” “አይ! እኔ አልሄድም እማማ” ደንገጥ ብለው አዩኝ። አደነጋገጣቸው ጸታዬ’ኮ ወንድ ነው ያልኳቸው ዓይነት ነበር።

“ምነው! ያውም ለክብረ በዓሉ ከቤተስኪያን የሚያስቀር ...?”

ደንገት የመጣልኝን ሰበብ ወረወርኩ “ፔሬድ ላይ ነኝ” አልገባቸውም። ትልቁ ልጄቸው እየሰቀች “ንጹህ አይደለሁም! ማለቷ ነው” አለች። የዚያን ቀን በዚህ አለፍኩ። ከዚያ በኋላ የነበረው የዬቀን ጥያቄ ግን ማቆሚያ አልነበረውም።

ቤታችው ውስጥ መንፈሳዊ መዝሙር ካልሆነ ምንም ዓይነት ዘፈን አይከፈትም። ሬዲዮ እንኳን ሲከፍቱ ሰሞቹ አላውቅም። ታዲያ አፍ አውጥተው ባይናገሩትም እኔ ዘፈን ስከፍት ፊታችው ላይ የማይው ግራ መጋባት ይረብሽኝ ነበር። የሆነ መብረቅ ለስመታችው የተላክሁ ዓይነት ዓይናችው ማረፊያ ያጣል። ቀስ በቀስ የራሴን ፍላጎት ትች፤ የእነሱን ለማክበር ከሙዚቃ እየራቅሁ፤ ከመዝሙሩም ሳልቀረብ ዝምታ ውስጥ እየተነከርኩ መጣሁ። ይኼ ደግሞ ድብርቱን አባብሶት ግቢው እስር ቤት እስኪመስለኝ በጭንቀት ልሞት ደረስኩ። አንዳንዴ አባቴ ጋር ሄጄ አድር ነበር። በተለይ የባሌ እናት ይኼ ነገር ፈጽሞ ደስ አይላቸውም። ምንድን ነው ይኼ ሁሉ ነገር? እላለሁ ለራሴ... ምን ውስጥ ነው የገባሁት? ታዲያ አባቴ ቤት ስሄድ እዚያ ሜክሲኮ “ላፍቶ ላፍቶ” የሚል የታክሲ ረዳት ጥሪ “ማኅደረ ሰላም” ከሚለው ስሜ እኩል ይጎትተኛል። አምላኬ ርዳኝ ስንቴ አልኩ!

ረብሻ ሦስት!

የስልክ ሰው አይደለሁም። ሰው በስልክ ዐሥር ደቂቃ ከሚያወራኝ፤ በአካል ሙሉ ቀን ቢያወራኝ እመርጣለሁ። ባለቤቴ፤ በየቀኑ አንዳንዴም በቀን ሁለትና ሦስት ጊዜ ከአሜሪካ ይደውልና ረዥም ሰዓት ሊያወራኝ ይሞክራል... ቀን፤ ሌሊት፤ ጧት፤ ማታ አይልም፤ ይገባኛል... ሚስቴ ነኝ፤ ሌላ የሚያገኝብኝ አማራጭ የለውም፤ ይናፍቅ ይሆናል፤ ግን ሁሉም ነገር ዘረብኝ፤ ስልክ አልወድም። ይኼን ባህሪዬን የሚያውቁኝ ሁሉ ያውቃሉ፤ “ውይ እሷና ስልክ” ነው የሚባለው።

ሌሊት ከእንቅልፌ መንቃት አልወድም፤ አባቴ እንኳን እኔ ከተኛሁ እንዳይቀሰቅሰኝ ቤት ውስጥ በጥፍሩ ነበር የሚረመደው፤ ረዘመ ከተባለ ያውም የሥራ ጉዳይ ከሆነ ዐሥር ደቂቃ ካወራኹ ራስ ምታት ይጀምረኛል። ጓደኛቼ “ቴክስት” ቢልኩልኝ እመርጣለሁ። የሆነ ጊዜ ባለቤቴ አንድ ሰዓት ሙሉ ያወራኝ ቀን ሲዘጋው አለቀስኩ፤ ስቅስቅ ብዬ አለቀስኩ። ፊቴን የጋለ ጆርዬን በቀዝቃዛ ፎጣ ሸፍኜ አለቀስኩ ጩኸ! ጩኸ! አለኝ፤ ርግማን ነው ይኼ! ምንም ምንም በነፍስም በሥጋም የሚቀራረብ ነገር የሌለን ሰዎች ምን ዓይነት ነገር ነው ያገናኙን? ባሕሪው ጥሩ ይሁን አይሁን የራሱ ጉዳይ።

ለምሳ ወጥቼ ነው ብሎ በደረቅ ሌሊት ይደውላል፤ አእምሮዬ ሌሊት ነውና ስለምሳ ማሰብ አይችልም። ባሌ በሌሊት ምሳ የሚበላ ፍጥረት ነው? አይ! አሜሪካ የምሳ ሰዓት ነው እላለሁ ለራሴ፤ ይሁና በዚህ ሰዓት የሆነ ነገር እያላመጠ የሚያወራ ሰው በእንቅልፍ ልብ መስማት ያቅለሽልሻል። ስልኬን ከዘጋሁ በቤት ስልክ ዋናው ቤት ደውሎ ደህና አይደለችም እንዴ? ይላል እየተንጋጉ መጥተው በደረቅ ሌሊት በሬን ያንጓጓሉ። የሩቅ ትዳር ርግማን ነው፤ ዝም ብሎ ሲያወራ ሬዲዮ ይመስለኛል። ስሜን የሚጠራ የሆነ ዜና አንባቢ... “ማሂዬ የኔ ማር!” አጠራሩ ይዘጋኛል። የሥጋን መራራቅ በወሬ ሊሞሉ መጣር፤ እንዲያውም ሌላ ነገር ያምረዋል፤ በስልክ ስለ ሴክስ ማውራት ምናምን፤ በራሴ አዝናለሁ በምርጫዬ ድድብና ራሴን ረግመዋለሁ። አዲስ አበባ የተቀመጠ የከሰል ፍም፤ አሜሪካ በረዶ ላይ ተቀምጦ ሊሞቅ እንደሚታገል ሰው ምን ምስኪን አለ? እንዲህ ዓይነት ሕይወት... የእሱ ችግር አይደለም ድድብናዬ ነው።

ከአንድ አብርሃም ለመሸሽ አሜሪካ ድረስ መሮጥ ምንድን ነው? ፈረስ ጭኖ፣ ጦር አሰልፎ አሳደደች? ቆይ ባላገባለች?...እዚህ መሥሪያ ቤቱ ስንት የሚመኙኝ ወንዶች ነበሩ፣ አንድ ወንድ ስለገፋች ስንት ሚሊዮን ሕዝብ የሚኖርባት አገሬን፣ ሥራዬን፣ ፀሐዬን፣ ሰፈሬ ሜክሲኮን፣ አዲስ አበባዬን ትቼ መፈርጠጥ አልተጋነነም? ምን ዓይነት ፈሪ ብሆን ነው? አስባለሁ...ስለ አብርሽ አስባለሁ፤ ከፍተኛ በስልክ ያወራብኝ ያውም ረጅሙ አሞኝ ሊጠይቀኝ የደወለ ጊዜ ነበር። አምስት ደቂቃ ቢሆን ነው። ከፊልድ ስመለስ ታመምኩ፣ በአጋጣሚ ሲደውል መታመሜን ነገርኩት።

“ሆስፒታል ሄድኸ?”

“አልሄድኩም።”

“ተዘጋጅና ጠብቂኝ መጣሁ እንሄዳለን” በቃ ትዕዛዝ ነበር።

ሆስፒታል የማልወደው ልጅ ተዘጋጅቼ ጠበቅሁት አብሬው መሄዴ ነበር ያስደሰተኝ።
በኮንትራት ታክሲ መጣ እና ወሰደኝ። እንደዚያን ቀን ተደስቼ አላውቅም። ሁልጊዜ

በታመምኩ ብዬ እስከምመኝ። ከእኔም የባሰ ስልክ የማይወድ ሰው ነበር፤ ለምንድን ነው ግን ያላገባኝ? ወይስ የምፈልገውን ለማግኘት እንዴት መዋጋት እንደነበረብኝ አላወቅሁም...?

ሰላም ውልብ ሲል!

መቼም ሁሉም ሰው ለአፍታም ቢሆን ከዚህ ዓለም ሁካታ ራሱን የሚደበቅበት በታ ይኖረዋል። ይኼ ደግሞ ከሕፃንነታችን የሚጀምር የነፃነት ፍላጎት ሳይሆን አይቀርም። ለዚያ ሳይሆን ይቀራል ሕፃናት በዩክራይን ጠረንጴዛ ሥሩ የራሳቸውን ዓለም ፈጥረው ቁጭ የሚሉት? ባለቤቴ ዮናስ ከማያቋርጥ የወሬ ጎርፉ በአንዱ ስለ መርከቶ አውሮፋኝ ነበር። አባቴ ሳይሞቱ በፊት መርከቶ የጣቃ መሸጫ ሱቅ ነበራቸው። እና በዚያ የመርከቶ ሁካታ መኻል በእነዚያ የጣቃ ጨርቆች መጋረጃ ነገር ሠርቶ ውስጡ ይደበቅ ነበር። ሰላም ይሰማኝ የነበረው በእነዚያ ግርዶሾች ውስጥ ነበር ይላል። ነገሩ የልጅ ዕቃ-ዕቃ ጨዋታ ይምሰል እንጂ ስሜቴ ይገባኛል። እነዚያ የጣቃ ግርዶሾች የኮንክሪት ግድግዳ አልነበሩም፤ ዕድሚያቸው አጭር ነበር ወይ ይሸጣሉ አልያም ተጠቅልለው ይደረደራሉ። ግን ለቅጽበት የሰጡት ሰላም እስከአሁን ትዝታው ሆኗል።

የአብርሽ ቤት ለእኔ እንደነዚያ የጣቃ ግርዶሾች ነበር። ለጊዜው እራሴን የጋረድኩበት ትዝታው የቀረ ግርዶሽ። አብሮነታችን ከምን እንደተሠራ ስላልገባኝ ነበር ዘላለማዊ ካልሆነ ብዬ ችክ ያልኩት፤ ወይ እሱ በእኔ ውስጥ ተደብቆ ነበር፤ አልያም እኔ በእሱ ውስጥ ተደብቄ ነበር። ዕቃ-ዕቃው ፈረሰ ሲባል የኔ ነፍስ የዕቃ-ዕቃውን ሕግ ጥሳ ተነጭነጭች፤ ፍቅር እፍርታም አደረገኝ።

በዚህ ሁሉ የሕይወቴ ረብሻ መካከል በጣት የሚቆጠር የሰላም ጊዜ የነበረኝ እሱ ጋር እዚያ ቤት ነበርና ዛሬም ቢሆን በራሴ አልፈርድም። ለምንድን ነው ማንም በቀላሉ ሊያደርገው የሚችለውን ቀላል ነገር ሁሉ እሱ ሲያደርገው እንደ ትልቅ ተአምር፤ እንደ ትልቅ ታሪክ ነፍሴ ውስጥ ታትሞ የሚቀረው? በእነዚያ አራት ዓመታት የማይረሱኝ እስከ አሁን ሳስባቸው ልዩ ስሜት የሚሰጡኝ ጊዜያት ነበሩ። ጥቂት

ናቸው በጣም ጥቂት። የሆነ ቀን ሲደውልልኝ ፔሬድ ላይ መሆኔን ነገርኩት፤ ፔሬድ ላይ ስሆን በተለይ የመጀመሪያዎቹ ሁለት ቀናት ስቃይ ነበሩ። እሱ ቤት ከሄድኩ የግድ አብረን መተኛት እንዳለብን አእምሮዬ አምኖ ነበርና ፔሬድ ላይ ከሆንኩ ሌላ ጊዜ እንገናኛለን እንደሚለኝ ነበር ያሰብኩት።

“እና መምጣት አትችይም?” አለ ግራ ገብቶት።

“መምጣትማ እችላለሁ ግን...”

ሰቀና “ችግር የለም ! ነይና እዚህ አርፈኸ፣ ተጨውተኸ ትሄጃለኸ፤ አረፍ ምሳ ሰርቻለሁ እንደምታውቁው መዚቃም አለ” አለኝ የዚያን ቀን ለምን እንደዚያ ተለማመጠኝ እላለሁ። ምናልባት የሆነ ብቸንነት ተሰምቶት ይሆን? አላውቅም። እቤቱ እንደደረሰኩ ሻወር ወስጄ በበርሳዬ የያዝኩትን ፒጃማ ለብሼ ጋደም አልኩ። የሚስትነት ስሜት እስከሚሰማኝ ተንከባከበኝ። ምሳ በላን፣ሻይ አፈላልኝ፤ ከዚያ በፊት ሕመሜ ጋር ከመታገል ውጭ ምንም ዓይነት ማስታገሻ መድኃኒት ወስጄ አላውቅም ነበር። ሄዶ ‘አይቦፕሮፊን’ የሚባል የሕመም ማስታገሻ መድኃኒት ገዝቶልኝ መጣ። አጠገቤ ቁጭ ብሎ ስለ ጽሁፎቹ አዲስ እዩጻፈ ስለነበረው መጽሐፍ አወራኝ። እንደዚያን ቀን ረዘም ላለ ጊዜ አውርቶኝ አያውቅም። ከምሳ ሰዓት ጀምሮ እስከ ምሽቱ አንድ ሰዓት አካባቢ ከአጠገቤ አልራቀም። የተሰማኝ ምቹትና ሰላም እስከ አሁን ውስጤ አለ። እንዴት ውብ ስሜት ነበር!!

የዚያን ቀን እሱ ጋር ማደር ፈለግሁ። ሁል ጊዜ ቤቱ ማደር እፈልግ ነበር። እሱ ደግሞ በግልጽ “ማሂ ሰላም! አብረኸኝ ብታድሪ በጣም ነው ደስ የሚለኝ፤ ግን ያላገባኸው ሰው ቤት በጭራሽ ማደር የለብኸም” ይለኛል።

“ምንድን ነው ፍልስፍና ነው?” እለዋለሁ።

“ልትይው ትችያለኸ፤ እንዲሁ የግል እምነቴ ነው። ለአንዳንድ ነገሮች ቦታ መተው አለብን። ለምሳሌ ለትዳር፣ አብሮ ማደር ለትዳር መተው ያለበት ነገር ነው የሚል

ጽኑ እምነት አለኝ። ቢያንስ ስለ ትዳር ስናስብ ልንጓጓለት የሚገባ የሆነ ነገር መተው አለብን። ስናገባ ለመጀመሪያ ጊዜ አደረግነው የምንለው ነገር... ቂላቂል ሐሳብ ይመስላል፤ ግን ለምን እንደሆነ እንጂ ማደር የሚባለውን ነገር በቀላሉ ማዩት አልቻልንም” ይለኛል። እኔ ግን ቀን አብረን ስንውል ካደረግነው ነገር የተለዩ ሌሊት የሚፈጠር ምን ተአምር ይኖራል እያልኩ ውስጤ በቅሬታ ይሞላል፤ እሱ ጋር ማደር እፈልግ ነበር።

የዚያን ቀን እንደዚያ በሰላም ውዬ በኮንትራት ታክሲ ወደ ረብሻዬ ተመለስኩ። በአራት ዓመታት ቆይታችን አንድም ቀን አብረን አድረን አናውቅም። ታዲያ ባለቤቴ የናስ ጋር ለመጀመሪያ ጊዜ ሀዋሳ አብረን ስናድር (ያኔ ገና አልተጋባንም) በነገሮች ብረባበሽም እንደ ትልቅ ተአምር ነበር ያየሁት። እሱ ጋር ማደሬን ሳይሆን ወንድ ጋር ማደሬን። እንደዚህ የመሳሰሉ የሰላም ውልብታዎች እንደ ትልቅ ትዝታ በዬቀኑ አእምሮን ይሞሉታል፤ እንደ ጣቃ እየተተረተሩ የሚያልቁ ግርዶሾች።

*** **

አረገዝኩ! ሕይወት ቀልድ አታውቅም፤ የባልዬው ሲገርመኝ ነፍስ አልባ ሥጋዬ ውስጥ ሌላ ነፍስ አደረ። ካገባሁ ከዓመት በኋላ ነበር ያረገዝኩት፤ ያገባሁት ከሆነ ሰው ለመሸሽ እንደሆነው ሁሉ ያረገዝኩትም ይኼን ሸሽቴን ሙሉ ያደርገዋል በሚል ስሌት ነበር። ባለቤቴ ከአሜሪካ ተመልሶ መጥቶ እኛ ጋር ወዲያ ወዲህ እያለ ሰርግና ምላሽ ሆኖለታል፤ በጣም ደስ ብሎት ስለነበር የሚይዝ የሚጨብጠውን አያውቅም፤ እኔ ግን ብዥዥ እያለብኝ ነበር። እንደ ሴቶቹ ጧት አላስመለሰኝም፤ ምግብ አልዘጋኝም። እንዲያውም በሕይወቴ እንደዚያን ሰሞን በልቼ አላውቅም። በቃ ቁጭ ብዬ ያገኜሁትን ወደ አፌ መላክ ሆነ። እርግዝና ከሚለው ቀጥሎ አእምሮዬ ውስጥ የሚያቃጭለው ማስወረድ የሚል ቃል ነበር። ያስጠላኝ ብቼኛ ነገር ባሌ እና የቡና ሺታ ብቻ ነበር። ሳወራ ይደክመኛል በሚል ሰበብ ባሌ ጋር ለዛ ቢስ ማስመሰል የሞላው ወሬ ከማውራት ዳንኩ።

እርግዝናው ምቹት አልሰጠኝም በሚል ሰበብ አልጋ ለዬሁ። ለብቻዬ ሰፊ አልጋዬ ላይ ተኝቼ ያለመሰቀቅ ስለማፈቅረው ሰው ማሰብ፣ የማፈቅረውን ሰው መርገም፣ አንዳንዴም በሹክሹክታ ለብቻዬ ማውራት ጀመርኩ። ደግሞ የክፋቱ ክፋት በመጀመሪያወቹ የእርግዝናዬ ወራቶች መልሼ ለማሰብ እንኳን እስኪከብደኝ የማልቋቋመው የወሲብ ስሜት ይሰማኝ ነበር።

ቤተሰብ የተረገዘው ልጅ ወንድ ነው ሴት? እያለ ይነታረካል። አባቴን ይመስላል እናቴን እያለ ይተነብያል (ሲወለድ ሊያዩት ምን ሥራ አስፈታቸው?) ወንድ ይሁን ሴት፣ እኔን ይምሰል ይኼን አብሬ የምኖረውን ሰውዬ፣ አልያም ሰሞኑን በቴሌቪዥን የሚታዩትን ቬኔዙላ የተባለች አገር ፕሬዚዳንት ግድ አይሰጠኝም፣ እላለሁ ለብቻዬ።

ለጊዜው እርግዝናዬ ደስ ያለኝ፣ ለረዥም ጊዜ ረፍት ወስዶ ከአሜሪካ ከመጣው ከዚህ ባል ከተባለ ፍጥረት ፈቀቅ እንድል ዕድል ስለሰጠኝ ነው(ጠልፎ በግዳጅ ያገባኝ ይመስል) ምን ዓይነት እናት እንደምሆን አላውቅም፤ ለምን እናት እንደምሆንም አላውቅም። ብዙ ጊዜ እርጉዝ መሆኔን እየረሳሁ ለእርጉዝ የማይገባ ነገር ሳደርግ ባሌ ይከለክለኛል። ዓይኑ እኔ ላይ ነበር። እርጉዝ ይኼን አታደርግም፣ ያንን አታደርግም ...እና ለስለስ ብሎ ጸጉሬን አየደባበሰ “አንዳንዴ ሰውነትሽ ዘና እንዲል ሴክስም ጥሩ ነው” ይለኛል... ነበር - ግን እዚያ የተረገመ ልጅ ጋር ቢሆን እንኳን ጸጉሬን ነክቶኝ ገና በዓይኑ ሲያዩኝ ቀሚሴ በራሱ ጊዜ ተንሸራቶ ራቁቴን በተገኜሁ ነበር።

ባሌ ጥሩ ሰው ነውና አይጋፋኝም፣ ያሳዝነኛል። ያለፍኩትን አያውቅም፣ እንደ ምጣላው አያውቅም፣ ሚስት አለኝ፣ ትዳር አለኝ ብሎ ውቂያኖስ አቋርጦ የመጣ ሚስኪን ፍጥረት፣ ሰውን የሚያስፈቅር መድኃኒት ቢኖር አሁኑኑ ውጭ በፈቀርኩት ነበር። ፍቅር የሚባል የተረገመ ስሜት፣ በውለታ አይመጣ በደግነት ምናባቴ ላድርገው ...?

ወለድኩ! ሴት ልጅ። ቀድሜ እኔ አለቀስኩ፣ ምጡ ለራሴ ልጅ ሳይሆን ባል ለሚባለው ሰው የከፈልኩት ዋጋ መሰለኝ። ልክ መሥሪያ ቤት ከሚከፈለኝ በላይ ከባድ ሥራ እንዳሠሩኝ ዓይነት ስላገባኝ ብቻ ይኼን ሁሉ ዋጋ መክፈል ለምን? አልኩ

ለራሴ። ልጄን ሲያሳቅፉኝ የእውነት ከውስጤ ስለመውጣት ተጠራጠርኩ። ግን አንጀቴ ተንሰፈሰፈ። ትዳር፣ ልጅ ...እንደ ቀልድ የተሳፈርኩባት የሕይወት ጀልባ በቀስታ እያንሳፈፈች ወደ ውቂያኖሱ መካል የወሰደችኝ ...ከምወደው የብስ፣ ብቆምባት ከምተማመንበት ብዙ አበባና ፍቅር ካለበት ምድር ያራቀችኝ፤ መሰለችኝ ወይስ ሕይወት ውቂያኖሱ ናት?...ትዳሩ መሆን አለበት ጀልባው። ባሌ ልጃችንን በጉጉት እያዩ በላብ የረሰረሰ ግንባሬን ይስመኛል፤ አሁን ደግሞ ምን ይሁን ነው? ...እላለሁ።

“እንዴት የምታምር ልጅ ናት!” ይላሉ ገና እንኳን ምናምኗ ያልታጠበ ሉጫ ጸጉሯ አናቷ ላይ የተለጠፈ አስፈሪ ፍጡር፣ ስታለቅስ የሚበዛውን የፊቷን ክፍል አፏ ይሸፍነዋል፤ አፍንጫ፣ ዓይን ሳይሆን ትልቅ አፍ ያላት ፍጥረት ዓይነት...ሲያሳቅፉኝ ግን ተንሰፈሰፍኩ። ያኔውኑ ነፍሴ ውስጥ ልጅ የሚባል ነገር ታተመ፤ ዕንባዬን ማቆም አልቻልኩም። እንቅልፍ ወሰደኝ... ሰመመን... እናም በሐሳብ ደሜ ሳይደርቅ ያ የተረገመ ልጅ ወዳለበት ወደ ነበረበት በረርኩ- ወደ ላፍቶ ...ቴልተኛ ፊቱ ፊት፣ ልጄን አቅፌ ቆምኩ፣ ረግማን ነው።

ባለቤቴ ከሥሬ አይጠፋም። አባባ የኔ ምስኪን አባት፣ ልክ እንደ እናት ልወልድ ሆስፒታል ከገባሁባት ቅጽበት ጀምሮ አልተለዩኝም። ከወለድኩ በኋላ አባባ ሰው ጉድ እንዳይል አፍኖት እንጂ፣ ዕንባ ሲተናነቀው ታዝቤ ነበር። በጣም ነው ደስ ያለው። በኋላ ነው የገባኝ፣ ልጄ ከእኔም ሆነ ከባለቤቴ አንዲት ዘላለ ጸጉር ሳትይዝ እናቴን መስላ ቁጭ አለች። እናቴን ወለድኩ ብል በትክክል ይገልጻል፤ የጥቁር ቆንጆ።ይኼ እኔንም ገረመኝ፣ አባባ በቀስታ “ሰላምዬን ቁጭ”አለ። ዓይኖቼን ጨፍኜ በሰመመን ወደ ኋላ ተጓዝኩ ወደ ኋላ ...

እናትሽ የት ሄደች?

እናቴ ቆንጆ፣ ዘናጭ፣ ሳቂታና ደስተኛ ሴት ነበረች። በዚያ ዕድሜዬ እንደዚያ ነበር የማስበው። በጥቁር ቆዳዋ ላይ የሚያምሩ ነጮጭ ጥርሶቿ ያስደነግጣሉ። እንደ ወንዝ ድንጋይ ለስላሳና ጽድት ያለ ወደ ጥቁረት የሚወስደው ቆዳ ያላት፣ ሌሎች

ሰዎች ጋር ስትቆም ረዥም ቁመቷ የተለዩ ሞገስ የሚሰጣት- ቆንጆ ሴት። ሦስት ልጅ ወልዳ እንኳን ንክች ያለላ ውበት። አዲስ የወጣ ዘፈን የማያመልጣት፤ ፓናሶኒክ ቴሪችን ከጧት እስከማታ ካልተከፈተ የሚጨንቃት፤ እኔና ሁለት ታናሽ ወንድሞቼ ምንም እናውራት ምን “እስቲ ልቤን አታንሸራቱኝ ሂዱ ለአባታችሁ ንገሩት” የምትል፤ ከዘፈን ሌላ እኛን መስማት የሚደክማት፤ ሙሉ ቀን ስንዘፍን ብንውል ግን በፈገግታ የምትመለከተን እናት ነበረች።

እናቴን ለመቅረብ በስምንት ዓመቱ እዚያ ፓናሶኒክ ቴፕ ሥር ራሴን ደቅኜ ያልሸመደድኩት የዘፈን ግጥም አልነበረም። ዘፈን ወደ እናቴ መድረሻ ድልድይ ነበር “ውይ የድምፅዋ ማማር ደግሞ” ትልና የቀለበት መዓት በተደረደረባቸው ለስላሳ ጣቶቿ ጉንጭና ጉንጩን ይዛ ከንፈሬን ትስመኛለች፤ የእጇ ልስላሴ እስካሁን ይታወስኛል፤ የእናት እጅ እንዴት እንደዚያ ይለሰልሳል!?

“ተይ! ይኼን ከንፈር መሳም” ይላታል አባባ ደስ አይለውም።

“እንዴ ምናለበት?” ትልና እንደገና ከንፈሬን እሟ እሟ... እልጎ በሚመስል አሳሳም፡ ፡አባባ በቅሬታ ፊቱን ወደ ሌላ በታ ያዞራል ወደ መስኮት፤ ወደ ወንድሞቹ፤ ወደሚያነበው ነገር፤ እዚያ ጥግ ላይ ወደተቀመጠው የሸክላ ሰሃን እና ብርጭቆ ወደታጩቀበት ትልቅ ቡፌ፤ ወይም ወደ ላይ ወደ ኮርኒሱ። መከራከር አይወድም። የአባባ ዓይኖች ሲሸሹ እናቴ በድል አድራጊነት ድምፅዋን ከፍ አድራጋ በጣም የምትወደውን ዘፈን “ይላል ዶጁን” እያንጎራጎረች የምትሠራውን ትሠራለች። ብዙ ጊዜ የምትሠራው በእስክርቢቶ ካሴት ማጠንጠን ነበር፤ አባባ ጋር ብዙ አያወሩም፤ ስልቱ ነበረች። አባባን በተደጋጋሚ የምትጠይቀው ጥያቄ “እስቲ እስክርቢቶ ስጠኝ” የሚል ነበር። ካሴት ለማጠንጠን፤ እንዲያውም አባባ ከአባትነትም፤ ከባልነትም በላይ የሆነ የእስክርቢቶ ማስቀመጫ ዕቃ መስሎ ሳይታያት አይቀርም። እውነቱን ለመናገር ለእኛም ለልጆቿ ያን ያኽል ፍቅር ነበራት ብዬ አላስብም። በተለይ እኔ እንደ እናት ልቀርባት የምደክመው ድካም አሁን ላይ ሳስታውሰው ያመኛል።

እስከ አሁን በሕይወቴ የሚከተሉኝ ድክመቶች ከእርሷ ግዴላችን ባሕሪ የተፈለፈሉ ሽይረሶች ይመስሉኛል። ፈሪ፣ ግራ የምጋባ፣ ሰው አብዝቼ የምለማመጥ እና በራሴ የማልተማመን ነኝ። ሰዎች ሁሉ የሚሰለፍኝ፣ የማይወዱኝ እና የሚርቁኝ ይመስላል። ሁሉም የእርሷ ጦስ ነው። ለማሳበብ ሳይሆን ይኼ የተለማማጭነት ባሕሪ፣ ስሜቴ እሷን ለመቅረብ ከምታገልበት ስሜት ጋር አንድ ዓይነት ነው። ሰዎች ትንሽ ፊታቸውን ዞር ያደረጉብኝ ከመሰለኝ ጭንቀት ሊገድለኝ ይደርሳል። እቤታችን የነበሩትንና እናቴ ጋር የተነሳናቸውን ፎቶዎች በሙሉ ተመልሼ ሳያቸው፣ ወገሷን ለማቀፍ ተንጠራርቼ፣ ትከሻዋ ላይ በመለማመጥ ተደግፌ... እነዚያን ፎቶዎች ሳያቸው ያመኛል። አባባን የምወደው እሱም ቢሆን እንደ አባት ስለቀረበኝ አልነበረም፣ እናቴን ለመቅረብ ልክ እንደ እኔ በዓይኑ፣ በንግግሩ፣ የምትናገርና የምትሠራው ልክም ሆነ ስሕተት በማዳነቅ ሊቀርባት ሲሞክር፣ ሲለማመጥ ሳይው አሳዝኖኝ ሳይሆን አይቀርም። በቤታችን 'ቤሳቤስቲን' ስሜት ከሌላት ስስታም ሴት የፍቅር ለማቸች ነበርን!!

ያቼን ሴት ለማስደሰት የማልፈነቅለው ድንጋይ አልነበረም፤ እሷ ግን ሁልጊዜ የመስከታችንን መጋረጃ በትንሹ ከፈት አድርጋ ወደውጭ መመልከት ነበር ሥራዋ። ያንን መስከት አብዝታ ነበር የምትወደው። በተለይ አባባ ከሌላ ቴፑን ድብልቅልቅ አድርጋ ከፍታ፣ በመስከት ዐሥር ጊዜ ወደ ውጭ ከማዬት በስተቀር ሥራ አልነበራትም። አባባም ቢኖር ባለፈች ባገደመች ቁጥር ዓይኗን ወደ መስከት መወርወሯ አይቀርም ነበር። በመስከት አስተያይቷ የሆነ የሚያጓጓ ነገር ነበረው፤ ለዚያም ሳይሆን አይቀርም ቁመቴ መስከቱ ጋ ስለማይደርስ ወንበር ጎትቼ ያዬችውን ለማዬት ብዙ ጊዜ እሞክር የነበረው... ምንም የለም፣ ምንም! ከዚያ አስቀያሚ ጋራዥ በስተቀር።

እኛም ሆንን አባባ ምን እንብላ፣ ምን እንልበስ ግድ የሌላት ሴት ነበረች። አልፎ አልፎ ሠራተኛችን ዘመድ ጥዬቃ ብላ ስትሄድ፣ እናቴ እየተማረረች ወደ ኩሽና ትገባለች። አንዱ ዕቃ ጠፋ ስትል፣ ሌላኛው ተደፋ እያለች ስታማርር ብዙ ሰዓት ቆይታ እህል ውሃ የማይል ነገር ሠርታ ብሎ ትለናለች፤ አንበላም፤ እንዲያውም እሷ

ምግብ ስትሠራ የሚደፋው ይበዛል። ዳዳው ባልታጠበ ዕቃ ይሞላል። በዚያ ላይ ፊቷን በቁጣ ጥላው ነው የምትውለው።

በሠራተኛ ነው ያደግነው፤ አብራን የኖረች እንደ እናት የምናያት ሠራተኛ ነበረችን። ታዲያ ደጋግሜ ምንም እንደሌለ ባረጋግጥም እናቴ በዚያ መስኮት ምንድን ነው የምታዬው? እያልኩ እዳጓ ነበር፤ እሷ ስትቆም ታይቶ እኔ ብቅ ስል የሚጠፋ አንዳች ተአምር ምንድን ነው!? ቆይቶ በዕድሜ ከፍ ስል ነው- ተክሌ ጋራዥ መኪና ሊያሠሩ የሚመጡ የከባድ መኪና ሹፊሮችን ትመለከት እንደነበር የገባኝ።

በዚያ ዕድሜ እነዚያ ወንዶች ጋር የነበራት ነገር ባይገባኝም፤ አንዳንዶቹ እቤታችን ድረስ መጥተው በመስኮት በኩል ያወሯትና ይሳሳቁ ነበር። ብዙ ጊዜ በሚያማምሩ የፕላስቲክ ማሽጊያዎች የታሸጉ ከረሜላና ቸኮሌቶች በብዛት ያመጡላት ነበር። ከጅቡቲ ነው ያመጣነው ሲሉ ስለምሰማ በዚያ ዕድሜዬ፤ ጅቡቲ ከረሜላና ቸኮሌት የሚዘንብባት አገር ትመስለኝ ነበር። እናቴ ጣፋጭ ነገር በጣም ነበር የምትወደው። ቡና ጫምሮ መረር የሚል ነገርና የሚያቃጥል ምግብ ደግሞ በሩቁ ነው የምትሸሸው። ለዚያም ሳይሆን አይቀርም ቤታችን አልጮ ወጥ የሚዘወተረው። እኔም እስከ ዛሬ ቡና አልወድም። ያንን ሸፊሮቹ የሚያመጡላትን ጣፋጭ ለእኔም እያፈሰች ትሰጠኛለች። በበርሳዬ ዉስጥ እየደበቅሁ ትምህርት ቤት እወስድና ሃይሚ ጋር ሆዳችን ከበሮ እስከሚያክል እናሻምዳለን። አንዱ ሸፊር ያመጣው ሳይጋመስ ሌላው ስለሚያመጣ ያ የጣፋጭ ጎርፍ ዘላለም የሚያልቅ አይመስልም ነበር።

በተለይ የማልረሳው “ጥቁር ዕንቁ” የሚላት ሰውዬ ነበር። የሸሚዙ ቁልፍ ተከፋፍቶ ደረቱ ላይ ችፍግ ያለ አስቀያሚ ጸጉሩ የሚታይ፤ በተራመደ ቁጥር እንደ ጸናጽል የሚንሿሿ ባለዘለበት ቡትስ ጫማ የሚያደርግ። ሁልጊዜ ቤታችን ካሉት ወንበሮች አባባ የሚወደውን ባለ ስፖንጅ ወንበር ታወጣለችና በር ላይ፤ መስኮቱ ሥር ይቀመጣል።

እናቴ ወደ ቤት ትመለስና ከወገቧ በላይ በመስኮች ብቅ ብላ ገበያ እንደጠረፈች በሌላ ቦታ የመስኮቱን ደፍ ተደግፋ ድምፃቸውን ቀንሰው ያወራሉ- ይሳሳቃሉ።

እንዲህ ሲያወሩ ታዲያ እቤት ሆኜ ከኋላዋ አያታለሁ። እግሯ አያርፍም፤ በነጠላ ጫማዋ ትጫወታለች፤ ሽፍን ጫማ ብታደርግ እንኳን የአንድ እግር ጫማዋን አውልቃ (ብዙ ጊዜ የቀኛን) እግሯ በጫማዋ ይጫወታል፤ ወይም በረዣዥምና በሚያምሩ የእግሯ ጣቶች ምንጣፉ ላይ የማይታይ የሐሳብ ሥዕል ትሰላለች፤ ወይም በቀኝ እግሯ ጣቶች የግራ እግሯን ከተረከቧ ከፍ ብሎ እስከ ጉልበቷ ያለውን ክፍል ትነካካለች፤ እኔም ይኼ ነገር ለምዶብኝ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ቢሮዬም ይሁን ሌላ ቦታ ስቀመጥ፤ ጫማዬን አወልቅ ነበር። ብዙ ባሕሪዋ ሳልፈልግ ውስጤ ተቀምጦ ራሴን እንደ እሷ ሳደርግ የማገኝበት ጊዜ ነበር።

ታዲያ ሁልጊዜ ወሬዋን ስትጨርስ የአንድ እግሯ ጫማ ስለሚጠፋት “የታባቱ ገባ?” ትላለች በብስጭት፤ ልክ ጫማው የራሱ ነፍስ ኖሮት ሮጦ እንደጠፋ ወይም የሆነ ሰው እንደደበቀባት ዓይነት። እናቴ ከልቧ ስትስቅ የማያት እዚያ ሰውዬ ጋር ስታወራ ብቻ ነበር፤ ስለ ሰውዬውም፤ ስለ ወሬውም፤ ሳይሆን ስለሰቃ ስለ ሁልጊዜ ቢመጣ እመኝ ነበር። ያ ሰውዬ ከሄደ በኋላ ግን ድብርት ይጨጫናታል። እዚያ ሰውዬ ጋር እያወራች፤ እኔም ሆነኩ ሠራተኞችን ወይም ታናናሽ ወንድሞቼ፤ ካናገርናት እንደ እብድ ነበር የሚያደርጋት።

አንድ ቀን ትምህርት ቤት ስታድጉ ምን መሆን ትፈልጋለችሁ? ተብለን ተጠይቀን ዶክተር አልኩ ተጨበጫበልኝ። ለአባባም ስነግረው ደስ አለው። በቀጣዩ ቀን እናቴ ጀርባዋን ሰጥታኝ መስኮት ላይ እንደቆመች “ሳድግ ዶክተር መሆን ነገ የምፈልገው” አልኳት፤ ጀርባዋን እንደሰጠችኝ በሰለቼ ድምፅ...

“ምንያረግልሽል?” አለችኝ።

“ሰው ለመርዳት!” ያው ሲባል እንደሰማሁት። ድንገት ወደ እኔ ዞራ፤

“መጀመሪያ አንቺ ደስተኛ ሁኒ! ደስ ካለሽ ሰው አትረጂም። እንዲያውም ለሰው ሰዓ ነው የምትሆኑት። ይልቅ በዚህ ድምፅ ጎበዝ ዘፋኝ ሁኒ፤ አታያቸውም እንዴት ሰው እንደሚወዳቸው? እንደሚዘንጡ? የማንም በሽተኛ ጋር ምን አዳረቀሽ?...ሰው ከቀኑ ላያልፍ! ዘፋኝ ሁኒ ዘፋኝ። በዚህ ውበት ላይ ዘፋኝነት ሲጨመር ዘላለም መኖር ነው። ይኼ ሕዝብ እንደሆነ ሥጋው ቢድን ልቡ አይድን፤ ምን ያደርግልሽል ዶክተር? አገሩን ቲቢና አባላዘር አላፈረሰው፤ የሕዝቡ ክፋት እንጂ! ...ክፋት በመርፌ አይድንም...ዘፋኝ ሁኒ፤ ቆንጆ ወንዳወንድ ወንድ አግቢ!” ብላኝ ወደ መስኮቷ ተመለሰች። ዘፋኝነት ነፍሴ ውስጥ ገባ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የታመሙ ሰዎች ሁሉ ሆስፒታል ከመሄድ ይልቅ ሙዚቃ ቤት በር ላይ ቢቀመጡ የሚፈውሱና አልጋቸውን ተሽክመው የሚሄዱ ይመስለኝ ነበር። እንደዚያ ነበር ለዓመታት ኑሯችን፤ እንደዚያ ነበር የልጅነት ጊዜዬ ያለፈው።

አንድ ቀን ታዲያ፤ የአራተኛ ክፍል ትምህርቴን በአዲስ ሞራል በጀመርኩበት ዓመት፤ ጥቅምት አጋማሽ ላይ እኔንና ሁለት ታናናሽ ወንድሞቼን ለአባቴና ለሠራተኞችን ትታን ጠፋች። ከልብሷና ተከምረው ከነበሩ የዘፈን ካሴቶች ውጭ ሌላ ነገር አልወሰደችም። የሄደች ቀን አባባ እቤት አልነበረም፤ እኔ ግን ነበርኩ። ‘አሳይሜንት’ ተሰጥቶን የምግብ ጠረንጴዛው ላይ ትልቅ ነጭ ወረቀት ዘርግቼ፤ የአፍሪካ ካርታ ለመሳል እየታገልኩ ነበር። ልብሷንም፤ ካሴቷንም እንዴት ከቤት እንዳወጣችው አላዬሁም፤ መጨረሻ ላይ ግን ነጠላ ለብሳ (ልክ ገበያ እንደምትሄድ) መጣችና አጠገቤ ቆም ብላ፤ የምሠራውን እያዬች በችኮላ “ምን እየሠራሽ ነው?” አለችኝ። ትምህርት ጋር በተያያዘ የምሠራውን ስትጠይቀኝ የዚያን ቀን የመጀመሪያዋም፤ የመጨረሻዋም ነበር።

“የአፍሪካን ካርታ እየሣልኩ” አልኩ ወደ ላይ አንጋጥጬ በደስታ እያዬኳት።

“እንደ ደህና ነገር አፍሪካን...?” ብላ ጎንበስ አለችኝ፤ ድንገት ጉንጮና ጉንጮን ይዞ እሟ! እሟ! እያደረገች ከንፈሬን፤ ዓይኖቼን ሳመችኝ። ከወትሮው የተለዩ የሽቶ ጠረን እንዳወደኝ እስከ ዛሬ አልረሳዉም። እናም ከመሬት ተነስታ ስትስመኝ የተሰማኝ ደስታ እንደ ሽቶው ሁሉ የሆነ አስደሳች መዓዛ ነበረው። ምን ሠርቼ

እንደሰሙችኝ ግራ ገብቶኝ አንዴ እሷን አንዴ ዙሪያዬን ሳማትር፤ ጽጌን (ሠራተኛችንን) ጠርታ ሹክሹክታ በሚመስል ድምፅ “እንደነገርኩሽ” አለቻት። ወደኋላ እንኳ አላዬችም፤ ጎረቤት የሚጫወቱ ታናናሽ ወንድሞቼንም አልጠራቻቸውም። በቃ ወጥታ ሄደች፤ በጮራሽ እየጠፋች ነው ብዬ አላሰብኩም ነበር። ሠራተኛችን በመስኮት ቆማ ስትመለከት ቆይታ በረዥሙ ተነፈሶችና ወደ ጓዳ ገባች... በቃ። ይኼው ነበር አጠፋፏ። እናትን ታክል ነገር እንደዚህ ነበር የሄደችው። ከሄደች በኋላ ‘አሳይሜንቴን’ እየሠራሁ ጮኽ እያልኩ ስዘፍን ነበር፤ እናቴ የምትወደውን ይላል ዶጁን...!

አባቴ በጣም ያፈቅራት ስለነበር ከሄደች በኋላ ሌላ ሴት አላገባም(የሰፈሩ ሰው የሚለው እንደዚያ ነው) የዚያን ቀን አምሽቶ ሲመጣ፣ግራና ቀኝ ተከምረው የነበሩ ካሴቶች ተወስደው ብቻውን ወደተቀመጠው ቴፕ እዩተመለከተ “እናትሽ የት ሄደች?” አለኝ፤ ምንም መልስ አልነበረኝም። ትካሻዬን ወደ ላይ ሰብቄ ዝም አልኩ። እናቴ ምንጊዜም ድንገት ወጥታ ለሰዓታት ቆይታ የመመለስ ባህሪ ስለነበራት፤ ለእኔ ምንም የተለዩ ነገር አልነበረም፤ አባባ ከዚያም በፊት ከዚያም በኋላ ባልሰማሁት ጮኸት “አንችን’ኮ ነው የማናግረው!” ብሎ ሲጮኽብኝ በድንጋጤ የያዝኩት እርሳስ ከእጄ ላይ እረገፈ።

ጽጌ ጮኸቱን ሰምታ እጇን ቀሚሷ ላይ እየጠራረገች ከውስጥ መጣችና፤ የሆነ ወረቀት ሰጥታው፤ እጎኔ ቁጢጥ ብላ አቀፈችኝ። አስተቃቀፏ ከሆነ አደጋ ግልገሏን የምትጠብቅ ነብር ዓይነት ነበር። አባባ ያቺን ወረቀት በችኮላ ከፍቶ ማንበብ ጀመረ። ጽሑፉ ብዙም አይመስለኝም፤ ወዲያው ነው አንብቦ የጨረሰው። እንደጨረሰ በረዥሙ ተንፈሶ ዝም አለ። በቃ! ያ ደብዳቤ ምን እንደተጻፈበት እስከ ዛሬ አባባ ነግሮኝ አያውቅም። እኔም ጠይቄው አላውቅም።

አልተዘዋወረችም!

እናቴ ትታን ብትጠፋም አልጠላኋትም፤ እንዲያውም ሰው በሌለበት በናፍቆት አለቅስ ነበር። በተለይ ጠዋት አባባ ወደ ሥራ ከሄደ በኋላ ፣ወንድሞቼ ለጨዋታ ሲወጡ፣ ሠራተኛችን እዚያው ሰፈራችን ወዳለ ጉሊት ገበያ ስትሄድ ቤቱ ባይ ይሆንብኛል። ይኼ ሰዓት የእናቴ መንፈስ ቤቱን የሚናኝበት ነው። በዚህ ሰዓት ነበር ሙዚቃ ከፍታ፣ ቤቱ በሽቶ ጠረን ተሞልቶ፣ በቅመም ያበደ ሻይዋን ይዛ፣ መስኮቱ አጠገብ ያለ ወንበር ላይ የምትቀመጠው፣ ባታወራኝም አብራኝ የምትሆነው። ዝምተኛ ነበረች፤ በዓይኖቿ ብቻ የምታወራ፣ እና ዓይኖቿን ከእኔ የምታሸሽ።

ሁለቱ ታናናሽ ወንድሞቼ የእናቴ መጥፋት ለምን ግድ እንዳልሰጠቸው እስካሁንም ድረስ አላውቅም። የበለጠ የገፋችኝ እኔ ግን ለምን በናፍቆቷ እንደተገዳሁ ዛሬም ድረስ አይገባኝም። ክፉኛ ትናፍቀኝ ነበር። እናቴ ጠረኑ በሚያውድ ሽቶና በብዙ ጣፋጭ የተከበበች ገነት ነበረች- ለእኔ። ያ ገነት ሁልጊዜ ውብ ዜማ ከውስጡ ይፈልቅ ነበር። የሠራሁትን ኃጢአት እንጂ ወደዚያ ገነት እንዳልገባ ብከለክልም በልጅነት እግሮቼ ዳር ዳሩን ስዘር ነው የኖርኩት። በስንተኛው ዙር ያ የመገፋት ቅጥር እንደሚፈርስ ባላውቅም አንድ ቀን በእናቴ የፍቅር እቅፎች ውስጥ እንደምወድቅ አስብ ነበር... ቅጥሩ ሳይሆን ተስፋዬ ፈራረሰ።

በናፈቀችኝ ቁጥር እዘፍናለሁ። ታዋቂ ዘፋኝ ብሆን ተመልሳ የምትመጣ ይመስለኝ ነበር። አባባ ግን ስዘፍን ከሰማ ይቆጣል፤ ማቆም አልቻልኩም። ውሎዬ ሁሉ ልክ እንደ እናቴ ቴፕ ሥር ሆነ። በቁጣም በምክርም ብሎኝ ብሎኝ አልሰማ ስል ያንን ፓናሶኒክ ቴፕ ዬት እንዳደረሰው እንጂ ድራሹን አጠፋው። ቤታችን ጭር አለ፤ የሚያስፈራ ጭርታ። ቤት እንደ ሰው ይሞታል ለካ፤ ቤታችን ሞተ። ዩኒቨርስቲ ገብቼ እስክመረቅ እቤታችን ቴፕ አልነበረም። አንዳንዴ እናቴ ትታቸው ከሄደቻቸው ጥቂት ካሴቶች አንዱን ይዠ ጎረቤት ቤት እሄድና ክፈቱልኝ እላለሁ።ብዙ ጊዜ

በሰነድ ዘርፍ ቢሮ(ቢሮ አይበለውም መቆሻሻና መዘበራረቁ) እሴትና የብረትና የቅጥቀጥ ድምፅ ጋር እየታገልኩ ዘፈኔን እየሰማሁ ቁጭ እላለሁ።

በዚያ እናታችን ትታን በሄደችበት ዓመት ብዙ ነገር ተዘበራረቀብኝ። በተለይ የትምህርት ነገር እንዳልነበር ሆነ። ሆኖ የማያውቀውን በመጀመሪያው መንፈቅ ዓመት በክፍሉ ውስጥ ከነበርነው 55 ተማሪዎች 47ኛ ወጥቼ አባባን እንደ ሴት አስለቀስኩት። አልተቆጣኝም አቅፎኝ አለቀሰ። ሠራተኞችን ጽጌ ታዲያ እንደ ፎካሪ ስሉን ውስጥ እየተንጎራደደች "የምን ማልቀስ ነው? ልጄ ሁሉ እየወደቀ እየተነሳ ነው ትልቅ ደረጃ የሚደርስ፤ ለወደፊቱ ሁሉንም በልጣ አንደኛ ነው የምትሆን!" ትላለች። በየመካሉ ግን እሷም ዕንባዋን ትጠርግ ነበር። ሪፖርት ካርዶችን በተሰጠን ማግስት አንድ ሰከራም የክፍል ኃላፊ መምህራችን ከነበርኩበት ጎበዝ መደዳ አስነስቶ ሰነፍ መደዳ አስቀመጠኝ "ድሮም ዘፈን ስታበኸ ነው ነገር የተበላሸው!" ከሚል ስላቅ ጋር... ተነስተሽ ካልዘፈንሽ እያለ እንዳላስቼገረኝ... ፊቱ ላይ የነበረው ጥላቻና ንቁት ባሰብኩት ቁጥር ያበሳጫኛል።

በዓመቱ መጨረሻ ሪፖርት ካርዴን ስቀበል፤ ልክ ልብ ድካም እንዳለበት ሰው የልጅ ደረጄን ድንገተኛ ውጋት ሰቅዞ ያዘኝ፤ ተዝላፍልፊ የምወድቅ ነበር የመሰለኝ። በቀሪ ዘመኔ ሁሉ አእምሮዬ ውስጥ እንደትራፊክ መብራት ይምቀው በሚያበሩ ቀያይ ፊደላት የተጻፈ ቃል ካርዱ ላይ ታትሞ ነበር "አልተዘዋወረችም" ይላል። የሆነ ነገራ ላይመለስ የተመታው በዚያ ሰይፍ በሆነ ቃል ነበር። ውዳቂነት፣ ከሰው ማነስ፣ አለመፈለግ፣ አለመሳካት፣ አለመቻል ይኼ ሁሉ በእናቴ የግዴላሽነት ሲሪንጅ ቀስ በቀስ ደሜ ውስጥ ሲሰርግ የነበረ የበታችነት ስሜት፣ በአደባባይ በመላ መምህራኖቼ እና በትምህርት ቤቱ ታውቆ የማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠኝ ነበር የመሰለኝ። ከዚያች ቅጽበት ጀምሮ ትምህርት እንደ ቀደሙት ዓመታት በፍቅር አዲስ ነገር ለማወቅ የምጓጓበት ነገር ሳይሆን፤ ፍርታት፣ ጭንቀት እና አባቴን ላለማሳዘን፣ በሰው ፊት ላለመዋረድ፣ ጓደኞቼ እንዳይርቁኝ ለመለማመጥ የሙጥኝ ብዬ የያዝኩት የገደል ጫፍ ገመድ ነበር፤ ትግል!!

ከዚያ በኋላ ጎበዝ ተማሪ ሆኜ ከምማርበት ክፍል፣ እስከ አጠቃላይ ትምህርት ቤት ከፍተኛ ውጤት እስከ ማስመዝገብ ብደርስም ያ ቃል ያንኮታኮተው በራስ መተማመኔ ግን፣ እስከ መጨረሻው አልተመለሰም። በማንኛውም የሕይወቴ ክፍል አንድም ቀን ይሳካልኛል፣ እችላለሁ የሚል እምነት ኖሮኝ አያውቅም። በየትኛውም አጋጣሚ ከውድድር እርቃለሁ። ከዚያ የልጅነት ዕድሜዬ እስከ ኮሌጅ የፈተና ውጤት በሚነገርበት ቀን ልቤ ላይ የሚሰማኝ የሚያፍን ጭንቀት አለ። ውጤት ሲባል ብርክ ይይዘኛል።

ከኮሌጅ ከተመረቅን በኋላ ሃይሚን ጩምሮ ብዙዎቹ ጓደኞቼ ያውም ከእኔ ያነሰ ውጤትም፣ ብቃትም ያላቸው ልጆች በታላላቅ ድርጅቶች በጥሩ ክፍያ ሲቀጠሩ፣ ሥራ ሲቀያይሩ እኔ መጀመሪያ ከተቀጠርኩበት ቢሮ ንቅንቅ አላልኩም። ሥራ እንድቀይር፣ በየሚሠሩበት የውጭ ድርጅት ዕድሌን እንድንጠቀስ ገፋፍተውኝ። ገፋፍተውኝ ሲደክማቸው፣ ሁሉም የራስሽ ጉዳይ ብለው ተውኝ።

ያ “አልተዘዋወረችም!” ያስፈነደቃት ብቸኛ ፍጥረት ጓደኛዬ ሃይሚ ነበረች፤ በደስታ አቅፋኝ ዘለለች። ምክንያቷ ደግሞ ገና አንደኛ ክፍል ስንገባ፣ ክፍል ደግሞ ስለነበር እኩል መሆናችን አብረን እንድንቀጥል ዕድል ይሰጠናል ከሚል ንጹህ የጓደኝነት ፍቅር ነበር።

ከፍ ስል- በዕድሜ ስበስል ታዲያ ያቼን አልተዘዋወረችም እያስታወስኩ በብዙ ሐሳብ እብሰለሰላለሁ። እንደ ቀልድ በወላጆቻችን፣ በመምህራንና ጓደኞቻችን የምትወረወር የቃል ዘር፣ ተራ ቃል ሆኖ አታልፍም፤ ከእኛ በላይ አድጋ ዛፍ ትሆናለች፤ ማንም ሰው ተጠልሎ የሚኖረው ውስጡ ተተክሎ በበቀለ የቃል ዛፍ ጥላ ሥር ነው።

በቀሪ ዘመናችን ሁሉ የዕድሜ ልክ ፍርታት፣ አልያም ብርታት ጥለውብን የሚያልፉ ቅጽበቶች የሚበዙት መፈልፈያቸው ቃል ነው። ይኼን ይኼን አጥብቄ ስለማስብ ለንግግሬ በጣም ጥንቁቅ ነበርኩ። ከዚያ ክፉ ቃል በኋላ በእርግጥ በሒሳብና

በእንግሊዝኛ የተሻለ ውጤት ማስመዝገብ ብቻ፤ በሕይወት ፈተና ወደተሻለ ከፍታ እንደሚያሻግር ሕይወት ራሱ አስተማረኝ።

በሥራ፤ በፍቅር እና ሌላም ማግባራዊ ግንኙነቶች ያ ማግተም፤ የእኔ ጠባሳ ብቻ እንዳልሆነ ተረዳሁ። በስንትና ስንት ጉድ የሕይወት ስንክሳር እንደ ቤተሰብ፤ እንደ አገር፤ እንደ ሃይማኖት “አልተዘዋወርንም” የሚል ማግተም ኑሯችን ላይ አርፎብናል!! ለመስክ ሥራ ወጥቼ ያንን ውብ መልከዓ ምድር ስቃኝና የሕዝቡን መጎሳቆል ስመለከት፤ አገሬ ራሷ በየሜዳና ሸንተረጽ ላይ በማይታይ ቀለም “አልተዘዋወርንም!!” የሚል ማግተም የታተመባት ይመስለኛል።

እንደ አገር ስንት የመሬት መንቀጥቀጥ ቢያጋጥመን እንዲህ ፈራረስን? እላለሁ። ምን ያኽልስ በጎርፍ ተጥለቀለቅን? መቼስ ነበር እሳተገሞራ ምድራችን ላይ የፈነዳው? የትኛውስ ወረርሽኝ ነበር ለዓመታት ሕዝባችንን የፈጄው? በየዐሥርና ሃያ ዓመት የሚያጋጥመን ድርቅ በዚያ ሁሉ ዓመታት ባመረትነው ምርት የማይመከት ሆኖ ነው ወይ በርሃብ ሕዝባችን የሚያልቀው? ይኼ ሁሉ የተፈጥሮ መርገምት እዚህ ግባ የሚባል ጉዳት የማድረስ አቅም አልነበረውም!! ታዲያ ምንድን ነው እንዲህ ያጎሳቆለን? ምን ነበር ዓይናችንን ሸብቦ ሌሎች ከሩቅ ያዩትን እኛ ከቅርብ እንዳናይ የጋረደን? ይኼን ሁሉ ጦር ያማዘዘን... ደም ያቃባን ሰበብ ምን ነበር? ቃል ነው! ቃል! ቃል ነው ያፋጄን!!

በቃል ስንራገጥ ነው የምግብ ሌማታችንን ከአፈር የቀለቀልነው። የሚወረወርብን ቃል ነው ራሳችንን ጠልተን ሌሎችን እንድናመልክ ያደረገን። የተዋሰነው ቃል ነው እንደ ትልቅ ጥበብ በየፖለቲካና በየእምነቱ እየተሰከሰከ ያባለን። ቃሉ ወጣም ወረደ ውጤቱ ሌላ ቃል ነበር “አልተዘዋወራችሁም” የሚል መራር ቃል!! ባላችሁበት ረገጡ የሚል መርገምት። ቃል የሚሰበረው በቃል አይደለም፤ በድርጊት ነው። ከድርጊት የሚያቆም ቃል ሲዘራብን ልባችንን አለስልሰን ለማጽደቅ ተግተናልና እስከ አሁን እንደ ዘውድ አናታችን ላይ የተጨነው ጨለማ ቃል “አልተዘዋወራችሁም” ነው የሚለን። ቃል በቃል ቢሰበር ኖሮ እንደ አገር “ተዘዋወረናል፤ አድገናል፤ ተለውጠናል፤ መጥቀናል” እያልን ለዘመናት የጮኽነው ጮኾት በሰበረው ነበር።

በዚያ በልጅነት ዕድሜዬ ይኼ ገብቶኝ ሳይሆን፣ ውርደትን እንቢ ብዬ በመቆሚያ ቢያንስ በትምህርት ያንን መርዘኛ ቃል ዳግም አላዬሁትም።

ስምን መልእክ ያወጣዋል፣ ሰይጣን ይከልሰዋል!

እናቴ ትታን ከሄደች ከአምስት ዓመት በኋላ አንድ ሾፌር አግብታና ልጅ ወልዳ ናዝሬት እንደምትኖር በላጋራዋ ተክሌ ሹፌሮች ነገሩኝ ብሎ አወራን። አባቴ ይኼን የሰማ ቀን ዳደኛው ጋሽ ተስፋዬ ጋር ሲያወሩ “ታዲያ ለዚህ ከሆነ እኔን ማዬት ባትፈልግ እንኳን ልጆቼን ማኩረፍ ምን አስፈለገ!? ያውም እዚህች ናዝሬት ተቀምጣ?” አለ፤ በእጁ ወደ ታች ወደ ልደታ እየጠቆመ። እስካሁን ናዝሬት በዚያ በኩል ይመስለኛል። በቃ ይቺኑ ነው ያለው “አልሰማ አልከኝ እንጂ ነግሬህ ነበር እኮ!” አሉት ጋሽ ተስፋዬ፤ ምን ይሆን የነገሩት?

እስከዚያ ጊዜ ድረስ ስሜ ማኅደር ነበር፤ ስምንተኛ ክፍል ነበርኩ። አንድ ቀን አባባ ጠራኝና “ማኅደሬ ስምሽን ላስቀይረው ነው” አለኝ... እውነቱን ለመናገር ማኅደር ትንሽ የመዝገብ ቤት ስም ዓይነት ይመስለኝ ስለነበር ሊቀዬርልኝ መሆኑ ደስ አለኝ። የኔ ቢሆኑ ብዬ የምመኛቼው አንድ ሦስት ስሞች ነበሩ... ሶስና (የዳደኛዬ ስም)፣ ፌሽን... ሩሃማ ወዘተ...

“ስም ልምረጥ?” አልኩት በችኮላ።

“አይ! መርጨልሻለሁ! ...ከዚህ በኋላ ስምሽ ማኅደረ ሰላም ነው።” እንግዲህ የእናቴ ስም ሰላም ነው፤ አባባ ያደረገው ነገር ቢኖር ማኅደር እኔን ከፍቶ የእናቴን ፋይል እኔ ውስጥ አስቀመጠው (ወይስ ቀበረው?)፣ ዳኞች ነገራቸውን ሲጨርሱ ወደ መዝገብ ቤት እንደሚሉት፣ በመዶሻ የተቀመጥንበትን የምግብ ጠረጴዛ አልደቃውም እንጂ፣ ኮስተር ማለቱና ሌላ ጥያቄ እንዳላበዘበት መጣደፉ ቁርጥ ዳኛ። ብዙ ሰዎች ስምሽን እንወደዋለን ይሉኛል፣ አብርሽን ጨምሮ (ስሙን ቁስ ይጥራውና) የሆነ ሰላም ያለው ስም ነው ምናምን ይላሉ፣ ስሜ ውስጥ የተደበቀውን ዘግናኝ ጦርነት ማን በነገራቸው!? ስሜን ማኅደር ያለኝ ራሱ አባባ

ነው በኋላ የከለሰው ግን በአባባ ያደረ ሰይጣን ይመስለኛል። ታዲያ ስምን መልእክ
ያወጣዋል ሰላም ያለሽ ልጅ ነሽ ይሉኛል። እዚህ ላይ እውነት አላቸው፤ አባባ የእኔ
መልእክ ነበር።

“ከንፍ የሌለው መልእክ?” ለሚሉኝ ...

“ከንፍ ነበረው እንደተኛ እናቴ ሰርቃ በረረችበት” እላለሁ፤ ለራሴ።

ሰው ድልድይ ላይ አይኖርም!

ከዘጠነኛ ክፍል ጀምሮ ሕልሜ ያፊድ የሙዚቃ ትምህርት ቤት መግባትና መማር
ሆኖ ነበር። ይኼ የእኔ ምቹት ሳይሆን በደም ሥፊ የገባ የእናቴ ቅዠት ነው ብልም
ሐሳቡ ግን ከአእምሮዬ ሊወጣ አልቻለም። አንድ ቀን በስንት መለማመጥ፤ ማሳሳቅ
እና መለሳለስ ይኼን ምቹቴን ለአባባ ነገርኩት “አቢ (አቢ ነው የምለው) ያፊድ
ገብቼ ሙዚቃ መማር በጣም ነው የፈለግሁት፤ በእቴጌዬ ሞት ፍቀድልኝ” እቴጌዬ
መቼና መቼ የሞተች እናቴ ናት፤ በእሷ ስም ተለምኖ እምቢ ያለውን ነገር
አለስታውስም።

ፊቱ ተቀያይሮ፤ ቃል አጥሮት፤ አፍጥጦብኝ ቆዬና ግንባሩን በእጁ እዩፈተገ
“የረገመኝ ሰውማ አለ!” ብሎ ተነስቶ ወጣ። አባባ ፊት ላይ የነበረው ቁጣ እንኳን
እኔን አቅመደካማ ልጁን ይቅርና፤ ያፊድ ሙዚቃ ትምህርት ቤቱን እንደ ባቢሎን
የሚያፈራርሰው ይመስል ነበር። ምቹቴን እርግፍ አድርጌ ተውኩት። አንኳን አባባ
ማንም ፊቱን ሲያዘርብኝ እደነግጣለሁ፤ ውስጤ የሆነ ነገር ይፈራርሳል።

አባባ በቆመ በተቀመጠ ቁጠር እንደ ድመት እየተሻሻሁ፤ ተለማምጬ ከሳምንታት
የመረረ ኩርፊያ በኋላ ወደ ቀድሞ ፊቱ ተመለሰ። ቢሆንም ዩኒቨርስቲ ገብቼ
እስከምመረቅ በጥርጣሬ ነበር የሚያኝ። እኔም በውስጤ ስለ ያፊድ ትምህርት ቤት
ማሳብ አላቆምኩም። አባባ የሚጠላው ሙዚቃን ነው ወይስ ሙዚቃ ወዳዲን
እናቴን? እሺ እናቴ ሐኪም ብትሆን ኖሮስ? አካውንታት ወይም ነጋዴ ብትሆን?

የሆነችውን ሁሉ አታጠኝም ይለኝ ነበር? አባባ ቢፈቅድልኝና ብመዘገብ ኖሮስ?
የእውነት ትምህርቱን እወደው ነበር? ሙዚቃ ራሱ እወዳለሁ? ወደ እናቴ
መቅረቢያ፣ መሻገሪያ ድልድይ እንጂ መዳረሻዬ ባይሆንስ? ይኼኛው ትንሽ
አሳመነኝ።

በራሴ ጸብ ገላጋይ ስሆን ኖረያለሁና ለራሴ እንደ መፎክር ደገምኩት “አዎ! ሙዚቃ
ወደ እናቴ መሻገሪያ ድልድይ እንጂ የእኔ ዕጣ ፋንታ አይደለም!” ስለዚህ ሰው
ድልድይ ላይ አይኖርም፣ ወይ መሻገር አልያም መቅረት!” አልኩ። ብሻገር እናቴ
የለችም፣ ብቀር ደግሞ እኔ እራሴ አልኖርም፤ ስለዚህ የራሴን መንገድ ትቼ ለፈጣሪና
ለመንግሥት ዕጣፋንታዬን ሰጠሁ። ትምህርት ሚኒስቴር እንደ ጉሊት ሽንኩርት
እዚያና እዚህ በዘፈቀደ ሲመድበን፣ ንግድ ሥራ ኮሌጅ ላይ ዕጣዬ ወደቀ።
አካውንቲንግ ማጥናት ጀመርኩ። እያንጎራጎርኩ መደመርና መቀነሴን ተያያዝኩት።
እንትናን ታውቂያታለሽ? አካውንቲንግ ተምራ ነው በኋላ ታዋቂ ዘፋኝ የሆነችው
ሲሉ ልቤ እየደነገጠ።

*** **

ዜማ!

እንደወለድኩ ሰሞን፣ የባለቤቴ ቤተሰቦች በየተራ ከአጠገቤ አይጠፉም ነበር።
ከሆስፒታል ስወጣም የባለቤቴ ቤተሰቦች ቤት ነበር የወሰዱኝ። ለነገሩ ቤታችን ያው
አንድ ግቢ ውስጥ ነው፤ እነሱ ወደሚኖሩበት ትልቁ ቤት ነበር የወሰዱኝ። ስለ
ምግብ፣ ስለ ጡት፣ ስለ ልጅ፣ ስለ መልክ፣ ስለ አራስነት ብዙ ያወራሉ። ያ ሁሉ ሰው
ከብቦኝ እንኳን “ለልጄ እኔ ብቻ ያለኝትና ምን ማድረግ አለብኝና የለብኝም” በሚል
ሐሳብ እወዛገብ ነበር፤ ዐሥር ጊዜ አያታለሁ። አንዳንዴ ትንሽ ሽለብ አድርጎኝ
ስባንን፣ እዚህ ገንፎ ገንፎ እና ቅቤ ቅቤ የሚሸት ክፍል ውስጥ፣ ያውም በጠራራ
ፀሐይ እንደ በሽተኛ አልጋ ላይ የተጋደምኩት ምን እያደረኩ ነው? የሚል ጥያቄ ሽው
ይልብኛል፤ ወልደሽ ነው! ልጅ ወልደሽ! እላለሁ ለራሴ፣ ከማን? ብዬ መጮኸ

ያምረኛል፡ በራሴ ጸብ ገላጋይ እሆናለሁ። ቀስ በቀስ ሁሉም ወደ የግል ሕይወቴ ሄዶ እኔና ይህች ትንሽ ፍጥረት ተፋጠን ቀረን።

እንደ እንግዳ ፍጥረት ነበር የማያት፡ እሷም በትንንሽ ዓይኖቿ ታፈጥብኛለች። እርጉዝ ሆኜ ያሰብኩትን ሁሉ እንደቴፕ ሪከርደር ቀርጻ፤ በልቧ ተሸክማው የወጣች ይመስለኛል። አፍ ብትፈታ እየጮኸች ለሕዝብ የምታወራ፤ ደግሞ ዓይኖቿ ንቃታቸው፤ እጆቿ፤ እግሮቿ፤ ከንፈሯ፤ ሁሉ ነገሯ ትንንሽና ውብ የሆነች ሙዚቃ የምትመስል ነገር። በዓይን የምትሰማ ሙዚቃ። ለማንም ባልናገረውም በውስጡ ዜማ ብዬ ስም አወጣሁለት። ባለቤቴ “የአምላክ ሥራ መባል አለባት” አለ። እናቷ ማህደረሰላም፤ ልጅቴ የአምላክ ሥራ ምንድን ነው ይኼ ሁሉ ሐተታ!? እያልኩ ሰብብ ባለቤቴ ስለ ስያሜው ሰፊ ማብራሪያ ይሰጣል።

“ይገርማችኋል! ወደ ስደት ዓለም ስሄድ ፡ በሱዳን ብዬ፤ በሞሮኮ አድርጌ በረሃው፤ ባሕሩ፤ ጀልባው፤ ጨለማው... ለዚህ እበቃለሁ ብዬ አስቤ ነበር? ...“ኔሸር”! የአምላክ ሥራ ድንቅ ነው...!” እያለ...እና የሱን የመኳተን ታሪክ እዚህች እንደ ዘፈን ግጥም ምጥንጥን ያለች ዜማ ላይ፤ እንደገና በተንዛዛ ኖታ ሊጽፈው ነው ...? ዜማ ነው የምለት፤ የኔ ዜማ! የማንንም ታሪክ በነፍሷም በስሟም ሳትሸከም የራሷን ሕይወት እንድትኖር ነበር ፍላጎቴ። መሳም እንደ ሳሙና የሚያሟሟ ቢሆን ኖሮ፤ ከንፈሬ ላይ ሟሙታ ባለቀች ነበር።

ዓይኖቿ፤ ጸጉሯ፤ ጉንጫ፤ አንገቷ (ወይኔ አንገቷ!)፤ እጆቿ፤ እግሮቿ፤ ሁሉ ነገሯ ለመሳም የተሠራ ትንሽ ለስላሳ ፍጥረት። ለአጭር ጊዜም ቢሆን ውስጡ በዚህች ፍጥረት ተረጋግቶ ነበር። ያለምክንያት ስንቴ ልብስ ቀዬርኩለት!? ያለምንም ምክንያት አርፋ ከተኛችበት ስንቴ አንስቼ አቀፍኳት!? ደግሞ ዘፈን መዝፈን የወጣልኝ በእርሷ ነበር። አዳራሽ እንደሞላ ተመልካች እሷ ፊት ያልዘፈንኩት ምን ዘፈን አለ!? ቁልጭ ቁልጭ እያለች እንደ ትልቅ ሰው በጥሞና ስትሰማኝ ዓለም ሁሉ በግርምትና በአድናቆት የሚመለከተኝ እስኪመስለኝ ልቤ በደስታ ይዘል ነበር። ልጆች አንድ ጥሩ ነገራቸው፤ የምናጫውታቸው አስመስለን እስኪወጣልን እንድንጫወት ሰበብ መሆናቸው ነው።

ያ የሚያቅለሽልሽ ጊዜ እንደገና መጣ። ባሌ መዳራት ያምረዋል፤ ዐሥር ጊዜ "ማሬ!
አሁንኮ ሰውነትሽ ዝግጁ ነው" ይለኛል። የሴትን ልጅ ሰውነትን ጊዜ አያዘጋጀውም፤
ፍቅር ብቻ ነው የሚያዘጋጀው ብዬ ላምባርቅበት እመኛለሁ። መንፈስ ግን
የሰውነት አንዱ ክፍል አይደለም እንዴት? ሰው ሥጋ፣ ነፍስ እና መንፈስ ነው
አላሉም? ታዲያ ሥጋ ብቻውን ስላገገመ እንዴት ለመዳራት ዝግጁ ነሽ ይባላል?
አብሬው ላለመተኛት የምደረድረው ሰበብ ሁሉ ሲያልቅብኝ፣ እንደተማረከ ወታደር
ቅስጫ ተሰብሮ ወደ መኝታ ቤቱ እየተጎተተኩ ገብቼ በጀርባዬ ተኛሁና እግሬን ከፍቼ
ዓይኖቼን ጨፈንኩ። እንደዚህ ሳደርግ፣ ሌላኛዋ ማኅደረ ከመኝታ ቤት ውጭ ቆማ
ይችላቸው ወደ ውስጥ ገፍትራ ያስገባቸው ነው የሚመስለኝ። የተበታተንኩኝ፣ ብዙ
የሆንኩኝ ዓይነት።

“ፍቅር ከላይ የለበሺውን አታወልቁውም ...?” ይለኛል።

“ከላይ ምን ጉዳይ አለህ?” ማለት ያምረኛል። ዓይኖቼን ጨፍኜ አስባለሁ፣ እነዚህን
ወተት ያጋቱ ጡቶች ከልጄ ጋር መሸማት አማረህ?... ሁሉም ነገር ጊዜ አለው... አሁን
ጡቶቼ ለወንድ ሐሴት የሚሰጡ ነገሮች አይደሉም፣ የወተት ዕቃዎች ናቸው... በቃ
ያንኛው ትውልድ ነኝ... ይኼ ትውልድ የሚያውቀኝ በእናትነት ነው ... እማማ ነኝ! ...
ባልቴት... የጨረጨበኩ ማሂሰላም ... ማሂረብሽ ... ማሂ ማንም! ማሂ ምንም!

ሚስትነት ይሁን እናትነት፣ ክብር ይበሉት ወግ፣ ሰው በሕይወት ተገዶ
እስከተጨነበት ድረስ ምናቹው ያኮራል?! አበባም ይሁን ድንጋይ፣ በግድ
እስካሸከሙን ድረስ ያው ሸክም ነው!!

በዚህም መኻል ደግሞ አእምሮዬ ፊዚክስ የሚመስል ሐሳብ ያሰላስላል፤ ለምሳሌ
እላለሁ፣ ይኼ ከላይ ላይ የተከመረብኝ ባለቤቴ፣ ክብደቱ ትንፋሽ ያሳጥረኛል፣
በክብደት ከአብርሃም በጣም ያንሳል፣ ግን አብርሽ አንድም ቀን ክብደቱ ተሰምቶኝ
አያውቅም ነበር፣ ያውም አራት ዓመት ተሸክሜው፤ እና... አሁ...! ዝም ብዬ ነው
የምቀባጥረው፣ እናንተ ሸክማችሁ የከበዳችሁ እንደ እኔ ሸክማችሁን ለማቅለል
ብላችሁ በገባችሁበት ነገር ሌላ ሸክም ከመጨመር ያድናችሁ!

አደባባይ!

በአንድ የጳጳሳዊ ማለዳ ስርቅርቅ የሚል የሴት አባውዴ ድምፅ ከእንቅልፌ አነቃኝ። በዚያ ውብ ድምፅ የባለቤቴን እናት እያሞገሰች ነበር።

“... ጓዳሽ ለሁሉ ክፍት እንዳይደባባይ፤

ደግነትሽ መብራት ባለም የሚታይ፤

ፊትሽ የማይጠቁር የመጣው ቢመጣ፤

ቸርነትሽ አይነጥፍ ቢወጣ ቢወጣ፤...”

ከዚያች የአባውዴ ግጥም በላይ የባለቤቴን እናት የሚገልጽ ምንም ነገር የለም። ያ ግጥም የባለቤቴ እናት ፎቶ ነበር። ከባሌ ዮናስ ቤተሰቦች ቤት እንደ አደባባይ ሰው አይጠፋም። የአክስትና አጎቶቹ፣ የሩቅና የቅርብ ዘመዶቹ ብዛት ለጉድ ነበር። ጭር አለ ከተባለ በሰምንት ሁለት እና ሦስት እንግዳ መምጣቱ አይቀርም። ታዲያ ባለቤቴ “በተቸገርንበት ሰዓት አንድኛቼውም አልነበሩም” ይለኛል። ወልጄ አንድ ዓመት አልፎ እንኳን፣ የአራስ ጥዬቃ እያሉ የሚንጋጉት ዘመዶቻቸው ብዛት ይገርመኝም ይጨንቀኝም ነበር። ለይቶለት እንግዳ ተብሎ የሚመጣው ይቅርና “በዚህ ሰልፍ ሰላም ልበላችሁ ብዬ ...” ብሎ ጎራ ካለ በኋላ ግማሽ ቀን ቆይቶ የሚሄደው ሰው ብዙ ነበር።

እናቲቱም እንግዳ ይወዳሉ። እንግዳ በመጣ ቁጥር አንድ ቀን ፊታቸው ላይ ቅሬታ ዓይቼ አላውቅም። ለእሳቸው ሁሉም ሰው የመድኃኒዓለም እንግዳ ነው። እህቶቹም በእናታቸው ወጥተው ነው መሰል ሽር ጉድ ብለው እንግዳ ማስተናገድ ይችሉበታል። የሚገርም ትህትና ያላቸው ሁለት እህቶች አሉት። እናታችንን ትተን አንሄድም ብለው እስከአሁን ያላገቡ፤ ታዲያ እናቲቱ “ግቢው ሰፊ፣ በትሄዱ እንኳን እዚህ አምጧቸው እና ኑሩ፤ አንቺ በዚያ በኩል ቤት ብትሠራ አንቺኛይቱ በዚህ

...እንዳለሁላችሁ ወለድ ወለድ አድርጉ!” ይላሉ። ታዲያ ይኼን፣ ይኼን ሳይ፣ ወደ
ኋላ ተመልሼ የራሴን ሕይወት እታዘባለሁ።

እኛ ቤት እንግዳ ተብሎ ሰው የመጣበት ጊዜ ትዝ አይለኝም። በጣም አልፎ አልፎ
የሠራተኞችን የጽጌ አባት ይመጡ ነበር። እሳቼውም አይቆይም፣ ወይ ከገጠር
ለሕክምና አልያም ለሆነ ጉዳይ ከተማ ብቅ ሲሉ፣ እግረ መንገዳቸውን ነበር
ልጃቸውን ለማዳን እቤታችን ጎራ የሚሉት። ተሸማቀው በር ሥር ያለች ወንበር ላይ
እንደተቀመጡ፤ የሚበሉም ከሆነ በልተው፣ ቡናም ከተፈላለፈው ጠጥተው፣
ይሄዳሉ። ከፍ ስል የሰው ናፍቆቼን ለመወጣት እንደሆነም እንጂ በጣም ብዙ
ጓደኞች ነበሩኝ። ደመወዜ የሚያልቀው በሰርግ፣ በልደትና በክርስትና ስጦታ
በየጓደኞቼ ቤት ስዘር ነበር። ቆይቼ የተረዳሁት ነገር፣ ጓደኞቼን በስጦታ ልገዛቸው
እየታገልኩ እንደነበር ነው። ዛሬ ላይ አንዳቸውም የሉም፣ ዛሬ እዚህ አደባባይ ላይ
ነው የተሰጣሁት።

ታዲያ አሁን ላይ የባሌ ቤተሰቦች፣ ዘመድ አዝማድ ነን የሚሉ በዙሪያዬ
የሚያንዝብኩ እናቶች ያስጠሉኛል፤ ያው”አንችም እናት እኛም እናት”በሚል ሒሳብ
ስለጡጡ፣ ስለዳይፐር፣ ስለምናምን ሊያወሩኝ ሲጀምሩ ሰበብ ፈጥሬ ከወሬያቸው
ርቃለሁ። በጣም ጥልቅ ቢሆንም ለራሴ ብቻ የገባኝ አንድ ነገር፣ አንዳንድ ሴቶች ስለ
ልጅ ጸጋነት ከሚያወሩት በላይ በመውለድ አደገኛ መቀዝበር ውስጥ ይገባሉ። እና
ወጣት ሴቶች ቶሎ ወልደው ወደዚህ የመቀዝበር ዓለም እንዲዘፈቁ ሳያሰልሱ
ይመክራሉ “ውለጅ እንጂ!” ሲሉ እኔ “ያዬሁትን ደስታ እይ” ማለት ብቻ አይደለም፣
“የቀመስኩትን ፍዳ አንችም ቅመሽ” የሚል ምቀኝነትም ውስጡ ያለ ይመስለኛል።
እና ስለወለድኩ ብቻ ጓደኛቸው ሊያደርጉኝ ይፈልጋሉ፣ ወረያቸው ይደክመኛል።

አንድኛቸውም ስለ ድሮ ፍቅረኛቸው አያወሩም፤ ከእናታቸው ማሕፀን ሲወጡ
ባሎቻቸው በማቀፊያ እየተቀበሉ ወደየቤታቸው የወሰዱቸው ይመስል... ስለ
ትላንት፣ ስለላፋበት ሕይወት ቢሞቱ አያወሩም።

እኔ ስለ ትዳር፣ ስለ ልጅ ልቤ አርፎ ማውራት አልቻልኩም። ገና ነኝ፣ ያልተዘጋ የሕይወት ሒሳብ በልቤ አለ። መንገድ ለመንገድ መሳሰለሁ፣ በየጠሻው መጓተት፣ በየሲኒማ ቤቱ ጨለማ መጎነታተል ልቤ ይሻል። ገና ነኝ ሥጋዬ እንጂ፣ ነፍሴ ለእናትነት አልተዘጋጀችም፤ ጨዋ ሚስት አይደለሁም። ምናል ዳይፐርና ምናምናችሁን ይዛችሁ ወደዚያ ብትሄዱልኝ።

የሚሰባ ነገር ይሰታለችውና “እንዲህ በወጣትነት በትዳር መሰተር መባረክ ነው!” ይሉኛል። ነፍሱ ብኛል፣ ውስጡ አውሎ ነፋስ አለ፣ እንደ ፊኛ ውስጡን ሞልቶ አቅልሎኛል፣ ወደነፈሰበት እንድንሳፈፍ አድርጎኛል፣ ይኼ ባል የሚባለው ሰውዬ የነፋስ ጣት ላይ ነው ቀለበቱን ያጠለቀው። አንዳንዴ ልጄን ለሆነ ሰው መስጠት ያምረኛል፣ ወይም ልጄን ለባሌ እናት ሰጥቼ፣ በዚያው ፍርድቤት ጎራ ብዬ የፍች ወረቀት ማስጻፍና በሰው ልኬለት ወደዚህ ቤት አለመመለስ። ሐሳቤ ያስደነግጠኝና ዜማን አንስቼ ጥብቅ አድርጌ አቅፋታለሁ፤ ሁልጊዜም ውስጡ ይቅርታ ይጠይቃል። ይቅርታ ስላት አባባ ትዝ ይለኛል።

ላገባ ሁለት ሳምንት ሲቀረኝ አባባ አድርጎት የማያውቀውን «እስኪ ዛሬ ራት ልጋብዝሽ!» አለኝ። ደስ ብሎኝ ተያይዘን ወጣን። ራት በልተን፣ ስናወራ “ማጎደሬ መቼም ላንችም፣ ለወንድሞችሽም ያለፈው ጊዜ ቀላል አልነበረም፤ ከዚያች ሴት ስለወለድኳችሁ ይቅርታ አድርጊልኝ። ሰው ነኝና ወድጃት ነበር፤ ግን ሁኔታዋን ከጅምሩ እያዩሁ፣ እናተንም መውለዴ ራስ ወዳድነቴ ጭፍን ቢያደርገኝ ነው” አለኝ። እኔም ገና ካሁኑ ከባለቤቴ ስለወለድኳት ሳይሆን፣ በዚህ መወዛገብ ውስጥ ሆኜ ስለወለድኳት ይቅርታ ይላል ውስጡ።

በእግሮች መካከል...

ፈጣሪ ሴትን ልጅ ድንግል አድርጎ የፈጠራት ለምንድን ነው? ምናልባት ከምታገባው ወንድ ውጭ ሄዳ እንዲህ ዓይነት መዘበራረቅ ውስጥ እንዳትገባ ልዩ የተፈጥሮ ማስጠንቀቂያ ይሆን!? ድንግልና ከልባችን እና ከአእምሯችን ጋር የተያያዘ

የሴትነታችን ማዕከል ይሆን? ወይስ ዙሪያችንን እንደ መንፈስ የከበበን የማይታይ ስለ መስተዋት? ለምን ሴቶች ብቻ ተለይተን እንደዚያ ተፈጠርን?

‘አዲተር’ ነበርኩና አንድ ነገር አውቃለሁ፤ የከበረ ነገር የተቀመጠበት ከዝና ምንጊዜም በጥብቅ ማጎተም የታሸገ ነው። ምን ችግር አለው ማንስ ቢከፍተው? ይሉት አጉል ፈሊጥ ከዬት የመጣ ጅል ሐሳብ ነው?! ከጋብቻ በፊት ወሲብ ምንም ችግር የለውም ያሉኝ አሁን የት ናቸው!? እውነት ነው የፈሰሰ ውሃ አይታፈስም፤ ግን ስንደናበር የደፋነውን ውሃ መደፋቱ ልክ ነበር ማለት የጅል መግት፤ መራርም ቀልድ ነው። በተለይ የሚያሳዝነው እንደፈለገ የሚረግጥ ወንድ እግር ሥር ብርጭቋችንን ከከበረ መደርደሪያው አውርደን ማስቀመጣችን፤ ጎንበስ ብሎ እንኳን ምን ተሰበረ? ምንስ ተደፋ ለማይል ደንታ ቢስ-ሂያጅ!

ከጋብቻ በፊት ወሲብ፤ ከጋብቻ በፊት ዕልል ያልተባለለት ጋብቻ መሆኑን እንዴት አልነገሩኝም!? ጉዳዩ የአምስት ደቂቃ ያበደ የሥጋ ፍላጎት ብቻ ነው እንዴ!? የሚተኛን ወንድ በእግራችን መኸል አልፎ የሚሄድ መንገደኛ ነው? የሴት ልጅ እግሮች የከተማ መግቢያ ላይ እንደተተከለ የእንኳን ደህና መጣችሁ ‘ቅስት’ ናቸው፤ በዚያ አልፎ ወደልባችን ከተማ የሚገባ ጸጉረ ልውጥ መቼ እንደሚወጣ ማን ያውቃል?... እንደ ሁኔታው የከተማችን ነዋሪ ሆኖ ከመኖር አልፎ አንዳንድ እንዲያውም የከተማችን ከንቲባ ሆኖ ቁጭ ሊል ይችላል። አንድ ከተማ ስንት ከንቲባ ይኖራታል ታዲያ!? አልፎ መሄድ የሚባል ነገር የለም፤ ደመቀም ደበዘዘም፤ ሁሉም ትላንታችን፤ ውስጣችን ተቀማጭ ነው። ያውም ዛሬያችንን ጋር እየተጋፋ።

ከገጠር እስከ ከተማ፤ ከተማሩት ፊደል አጠገብ ዝር እስከላሉት ድረስ የሴት ልጅ የዕድሜ ልክ ችግር እንደ ባቡር እየተጎተተ የሚያልፈው በእግሮቿ መኸል ነው። እያንዳንዱ ሴት በፍቅርም ይሁን በሌላ መንገድ እግሯን ከከፈተችበት ቅጽበት ጀምሮ በሥጋ፤ በነፍስ፤ በመንፈስ ዕድሜ ልክ የሚከፈል ዕዳ ከሕይወት ግምዝ ቤት ትበደራለች። ይመስለናል... ስላገባን ዕዳችን የሚከፈል፤ ይመስለናል... ስለወለድን ነፃ የምንወጣ፤ ይመስለናል... በሐብት እና ስኬት ማማ ላይ ስለቆምን ትላንታችን የሚፋቅ።

ድንግልና ይኼን የዕድሜ ልክ ብድር ከመውሰዳችን በፊት፤ ብድሩን ምን ላይ እንደምናውለው ቀድመን እንድናስብ የተቀመጠ የተፈጥሮ ማስጠንቀቂያ ነው። ስለ ሥጋ ድንግልና ብቻ ማለቴ አይደለም፤ መንፈሳችን ምን ጊዜም ድንግል ነው፤ ማንም ጋር ከመጋደማችን በፊት ኅሊናችን ይኼ ሰው ማነው? ሲለን ያቺ ጥያቄ፤ ያቺ ከፍላጎትና ስሜታችን ጋር እየታገለች ወደ ኋላ ልትጎትተን የምትሞክረው የውስጥ ጩኸት፤ እሷ የመንፈሳችን ድንግልና ናት። ያቺ ድንግልና በታዋ ኅሊና ነውና ጾታ የላትም፤ ወንድም ሴትም ላይ አለች።

ለባለቤቴ ዮናስ እንዳረገዝኩ የነገርኩት ቀን በደስታ ምድር ጠበበችው፤ ምሳ ውጭ ካልጋበዝኩሽ አለ። የአዲሳበባን ውድ ሆቴሎችና ሬስቶራንቶች ስም ሲያነሳ ሲጥል፤ ሁልጊዜ አብርሃም ጋር እንገናኝበት የነበረ ሜክሲኮ አካባቢ ያለ ሬስቶራንት እንዲወስደኝ ነገርኩት፤ ነፍሴ ናፍቃ ነበር። ሰው ብቻ አልነበረም፤ የበፊት ፍቅረኛዬን ብቻ አልነበረም የናፈቅሁት...ደረጃዎቹ ናፍቀውኝ ነበር፤... ወንበሮቹ ናፍቀውኝ ነበር፤... የዚያ ቤት ሙዚቃ ናፍቆኝ ነበር...ሁሉም ነገር ናፍቆኝ ነበር። በቃ አረገዝኩ፤ በቃ አለቀ ልክ እንሚወዱት ሰው መቃብር እርሜን ላወጣ ነበር የሄድኩት፤ባሌን እየጎተትኩ። ወደ ለቅሶ ቤት ሲወስዷቸው ሃይሎጋ እያሉ የሚሄዱ ምስኪኖች ምንኛ ያሳዝናሉ!? ባሌ እንደዚያ ነበር።

ምሳ በልተን ዮናስ የባጥ የቆጡን ሲያወራ (ስለፈረደባት አሜሪካ) ፊት ለፊት አብርሃም ሲገባ አዩሁት። ልክ የዓመት ቀጠሮ እንደያዘ ሰው፤ ከዚያ በፊት ለዓመት በአካል አላዩሁትም ነበር። ልቤ ተመንጥቃ ልትወጣ ምንም አልቀራትም፤ ትንፋሼን ዋጥ አድርጌ ያላዩሁት ለመምሰል ሞከርኩ። አይቶኛል፤ ተያይተናል በጣም የሚያሳዝነው ነገር ትንሽ እንኳ አልደነገጠም። ፍቅረኛውን ወንድሟ ጋር ተቀምጦ ያያት ወንድ እንኳ ከዚህ የተሻለ ይደናበራል፤ ተረጋግቶ አንድ ሦስት ጠረጴዛ ያኽል ርቆ ፊት ለፊት ተቀመጠ - ፊት ለፊት። ሌላ በታ አልነበረም? ነበር፤ ትዕቢቱ ነው! ሌላ ወንድ ጋር ስላዩሁሽ አልቀናሁም የራስሽ ጉዳይ ነው።

ወደ ጠረጴዛው ሰቀረቅር አንዳች ኃይል ጸጉሬን ይዞ ወደ ኋላ የሚጎትተኝ ይመስል፤
ቀጥ ብዬ የማይት ፍላጎቴ እያሸነፈኝ ዐሥር ጊዜ አዬዋለሁ፤ አምሮበታል። እንደ
ሁልጊዜው እጅጌው ክንዱ ላይ የተጠቀለለ ሰማያዊ ሸሚዝ ለብሷል። አስተናጋጁ
ሊታዘዘው ሲሄድ እንደሚቆይ ነገረው፤ ተቃጠልኩ፤ አለማዘዙን ያወቅሁት
አስተናጋጁ ትረውን እንደያዘ ሄዶ አንዱ ጥግ ሲቆም ነው።

ሴት እንደቀጠረ እርግጠኛ ነበርኩ፤ ነግሮኛል...አሳይቶኛል፤ ሴት ሲቀጥር ሁልጊዜ
ቀድሞ ከተገኜ የቀጠራት ሴት እስክትመጣ ምንም አያዝም። የቀጠራት ሴት ነች
...ሴት ነች አውቂያለሁ። ውስጤ ባሕር በሚያክል ዕንባ ሲሞላ ታወቀኝ፤ ያውም
የፈላ የሚንተከተክ ዕንባ! እርግጠኛ ነኝ ሴት ነች፤ ስለ እኔ ምንም አይላትም እንደ
ሌሎቹ ሁሉ ያለፍኩና ያለፈብኝ አንዲት ልጅ ነኝ። ባለቅስ የፊስቶራንቱን ሰሃንና
ማንኪያ ሁሉ የሚያንሳፈፍ ውሃ ቤቱን የሚሞላው እስኪመስለኝ ዕንባ ብቻ ነበር
ውስጤ። አምላኬ ሆይ ዕንባዬ ድንገት እንዳይዘረገፍ እርዳኝ! እያልኩ
የምትመጣውን ሴት ለማይት ነፍሴ ተስገባባባችኝ፤ ...ምን ታደርግልኛለች!? ብልም።

እዚህ ባሌ ያወራል፤ ምን እንደሚያወራ እንጃ! ለደቂቃ እንኳን ዝም ቢል ምን
ይሆናል? እዚያ አሜሪካ የሰው ያለኽ ብሎ ነው እንዴ የመጣው!? ዓይኖቹ በባሌ
ትከሻ ላይ አሻግረው፤ ባሌ እንዲሆን የምመኘውን ሰው ይመለከታሉ፤ በግዴለሽ
ዓይኖቹ አካባቢውን ይቃኛል። ሄደሽ እቀፊው- እቀፊው ይለኛል፤ ሳሚው-ሳሚው፤
እዚሁ ልብስሽን አወላልቀሽ ...ባልጊ ይለኛል። ደግሞም ፊቴ በቀረበው ሰሃን
ብርጭቆ ምናምን አናቱን በይው የሚለኝም ክፉ ሐሳብም አለ።አሁን መታጠቢያ
ቤት ደርሼ ብመለስ ወንበሬን ስቼ እሱ አጠገብ የምቀመጥ ይመስለኛል።

ምንድን ነው አሁን ይኼ የተረገመ ልጅ ኖሮት ያገባሁት ሰው የሌለው?...ምን...?
ባሌ ለመሄድ ሲዘጋጅ(እንሂድ እያልኩ ሳጣድፈው የነበርኩት ራሴ ነኝ) ቡና
እንደምፈልግ ነገርኩት(ሱሰኛ ሆነሺልኛል ብሎ ፈገግ አለ)ለቀልዱ ትንሽ ሳንቲሞች
ቲፕ እንደመወርወር ዓይነት ፈገግ አልኩለት፤ ይኼ ፈገግታዬ ያቁነጠንጠዋል፤ እዚያ
ጋ ለተቀመጠው ፍጥረት ግን ሠላሳ ሁለት ጥርሴን አገር እስኪያዩው ብገለፍጥ ግድ

ለተዘዋወረች

አይሰጠውም!... መናቅ ዕልክ አጋብቶኝ ይሆን የወደድኩት!?... ወይስ መውደዴ ይሆን ይኼን መናቁን በጸጋ እንድቀበል ያደረገኝ!?

በዚያች ቅጽበት አብርሃም ስልክ ሲያወራ ነበር። የሚለውን ለመስማት ጀርባን ባቆምም፤ እንዲሁ ከድምፅ በስተቀር መልዕክቱ አልተሰማኝም። ድንገት ተነስቶ ወጣ፤ ወዴት ነው!? ብዬ ለመጮኽ ቃጥቶኝ ነበር። ያዘዝኩት ቡና ሲመጣ፤ ውስጤ ተገለባበጠ ሊያስመልሰኝ ይታገለኝ ጀመር። ተነስቼ ወደመታጠቢያ ቤት ሮጥኩ፤ አስመለሰኝ፤ ተቃጠልኩ! የት አባቱ ሊያገኛት ይሆን? ድፍን የአዲስ አበባ ሬስቶራንቶች፤ ካፍቴሪያዎች ባንዴ ብዙ ሺህ ሆኜ መገኜት አማረኝ፤ በዚህ ሰዓት ለእኔ፤ ይኼ ሰው የቀጠራትን ሴት ማዬት ምንም ነገር ከማዬት በላይ ጉጉቴ ነበር። ሴት ናት አውቂያለሁ፤ ቦታ ቀይሮ እንደቀጠራት አውቂያለሁ።

እንደወጣ የመጣልኝን ቡና ሳልቀምሰው በርሳዬን አነሳሁና እንሂድ አልኩት። ባሌ ግራ ተጋብቶ፤ አንዴ እኔን አንዴ ቡናውን ሲመለከት፤ እቤት ሄደን አረፍ ቡና አፈላለሁ አልኩት... ተፍነከነከ፤ ጅል! መቼም ቡናዬ አረፍ ሆኖ አያውቅም፤ ይኼን እንዴት ይረሳል!?

ማን ናት!?... ረዥም የሚያማምሩ እግሮች ያላት ቀይ ሴት (እግር ይወዳል እንደውሻ) ጠይም፤ ዳሌዋ ሰፊ የኮሌጅ ተማሪ ወጣት፤ ግጥም ምናምን አደንቃለሁ የምትል ቀልቃለ የ19 ዓመት ልጅ፤ የሆነች ገና 26 ዓመቱ ነው የምትል ኑሮ የተመቻች የ37 ዓመት ሴትዮ... ማናት!?... የማለው ቃት ሴት ጋር፤ የማውቀው ቤት፤ የማውቀው አልጋ ላይ፤ የማውቀው ሰውነቱን ማዬት ራሴን አዘረው። ስልኬን አውጥቼ መልሼ ወደ በርሳዬ አስገባሁት፤ ባሌ ጎን ሆኜ ልደውልለት ምንም አልቀረኝም፤ ባሌ ያወራል፤ በእርግዝና ወቅት ቡና መጠጣት ጥሩ እንዳልሆነ በሰፊው እያብራራ ነበር መላ ሰውነቴ ሚጥሚጥ እንደተነሰነሰበት ሁሉ ተንገበገበ።

ባሌ ጋር ሲያዬኝ ለምን አልቀናም? አውቃለሁ አይቀናም... ለእኔ ግድ እንደሌለው አውቃለሁ ... በሽተኛ ነው!... አንዱ መንገደኛ ይቅርታ አንዴ ስልክህን ልደውልበት ቢለው እንደሚሰጠው ሁሉ፤... ይቅርታ አንዴ ፍቅረኛህን እዚያ መንገዱን ተሻግሮ

ያለው አልቤርጎ ወስጄ ልተኛት ቢለው ወደ ሰውዬው ፖፋ አድርጎኝ፤ እስከመለስ ግጥም እየጻፈ የሚጠብቅ ዓይነት ሰው ነው። ምን ዓይነት ወንድነት ነው ይኼ? ሌላው ሁሉ ነገር ይቅር፤ ለምን ለራሱ ክብር አይኖረውም? ”ሸርሙጣ!” አለ ክፍሌ፤ ሰው ወደ አይደለም ለካ የሚባልገው።

ለምን ከዚያ ሁሉ ነገር በኋላ ተወኝ? አውቃለሁ “በቃን” የሚል ቃል ከአፋ ስላልወጣ ራስሽ ተውሽኝ እንጂ እኔ አልተውኩሽም እንደሚል፤ ሰምቻለሁ ከአሜሪካ የመጣ ሰው ለማግባት ተወኝው እንደተባለ። የተወኝ ግን እሱ ነው፤ እያለሁ ሰውነት ብቻ ያደረገኝ። ለምን ተወኝ? የወተት ጥርስ እንደሚባለው የወተት ፍቅረኛ አለ? ጊዜው ሲደርስ ከልባቸው ድድ ላይ ነቅለው ጥለው ዋናውን ፍቅር የሚያበቅሉበት? በልጅነት እንዳልደመቁበት? የፈገግታ ሀ ሁ... እንዳልተማሩበት? እኔ ለእሱ የወተት ጥርስ ነበርኩ፤ የፍቅር ፈገግታ በሆንኩበት የሕይወት ድዱ በቅዬ የተነቀልኩ፤ ገና መነቃነቅ ስጀምር ከሥር ሌላ ሕይወት እየበቀለ መሆኑ ገብቶኛል።

ገና ሊነቅሉን ሲያነቃነቁን አይሆንም እንዳንል “የመጀመሪያ ፍቅረኛ ጋር ጋብቻ አይሰምርም” በሚሉት ፈሊጥ አለማምደውናል። ዘፈን ሁሉ አላቸው...!

“ምን ያለው አሞራ ከዛፍ ይሟገታል፤

ከወደዱት ጋራ ማን ሲኖር አይቶታል”...

የእውነት ግን እፎይ ብዬ ያረፍኩበት ዛፍ ነበርኩ አብርሽ ለእኔ። ብሟገት ለምን እወቀሳለሁ? ማን ነው ለርስቱ የማይሟገት? ሰዎች እንኳን ለሕይወት፤ ለሰባራ ሰንቲም እንዴት እንደሚሆኑ ጠንቅቄ የማውቅ አካውንታንት ነኝ፤ ለምን ይኼን ይኼን ያቃልሉታል...!? ሌላው ሌላው፤ ይቅር ከዛፍ የሚሟገተው አሞራ፤ ክንፍ እያለው፤ መብረር እየቻለ፤ ከግንድ ምን አሟገተው አይሉም? መብረር የማይችሉ ሰዎች ለምን አይበርም? እያሉ ሲዘባበቱ፤ ለመብረር ክንፍ ብቻ በቂ መስሏቸው ነው መቼስ፤ ለሌሎች በማይታይ ቋጠሮ ክንፋችን ሲታሠር ከመካሪው በላይ የምናውቃት መብረር ሩቅ ትሆንብናለች።

አንዳንድ ያልታደሉ ወንዶች አሉ፤ ባንወዳቸውም ሁሉን ነገር ስንጨርስ፤ አልያም ከሕይወት ተሸንፈን ስንባረር፤ በትዳር ስም አንደ ሬሳ ሳጥን የምንከተትባቸው። ትዳር ለአንዱ የሕይወት ጅማሬ ለሌላው ፍጻሜ ሲሆን ደስ አይልም። ሁሉን ነገር ጨራርሶ የፍቅር ቅራራው እንኳ ተለቅልቆ የተደፋ ባዶ ሰውነትን በሼሎ ገንዘብ ባል የሚሉት የሬሳ ሳጥን ውስጥ ሲጥሉ፤ ሰርግ እልል የሚባልበት ለቅሶ ነው።

ለልጆች በሉ የተራረፈውን ብሉ፤ ተብሎ እንደሚሰጠው ዓይነት የተራረፈ መንፈስና ሥጋ የሚቀርብላቸው ረሃብተኛ ናቸው፤ እና ረሃቡ መለስ እስከሚልላቸው የትራፊ ጠዋም አይገባቸውም። ባል ብዬ ያገባሁት ሚስቴን እንደዚያ ነበር፤ ከመሬት ተነስቼ ሳይው እበሳጫለሁ፤ ነገር ሥራው ሁሉ ደሜን ያፈለዋል፤ ማታ ሲገባ ቀንሽ እንዴት ነበር? ብሎ ከንፈሬን ሲስመኝ በቃሪያ ጥፊ በጠናግረው ደስታዬ ...ምናገባው ስለቀኔ? የቱ ቀን ነው? ቀን መቁጠሪያ ዓይቼ እንደ ትልቅ ቀመር ቀንሽና ደምሬ ካልሆነ ቀኑ ሰኞ ይሁን ዓርብ አላውቅም፤ የምወዳት ቅዳሜ እንኳን ዘራ ስትመጣ የምሰማው ከሌሎች ነው “ዛሬ ቅዳሜ ነው” ሲሉ። እቤት ስንደርስ ቃል የገባሁለትን ቡና ላፈላ ይቅርና አንድ ቃል አላወራሁም፤ መኝታ ቤቴ ገብቼ ጥቅልል ብዬ ተኛሁ።

የማይወዱትን ሰው አግብቶ መኖርና፤ የማይወዱትን ሰው አግብተው እየኖሩ የሚወዱትን መናፈቅ፤ ሌላ ነገር ነው። ከሁለት መጥፎ አንዱን ምረጫ ብባል፤ የመጀመሪያው ይሻላል። ምስኪን የአገሬ ልጅ ነው በድህነት ተጠብሶ፤ በስደት በሰው አገር ተንከራቶ፤ ላብና ጉልበቱን ገብሮ፤ እዚህ የደረሰ፤ እንደ ሰው ሚስት አግብቶ፤ ልጅ ወልዶ፤ ከብዶ የመኖር ጤነኛ ምቹት ያለው ምስኪን ወንድ... ምን አጠፋ ምን በደለኝ? ቢያንስ ደፋር ነው፤ ማግባትን አልፈራም። እኔ ነኝ ራስ ወዳጄ፤ ሳላፈቅረው የማስመስለው... እስኪወጣልኝ ተነፋረቅሁ።ግን ምንም የወጣልኝ ነገር አልነበረም። ደግሞ ሌላ ሰበብ ዓይኔ አባብጦ ስወጣ “ምነው አለቀሽ እንዴ? ...ይገባኛል እርግዝና ሆርሞኑ ምናምን...” ሰው ለሚወደው ሰው እንዴት ነው እንዲህ ድፍንፍን የሚለው!?

ባምንም ባለምንም ተደፍረያለሁ!

መደፈር ጉልበተኛ እጅ እና እጅን ይዞ፡ በጉልበቱ በፈለቀቃቸው እግሮች መኻል ገብቶ፡ ኃጢአቱን መድፋት ብቻ አይደለም። ለምኖ፡ ተለመማምጦ፡ እባክህ ብሎ፡ እግር ሥር ወድቆ መደፈርም አለ። እንደ እኔ እንደ እኔ አብሮ መተኛት ሳይፈልጉ በፍቅር የመገደድ፡ በክብር በገንዘብ የመገደድ፡ በትዳር የመገደድ (ሚስት ነሽ ታዲያ ምን ትሆኝ? ተብሎ) የመገደድ ዓይነቱ ብዙ ነው። ዕድሜሽ አመለጠሽ ቶሎ ውለጂ ተብሎ፡ ልብ ያልከጀለውን በጀርባ ተንበልብሎ መቀበል፤ ሕግ መደፈር የማይለው ብዙ ነው ዓይነቱ፤ ለዚህ ዓይነቱ ችሎት አይቆምም። ሕዝቡም ይላል “ወደሽ ከተደፋሽ፡ ቢረግጡሽ አይክፋሽ” ወደው ከተደፋልን አይዟችሁ ብሎ ማንሳት ጽድቅ፡ መርገጥም መብት ነው ሲሉን።

በወደውናል ሰበብ ስንቶቼን ረገጥን፡ በስንቶቼ ተረገጥን? የእግራችን ዳና ወደውን ባጎነበሱልን ልብ ላይ ሕያው ሆኖ ታትሟል “የወደዱትን ቢያጡ የጠሉትን ይቀላውጡ” በሚል ብሔል ትተናቸው ስንሄድ ለሌላዋ ባል ሆነው፤ ትተውን ሲሄዱ ለሌላው ሚስት ሆነን፡ ያልታደለ ባል በልባችን ጫካ ማንም ያልሄደበት መንገድ ሊመሠርት ደፋ ቀና ይላል። ሁሉም ልብ ገጣባ፡ እግር የለመደ መንገድ፡ ባል ይሁን ውሽማ፡ ‘ቦይ ፍሬንድ’ ይሁን ምን፡ ያው ተራማጅ ነው የሚሉ የደከማቸው ሚስቶች። ሴት ልጆቻቸውን “ከወንድ ተጠንቀቁ!” እያሉ የሚመክሩ! “ተጠንቀቁ! ወንዶች ቀጣፊ ፍጥረቶች ናቸው” ወንድ ልጆቻቸው ይኼን ቁጭ ብለው ይመዘግባሉ፤ እኩል ከከፊሜላ ጋር መጥምጠውት ያድጋሉ፤ እናም ከፍ ሲሉ “ቀጣፊ የሆንኩት ፈልጌ አይደለም፤ ወንድ አድርጎ የፈጠረኝን አምላክ ጠይቁት! ካለመናችሁ እናቴንም ጠይቁት ሁለተኛ ምስክር ናት” ይላሉ።

አይሄድም ወይ ይኼ ሰው?

ባለቤቴ ዮናስ ረፍት ብሎ ከአሜሪካ ከመጣ በኋላ፡ ሁለት ዓመት ለሚጠጋ ጊዜ እዚህ ቆዩ። አትሄድም እንዴ? ብዬ በግልጽ ባልጠይቀውም (ምን አላት ከመሄዴ? እኔን ነው አሜሪካን የወደደችው? እንዳይል ፈርቼ) ውስጤ ግን ይዞኝ ከዚህ አገር

ጠቅላይ

ይሸሻል ብዬ የተደበቅሁበት ሰውዬ፣ በማላውቀው ምክንያት ከአሜሪካ እየሸሸ እኔ ውስጥ መደበቅ መጀመሩ አስገርሞኝም ግራ አጋብቶኝም ነበር “ሲትዝን ስለሆንኩ ቸግር የለውም ቆይቼ እሄዳለሁ” ይላል፣ ሳልጠይቀው። እናቱና እህቶቹ በመቆዬቱ ደስ ብሏቸው እንዲያውም ረፍቱን አራዝሞ እንዲቆይ ይነዘንዙታል፤ እኔስ? እላለሁ በውስጤ እኔስ? በቃ እዚህ ግቢ እየተብሰለሰልኩ ዕድሜዬን ልፍጅ ...!?

አንድ ቀን ታዲያ ራት ይዞኝ ወጣና በምሽቱ መርዶ አረዳኝ “ማሬ በቃ እዚህ አገሬ ላይ ለመኖር ወስኛለሁ።”

“ምን ማለት ነው እዚህ ...?”

“እዚህ ኢትዮጵያ ነዋ!”

“እየቀለድክ ነው?”

“ኖ! ቀልድ አይደለም፣ የምመጣበት አሳማኝ ሰበብ አጥቼ እንጂ፣ ካሰብኩበት ቆይቻለሁ። አሁን አንቺ አለሽ፣ የአብዬ አለች (ልጃችንን)ምን አደርጋለሁ እዚያ? አእምሮዬ እንደ አሸን የሚፈለ እንግሊዝኛ ቃል ለመተርጎም ሲታገል መዋል ሰልችቶታል። ለመኖር መስማት አለብኝ፣ መረዳት አለብኝ። አገሬ ላይ መላ ሰውነቴ ከእግር ጥፍሬ እስከ ራስ ጸጉሬ ቋንቋዬን ይረዳል... የኔ ነዋ! እዚያ ምን አለኝ? በህላቼው፣ ቋንቋቼው፣ ሳቃቼው፣ ለቅሷቼው፣ ሰላምታቼው፣ ፍቅርና ጥላቻቼው፣ ለእኔ የመኖርና ያለመኖር ትግል ነው። አስቤ እስቃለሁ፣ አስቤ አዝናለሁ የምረዳቼው ቋንቋቼው በገባኝ ልክ ብቻ ነው፤ የሚያውቁኝ በምሠራው ሥራና ራሴን መግለጽ በቻልኩበት ልክ ነው፤ ሳንተዋወቅ የምንተዋወቅ መስለን እንኖራለን። ይከፍሉኛል - አገላግላለሁ። ሌላ ሕይወት የለም። ብሞት አያዝኑም፣ ሌላ ሰው ይቀጥራሉ። ብደሰት ደስታዬ አያስደስታቸውም። የምለውን ካልኖርሽው አትረጂውም፤ አጉል ፍልስፍና ሊመስልሽ ይችላል።” በግርምት ዝም ብዬ አዬዋለሁ፤ ፊቱን በአንዴ ያጥለቀለቀው ምሬት ያንን ሁሉ ሳቅና ፈገግታ በምኔው ሸፈነው? እያልኩ እገረማለሁ ...

“...እንዴት እንደማስረዳሽ አለውቅም፤ ጧት የስልክ ‘አላርም’ እያንባረቀ፤ ሰውነቴን ጨርሶታል። ስንት ቀን ነው እንቅልፍ አስክሮኝ በጉልበቴ እየዳህኩ ወደ መታጠቢያ ቤት የሄድኩት? ሁሉም ነገር ይቅርብኝ አገሬ መጥቼ አንዲት ፍራሽ ብቻ ያለችባት ቤት፤ ማንም ሳይቀሰቅሰኝ እስኪበቃኝ ለመተኛት ተመኝቻለሁ። በእንቅልፍ እጦት የተጥመለመለች ነፍሴ ቀኗን የምትገፋው በቡናና ቀዝቃዛ ውሃ ምርኩዝ ተደግፋ እያነከሰች ነበር።

ከሩቅ በቅዳሴና አዛን ድምፅ እንደ እናት አባብሎ የሚቀሰቅስ አገር ላይገ ሰው፤ የአላርም’ጩኸት ቀውስ የሚያደርግ ነገር ነው። የጠላት ድምፅ ነው...‘ምን ትዘፈዘፋለህ? የአባትህ ቤት መሰለህ? ለባርነት ነው ያመጣንህ ተነስ ግርድናህን ጀምር’ የሚል የፈረንጅ ድምፅ ነው። ጽዳት ሥራዬ ነው...ይላር የማገኝበት፤ ቤተሰቦቼን ያንደላቀኩበት ሥራዬ ነው፤ ግን እገረማለሁ የቆሻሻም ዓይነት አለው። ቆሻሻ ሁሉ ቆሻሻ እንዳይመስልኝ። የቤት ጥራጊያችንን ተመልከች፤ ቄጤማው፤ የዳቦ ፍርፋሪው፤ የጫት ገረባው፤ ሲሞላልን የተራረፈ ምግብ... የፈረንጅ ቆሻሻ ገራገር አይደለም፤ ሽታው እንደ ብረት የጠጠረ ክርፋት ነው፤ ቆሻሻ ሁሉ ቆሻሻ አይደለም። የቆሻሻቸውን ጭካኔ የሚነግርሽ የበሽታቸው ክፋት ነው፤ ዳማከሴ የማይፈውሰው መርገምት። ዓለም አሻግሮ በጉጉት የሚያዬው ዘመናዊ ሕክምናቸውና ጥበባቸው የማያድነው መቅሰፍት ነው።

“አሰለቼሁሽ መሰል በምሬት?”

“አይ! እዩሰማሁህ ነው” አልኩ። እውነቴን ነበር እንደዚያን ጊዜም ሰምቼው አለውቅም።

በረዥሙ ተነፈሰና ሩቅ እያዬ በትካዜ ሥራዬ...ቀን ታክሲ እንዳለሁ፤ ማታ ዐሥራ ሁለት ፎቅ ያለው ሆስፒታል ውስጥ ከሌሎች መሰሎች ጋር ጽዳት እሠራለሁ። እዚያ ኢራቅና አፍጋኒስታን ሽብርተኛ ተዋጉ ለሚሏቸው ወታደሮቻቸው ሜዳሊያ ቢሰጡም፤ የአሜሪካ ሕዝብ በዕለት ከዕለት ኑሮው ከሚያመርተው ሽይረስ እና

ጀርም አንገት ለንገት ተናንቆ፣ ከእልቂት የሚጠብቀው ስደተኛው የጽዳት ሠራተኛ ነው- እኔና ወገኖቼ።

እንደ ዘይት የረጋ ሺንታቸውን፣ እንደ ወተት ከነጣ የመጸዳጃ ቤት ሰሃኖቻቸው ላይ ማጽዳት ነው ሥራዬ፤ በላስቲክ ጀንድ የሞላ የምግብ ትራፊክ አፍ ማበሽ ወረቀታቸውን ማንሳት ነው ሥራዬ፤ የሚቀረና የፕላስቲክ ቡና መጠጫ ኩባያቸውን መሰብሰብ ነው ሥራዬ፤ ቡና እንዴት እንደዚያ ይቀረናል? ቡና ሲባል፣ እጣንና ሉባንጃ የሚያስታውሰው አእምሮዬ ዛሬ ላይ ቡና ሲባል፣ ያንን ክርፋት ነው በምሬት የሚያስታውሰው። ከዓመት ዓመት ፀሐይ የማይደርስበት ቀዝቃዛ ስሜንቷቸውን በበረኪና ማጠብ ነው ሥራዬ፤

አገሬ ላይ መኖር እፈልጋለሁ፤ ሕዝቡ ደግ-ሆነ ክፉ ግድ የለኝም። ኑሮው ተወደደ-ረከሰ ግዴላኝም። ከስደት የከፋ መንፈስን ሽባ የሚያደርግ ክፋት የለም። ድህነት ወለል ላይ ቆሜ ሽቅብ ስመለከት፣ ገንዘብ የሰማይ ጥግ መስሎኝ ነበር፤ እጄ ላይ ሲገባ የሰው መንፈስ እንደህዋ ወሰን የለሽ መሆኑ ገባኝ፤ በገንዘብ የማይሰፈር ረቂቅ ነገር! ይኼን ለሰው ባወራ ጥጋበኛ እባላለሁ አውቃለሁ፤ ድህነት አንዱ የሚነጥቀን ነገር ትክክለኛ ፍርድን ነው። ስንቱ ሥጋው በርሃብ በሚረግፍበት አገር መንፈሴ፣ ነፍሴ ብል መሞላቀቅ ተደርጎ እንደሚታይ አውቃለሁ።

እህቶቼ ተምረው ለወግ ማዕረግ በቅተውልኛል። ብር ከሆነ እግዚአብሔር ይመስገን የሚበቃኝን ያኽል ይዣለሁ፤ ባይበቃም በረከት ከላይ ከሰማይ መሆኑን ካመንኩ ቆይቻለሁ። ምን አደርጋለሁ እዚያ...? ወደዚህች ምድር የመጣነው በእንግድነት ነው፤ ጭራሽ እንግዳ ሆነን ወደሌሎች ምድር እንሄዳለን። ስደት ማለት የእንግዳ እንግዳ መሆን ነው። እንግዳ ሆነን የሄድንባቸው ሰዎች በእንግድነት ሌሎች ሰዎች ቤት ይዘውን ቢሄዱ እንደማለት... እየሰማሽኝ ነው ማሂዬ?

ብዥዥ... አለብኝ! ባሌ ይኸን ሲነግረኝ ከልቡ ነበር። ያ ሰቂታ ልጅ፣ እንዲህ ዓይነት የዘጠና ዓመት አሮጊት እንኳን የማትመረረውን ምሬት ከዬት አመጣው? መሸነፍ ዓይነት አለው... በሕይወት ስሸነፍ መጀመሪያ እጅ ወደ ላይ ስትለኝ፣ አንድ እጄን

አነሳሁ፤ የተነሳ እጄ ላይ ይኼ ባሌ ቀለበት አጠለቀ፤ ማግባቴ መማረክ ነበር። አልተማረኩም ለማለት የአንድ እጅ ምርኮ (መሸከርመም ለምርኮም ይሠራል) ባሌ መሸሻ መደበቂያዬ ስላልኳት አሜሪካ ይኼን ሲለኝ ግን ሁለተኛውንም እጄን ከፍ አድርጌ የተሟላ ምርኮኛ ሆንኩ።

እጅሽን ስጭ አለኝ...አንድ እጄን አገሬ ለተወለደ ምሬት፤ ሌላኛውን ለፈረንጅ ምሬት የሰጠሁ ምርኮኛ ነኝ። ሁለት ተኩላ የሚናጠቃት ጠቦት። ቀሪው ጊዜ ምን ይሆን ብዬ አልሰጋም፤ እንደ ምርኮኛ የሚንከባከብ ባል አለኝ እንደማረክኝ ያለወቀ። የትም ከመውደቅ አይሻልም? ግን ምንድን ነው የትም? ማለቴ ጥሩ ሙያ ያውም ከነሥራ ልምዱ አለኝ፤ እንኳን ለራሴ ለሰው እተርፋለሁ፤ ምንድን ነበር አንቀልቅሎ ትዳር ውስጥ የሞጀረኝ? (መሞጄር የእኔ ቃል አይደለም፤ ከዚያ የተረገመ ልጅ የተጠበቀብኝ ቃል ነው...)

“ይኼ ውሃ ይኼ ባሕር፤

ርቀቱ አይገባሽም፤

ርቀቱ አይገባኝም፤

ዝም ብለን እንሞጄር፤

እንስጠም ወይ እንንሳፈፍ፤

ከመሞጄር ብቻ አንሰነፍ፤”

አብርሽ ጋር ፒዛ እየበላሁ ቡናውን እየጠጣ፤ ድንገት የአፍ መጥረጊያ ናብኪን አንስቶ በጥቁር እስክርቢቶ የጻፈው ግጥም ነው፤ እስካሁን እኔ ጋር አለ። ይኼው አብረን በተሞጀርንበት ባሕር እኔ ሰመጥኩ እሱ ተንሳፈፈ። የደራሲ ሥራ ሕይወትን መጋፈጥ ነው ወይስ በቃል አሸምንሙኖ ማለፍ!?

የሆነ ሆኖ እንዴት ነው የምወደው? ቢያገባኝ ምን ይሆን ነበር? ልጅ ካልፈለገ፤ አንወልድም፤ ወሬ ካልፈለገ፤ አላወራም፤ ዘፈን ከጠላ፤ ዘፈን አልከፍትም፤ ...ግን ከሥራ ስመለስ የምወደው ሰው ወዳለበት ቤት ብሄድ ... በቃ ይህችን ብቻ፤ ወደ እሱ ቤት ስሄድ እንደምደሰተው ወደዬትም ስሄድ ተደስቼ አላውቅም፤ ሲጀመር ወደየትም ሄጄ አላውቅም፤ ወደሆነ ቦታ ስሸሽ ነው የኖርኩት።

ወደ ሥራ የምሄደው ከቤቴ ለመሸሽ ነበር፤ ወደቤቴ የምሄደውም ከሥራ ለመሸሽ፤ ደስ ብሎኝ የምሄደው ለመሸሽ ሳይሆን ናፍቄው፤ ፈልጌው የምሄደው ወደ እሱ ብቻ ነበር...እሱ ጋር መድረስ፤ በክንዶቹ መካል መታቀፍ፤ በክንፈሮቹ መሳም ብቻ አልነበረም ደስታዬ፤ መንገዱ ሁሉ ለእኔ ሐሴት ነበር። ስንት ቀን ታክሲ ላይ መልሴን ረስቼ ወረድኩ? የምናፍቀው ያንን ነው፤ ወደምወደው ቦታ መሄድ፤ አሟሟት ምረጭ ብባል ራሱ ወደምወደው ቦታ ሙዚቃ እየሰማሁ ስሄድ በመካል ብሞት እላለሁ።

“እና ምን አልሽ ማሂዴ?” ባለቤቴ ጠቆመች።

“እኔ እንጂ!” ትክ ብዬ አዬሁት፤ ሽበት ጸጉሩን ጀማምሮታል፤ ስንጋባ አልነበረውም፤ ቀለም ተቀብቶ ይሆናል። “ማለቴ እንደፈለክ፤ ለእኔ ችግር የለውም” አልኩት።

ዘሎ ተጠመጠመብኝና ግንባሬን፤ ጸጉሬን፤ ዓይኔን፤ አፍንጫዬን፤ ጉንጩን፤ ከንፈሬን ትርምስምስ አድርጎ ሰመኝ። ወደ አገሩ መግቢያ “ቪዛ” በእኔ ከንፈር የተመታለት ይመስል። ውስጤ ለባሌ ብሶት አላዘነም፤ ተስፋ ያደረኳት አሜሪካ፤ እያየኋት፤ እንደ አረፋ እጄ ላይ ስትጠፋ በግርምት ፈገግ አልኩ እንጂ፤ ጮራሽ ባል የሚባል ዕዳዋን ጣለችብኝ። ቀልድ የማያልቅባት ዓለም!

እናም ባሌ እንዲህ አለ “ከዚህ የጧት ፀሐይ ከሚያስንቅ ፈገግታ እንዴት መራቅ ይቻላል?” ደግሜ ፈገግ አልኩ። ገና ቅድም መብላት ያቆምኩትን ምግብ እንደገና ተያያዝኩት፤ ካገባሁ በኋላ ለራሴም እስኪገርመኝ በጣም በላተኛ ሆኜ ነበር፤ ምግብ የቀረበበት ሰሃን የታጠበ እስኪመስል አላቆምም።

“ማሂዶ ጣፍጦሽል መሰል የሆነ ነገር ይጨመርልኝ ...?”

“አዎ!...!” አልኩ! ሆኖም ናት ብሎ ቢፈታኝ ምናለበት!?

የት ሄድኩ እኔ?!

እናትነት ርግማን ነው ምርቃት? ልጄን ሳያት ስንት ጊዜ አንጀቴ ተንሰፈሰፈ? ምን የሚያንሰፈስፍ ነገር አለ? አባቷ ከአሜሪካ ሰብስቦ ባመጣለት ድፍን የሰፈሩን ልጅ ማሳደግ በሚችል ልብስ ዘንጣ፣ ጡቴን ከጡጦ እያማረጠች ያማረ ግቢ ውስጥ በሰላምና በደስታ የምትኖር ልጅ፣ እናቷ መንገድ ዳር ጥላት እንደጠፋች አራስ የምታሳዝነኝ ለምንድነው? ትንንሽ እጆቿን አየር ላይ እያወራጩች ጣቶቿን እየጠባች፣ ከንፈሮቿ ላይ ውብ የማለዳ ጠል የመሰሉ የለሀጭ ጤዛዎች ሲንኳለሉ ስታምር!... ግን ታሳዝነኛለች፤ የሆነ ነገር የበደልኳት ይመስለኛል።

ካልራባት አታለቅስም፣ አትስቅም፣ ትንንሽ እጆቿን በባዶው አየር ላይ እያወራጩች ስትደክም የሆነ ቁም ነገር የምትሠራ ነው የምትመስለው። ዓይኖቼን ከዚህች ትንሽ ፍጥረት ላይ መንቀል አልችልም። እንዳፈጠጥኩባት ውዬ አድራለሁ፤ ባዬኋት ቁጥር የሆኑ ሰዎች በር አንኳኩተው፣ ልጅቷን አምጬ ብለው የሚወስዱብኝ ነው የሚመስለኝ። ስትተኛ ጠጋ ብዬ ትንፋሻዋን አዳምጣለሁ፤ ወይም በልብሷ ላይ በተነፈሰች ቁጥር ከፍ ዝቀ የሚል የደረቷን እንቅስቃሴ አያለሁ።

“እንዴ! የእኔም ልጅ እኮ ናት ማሂ!” ይላል አባቷ ሲያቅፋት ነፍሴም ዓይኔም ሲሸበር እያዬ። በእርግጥ የእርሱም ልጅ ናት ግን አስተቃቀፍ አይችልም፤ እንደ ትራስ ነው ድንገት ከአልጋ ላይ አንስቶ የሚያንጠለጥለት። ምንም ጥንቃቄ የሚባል ነገር የለውም። ወንዶች ግን ምንድን ነው ችግራቸው? ሲያነሱም ሲጥሉም በደመነፍስ ነው? የሆነ ጊዜ ዳይፐር ላመጣ አንዴ ያዛት አልኩት፤ ወዲያው ጭርር ብላ ስታለቅስ ነፍሴን አላውቅም እጄ ላይ የያዝኩትን ሁሉ በታትኜው፣ ከእጄ ላይ ነጥቄ...

“ምን አደረካት?” ብዬ ጮኽኩበት።

“ይህና ናት! በአጋጣሚ ይኼ ነገር ቧጭሯት ነው!” አለች፤ ግራ እጁ ላይ የሚያደርገውን አስቀያሚ ‘ብራዝሌት’ እያሳዩች። አንገቷ ላይ ደም የመሰለ ጭረት በረዥሙ ተጋድሞ ነበር። አበድኩበት!

“ይኼን ነገር ወደዚያ አውልቅና ጣል!” ብዬ ጮኽኩበት።

“አኬ! አኬ! ማሂ ሶሪ!” ብሎ ወጥቶ ሄደ። ያ ቡጭሪያ እስከ አሁን ፈዛዛ ሆኖ መስመሩ አንገቷ ላይ አለ። የሚገርመው ብራዝሌቱምን ከእጁ ላይ አላወለቀውም።

ሰው ቢሰማ ምን ይላል እንጂ፤ ይችን ፍጥረት አባቷ እንደሚጋራኝ ሳስብ እናደዳለሁ፤ ስስት እላለሁ። ማንም ጋር የማልጋራት የብቻዬ እንድትሆን ነው ፍላጎቴ። አባቷ፤ እናቷ፤ አያቷ፤ ምንጅላቷ፤ አክስቷ፤ አጎቷ እኔ ብቻ እንድትሆን ነው ምቹቴ። ይዘሻት ጥፊ ጥፊ ይለኛል። ወደ ሆነ ሰው ወደማይኖርበት ዓለም፤ ወይም ሰው ወደሚኖርበት አራት ዓመት ስመላለስበት ወደኖርኩት ኮንዶሚኒየም።

ያ “ሲዲ ፕሌየር” አህህህ... እኔና አብርሽ ባልና ሚስት ሆነን ብንፋታ፤ ንብረት ክፍፍል ላይ ሁሉንም ነገር ውሰድ ያን “ሲዲ ፕሌየር” ብቻ ስጠኝ፤ እለው ነበር።

ዛሬ ላይ ለዚያ ሲዲ ፕሌየር የነበረኝን ልዩ ፍቅር በጥልቀት ሳስበው እንዲሁ የእኔ ሙዚቃ ወዳድነት ከዚያ ቁስ ጋር የፈጠረው ግጥምጥሞሽ ብቻ እነዳልነበረ ገብቶኛል። አብረሃም በዚያ ሁሉ ጊዜ አንድም ቀን አፈቅርሻለሁ ብሎኝ አያዉቅም፤ አንድም ቀን! ስንተዋወቅ ስለ እግሬና ስለ ጠይምነቴ ከወረወራት አስተያይቶ ውጭ ቆንጆ ነሽ ብሎኝ አያዉቅም፤ ነፍሴ ከምወደው ሰው አድናቆት ትፈልግ ነበር። እቤቱ በሄድኩ ቁጥር በወንድ የተዘፈነ የፍቅር ዘፈን እከፍታለሁ፤ በሲዲ ፕሌየር በኩል ከዘፋኙ የሚንቆረቆሩ የፍቅር ውዳሴዎችን ከሚስመኝ፤ ከሚያፈቀረኝ፤ ከሚዳስሰኝ፤ ከሚተኛኝ ከዚያ ሰው ለእኔ እንደሚነገሩ የፍቅር መወድሶች እያሰብኩ እራሴን ሳታልል ነው የኖርኩት። እሱ ጋር ተኝቼ ጆሮዎቼ ዘፈኖቼ ላይ ነበሩ። የራሴን ምቹት እንደ ፊልም እራሴ እያቀናበርኩ ሕይወቴን ሙሉ አድርጌ በገዛ ራሴ ሐሳብ

ሣልኩ፤ መለያየት ሲዘንብ የሕልም ሥዕሌን አቅፌ ተሰደድኩ። ያ የመዚቃ ማጫወቻ ለሚያቅፈኝ አብረሃም የተባለ ሥጋ ነፍስ ነበር።

ሁልጊዜ የማስበው ለእኔና ለልጄ የምትበቃ ትንሽ ቤት እከራያለሁ፤ ጥሩ ሞግዚት ቀጥሬ፤ ሥራዬን እየሠራሁ ብቻዬን እኖራለሁ። ትንሽ ቤት፤ ሰላምና መዚቃ ያለበት፤ እንግዳ የማይመጣበት፤ አክስት፤ አጎት፤ ምናምን የማይንኳተትበት...ባል የሚባል ሰው የሌለበት፤ በአካባቢው ጋራዥ የሚባል የሌለበት፤ ደራሲ የሚባል የማያልፍበት ነጻ ዓለም!!

ዝም ብዬ ጡቴን ለዜማ እሰጣታለሁ፤ የጡቶቼ መተለቅ ይገርመኛል። ከማርገዜ በፊት ከነበራቸው መጠን አምስት እጥፍ ይሆናል ያደጉት፤ ይኼ ነገር ወተት ብቻ ነው? እላለሁ ለራሴ። ከወለድኩ በኋላ ሰውነቴም በማይታመን ፍጥነት ግልብጥብጡ ወጣ።

ከውፍረቴ ብዛት ታፋና ታፋዬ ተጣብቆ፤ ስራመድ እየተፋተገ ደስ የማይል የማንጣጣት ስሜት ይፈጥርብኝ ነበር። ጉንጮቼ ድርፍጮ አሉ፤ የአንገቴ ነገርማ አይወራም፤ እንደ ዔሊ አንገት ተሰብስቦ የተደበቀ ነበር የሚመስለው፤ የአንገቴ መቀበር የማይታመን ነበር። ከሩቅ ለሚያዬኝ ሰው የሆነ የማይታይ ኃይል የለበስኩትን ‘ቲሸርት’ ትከሻና ትከሻዬ ላይ በጣቶቼ ቆንጥጦ ወደ ላይ የሰበው ነበር የሚመስለው።ባሌ ሳሎን ተጎልቶ በቲሺ የሚያያቸውን የአሜሪካ ፉትቦል ተጨዋቾች መሰልኩ።

እራሴን በመስተዋት እያዬሁ ማኅደረ ሰላም በሥጋ ማዕበል ተመታች እላለሁ። ከበፊት ልብሶቼ አንድ እንኳን ያልጠበበኝ አልነበረም። መጥበብማ የወግ ነው። ልብሶቼን ሳያቸው በዕድሜ እጥፍ የምበልጣት የታናሽ እህቴ ልብሶች ነበር የሚመስሉት። ስትወልጁ እርግፍ ነው የሚለው ቢሉኝም፤ ሰውነቴ በተለይም በርጬ “ቀሪ ልጅ አለ እንዴ?” እስኪያስብል ከነበረበት ንቅንቅ አላለም። ከጎንና ጎኔ ተጣጥፎ ቁጭ የሚል ሥጋዬ፤ የለበስኩትን ብለብስ ፈጥጦ ይወጣል፤ በተለይ ስቀመጥ

ለራሴም ይገርመኝ ነበር። ልብስ መምረጥ ባል ከመምረጥ በላይ ሕይወቴን አስጨንቋታል፤ ምንም አያምርብኝም።

አብዝቼ የምለብሰው ሰፋፊ ‘ቲሸርቶችን’ ነበር። ‘ጅም’ ግቢና ስፖርት ጀምሮ አሉኝ በሕይወት ዘመኔ ዐሥር ሜትር ሩጫ የማላውቅ ልጅ፤ ሳስበው ገና ይከመኝ። ሥጋዬን እንደ ልብስ አውልቀኝ ወደሆነ ቦታ ወርውረው ይለኛል። በመስታዎት ራሴን ባዬሁ ቁጥር ብስጭት ውስጤን ይሞላዋል። ሥጋና ነፍስ እንዲህ ተጣልተው አያውቁም።

ከምንም በላይ አልቅሽ አልቅሽ የሚለኝ ደግሞ ሆዴ ላይ (ከእንብርቴ ትንሽ ዝቅ ብሎ) እንደ በርጫ ያበጠውና ቆዳው የተዘነጎረጎረው ነገር። ሁለቱም ታፋዬ ላይ ደግሞ በረዥሹ የወጣብኝ ሽንተር ነበር። ጥይምናዬ ያበሳጩው ምቀኛ ሰይጣን በሚያስጠላ ዠጉርጉር ቀለም በዘፈቀደ ያሰመረው መስመር ነበር የሚመስለው። መስመርማ የወግ ነው ከሩቅ ቆሞ ቀለም የረጫብኝ ነበር የሚመስለው። በተለይ ታፋዬ ላይ የወጣው እርከን መስሎ በደረጃ ተሰምሮ ለዓይን ይቀፋል።

ሁሉም ነገር ሲያልፍ ነው መሰል የሚቆጮው፤ ስለጠይምነቴ አጋንነው ሲያወሩ ግዴላሽ ነኝ ብዬ አስብ ነበር፤ አሁን ላይ ግን በሽንተር የደፈረሰ ጠይምነቴ ያንገበግበኛል። ያልተቀባሁት የአገር ውስጥና የውጭ አገር ቅባት አልነበረም፤ እንዲያውም መስመሩ ደምቆ ወጣ። አንዳንዴ ታዲያ ምናል እራቄቴን አንድ እንኳን ፎቶ ኖሮኝ በነበር እላለሁ።

ለአንድ ዓመት የሥጋ ዘር በዘረበት ሰልዘር በምግብ ሞከርኩት፤ ቢተከል ሁለት ሄክታር መሬት የሚሸፍን ሰላጣ ፈጅቼ ምንም ለወጥ አላመጣሁም። ባለቤቴ “ውፍረት”ከ ጸጋ ነው፤ ደግሞ አንቺ ላይ ሲያምር” ይላል። አስተያየቴ ግድ አይሰጠኝም። እንዲህ ሆኜ ያ ደደብ ቢያዬኝ እንደ በፊቱ ለጡቶቸ ይስገበገባል? እንደ በፊቱ ከእግር ጣቴ እስከ ራስ ጸጉሬ ልሳምሽ ይለኛል? እንደ በፊቱ...! በመጨረሻ የድሮ ፎቶዎቼን እያዬሁ “ደህና ሁኚ ማሂ” ብዬ አለቀስኩ። አለቃቀሴ

ሙት የመሸኚት ዓይነት የመረረ ነበር። በአስክሬን ሰጥን ብቻ ሳይሆን በራስ ሥጋ መገንዝም አለ ለካ።

የምወዳቸውን ልብሶች ሁሉ እነዚያን መጠለያዎቹን ለኔ ቢጤዎች እና በቅርብ ለተቀጠረች ሠራተኛዬ ሰጠሁ። አዳዲስ ልብሶቼ ሁሉ በእንግድነት ሄጄ የተጠለልኩባቸው የለቅሶ ቤት ድንኳኖች ይመስሉኛል። የዚያን ቀን አለቀስኩ፤ በራስ ሰውነት አለማዘዝ መቻል ያሳዝናል። ውፍረት ማለት የትም ሳይሄዱ የራስ ሰውነት ውስጥ መጥፋት ነው። አለ አይደል “የት ሄድኩ እኔ?” ብሎ ራስን መጠየቅ፤ በቃ እንደዚያ ነው ስሜቱ።

እንዲህ የእራሴ ስቃይ ሳያንሰኝ፤ ከአሜሪካ ለመጣ ሰው፤ ለብር ብላ ፍቅረኛዋን ፈነገለችው መባሉን ከጓደኛዬ ከሃይሚ ሰማሁ (የሚፈነግል ይፈነግላቸው) ሃይሚ እንደ በፊቱ ቶሎ ቶሎ አታዬኝም፤ ትናፍቀኝ ነበር፤ ናፍቆቱ ልክ እናቴ ትታን የጠፋች ሰሞን የሚሰማኝን ዓይነት ናፍቆት ነበር። ይሁን እና ሃይሚ እንደዚያ ጠፍታ በመጣች ቁጥር የምታወራኝ ወሬ ለቀናት ውስጤን ያንገበግበኛል። እሷ በየዋሃነት ብታወራቸውም፤ ወሬዎቹ ግን ቅስሜን የሚሰብሩ ነበሩ። ከሄደች በኋላ ሁልጊዜም አለቅሳለሁ። እንዳገባሁ ሰሞን የሚያውቀኝ ሁሉ በረዥም ምላሱ ትኩሱን የከሃዲነቴን ወሬ ለመቅመስ ተጋፋ ... ጨዋ መስላ ተባለ... ድሮስ አንገት ደፊ... ተባለ፤ ጀግና ናት ከዚች አገር በዩትም ብሎ መውጣት ነው ተባለ። እናንት የአገሬ ልጆች፤ ሕይወቴ የመረረ እኔን ተሰብስባችሁ እንደ አሞሌ ጫው የምትልሱኝ ስለምን ነው!?!... ከብት ናችሁን....!?

*** **

እንደቆዘምኩ ዓመታት ነገዱ። ልጄ ዜማ ሁለት ዓመት ሞላት። አንድ ቀን በረንዳ ላይ ተቀምጬ ሰፊው ግቢ ውስጥ ድክ ድክ እያለች ከአበባ አበባ የሚበሩ ቢራቢሮዎችን የምታባርር ዜማን አያለሁ። ትልቅ ሥራ እንደሠራ ሰው እያለከለከች መጣች እና ዱባ የሚያካክሉ ጡቶችን በትንንሽ እጆቿ ለመያዝ መታገል ጀመረች አቅፌ ጡት ሰጠኳት፤ እየጠባች እንቅልፍ ወሰዳት።

የባሌ ቤተሰቦች ለእኔ አዝነው፤ ሁለት ዓመት ከጠባቸው በቃት እንግዲህ፤ ጸጉርሽም ተነቃቃሪነት ይበቃታል ይሉኛል። እኔ ግን በጡት ሰበብ ከእቅፌ አለመውጣቴ ዓለሜ ነበር። ሰላም የማግኘት ዜማን አቅፌያት ቁጭ ስል ነበር። ሐሳቤ ይሰበሰባል። አንዴ መጥባት ካቆመች ይኼን ያክል ጊዜ ታቅፋልኝ እንደማትቆይ አውቃለሁ፤ በቃ ከዚያ በኋላ የእኔ ብቻ አትሆንም። እንዲያውም ከእኔ ይልቅ የባሌ ቤተሰቦች በሚሠሩለት ምግብ፣ በሚያጫውቷት ጨዋታ፣ እየተሰበች ዘራ የምታዩኝ አይመስለኝም። ሙያ ለሌላት ድብርታም እናት ለማዘን ዕድሜዋ አይደለም። ወደምፈራው ባዶነትና ብቸኝነት መመለስ ያስፈራኛል።

በቀስታ መኝታ ቤቷ ወስጄ አስተኝቻት በሰፊው የሰሎን መስኮት በኩል ቆምኩ፤ ምን እዚያ ወስዶ እንደገተረኝ እንጂ! ምንም አይታይም፤ የግቢው ረዥም የግንብ አጥር፣ ዛፎች እና ንጹህ ሰማይ...የተወለወለ የሚመስል ሰማያዊ! ሰማያዊ ቀለም እወዳለሁ። በመስኮት አሻግሬ እየተመለከትኩ። መሄድ ያምረኛል፤ መሄጃ የለኝም። ምን ዓይነት የተሰሳተ ሒሳብ ብሠራ ነው ሥራዬን፣ ቤተሰቦቼን፣ ጓደኛዬ ሃይሚን፣ አብርሽን እነዚህን የምወዳቸውን ነገሮች ሁሉ ትቼ ወደዚህ ትዳር ወደሚበል ጋግርታም ዓለም የተሰደድኩት? መሄጃወቼ እነዚህ ነበሩ። ሌላ ምን መሄጃ አለኝ? ድንገት እናቴን አስታወስሁ፤ ማስታወስ ስል ከሥር መሠረቱ። አእምሯችን እንዲህ ከርሞ ከርሞ ነገርን ከዚያና ከዚህ አሳክቶ የሚደርስበት እውነት የሚመስል ነገር አለ አይደል? እንደዚያ ነበር ይኼንኛው ሐሳቤ።

እናቴ በመጥፋቷ ውስጤ ለረዥም ዓመታት አዝኖባት ነበር። ሌላ ወንድ ጋር መሄዷ አባባን የመከድ፣ እኛን ልጆቿን የመጸደቅ ነገር አድርጌ ወስጄው ነበር፤ አባባ ይወዳታል፣ ያከበራታል። በሥርዓት ይሁን በመልክ፣ በትምህርት ይሁን በሌላው ወላጆች በልጆቻቸው ሊከሩበት በሚገባ ነገር ሁሉ የምናኮራ ልጆች ነበርናት። ከዚህ በላይ ከሕይወት ምን ፈልጋለሁ? ይኼ ነበር የዓመታት ጥያቄ።

በዚያች ቅጽበት ግን ጥያቄዬን በሌላ መንገድ እንደገና ጠቅሁ...አባባ ጥሩ ሰው ነው። ልክ እንደ ባሌ። እናቴን ይንከባከባት ነበር፤ ባሌ እኔን እንደሚንከባከበው። ያፈቅራት ነበር፤ባሌ እኔን እንደሚያፈቅረው። ግን እናቴ ይኼ ሁሉ ሳይበግራት

ምርጫዋን ተከትላ መንገዷ ምን ዓይነት ጥንካሬ ቢኖራት ነው!?...ከሌላ ሰው ልጅ ወልዳለች ተብላ ላይ ምናይነት እናት ነው የምትሆነው? አባባን አታፍቅረው እሺ እኔም ባሌን አላፈቅረውም፤ ሌላ የምታፈቅረው ሰው ይኑር እኔም ሌላ ሰው ልቤ ውስጥ አለ ግን ከማላፈቅረው ሰው ብወልዳትም ልጄን ትቼ ከምሄድ ሞቴን እመርጣለሁ! እንዴት ያንን ቻለች? ዕድሜ ልኳን የልጆቿ ናፍቆት ቅጣት እንደሚሆንባት አልጠራጠርም፤ ግን ደግሞ ከማያፈቅሩት ጋር መኖርም ቅጣት ነው።

የትኛውም ምቹት የትኛውም ክብርና እንክብካቤ የማይፈውሰው ባርነት፤ መሳሪያ የታጠቀ ወታደር በሩ ላይ ባይቆምም፤ ከፍቅር ውጭ በማንኛውም ሰበብ የተጣመሩበት ትዳር እስር ቤት ነው፤ መስኮት የእስረኛ ነፍስ መነፅር ሳይሆን ይቀራል? በቆምኩበት ቡና ይሼተኛል እናም ያቅለሽልሼኛል አውቀዋለሁ ስሜቱን ሁለተኛ አርግዣለሁ። ምንም የተለዩ ስሜት አልተሰማኝም። እንዲሁ ትውልድ የሚባል ነገር በውስጤ የሚያልፍብኝ ባዶ መተላለፊያ ነገር ከመሆን ስሜት ውጭ!

ተመልሼ አልጋዬ ጫፍ ላይ ተቀመጥኩና ካለምንም ምክንያት ኮሜዲኖው ላይ የተቀመጡትን ቁልፎች አነሳሁ። ወደ አምስት የሚሆኑ በቁልፍ መያዣ ዘለበት የተሰኩ ቁልፎች ናቸው፤ የመኪና ቁልፍ የቤት ቁልፍ የካዝና ቁልፍ(እዚያ ካዝና ውስጥ ቁጥር ስፍር የሌላቸው የወርቅ ጌጣጌጦች(የዚህ የባሌ ስጦታ) እና የጋብቻ ዶክሜንቶች አሉ። ከእኔ በስተቀር ማንም የምን ቁልፍ እንደሆነ የማያውቀው አንድ መካከለኛ ቁልፍ የማንጠለጥላቸው ጥቂት ቁልፎች ጋር ሁሌም አለ። ለዓመታት አንጠልጥዬው ስዘር ማንም(ያው ማንም ባለቤቴ ነው) የምንድን ቁልፍ ነው? ብሎኝ አያውቅም።

ጠባሳችን የት ላይ እንዳለ ከራሳችን በስተቀር ማን ያውቃል?! አብርሃም የሰጠኝ የቤቴ ቁልፍ ነበር። ምንም ነገር የለኝም፤ ፎቶው የለኝም፤ ሰጥቶኝ የሚያውቀው ስጦታ የለም፤ ከእርሱ የቀረኝ ብቼኛ ነገር የቤቴ ቁልፍ ነበር። ይኼ በእጄ ስይዘው እንደ አንዳች ነገር ሰላም የሚሰጠኝ ቁልፍ፤ ስንት ቀን ይኼን ቁልፍ በእጆቼ እያገለበጥኩ እንደ ተአምር አይሁት? ስንቴ በሃሳብ ነገድኩ!? ያንን የኮንዶሚኒየም

የብረት በር ስከፍት ልቤ በደስታ ተመንጥቃ ልትወጣ ትደርስ ነበር። ከቀለበት እኩል የሆነ ቃልኪዳን ነገር ያለበት ቁልፍ ይመስለኛል።

ባወጣ ባወርድ አልገለጥልሽ ያለኝ አንድ ነገር፣ አንዳንዴ ምክንያቱን ለራሳችን እንኳ በማይገባን ምክንያት ለቅርቦቻችን፣ ብዙ ለዋሉልን- ባይውሉልንም፣ ምንም ላልበደሉን ሰዎች ይሁዳ ሆነን አሳልፈን ለሐዘን ስንሰጣቸው፤ ሕይወታችንን ለመሰቀሉ ክፉዎች ግን፣ እንደ ክርስቶስ ካልተሰቀልንላችሁ ስንል የመገኘታችን ነገር ምን ይሆን ሚስጥሩ?

ብስጭት ውስጤን ሞላው፤ ቁልፎቹ የተሰኩበትን ዘለበት ፈልቅቄ ያንን ቁልፍ ነጥዬ አወጣሁትና በብስጭት ወደ መፀዳጃ ቤት ገብቼ የሽንት ቤቱ መቀመጫ ውስጥ ወረወርኩት። ሽክላው ላይ ተቅጫልጭሎ ውሃው ውስጥ በእርጋታ ገብቶ ቁጭ አለ፤ የውሃ መልቀቂያውን ባለ በሌለ ኃይሌ ስጫነው ንጹህ ውሃ እየተዘገየደገደ ቁልቁል ጎርፎ ሲያልቅ ቁልፉ ከመዓበል በተአምር እንደተረፈ ጀልባ ቁጭ እንዳለ ነበር። በውሃ አለመወሰዱ አስደሰተኝና ልክ ሳላስበው እንደወደቀብኝ ሁሉ ተስገብግቤ በሁለት ጣቶቼ መልሼ አወጣሁት። ቁልፉን አጥቤ እጄንም ታጠብኩና ወደ መኝታ ቤቴ ተመልሼ አልጋዬ ጫፍ ላይ ቁጭ አልኩ። የምሠራው ግራ ገብቶኝ ዙሪያውን ስቃኝ ቆዩሁ እና እንደገና ተነስቼ በመስኮት ማዬት ጀመርኩ። ሳያቋርጥ ያቅለሽልሼኛል!!

በራጅው ላይ ቆመው መክፈቻ ቁልፍ የጠፋባቸው ሰዎች ስለምን ያዝናሉ? እኔ መክፈቻ ቁልፍ ይዠን በሩ ከነቤቱ፣ ከነባለቤቱ የጠፋብኝ ሰው ነኝ። ይኼ ቁልፍ ከእንግዲህ የሚከፍተው የትዝታ በሮችን ብቻ ነው። መልሼ ወደዘለበቱ አስገባሁት እና ከመዲኖው ላይ ወርውሬው ከልጄ ጎን ተኛሁ፤ የኔ ዜማ የሕይወቴ ቁልፍ። ሰላም የሰፈነበት ድንቡሽ ፊቷን እያዩሁ በሐሳብ ነጎድኩ... ብዙ ብዙ አሰብኩ! ለሰዓታት... እናም ለራሴ ምን አልኩ? አይዘኝ አልኩ!

አይዞኝ!

አሁን እናት ነኝ፤ ስለ ልጆቼ ዕጣ ፋንታ ማሰብ አለብኝ። ለሞተ ትላንቴ ሳለቃቅስ መኖር ገና የተጀመረ የልጆቼን ነገ ማበላሸት ነው። እኔ ምርጫዬን ኖረያለሁ፤ ለዚህ ውሳኔ ያበቃኝ አስተዳደግም ይሁን ስሜታዊነት ሁሉም ነገር የራሴ ውሳኔ ነበር። በሕይወት ውስጥ ማንኛውንም የውሳኔ ጠጠር ከመወረወራችን በፊት፣ ፊት ለፊታችን የቆመ የነገ መስተዋታችን ላይ ምን ሊፈጥር እንደሚችል ማሰብ የእኛው ኃላፊነት ነው። ግን ደግሞ ሰውነን እና ብዙ ከማስተዋል ጎዳና የሚያስወጣን ስሜት ይኖራል። የእኔው ጠጠር መስተዋቴን ሰንጥቆት ይሆናል እንጂ ጨርሶ አልተንኮታኮተም። በሕይወት እስካሉ ጨርሶ መንኮታኮት የሚባል ነገር የለም።

ጥሩ ባል ያላት ባለትዳር፣ የአንዲት ቆንጆ ልጅ እናት እና ሁለተኛ ልጅ ያረገዝኩ ሴት ነኝ። ልጆቼ ያልተረበሸ ነገ ያላቸው፣ ማንንም የማይፈሩ፣ ማንንም የማይለማመጡ፤ ሰውን ከመውደድና ከማክበር ያለፈ ዕዳ የሌለባቸው ልጆች እንዲሆኑ የትኛውንም ዋጋ የመክፈል ግዴታ አለብኝ። አይዞኝ! ጥሩ ወላጅ ማለት ከጊዜ ጎርፍ ፊት ቆሞ መከራና ስቃይን ወደ ትውልድ እንዳያልፍ አግዶ የሚይዝ ጽኑ ግንብ ነው። አምላኬ ብርታቱን ይስጠኝ።

በእርግጥ ባሌን አላፈቅረውም፤ ግን በዚህ የተልከሰከሰ ዘመን ቢያንስ ማግባት የሚባልን ክብር ያጎናጸፈኝ መልካም ሰው ነው። የእኔ ትላንት ትዳሩን እንዲረብሸው አልፈቅድም። ብዙዎች ገና ከቤተሰባቸው ጫንቃ በማይወርዱበት ዕድሜ ከሞት ጋር ተናንቆ ለቤተሰቡ አሸናፊነትን ያሳዩ ሰው ነው። ወጣትነቱን ሰውቶ፣ በስደት ተንከራቶ ያቆመው ሕይወት ነው። ቢያንስ የባልነት መብቱን ማክበር የልጆቼን ግማሽ ማንነት ማክበር ነው። ውስጣችን በፍቅር ካልተገዛ ቢያንስ ለሞራል ሕግ እንዲገዛ ማስገደድ አለብን። ሕመም ቢኖረው እንኳን ላፈቀሩን፣ ባያፈቅሩንም ላከበሩን የሚከፈል ትንሽ ዋጋ ነው።

ይግሞስ ነገን ማን ያውቃል? ፍቅር ራሳችንን በሰጠው ቁና ልክ ይሰፈር እንደሆነ ምን ይታወቃል? ዓይነቱ ይለያይ እንደሆነ እንጂ ሕይወት እስካለ፣ ማፍቀር ይኖራል። ልብሳችንን ጥለን ከደመና በላይ ባንሳንፈፍም፣ ማንም ሰው በጎጆው ጣሪያ ሥር ትንሽ ፍቅር አያጣም። ራስንም ቤተሰብንም ጤና ከመንሳት መተሳሰብንና የጋራ ኃላፊነትን ፍቅር ነው ብሎ ማመን ሳይሻል አይቀርም። ትዳር ከፀሐይ ቢከልለንም በየቤታችን ጭል ጭል በምትል ኩራዝም ቢሆን ከብርሃን ጨርሶን አንቆራረጥም፤ አይዘኝ!

ዓይኖቼን ከድኝ እንዲህ ሳስብ፣ የመኝታ ቤቱ በር በቀስታ ሲከፈት ሰማሁ፤ ከአከፋፈቱ ባለቤቱ እንደሆነ አውቂያለሁ። ትንሽ ጸጥታ ሰፈነ፤ አንገቱን ብቅ አድርጎ እኔና ዜማን በርህራሄ እና በፍቅር እያዩን እንደሆነ አውቃለሁ። በቀስታ ተራምዶ የልብስ ማስቀመጫውን ሲከፍት እና ሲዘጋ እሰማለሁ። ወደ ተኛንበት መጥቶ የምወዳትን ለስላሳ ብርድ ልብስ ደረበልን እና ግንባሬን በስሱ ስሞኝ እንደ አገባቡ በቀስታ ወጥቶ ሲሄድ ዕንባዬ ተዘረገ።

ክፍል ሦስት

“እያንዳንዱ ዳደኝነት ውስጥ ትንሽ ትንሽ ጠላትነት አለ!”

ሃይማኖት!

እንደ እኔ መልካ ብዙም ለማይስብ ሴት፣ ጥሩ አፍቃሪ ማግኘት ከረዥም ዛፍ ላይ በአጭር ቁመት ፍሬ ለማውረድ እንደመሞከር ነው “ሴትነት” ብቻውን በቂ አይደለም፤ ፍሬውን ማውረጃ አንዳች ዘንግ ያስፈልጋል። ፍሬው ላይ የሚደርስ የትምህርት ፣ የገንዘብ ፣ የጥሩ ምላስ፣ ባለቤት መሆን ያስፈልጋል፤ አልያም ቁመትን የሚያረዝም የጥሩ ቤተሰብ መሰላል ላይ መቆም። ይኼን ዘንግ በእጄ እስክጨብጥ ስንቱ ያስገመጄኝ ፍሬ የወፍ ሲሳይ ሆነ።

ተስፋ አስቆራጭ መልክ ነው ያለኝ። በዚያ ብኩለው በዚህ አስቀያሚነቱ እየበሰበት የሚሄድ። ምንሽ ነው የሚያስጠላው? ቢሉኝ አላውቅም፤ ግን እንዲሁ መልኬ ቆሜ እያዩኝ እዚያው በቆምኩበት የሚረሳ ዓይነት ነው። ሰው ካልታወሰ ምኑ ይፈቀራል? የመፈቀር ተቃራኒው መጠላት አይደለም፤ መረሳት ነው። ማንም የሚያፈቅረውን አይረሳም፤ እኔ ግን ሰዎች አእምሮ ውስጥ በትዝታ መዝገብ እንዳልጻፍ የተረገምኩ ይመስለኛል። በዚህ እና በሌላ ሌላ ብዙ ምክንያቶች ስለ ራሴ ከማሰብ ይልቅ፣ ስለሌሎች ጉዳይ በማያገባኝ ገብቼ መፈትፈት እወዳለሁ። ሌሎች ላይ ለመድረስ ሳይሆን ከራሴ ለመሸሽ።

አብሮ አደግ ዳደኛዬ ማኅደረን ጨምሮ የሚቀርቡኝ ሁሉ “ለግጥምና ሥነ-ጽሑፍ ሚች ነሽ” ይሉኛል፤ አይደለሁም። የሚሞትለት ነገር ጠፋ እንዴ? እንዲያውም ግጥም የሚሉትን ነገር አልወድም፤ ምኑም አይጥመኝም። ግጥም በተለይ ረዥም ግጥም፤ የጅል ለቅሶ ይመስለኛል። አንዳንድ ገጣሚዎች በአቀራረባቸው እና ቀለል አድርገው በሚያነሱት ሀሳብ ያስቁኛል፤ ሳቅ ማን ይጠላል? በተለይ እኔ ሳቅ በሁለት ምክንያት እወዳለሁ...የመጀመሪያው ሳቅ ያው ሳቅ ስለሆነ ነው፤ ሁለተኛው ግን ጥርስሽ ያምራል ስለሚሉኝ ስስቅ እኩል ሁለት ደስታዎችን ስለማጣጥም ነው፤ በአንድ የሳቅ ጠጠር፤ ሁለት የደስታ ወፍ እንደማውረድ።

የሆነ ሆኖ እንደዚያ ዓይነት ግጥሞችን፤ ፍቅረኛዬ ቶማስ ዝርው፤ተራ፤ ገለባ ናቸው ይላቸዋል። እሱ ራሱ ዝርው ተራና ገለባ የሆነ ልጅ ነበር።

“ትንሽ ካላሳሰቡሽ ምኑን ግጥም ሆኑ?” የሚለው ነገር አለ (ግድ ካላሰብኩ ብሎ ነገር!) አስበን የምንደርስበትን እዚያው አስበው ፍሬ ነገሩን ከነገሩን ምን አደከመን? ዘመናችን የጥድፊያ ነው፤ ቁጭ ብሎ ለመቆዘም ፋታ አይሰጥም። ሥራችን ነው ካሉ፤ እዚያው ቆዝመውም ይሁን ተጨንቀው፤ ሊሉን የፈለጉትን በአጭርና በግልጽ ቋንቋ ይንገሩን። ቢሆንም ፍቅረኛዬ ቶማስ የተመረቀው በሥነ-ጽሑፍ ምናምን ነውና በዚህ ጉዳይ ገፍቼ አልከራከረውም። ለነገሩ በምንም ጉዳይ አልከራከረውም። ቶማስ ውስጡ የተቀበረ ቁጭት አለበት፤ ሰዎች ሲጨበጩብላቸው ይበሳጫል። አንዳንዴ ደግሞ ስም የሌለው ገጣሚ በታዋቂዎቹ መካከል ግጥም ሲያቀርብ እና ከተመልካቹ ቀዝቀዝ ያለ ጭብጨባ ሲቼረው፤ ቶማስ ረዢምና ደማቅ ጭብጨባ ያጨበጫል፤ ሊቆም የሚያዘግመው ጭብጨባ እንደገና ነፍስ ይዘራል።

ቶማስ ለታዋቂ ገጣሚያን ጥላቻ እንዳለበት እረዳለሁ። ገጣሚያን ብቻ ሳይሆን ማንኛውም ታዋቂ ሰው ያበሳጫዋል፤ በተለይ ኢትዮጵያዊ፤ ግን ለምን ብዬ አልጠይቀውም ነበር። ብዙ ጊዜ ግጥም እንደሚጽፍ ቢነግረኝም፤ በሦስት ዓመት ቆይታችን አንድም መስመር ጽፎ ዓይቼ አላውቅም። አይደለምና ግጥም፤ መደበኛውን መጻፍና ማንበብ መቻሉ እስኪያጠራጥረኝ፤ እጁ ላይ ብዕርም መጽሐፍም ዓይቼ አላውቅም፤ ግድ አይሰጠኝም።

ቶማስ ጋር እንዴት ፍቅረኞች ሆንን? በፍቅሩ ወድቄ ነው? አይደለም። ፍቅረኛ የሆንበት ብቼኛ ምክንያት ታክሲ ውስጥ ገብቼ ጎኑ ስቀመጥ ገና በወጥ እንኳን ተደላድዬ ሳልቀመጥ “አህ! ጥርስሽ እንዴት ያምራል!” ስላለኝ ብቻ ነው። ዘር ብዬ አዬሁት፤ ብጉራም ነው እንጂ መልኩ ደህና ነው “አመሰግናለሁ” ብዬ ልዘጋው እቺል ነበር። ግን በሕይወቴ እንደ ፀሐይ ግርዶሽ በስንት አንድ ጊዜ ያውም ከማያውቀኝ ወንድ የሚሰነዘር አድናቆት እንደ ተራ ነገር ማለፍ የምችል ልጅ አልነበርኩም። አድናቆት ያሳሳኛል፤ የሚያደንቁኝ ሰዎች ጸድቃን ነው የሚመስሉኝ። ፈገግ ብዬ፤ “ገና ከመግባቴ ...የት አዬኸው ጥርሴን?” አልኩት። ይኼ ፈገግታዬ ድፍረት ሰጥቶት ወሬ ጀመርን።

እና ልክ እንደፈላስፎች በቀልድ የሌለውን ዒም እየጎተተ “ታክሲ ውስጥ ከመግባትሽ በፊት ጓደኛሽ ጋር ስትሰነባበቅ ፈገግ ብለሽ አልነበረምን?” አለ። የእውነት አሳቀኝ።

እጁን ዘርግቶ “ቶማስ እባላለሁ” አለኝ። ጨበጥኩት፤ የሴት እጅ እንኳን እንደዚያ አይለሰልስም። የእጁ ልስላሴ የተለዩ ምቹት ይፈጥራል። እንዲህ ተዋወቅን።

የዚያን ቀን ስልኬን ሲጠይቀኝ አልከለክልኩትም፤ ግን ይደውላል ብዬ አላስብኩም ነበር። ላግኝሽ ሲለኝ አልከለክልኩትም፤ ግን ቀጥሮኝ ይቀራል ብዬ ፈርቼ ነበር። ልሳምሽ ሲለኝ አልከለክልኩትም፤ ልተኛሽ ሲለኝ አልከለክልኩትም...አብረን የተኛን ቀን አለቀሰ። እስካሁንም ያ ነገር አንጀቴን ይበላኛል። እዚህ የጡት ዘር ያልፈጠረበት ባዶ ደረቴ ላይ ተለጥፎ አለቀሰ። ምንም ነገር ከልክዬው አላውቅም።

እንደማያፈቅረኝ አውቃለሁ፤ እኔም አላፈቅረውም ነበርና ግድ አልነበረኝም። ሥራ አልነበረውም፤ ሳውቀው ጀምሮ ሥራ አልነበረውም። ሥራ ሲፈልግም አይቼው አላውቅም፤ እሱም ያን ያኽል አሳስቦኝ አያውቅም። እንዲያውም የሻይ እያልኩ በየወሩ የተወሰነ ብር እሰጠው ነበር። ይኼ ነገር ውለታ ሆኖበት ይሁን ወይም ሌላ መሄጃ ስለሌለው እንጂ እስከ መጨረሻው ከእኔ ጋር ነበር።

ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በሥነጽሑፍ ተመርቆ ለሦስት ዓመት ሥራ ሳያገኝ ቆይቷል። እንዴት እንደሚኖር ለራሴም ይገርመኛል። ግን ጠይቄው አለውቅም። እየቆዩ ሲገባኝ እሱም ከእኔ በባሰ ሁኔታ የተገፋና በራስ መተማመኑ የተንኮታኮተ ልጅ ነበር። ልዩነታችን ይኼን መገፋታችንን የተቀበልንበት መንገድ ላይ ነበር። እኔ ወደ ውስጤ ኖርኩት፤ እሱ በጥላቻ፣ በጠብ፣ በማማረር እና ሌሎችን በማናናቅ ኖረው። መሠረታዊ ችግራችን ግን ያው መገፋት ነበር።

ከዳደሩ ማኅደረ ሰላም ፍቅረኛ አብርሃም ውጭ ቶማስን የሚወደው ይቅርና አብሮት ለደቂቃዎች መቀመጥ የሚፈልግ አንድም ሰው አጋጥሞኝ አያውቅም። የሰው ዘር በሙሉ ክንፍ ያለው መልአክ ነው ብላ ልትከራከር የሚቃጠት ዳደሩ ማኅደረ እንኳን ቶማስን አትወደውም ነበር። “አልፈሽ ልትወጃው ብትሞክሪ እንኳን ዙሪያውን በእሾህ አጥር የታጠረ ልጅ ነው፤ በዬት ሽንቁር አልፈሽ እንደወደድሽው እንጃልሽ” ትለኛለች። እንደዚህ ዓይነት ሰው ጋር ነው የኖርኩት። “በፍቅር”።

የሆነ ሆኖ ለመጀመሪያ ጊዜ የሥነ-ጽሑፍ ዝግጅት ላይ እንደ ፍቅረኛ ክንዴን ይዞ የወሰደኝ ቶማስ ነበር። ለእኔ ይኼ ማለት ብዙ ነገር ነው። ለቅሶ ቤት ይውሰደኝ፣ ሰርግ ቤት ጉዳዩ አልነበረም፤ ሳያፍርብኝ እጄን ይዞ ሰው መኻል የሚገኝ ሰው ከጎኔ መኖሩ ብቻውን የሚሰጠኝ ስሜት የተለዩ ነበር። ከዚያ በኋላ ብዙ የሥነ-ጽሑፍ የግጥም ዝግጅቶች ላይ ቶማስ ጋርም ይሁን ብቻዬን እገኝ ነበር። እንዲሁ የግጥም ምሽቶች ላይ መገኘት የሆነ ዘመናዊነት ነገር አለው አይደል?! የሥዕል ኤግዝቢሽን፣ የሥነ-ጽሑፍ ምሽት ምናምን? በተለይ “ምሽት” የሚለው ደስ ይላል።

“Maslow's hierarchy of needs” እንደሚነግረን የሰው ልጅ የዕለት ጉርሱን የዓመት ልብሱን ካገኘ በኋላ ጥጋብና ብርዱን ከመከላከል ባለፈ የመታዩት፣ የመወደድ ፍላጎቱን ለማርካት ይታትራል። ምንም ደሃ አገር ብንኖር ያለችንን ለማሳዩት ጥምቀትን መጠበቅ የለብንም። መቼም እንዲህ እንዲህ ያሉት በታዎች እንደ ብሎ ለመታዩት የሚሄደው በይበዛ ነው? ምኔ ነው ተረት ተረት? ምኔ ነው ግጥም? ምኔ ነው ሐሳብ? ጥበብ ቅብርጥስ...እነዚያ በቁማቸው ጫጭተው፤

የተላመጠ የወይራ መፋቂያ ከመሰሉ ገጣሚ ተብዬዎች ምን ጠብ ሊል?...ተጠባ ተጨንቆ ትልቅ ሥራ እንደሠራ ሰው ከመድረክ ወርደው ሲጋራቸውን በላይ በላይ ሲያበኑ እና መጠጣቸውን ሲገለብጡ ደሜ ይፈላል።

በእርግጥ ከፍቅረኛዬ ቶማስ ይሻላሉ፤ እሱ እንዲሁ በመቆዘም ብቻ፤ ደክሞ የሚውልና የሚያድር ድብርታም ነበር። ሲጋራና መጠጡም አይቀርበት። አንድም ቀን ይኼን ሱስህን ቀንስ አልያም አቁም ብዬው ግን አላውቅም። እንዲያውም የሚያስፈልገውን ገንዘብ እሰጠው ነበር። ሰንባውና ጉበቱ ከስሎ ቢሞት ግድ አልነበረኝም።

በእነዚህ ምሽቶች ከብዙ ታዋቂ ደራሲ እና ገጣሚ ሰዓሊ እና ምንትሶች ጋር ተዋውቂያለሁ። የብዙዎቹ መጽሐፎች አሉኝ። አብሮ ሻይ ቡና ማለቱ ከተራው ሕይወት ትንሽ ከፍ የማለት ስሜት አለው፤ አለ አይደል በቀጥታም ባይሆን “እንትናን አውቀዋለሁ!”... “እረ ባክሽ? ይኼ እንትን ፊልም የጻፈው? የእንትን መጽሐፍ ደራሲ” ...መባባል የሆነ ስሜት አለው። በተለይ ለእኔ ብዙ ነው ትርጉሙ፤ ሰው ከማያውቀው ሕመሜ ባይፈውሰኝም እንዳገግም ረድቶኛል።

መልክ ጥፋ ነኝ፤ እራሴን ጠንቅቄ አውቃለሁ። መልኬ ወንዶችን አይስብም። ከእግሮቼና ከጥርሴ በስተቀር ምንም ምንም ዕይታ አይስብም። በእርግጥ ጓደኛዬ ማኅደረ ዓይኖችሽ ያምራሉ ትለኛለች። ሌላ ሰው ማንም ብሎኝ ስለማያውቅ እርግጠኛ አይደለሁም። ማኅደረ፤ ርግብ ነችና እባብም ቆንጆ ሆኖ የሚታያት ፍጥረት ነች። ለእሷ የሰው ልጅ በሙሉ ቆንጆ ነው። የኾነ ሆኖ አላምርምና ዕድሌ ነው፤ ዓለም የቆንጆዎች ናት ብዬ ቁጭ ልል አልችልም። እዚህ አስቀያሚ ሌጣ ደረቴ ውስጥ ያለው ልቤ ሥራው ደም መርጨት ብቻ አይደለምና እንደ ሰው የሚወደኝ የሚያፈቅረኝ ሰው እፈልጋለሁ።

ሁልጊዜ ፍቅር እፈልጋለሁ። ዓይኖቼ ወንዶች ላይ እንደተንከራተቱ ናቸው። ግን ከ “ሃይስኩል” እስከ ኮሌጅ ፍቅረኛ ኖሮኝ አያውቅም። አደባባይ ላይ ተቁሞ ኡኡ... የወንድ ያለኽ አይባል ነገር። ይኼ መገፋት ወደ ትምህርት ገፍቶኝ “ውይ እሷ እንደ

ወጣት አትልከሰከስ ትምህርቷ ላይ ብቻ...” የሚባልልኝ ጎበዝ ተማሪ ሆንኩ። (ልልከስከስስ ብል...) ከዚያ በተረፈኝ ጊዜ ቤተክርስቲያን አዘወትራለሁ። ይኼም የጨዋነት ደረጃዬን ከፍ አደረገልኝ። የልቤን ናፍቆት ግን ማንም አያውቅም ነበር።

አንዱ ይኼን ወረቀትሽን ወደዚያ ጣይና አግብቼ ልውሰድሽ ቢለኝ፣ ወደዚያ ወርውሬ እከተለው ነበር። በነጠላ የተሸፈነውም፣ በ’ሚንስከርት’ ቡጊ ቡጊ የሚል ልቤ ነበር። ይገርመኛል ታዲያ፤ ከእህት በላይ የምታውቀኝ ጓደኛዬ ማኅደረን ጨምሮ የሚያውቁኝ ሁሉ የሚያስቡኝ ከዚህ በጣም አርቀው መሆኑ። እንዴት ዓይነት ማስመሰል ብከናነብ ነው? እላለሁ ለራሴ። ድፍን ወዳጅ ዘመዶቼ በአለፍ ገደም የሚያውቁኝ ሁሉ “ስለ ሃይሚ ጨዋነት በዐሥር ጣታችን እንፈርማለን!” ይላሉ።

ከመፈረማችሁ በፊት . . .

በእርግጥ እንዲህ ስል ወንድ አላውቅም ማለቴ አልነበረም። አሳፋሪ ቢሆንም ወንድ ጋር መተኛት የጀመርኩት ገና የዐሥረኛ ክፍል ተማሪ እያለሁ ነው። ይኼንን ማንም አያውቅም ማኅደረን ጨምሮ።ምን ተብሎ ይነገራል!? የጎረቤታችን የእትዬ ሆህተ ባለቤት ጋሽ ዓለምነህ ጋር ተኛሁ ተብሎ? ለመጀመሪያ ጊዜ ወሲብ የፈጸምኩት እሱ ጋር ነበር፤ ረዥም ቀይ ነው። ለምን እንደሆነ እንጂ ሳይው ዶክተር ነበር የሚመስለኝ፣ እረ ነጋዴ ነው ተብሎ ሁሉ ዶክተር ነበር የሚመስለኝ። አብረን እንድንተኛ ሲጠይቀኝ አልተግደረደርኩም(ጠቆኝ እንኳን አይባልም) እንዲያውም የሆነ ትልቅ ክብር ነበር የተሰማኝ።

እትዬ ሆህተ “እመብርሃንን የመሰለች” የሚባልለት ቆንጆ ሴት ነበረች። በፊልም የምናያቸውን የህንድ ሴት ተዋናያን የመሰለች። በሙያዋ እዚህ ልደታ ፍርድ ቤት ዳኛ ነች። ሁሉም ሰው እትዬ ይላታል እንጂ፣ ያኔ ዕድሜዋ ከሰላሳ መብለጡን እንጂ። ታዲያ ባለቤቷ ጋሽ ዓለምነህን (ዓለምዬ ነው የምትለው) ከትምህርት ቤታችን ወረድ ብሎ የሕንፃ መሣሪያዎች መሸጫ መደብር ነበረው፣ ነጋዴ ነው። እኔና ማኅደረ ከትምህርት ቤት ወጥተን ወደ ቤታችን ስናዘግም ድንገት ከተገጣጠምን ያቺን ነጭ

ቶሮታ ኮሮላውን ያቆምና “ኑ! ግቡ” ይለናል። እየተሸከረመምን አንቺ ቅደሚ፣ አንቺ እየተባባልን እንገባለን፣ ይሸኜናል።

ማኅደረን ሜክሲኮ ጫፍ ላይ ካወረዳት በኋላ፣ እኔ ጋር አንድ ሰፈር ስለሆንን እንቀጥላለን። ብዙ ብዙ የሚያስቅ ነገር እያወራኝ፣ ብዙ ብዙ የሚገባኝና የማይገባኝን የሥራ ጉዳይ ምናምን እያወራኝ ...ልክ እንደ ጓደኛው፣ ውስጤ በጣም ነበር የሚወደው።

እንደዚያም ሆኖ በኋላ መመልከቻ መስተዋቱ ደጋግሞ ዓይኑን ጣል እያደረገ ሲመለከት ብዙ ጊዜ ዓይኖቻችን ቢገጣጠሙም፤ ያው እንደሁሉም ወንድ ማኅደረን ለአጓጉል ነገር የፈለጋት ነበር የመሰለኝ። ዓይኔ ንቁ ነው። እንዲያውም ማኅደረን በኋላ “ምንድን ነው ባለትዳር አይደል እንዴ? ዐሥር ጊዜ ያፈጥብሻል” አልኳት። ደንገጥ ብላ “አፈጣጥ እንዴ?...አላዬሁትም” አለች። ሁልጊዜ የሷን ወንዶች የማይው እኔ ነኝ። እንዲህ ሲሆን ልለምደው ያልቻልኩት ብስጭት ውስጤ ይፈነዳል። ደንገጡር የሆነኩ ዓይነት።

ማኅደረ ጋር የሚያገኙን ወንዶች ሁሉ ከመጀመሪያዋ ሰላምታ በኋላ ከነመፈጠሬ እንደረሱኝ ነው “የት ነው የምትማሩት? ...ስንተኛ ክፍል ናችሁ?...የት እየሄዳችሁ ነው? ...” የሚሉ ጥያቄዎች ሁሉ እኔን ማጀቢያ አድርገው ለማኅደረ የሚቀርቡ ነበሩ። ጥያቄያቸውን የምመልሰው እንደ አስተርጓሚ እኔ ነበርኩ። ማኅደረ ሲበዛ ዝምተኛ ናትና የእሷ አንደበት ነበርኩ። እኔ እየመለስኩ የእሷን ዓይን ለማይት የሚታገሉት ነገር ያበሳጫኛል፤ምንም ልበል ግድ አልነበራቸውም “ራሴን ላጠፋ እየሄድኩ ነው” ብላቸው ራሱ ግድ የሚሰጣቸው አይመስለኝም።

ታዲያ አንድ ቀን ማኅደረ አባቷ ታመው፣ ከትምህርት ቤት ቀርታ ብቻዬን ታክሲ ስጠብቅ የጋሽ ዓለምነህን መኪና ከሰፈር ስትመጣ አይኔት። ብቻዬን ስለሆነኩ እንዳላይ ያልፈኛል ብዬ እኔም ያላዬሁት ለመምሰል እዚህና እዚያ ዓይኔን ሳቃብዝ፣ ያቼን መኪናውን ፊት ለፊቴ አቆመና መስተዋቴን ዝቅ አድርጎ “ሃይማኖት” ብሎ ጠራኝ። ታክሲ የሚጠብቀው ሰው ሁሉ ስሙ ሃይማኖት ይመስል ሁሉም ወደ እሱ

ዘረ። በእጁ ምልክት ወደ መኪናው እንድንገባ ጠራኝ፤ አባቴ ነበር የሚመስለው። አላንገራገርኩም፤ የኋለውን በር ልከፍት ስታገል... ነይ እዚህ ብሎ ተንጠራርቶ የጋቢናውን በር ከፈተልኝ።

ትንሽ ነገሮች አሉ ምናልባት ለሌሎች ምንም የሆኑ። ለእኔ ግን ያች ቅጽበት የንግሥና ዙፋን ላይ የመቀመጥ ያኽል ልዩ የመከበር ስሜት ነበራት። ሁልጊዜ ይቺን የጋሽ ዓለምነህ ቶኮታ ኮሮላ መኪና ሰፈር ውስጥ በተለይ ማታ ላይ ሳያት፤ ሚስቱ እትዬ ሆህተ በክብር፤ ያኔ እኔ የተቀመጥኩበት ቦታ ላይ ተቀምጦ ነበር የማያት። ወደ ፊት የሚወደኝን ሰው አግብቼ እያልኩ የምመኘው ምኞት፤ በዚያ መስታወት አልፎ በዓይኔ የተፀነሰ ምኞት ነበር። በዚያ ላይ መኪናውን የሞላው ሽቶ... እስካሁን ያንን ቅጽበት ሳስብ ነፍሴ ሐሴት ታደርጋለች። የምድር ቆንጆ ሴቶች ሁሉ በእትዬ ሆህተ ተወክለው የንግሥትነት ዙፋናቸውን የቀማኋቸው መስሎ ነው የሚሰማኝ። ሁልጊዜ ተሸናፊ ነኝ እንጂ፤ ነፍሴ ሽሚያና ውድድር ትወዳለች።

ትንሽ እንደሄድን “ዓይናችን እያዬሽ አደግሽኮ ሃይሚ!” አለኝ። ሃይሚ!? የምናገረው ጠፍቶኝ ዝም እንዳልኩ “ከማደግሽ፤ ቁንጅናሽ...! ስንተኛ ክፍል ሆንሽ?” ብሎ እጁን... ያንን ንጹህ እና የሚያምር ቀኝ እጁን፤ ታፋዬ ላይ እንደ ቀልድ ጣል አደረገው። በድንገተኛው ንክኪ ስቅቅ አለኝ፤ እጁን ለመያዝ የላኩትን እጄን፤ በቀስታ ቀሚሴን ወደ ታች አስተካክዬ መለስኩት፤ ግን ለመከላከል አልሞከርኩም። ዓይኖቼ ብቻ እጁ ላይ ተተከሉ። ትንሽ ዘወርወር አለብኝ፤ የመጀመሪያው አስተያየት ከእጁ ጋር ተዳምሮ ስንተኛ ክፍል እንደሆንኩ ሁሉ እስኪጠፋብኝ ተደነባበርኩ። እጁ ወደ አጓጉል ቦታ ሲንቀሳቀስ ታፋና ታፋዬን በኃይል ገጥሜ፤ እጁን በእጄ ለማንሳት ያዘኩት “አይዘሽ ፈራሽ እንዴ?” ብሎ እጁን ራሱ አነሳው። ከራሴ ክብር ይልቅ ያስቀዬምኩት ነበር የመሰለኝ “ይቅርታ ሰው ነክቶኝ ስለማያውቅ ነው” አልኩት።

“ግዴለም... ያለ ነገር ነው ዕድሜሽ ነው፤ በዚያ ላይ ቆንጆ ሃሃሃሃሃ እ... ስትወጩ እዚያ ፊት ለፊት ጁስ ቤቱ ጋ እጠብቅሻለሁ፤ አብረን እንሄዳለን” አለኝ። እንዳቀረቀርኩ “እሺ!” ብዬ ከመኪናው ወረድኩ። ዝብርቅርቅ እንዳለብኝ ትምህርት

ቤት ውይ ስወጣ በጉጉት ወደ ጁስ ቤቱ ተመለከትኩ መኪናዉ ቆማ ነበር። ልቤ እየደለቀች ግራና ቀኝ የሚያውቀኝ ሰው መኖር አለመኖሩን እያማተርኩ (እስኪ ምን አስፈራኝ) ወደ መኪናው ሄድኩ። በሩን ከውስጥ እየከፈተልኝ “ሃይሚ ቆንጆ ልጅ ...ግቢ ግቢ” አለኝ በፈገግታ ገብቼ ቁጭ አልኩ። ዐሥር ጊዜ አጭር የትምህርት ቤት ቀሚሴን ወደ ታች እየጎተትኩ እግሬን ለመሸፈን እሞክር ነበር።

“እኔ የምልሽ ትንሽ ቆይተሺ ብትገቢ፣ ስመኝ ትጨነቅ ይሆን እንዴ?” አለኝ፤ ስመኝ እናቴ ናት። ብዙ ጊዜ ቤተክርስቲያን ጉባኤ ካለ ከትምህርት ቤት ስወጣ በዛው ስለምሄድና አምሸቼ ስለምመለስ ምንም እንደማትል አውቃለሁ። “እዚያው ቤተስኪያኗ ሄዳ ነው” ከማለት ውጭ እናቴ ሌላ ቦታ ትሄዳለች ብላ ጠርጥራኝ አታውቅም። ግን ትንሽ መቆዩትን ምን አመጣዉ እያልኩ ምን እንደምመልስ በፍጥነት አስባለሁ ...አይሆንም ብል የሚቀረው ነገር ያጓጓኛል...ክፉኛ ጓጉቼ ነበር። እሺ ብልም ምን ይሆን የሚፈጠረው? የሚል ፍርታት ያናውዘኛል፣ አፌ ላይ እንደመጣልኝ፣ “እኔንጃ!” አልኩ።

ልምድ ያለው ሰውነውና ገብቶታል፣ ፈገግ ብሎ መኪናዋን ወደ ጦር ኃይሎች ያግለበልባት ጀመር። በዝምታ የሚያደርገውን አያለሁ። ጧት የመለሰውን እጁን እንደገና ወደ ታፋዩ ልኮ በቀስታ ቀሚሴን ወደ ላይ እንደመሰብሰብ ሲያደርገው በእጄ ያዝኩት “ሃይማኖት ...አሁንኮ ትልቅ፣ ቆንጆ፣ የደረሽ ልጅ ነሽ፤ አትፍሪ ...የከተማ ልጅ አይደለሽ እንዴ? በጣም ነው የወደድኩሽ” አለኝ። እጄን አላለሁ፤ እጄ ታፋዩ ላይ በቀስታ እየተንቀሳቀሰ የባጥ የቆጡን ያወራኛል። ምኑንም አልሰማውም፤ ወደ አንድ መኖሪያ ቤት ወደሚመስል ግቢ ገብቶ፣ መኪናውን አቆመና እንወረድ አለኝ።

እሳቶች!

ንጹህና የሚቀዘቅዝ ክፍል ነበር፤ አብረን ከገባን በኋላ፤ አልጋ ላይ ተቀምጦ በእጁ አልጋውን መታ መታ እያደረገ ነይ እዚህ አለኝ። ቀስ ብዬ ሄጄ ተቀመጥኩ... ይጣደፋል ክፉኛ ይጣደፋል። በበኩሌ በአጓጊ ሕልም ውስጥ እንዳለሁ ዓይነት ነገሮች ሁሉ ድንገት ባንኜ የሚቋረጡ እየመሰለኝ ነበር። በዝምታ አድርጊ የሚለኝን ሁሉ አደርጋለሁ። ጓጉቻለሁ፤ አውቃለሁ ምን እንደሚሆን፤ ጣቴን የምጠባ ሕፃን አይደለሁም። ከሆነም እዚህ ሰው ጋር መሆኑ የተለዩ ተአምር ነበር- ለእኔ። እንዲያውም በመኻል ‘አይ ይቅርብን’ ብሎ ተነስቶ እንዳይሄድ እየፈራሁ ነበር።

አጠቃላይ ለነገሩ አዲስ መሆኔና ድንገተኛ ነገር መሆኑ ከፈጠረብኝ መደነባበርና ጭንቀት ውጭ፤ ይኼ ሰው ምንም ቢያደርገኝ ምንም ቅሬታ አልነበረኝም። ይኼ ቆንጆ ሰውዬ፤ ሀብታም ሰውዬ፤ ሳቂታ ሰውዬ፤ ቆንጆ ሚስት ያለችው ሰውዬ፤ የሰፈሩ ሰው ሁሉ የሚያከብረው እና የሚወደው ሰውዬ፤ ምንድን ነው እኔ ጋር የሚሠራው ...?

“ጫማሽን አውልቂና ከፍ ብለሽ ተቀመጫ፤ አይዘሽ አትፍሪ”... እንዳለኝ አደረግሁ። ጉርድ ቀሚሴ ያጋለጠውን እግሬን እያዩ እና የሸሚዙን ቁልፍ እየፈታ... “ይኼ እግርሽ እንዴት እንደሚያምር ሰዎች አልነገሩሽም...” አለኝ። አቀርቅሬ ዝም አልኩ። ሸሚዙን አውልቆ ወደ ጎን ወርወር አደረገና እጁን የተጋለጠ ጉልበቴ ላይ አሳረፈ ቀስ አድርጎ ወደ ራሱ ሳበኝ ...ደረቱ ላይ ተለጠፍኩ።

እጁን ልኮ ከማነሳቼው ብዛት ለመቆንጠጥ እንኳን የሚያስቸግሩ ጡቶችን ሲነካካኝ፤ ባለ በሌለ ኃይሌ ታፋዬን ገጥሜ ትንፋሼን ዋጥኩ። ልብሴን ቀስ በቀስ ሲያወልቅልኝ፤ በዝምታ ነበር የተባበርኩት። ተንጠራርቶ መብራቱን አጠፋው እፎይታ ተሰማኝ። አንሶላው ደስ የሚል ሽታ አለው። ከዚያ በኋላ የሆነው ሁሉ ፈጣንና ግራ አጋቢ ሕልም ነበር ሕመም፤ ደስታ፤ የማላውቀው ድብልቅልቅ ያለ ስሜት ነበር የሚሰማኝ። በዓለም ላይ እንደ እኔ የሚፈቀር ሰው ያለ መስሎ አልተሰማኝም። ወንዶች ይጸዩፋኛል ብዬ አስብ ነበር፤ እንደዚህ ዓይነት ቆንጆ

ሀብታም፣ አገር ያደነቃት ውብ ሚስት ያለችው ሰውዬ ከንፈሬን፣ ጉንጨን፣ አንገቴን ሲስመኝ ዕንባዬ እየፈሰሰ በሁለት እጆቼ እስከቻልኩት ተጠምጥሜበት ሳለስበው፤

“ጋሽ ዓለምነህ” አልኩት።

“ወይዘሩ! የኔ ጣፋጭ” እንዲሁ ነበር ያለኝ “የእኔ ጣፋጭ!”...

“አግባኝ!” አልኩት። ጨለማ ነውና መልኩን ባለዬውም ትንታ ከምትመስል አተነፋፈሱ ሰቁ ያመለጠው ይመስለኛል። ዛሬ ላይ ሳስበው የሚያሳፍረኝም፣ የሚያስቀኝም፣ ነገር ነው ይኼ... ቃሉ ራሱ “አግባኝ!”

ጨርሶ ሲነሳ መብራቱን አበራና የአልጋ ልብሱን ገልቦ የሆነ ነገር ተመለከተ፤ ሰውነቴን በእጄ ሸፈንኩ።

“አመመሽ እንዴ?”

“አይ! ደህና ነኝ!” አልኩ እውነታው ግን፣ የሆነ ነገር ውስጤ የቀረ ዓይነት ኃይለኛ የማቃጠልና ታፋና ታፋዬ መገጣጠሚያ ላይ ሕመም እየተሰማኝ ነበር።

“ሃሃሃ... የዛሬ ልጆች እሳቶች!” እያለ ወደ ሻወር ገባ። ምን ማለት ነው እሳቶች!?

ወደ ሻወር እንደገባ በፍጥነት አንሶላውን ገለጥኩና ሲባል የሰማሁትን ብር አምባር ነገር ፈለግሁ። አንሶላው ላይ ምንም ዓይነት ደም አልነበረም፤ የሆነ የተሰሳተ ነገር አለ? አልኩ ለራሴ። የሰማሁት እንደዚህ አልነበረም፣ ደም መኖር አለበት፣ ደም! ፊልሙ፣ መጽሐፉ፣ ወሬው ለመጀመሪያ ጊዜ እንዲህ ዓይነት ነገር ያደረገች ሴት፣ ነጭ አንሶላ ጋር ትፋጠጣለች አላሉኝም። ከዚያ በፊት ወንድ የሚባል ባለውቅም፣ ምንም ደም አልነበረም፤ ጋሽ ዓለምነህ እንዳለመነኝ ያወቅሁት ቆይቶ ነው። ከዚያ በኋላ ለወራት ነክቶኝ አያውቅም። እንዲያውም መንገድም ላይ ሲያዩን አልፎ ነበር የሚሄደው።

የሆነውን ሁሉ በውስጡ አፍኜ እንደገና ላይው እጓጓ ነበር። እንዲያውም ይኼን ሁሉ ያደረገ እሱ እያለ ለዓይኔ ያስጠላችኝ ሚስቴ እትዬ ሆህተ ነበረች። ሳያት እናደዳለሁ። ደግሞ ሁልጊዜ “እንደምን ዋልሽ? ሃይሚዬ” ትለኛለች።ልክ በጠገቧ እንደሚያልፍ እንደ ማንም ሕፃን ነበር የምታዬኝ። በየኋት ቁጥር ወደ አእምሮዬ የሚመጣው ጋሽ ዓለምነህ ጋር አጉል ነገር እያደረጉ “የኔ ጣፋጭ!” ሲላት ነው። ለመሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲተኙ ደም ዓይታ ይሆን? መሆን አለበት፤ እንዲህ እያልኩ አስባለሁ። አንዳንዴ ማታ፤ ባልና ሚስቴ ተያይዘው በሰፈር ሲያልፉ፤ ምንም እንዳልተፈጠረ ሁለቱም ስላም ይሉኛል። ታዲያ እፈራለሁ ድንገት እትዬ ሆህተ ጠርታኝ “ሃይማኖት! የሚነግረኝ ነገር እውነት ነው ባሌ ጋር ተኝተሻል?” የምትለኝ፤የምታሰረኝ፤ ሰፈር ውስጥ የምታዋርደኝ፤ እንደዚያ እንደዚያ ዓይነት ሐሳብ ውስጡ እየገባ እንደ ብርድ ያንዘፈዝፈኛል።

አንዴ ታዲያ ጋሽ ዓለምነህ ከትምህርት ቤት ስንመለስ አገኜንና፤ የተወውን መሸኚት ትዝ ያለው ይመስል ግቡ አለን፤ ገባን። ስለትምህርት ምናምን እያወራን ማኅደረን ሜክሲኮ አወረዳትና ብቻችንን ስንቀር ያለምንም ዙሪያ ጥምጥም ምን አለኝ ...

“ይች ...በይ ፍሬንድ አላት?”

“ማን?”

“ማኅደረ” ያለሰብኩት ጥያቄ።

“እረ! እኛ እንደዚህ ዓይነት ነገር አናውቅም”

“ሃሃሃ.. ያንችንማ አይነው ...አሁን የሷን ንገረኝ”

እንዳቀረቀርኩ “የላትም” አልኩ።

“ጥፋ! ነገ ከክላስ ስትወጡ፤ የሆነ ሰበብ ሰጥተሽ ብቻዋን እንድትሄድ አድርጊያት”

“የት?”

“ወደ ቤቷ ነዋ!” አለ ቆጣ ብሎ።

“እሺ!” ነበር መልሱ።

የዐሥረኛ ክፍል ቁጣ!

በቀጣዩ ቀን ማኅደረን “ከትምህርት ቤት ስንመለስ ቤተክርስቲያን ፕሮግራም ስላለኝ አልጠብቅሽም” አልኳት። ቀደም ብዬ ስወጣ፣ ታክሲ መቆሚያው ጋር ከመድረሱ በፊት የጋሽ ዓለምነህ መኪና ቆማ አይዟት። መንገዱን ተሻግሬ በሩቁ አንድ የቆመ መኪና ኋላ ሰው የምጠብቅ መስዬ ቆምኩ። ማኅደረ ወደ ታክሲ መጠበቂያው አቀርቅራ ስትጣደፍ ጋሽ ዓለምነህ በቀስታ መኪናውን እያሽከረከረ ደረሰባትና ጠራት።

የኋለኛውን በር ለመክፈት ሞክራ፣ ጎንበስ ብላ የሆነ ነገር ተናገረችና ወደ ከፈተላት የጋቢና በር ገባች። ውስጡ የቀረች ተስፋና መፈቀር ዕንባ ሆና ተንጠፈጠፈች። ወደ ጦር ኃይሎች ብረሪ ብረሪ አለች። ወደ ልደታ ፍርድ ቤት መሮጥ አማረች፣ ያቺን ሚስቱን “ባልሽ ማኅደረ ጋር ሊተኛ ይዟት ሄደ” ብሎ ነገር ማቀራቀር አማረች። ከታክሲ እንደወረድኩ እቤቴ አልሄድኩም፣ ልደታ ቤተክርስቲያን ገብቼ እስኪወጣልኝ ተነፋረቅሁ፤ ቅናት አንገበገበኝ።

ወደ ማታ አካባቢ ማኅደረ በብስጭት ብው ብላ እቤት መጣች ፤ የማውቃት ማኅደረ አልነበረችም።

“አንቺ! ያ ልክስክስ ሰውዬ ልሸኝሽ ብሎ አስገብቶ ጡቴን አልነካኝም መሰለሽ!” ብላ ተአምር የነገረችኝ ያክል አፈጠጠችብኝ።

“ማነው? አልኩ” እንዳለወቀ።

“ጋሽ ዓለምነህ ነዋ! ከሱ ብሎ ጋሽ!”

“ምን!? ይኼ ጨምላቃ! ጠርጥሬ ነበር” ብዬ አጋነንኩ እንደማያውቅ፡፡

“አንቺማ ነግረሽኝ ነበር፤ እኔ ነኝ እንጂ ፋዘ፤ አሁኑኑ ሄጄ ለሚስቱ ነው የምነግራት... ነይ እንሂድ!” ብላ መንገድ ጀመረች፡፡ ከዚያም በፊት ከዚያም በኋላ ማኅደረ እንደዚያ ተቆጥታ ዓይቻት አላውቅም፡፡

“እንዴ! ቆይ የሆነውን ንግረኝ እንጂ ከዚያ እንወስናለን” አልኳት፡፡

“...ስወጣ አግኝቶ ልሽኝሽ አለኝ፤ እንዲያውም ሃይሚም የለችም ብቻዬን ከመሄድ ገላገለኝ ብዬ ደስ አለኝ፡፡ ከኋላ ልገባ ስል ጋቢና ግቢ አለኝ፤ አገር ሰላም ብዬ ዘው! ትንሽ እንደሄድን ‘ዛሬ ብቻችንን ተገናኜኝ የኔ ቆንጆ’ ብሎ በዛ ሰፊድ እጁ ጡቴን አላፈሰኝም መሰለሽ... ‘አውርደኝ’ ብዬ ስጮኽ ሊሟዘዝ፤ ብጮኽበት ብወራጭ ሊሰማኝ ነው?!...ጮራሽ ከመውረጃዬ ሊያሳልፈኝ...መኪናው ሳይቆም በሩን ልከፍት ስታገል እጄን ያዘኝ፤ በጥፍሬ ያንን ቀይጣላ ፊቱን ተለተልኩለታ! ሳይወድ በግዱ፤ ወደ ዳር ሲወጣ በሥርዓት እንኳን አላቆመም ወርጄ መሮጥ በደው”...

“ደግ አደረግሽው የኔ ቆንጆ” ብዬ አቀፍኳት፡፡ እሷ ግን አሁንም በዕልህ እየተንቀጠቀጠችና እያለቀሰች ነበር፡፡ እንደ ሕፃን አባብዬ፤ ለሚስቱ መንገድን አስተውኳት፡፡ሆ! ሚስቱ ዳኛ፤ ከሥር ከመሠረቱ ላጣራ ብትል፤ ጦሱ ሊተርፈኝ ነው ብዬ ለራሴም ፈርቼ ነው ለነገሩ፡፡ ውስጤ ግን በደስታ አብዶ ነበር፡፡ አንዳንዴ ሁሉንም ሰው እንደራሳችን እናይ የለ፤ ማኅደረም እንደ እኔ ተጎትታ ወደ አልጋው ትሄዳለች ብዬ ነበር፡፡ የራሴ መጎተት ያኔም አልቆጮኝም፡፡ የማኅደረ ጋሽ ዓለምነህ ጋር አለመተኛት ግን ልደታን አደራ እንዳላልኩ ሁሉ በውስጤ የማነስ ስሜት ፈጥሮብኛል፤ በጨዋነት የመበለጥ፡፡

ከዚያን ቀን በኋላ የተፈጠረው ነገር አሁን ላይ ያሳዝነኛል፡ ጋሽ ዓለምነህ በስንተኛው ቀን ቅዳሜ ቀን ወደነማኅደረ ቤት ልሄድ ስጣደፍ ለብቻዬ ሰፈር ውስጥ አገኜኝ። መኪናውን አቁሞ ግቢ አለኝ፤ እንደለመድኩት የጋቢናውን በር ልከፍት ስል፤

“ከኋላ! ከኋላ!” አለኝ ከኋላ ገብቼ ጉዞ ቀጠልን።

“የት እየሄድኝ ነው?”

“ማኅደረ ጋር”

“እዚያች ባለጌ ጋር፤ በጣም ቆሻሻ ናት! የማላውቃት መሰላት ያቺ ሽርሙጣ እናቷ ሹፌር ተከትላ የትም ስትጋደም፤ ከሷ ብሎ ጨዋ! ወትሮም ስድ ያሳደገው ስድ ነው።” አባባሉ ስላስጠላኝ ደፍሬ ማኅደረን መከላከል ባልችልም “አይ! ትንሽ ተቆጥታ ነበር” አልኩት።

“የዐሥረኛ ክፍል ቁጣ! ነገ እንደ እናቷ የትም ቀሚሷን ስትገልብ እናገኛታለን” አለ። ምን ዓይነት ነው ደግሞ የዐሥረኛ ክፍል ቁጣ? እላለሁ በውስጤ። ምናልባት የእኔ እሺታ እና መጎተት የስንተኛ ክፍል ይሆን!? እንግዲህ “ብልግና” ያለው፤ ማኅደረ አብረሽኝ ተኚ ሲላት አይሆንም ማለቷን ነው። በዝምታ እየተጓዝን ዘር ብሎ አዬኝ። ለምን እንዳዬኝ አልገባኝም። ፊቱ ላይ ከአፍንጫው ጀምሮ ዒሙ ውስጥ የሚገባ የተተለተለ መስመር ነበር። የማኅደረ ማስታወሻ።

ምን ሆኔ ነው ብሏት ይሆን ለሚስቱ!? ዝም ብሎ መንዳት ቀጠለ። የእነ ማኅደረን ሰፈር አልፎ ሲሄድ ምንም አላልኩም። ወደ ጦር ኃይሎች ማቅናቱን ሳይ ውስጤ በደስታ ቀድሞ መቅለጥ ጀመረ። ከመጀመሪያው ይልቅ የዚያን ቀን መራመድ እስኪያቅተኝ አመመኝ፤ ነገረ ሥራው ሁሉ የአውሬ ሆኖ ነበር። የማኅደረን ንዴት እኔ ላይ ተወጣብኝ። ማታ ሰፈር አምጥቶ ጥሎኝ ሄደ። ደህና እደረ እንኳ አላለኝም። ሁለተኛ አላገኜውም ብዬ ለራሴ ማልኩ።

ግን ከዚያን ቀን ጀምሮ፣ ሲፈልግ እዚያ አልቤርጎ እየወሰደ እንደፈለገ ይዝናናብኝ ጀመር። አንዳንዴ ከቀጠረኝ ከትምህርት ቤት ሁሉ ዘግቼ ወጥቼ አብሬው እሄድ ነበር። ምን ተስፋ እንደማድረግ እንጂ፤ ግን ተስፋ አድርግ ነበር። ዐሥራ ሁለተኛ ክፍል ጨርሼ ኮሌጅ እስክንገባ፣ ከሁለት ዓመት በላይ ይኼ ነገር ቀጠለ፤ ማንም አያውቅም ነበር። ማኅደረ እንኳን ይኼን አታውቅም ነበር። ተጣብቀው እንደተወለዱ መንትዮች፣ የማትለዩኝ ማኅደረ ያን ሁሉ ጊዜ እንዴት እንደታወረች ሳስብ እስከ ዛሬ እገረማለሁ። አገር ምድሩ በሚያውቀው፣ መኪናው ድፍን ሜክሲኮና ልደታ የሚያውቀው ነጋዴ፣ አንዲት ፍሬ ልጅ ሲያመለልስ እንዴት ወሬው ሚስቱ ጀሮ እንዳልደረሰ ሳስብ እገረማለሁ። ዳኛ ናትና ሲነግሯት መረጃ፣ ምስክር፣ ምናምን ካለመጣችሁ አላምንም አለች!? ወይስ ለሞላ ቆንጆ እዚህች ጋር ምንም አያደርግም ብለው ከወሬ አቅም የማልበቃ ሆኜ ንቀው ትተውኝ?

የዐሥራ ሁለተኛ ክፍል የዩኒቨርሲቲ መግቢያ ውጤት መጥቶልኝ ተደስቼ ባለሁበት ሰዓት፣ አስደንጋጭ ነገር ተፈጠረ... አረገዝኩ። ለጋሽ ዓለምነህ ስነግረው ደነገጠ። ለመጀመሪያ ጊዜ እንደ ሰው ዓይቶ በሥርዓት ምሳ ጋብዞ፣ ቁጭ አድርጎ አወራኝ። ፅንሱ መውጣት አለበት ብሎ አሳመነኝ።

ያን ሁሉ ነገር ማውራት አይጠበቅበትም ነበርኩ፣ ዝም ብሎ አስወጭው ቢለኝ መልሴ እሺታ ነበር። ያኔ ግን በሥርዓት ስላወራኝ ከፅንሱ መውረድ ይልቅ እኔ ጋር በአደባባይ ምሳ መብላቱን ነበር እንደ ትልቅ ክብር ያዩሁት። አሁን ላይ ነው ፍርታት መሆኑ የገባኝ። ታዲያ እስከ ዛሬ አስባለሁ... ያን ያክል ሚስቱ ጋር ሲኖሩ ልጅ አልነበራቸውም። እምቢ ብሏቸው ነው፣ ያልተሳሉት ታቦት፣ ያልሞከሩት ሕክምና የለም ይባላል። እዚህ “አስወጭው” እያለ፣ እዚያ ሲሳል ትንሽ እንኳን ቅር አይለውም? ወይንስ ልጁ በእኔ ወጥቶ መልክ ጥፉ እንዳይሆን ሰግቶ ነበር!? እሺ! ትዳሩ እንዳይፈርስ፣ እንዳይበጠበጥ ይፈለጋል፣ ግን ደግሞ ወጣት ተማሪ እያሳደደ ያወጣል። ከዚያ ወዲህ ትዳር የሚባለው ነገር ያስፈራኛል፤ ምኑም አይገባኝም፣ ያውጣል። ከዚያ ወዲህ ትዳር የሚባለው ነገር ያስፈራኛል፤ ምኑም አይገባኝም፣ ያውጣል። ሰርግ እያለ ሕዝቡ ላቡ ጠብ እስኪል የሚጨፍረው፣ ለዚህ የሌባና ፖሊስ ድብብቆሽ ነው!?

የሆነ ሆኖ ጋሽ ዓለምነህ የሚያውቀው ነርስ ይሁን ዶክተር እንጂ፤ እሱ ጋር ልከኝ ፅንሱን አስወጣሁት። እንዳሳመነኝ ቀላል አልነበረም። ያንን ነገር ካደረግሁ በኋላ ለረዥም ጊዜ የቆዩ የደም መፍሰስ ያስቼግረኝ ነበር። ሆስፒታል ሄዶ ለመታዩት በመፍራቱ፤ ረዥም ጊዜ ጥርሴን ነክሼ ቻልኩት። ቆይቶ መጥፎ ጠረን ያለው ፈሳሽ ከማሕጸኔ እየወጣ ሰው ፊት መቀመጥ እስክሳቀቅ ድረስ ሲረብሽኝ ደፍሬ ታዩሁት። ‘ኢንፌክሽን’ ነው ብለው መድኃኒት ሰጡኝ። ሁሉም ነገር ከዚያ በኋላ ቆመልኝ፤ ከመንፈሴ በስተቀር። ላይመለስ አብሮ የሄደ አንዳች ነገር ውስጤ ነበር።

ቢያንስ ከዚያ በፊት መልክጥፋነቴ ከውጭ እንጂ፤ ውስጤ ውብ ነው የሚል ስሜት ነበረኝ። ልክ እንደ ልብስ ብገለበጥ በዓለም ተወዳዳሪ የሌላት ቆንጆ ሴት የምትገለጥ ዓይነት። ከዚያ በኋላ ግን ውስጤም ውጭም አስቀያሚ መስሎ ታዩኝ።

ወደ ኮሌጅ የገባሁት በእንዲህ ያለ የሥጋም የመንፈስም ስብራት ነበር። ቢሆንም ጋሽ ዓለምነህ ከውስጤ ሊወጣ አልቻለም፤ ክፉኛ ይናፍቀኝ ነበር። ብዙ ጊዜ ወደ በትምህርት ጉብዝናዬ፤ አልያም በማኅደረ በኩል ከሚቀርቡኝ ወንዶች አንድኛቸውም ለፍቅር አስበውኝ አለማወቃቸው፤ የሚፈጥርብኝን ሕመም የማስታግሰው “ልዕልት የመሰለች ሚስቱን ትቶ እኔ ጋር የተኛ ወንድ ነበር፤ ምድረ ከሳሳ መጣችሁ ቀራችሁ” እያልኩ ነበር። ማኅደረም በሰልፍ ለፍቅር የሚማጸኗትን ወንዶች፤ በእምቢታ እየሸኜች በግቢው “መነኩሴዎቹ” እስከመባል ደርሰን ነበር።

እስከምመረቅ አንድም ወንድ ጋር ወጥቼ አላውቅም። በእርግጥ የምቀርባቸው ወንዶች ነበሩ፤ ግን ሁሉም እንደ መጋረጃ እኔን ወደጎን ሰብሰብ አድርገው ወደ ማኅደረ የሚንጠራሩ ነበሩ (ማኅደረ አሁን ያገባችው ባሏን ዮናስን ጨምሮ) የተመደብኩት ንግድ ሥራ ኮሌጅ ስለነበር በየቀኑ ከቤቴ እየተመለሰኩ ስማር፤ አልፎ አልፎ ጋሽ ዓለምነህን ዓዬው ነበር። ሲያሰኘው የአንገት ሰላምታ ሰጥቶ ያልፈኛል፤ በል ካላለውም ከናካቴው ዘግቶኝ ይሄዳል። በመጨረሻ እንዴት እንደሆነ እንጂ ሚስቱ ጋር ጠቅልለው አሜሪካ ገቡ አሉ። ሄጃለሁ ደህና ሁኝ ማንን ገደለ። ይኼን ስሰማ፤ እስከምሞት ድረስ ወንድ የሚባል የሚቀርብኝ አልመሰለኝም ነበር።

ከቤት ወደ ሥራ ከሥራ ወደ ቤት መመለስ የሕይወቴ ዑደት በሆነበት በስንተኛው ዓመት እንደሁ እንጂ ታክሲ ውስጥ አንዱ ብጉራም “ጥርስሽ ያምራል” ብሎ ነጆሰኝ። ተሰብሬ የተገኘሁ እኔ፣ ቶማስ የሚባል መንፈሳዊ ሰባራ ጋር ለዛ የሌለው ፍቅረኝነት ውስጥ ገባሁ። ውስጤ ያን ሁሉ ከበደለኝ ጋሽ ዓለምነህ ይልቅ ቶማስ ላይ ያጉረመርማል።

የዚያን ቀን እዚህ ራስ ሆቴል የነበረ የመጽሐፍ ምረቃ ዝግጅት ላይ የሄድኩት፣ ከሰዎች በፊት የገዛሁትን “ሚኒስትር” የት ልልበሰው? እያልኩ ሳስብ (እንዲሁ ሥራ በታ ምናምን የሚለበስ ዓይነት አልነበረም። አንዲት አየር መንገድ የምትሠራ አስተናጋጅ ናት ከፊንላንድ አመጣሁት ያለችኝ። የሐበሻ ቀሚስ ዓይነት ጥልፍ ያለው የፈረንጅ “ሚኒስትር” ገልብጬ ታጉን ሳዬው ሜድ ኢን ቻይና የሚል፣ ከቻይና ፊን ላንድ፣ ከፊን ላንድ ኢትዮጵያ የመጣ ከርታታ ስደተኛ ቀሚስ፣ አንቺ እግርሽ ያምራል፤ ሞክረው ምናምን ብላኝ ብሩን እንኳ ገና አልከፈልኳትም) እና ዳደኛዬ ቶማስ የሥነ-ጽሑፍ ዝግጅት አለ ብሎ ስለጋበዘኝ “ሚኒስትርቴን” ለማሳዩት ነበር የሄድኩት።

ታዲያ ማኅደረን ይዣት ሄድኩ። አብርሃም የሚባለውን ጸሐፊ መጽሐፍ አስነብቢያት በአንድ መጽሐፍ እንደመውደድ አድርጓት ነበር መሰል፣ ያን ሰሞን ወሬዋ ሁሉ እሱ ሆኖ ነበር። በምንም ነገር ማኅደረ እንደዚያ ነበረች። አንድ ነገር ትይዛለች ግራ ቀኝ አትልም! ምንም እንኳን መጽሐፉን ሳውሳት አንብቤ እንደወደድኩት አጋንኜ ቢሆንም፣ እሷ ስታዳንቀው ምን ቢጽፍ ነው? ብዬ ከሷ በኋላ ነበር ያነበብኩት። ሐዘን አልወድም ያለን መቼ አነሰን? ሳቅስ ከሚፈጥርብኝ ደስታ አልፎ ጥርሴን የማሳይበት አጋጣሚ ነው- ለእኔ። በሐዘን ብቆራመት ምን አተርፋለሁ? እዚህ ፊት ላይ እንኳን ሐዘን ተጨምሮበት...! ያ መጽሐፍ ያን ሰሞን የተወራለት የእናት እና ልጅ ታሪክ ነበር ... አንጀት የሚበላ ነገር! አጋምሼ ተውኩት።

አንዳንድ ሰው አለ፣ ከአንድ አንድ የተተኮሰው የማይስተው? የዚያን ቀን ማኅደረና አብርሃም ተዋወቁ፤ ትውውቁ ትንሽ አስቂኝ ነገር ነበረው። ልክ ዝግጅቱ እንዳለቀ፣ ቶማስ አብርሃምን አምጥቶ ሊያስተዋውቀን ወደ ፊት ሄዶ ነበር። የቶማስ ባሕር

ይገባኛልና በውስጡ የማይታይ ፈገግታ አለ። አብርሃም እስኪወጣ ጠብቀን መተዋወቅ እንችል ነበር፤ ግን ማዘዝ እንደሚችል፤ እንደ በግ ማንንም ጎትቶ ማምጣት እንደሚችል፤ ማሳዬት ፈልጓል። ይኼን ይኼንማ አልስታትም፤ እኔም ውስጥ አለች። ማኅደረን ሊተዋወቁ ለሚያሰፈስፉ ወንዶች እንደፈለግሁ እንደማዝዛት ለማሳዬት እንደዚያ ያደርገኝ ነበር።

ይኼን እያሰብኩ ዘር ብል ማኅደረ እንደለመደችው ጫማዋ ጠፍቷት ወንበር ሥር ትፈልጋለች። ግራ የሚገባኝ ባሕሪዋ ይኼ ነው። የትም እንሂድ የት ስትቀመጥ የአንድ እግሯን ጫማ የማውለቅ ዓመል አለባት። ታዲያ አንዳንዴ ጫማዋ ይጠፋባታል፤ ጫማዬ ጠፋ ትላለች “አትጫማለቁ የአንቺ ጫማ ፈላጊ አይደለሁም!” ብልም ያው ማፈላለጌ አይቀርም።

ጫማው ሳይገኝ፤ ቶማስ ልክ ግዳይ እንደጣለ አንበሳ አብርሃምን እጁን ይዞ እየጎተተው አጠገባችን ደረሰ። ገና ከመምጣቱ፤ ገና ሳይተዋወቁ “ምን ጠፍቷችሁ ነው?” አለ። ማኅደረን እያዬ፤ ድንብርብር ብላ ወደ እግሯ እያሳዬችው “ጫማዬ...!” አለችው። ባዶ እግሯን እየተመለከተ “እንኳን ጠፋ! ባይጠፋ ይኼን ቆንጆ እግር አናይም ነበር!” አለ። እስቲ አሁን ይኼን ምን ይሉታል?! ደግሞ የእርሷ መሸከርመም! ወዲያው ራመድ ብሎ ጫማዋን ከሆነ ቦታ አገኜውና ይዞ መጣ። ታዲያ ቶማስ በኋላ “ምን እንዲህ ያደናብራታል? ጫማዋ እስኪጠፋ! ድሮም ሴቶች ሲቆላቹው እንዲህ ናቸው፤ ሆነ ብላ እግሯን ለማሳዬትም ይሆናል” አለ። እሱን ማስረዳት ድካም ስለሆነ ዝም አልኩ። ሰበብ ፈልጎ ሴቶችን ካልዘለፈ አይሆንለትም፤ በሽተኛ!!

ተያይዘን በቅርብ ወደሚገኝ ካፌ ሄድን። አብርሃም ዓይኑን ከማኅደረ ላይ ሊነቅል ነው እንዴ!? ፊታችን አንዴ መልኳን፤ አንዴ ፊቷን ሲያሞግስ ይሉኝታ እንኳን አልያዘውም። የሆነ ብቻቸውን የተቀመጡ ዓይነት፤ እኔንም ቶማስንም ከሰው አልቆጠረንም። ያቺ ወንድ ለምን አዬኝ ብላ የምትመናቀር ማኅደረ እየተሸከረመመች ዝም! ምንድን ነው እየሆነ ያለው? ብያለሁ በውስጡ፤ ልክ ከዚያ

በፊት እንደሚተዋወቅ ዳደኛ ነበር አወራራቸው። በተለይ የማኅደረ ነገር ገርሞኝ ልሞት! ሰውን አውቀዋለሁ ማለት ዘበት ነው።

ከሰሙን በኋላ መሰለኝ እየተፋነከከኝ “ደወለልኝ” አለችኝ። ያቺ ደመ ቀዝቃዛ ዳደኛዬ እንደዚያ ስትሆን ዓይቻት አላውቅም። ግንኙነታቸው ፍጥነቱ እስከዛሬም ይገርመኛል። መኻል ላይ ምን እንዳለፈኝ አለዉቀም፤ ልክ ዓይኔን ከድኔ ስከፍተው በፍቅር እየከነፉ አገኘኋቸው። ከደወለላት፣ ልብሷን ጥላ መሮጥ፤ ከደወለችለት፣ መድረክ ላይ የሚያነበውን ነገር ትቶ ወደሷ መሮጥ ነው። በተለይ ማኅደረ ልክ ግድቡ የተደረመሰ ውሃ ዓይነት ነበር በፍቅር የጎረፈችው። አልዋሽም ድብን የሚያደርግ ቅናት ተሰምቶኛል፤ የነገሩ ፍጥነት...ስሜቱ፤ በተለይ ስሜቱ።

“ተጠንቀቂ እሱ ልጅ ሴት ይወዳል ይባላል!” አልኳት። እንዲህ የተሳካ ነገር ግን ከዚያ በፊት አእምሮዬ ውስጥ ያልነበረ ዓረፍተ ነገር ከአፌ ተቀናብሮ አመለጠኝ።

“አዎ! ነግሮኛል” አለችኝ ቀለል አድርጋ እየሳቀች።

እውነቱን ለመናገር ከአንቺ የተሻለ አውቀዋለሁ፤ እኔንም ሞክሮ ነበር ንቄ ትቼው ነው፤ በሚመስል ውስጠ አዋቂ ፈገግታ። እንዲሁ ለማለት ካልሆነ በስተቀር፣ ሴት ይውደድ፣ አልያም መነኩሴ ይሁን፣ ወይም ስልብ የማውቀው ነገር አልነበረም። በእርግጥ የፍቅረኛዬ ቶማስ ዳደኛ ነበር። ግን እንኳን ዳደኛውን ራሱ ፍቅረኛዬንስ የት አውቀዋለሁ!? አንዳንድ ቃል እንደ ትንቢት ይይዝ የለ? ያገኛት ሴት ጋር የሚሄድ በዋል ፈሰስ መሆኑን ቆይቶ ሰማሁ። አሁንም ሰማሁ ነው፤ ትንሽ ቅሬታ ነበረኝና የሰማሁትን ማመን ፈለግሁ። ስለ እሱ ክፉ የተወራበት ቦታ “እሱ አያደርግም አይባልም” እያልኩ አልጠፋም። ቅናት ብቻ አልነበረም... በሆነ የማላውቀው ዓይነት ምሬት ተሞልቼ ነበር።

ከዚያ ወዲህ፣ ይኼን ይኼን በተለይም ያቺን ለስላሰ ቅናቴን ለማስታገስ፣ የማይገባኝን ሥነ-ጽሑፍ ተንተርኼ በሥራው እየታከክሁ፣ ላገኜሁት ሁሉ የማይረባ ጸሐፊ መሆኑን ማወጅ ጀመርኩ።

ኡኡቴ! በነሀዲስ ዓለማየሁ፣ በነበዓሉ ግርማ፣ አገር... በነጻጋዬ ገብረመድኅን፣ በነስብሀት ገብረእግዚአብሔር አገር... እያልኩ (አንዳቸውንም ከስማቸው በስተቀር ምን ጸፉ ብባል አላውቅም። ቶማስ እንደመፈለሰፍ ሲያደርገው “የቀደሙትን አጥንት ከመቃብር አውጥተን፣ አሳምረን ስለን ቋሚውን ለመውጋት ማንበብ ምን ያስፈልጋል!? እነሱንስ ከእነሱ በፊት ባሉት አልወጋንም? የአገር ቤቱ አጽም ቢደለድምብን ከራሽያ በረዶ ሥር ቆፍረን ባመጣነው አጽም፤ ከሙታን አጥንት መርዛማ ፍላጻ በመሥራት ጠቢባን ነን” ይላል! አንዱ ወጊ እሱ እንዳልሆነ ሁሉ! እናም በአጥንቶቹ ላይ ተረት እመርቅበታለሁ፤ “ጋኖች አለቁና ምንችቶች ጋን ሆኑ”፣ “ሰው ቢታጣ ይመለመላል ጎበጣ”፣ “ሰው ጥሪ ቢሏት ... አገር ሲያረጅ ጃርት ያፈራል!”

ማኅደረ ይኼን ሁሉ ስል ስለሌላ ስለማይመለከታት ሰው የማወራ ይመስል በሚያማምሩ የዋህ ዓይኖቼ እያዩችኝ በፈገግታ “ ጸሐፊ ይሁን ነብስ ገዳይ ምናገባኝ? ግን በቃ ውድድ አድርጌዋለሁ” ትለኛለች። ይኼም ያበሳጩኛል። ያ ሁሉ ጥቅስ ተረት ማጣጣል ውሃ ሲበላው፤ ያ ሁሉ ፍላጻ ዒላማው ላይ ሳይደርስ ሲመክን ያበሳጩኛል።

“አይ በቃ አስደግሞብኸ ነው” እላታለሁ። ‘ሎጅክ’ ሲጠምብን ወደ ተአምር የምንገኛቸው ሕዝቦች ነንና የመጨረሻ ጠጠሬን እንዲህ እወረውራለሁ፣ ይኼም ዒላማውን ይስታል።

ምንም እንዳለወራሁ ነገሬን ችላ ብላው «ይልቅ ሃይሚዬ አንድ ነገር ልንገርሽ፣ ወይኔ እቤቱ ያለው ሲዲ “ፕሌየር” አተላለቁ... ድምፁ...” ትልና በሳቅ ፍርስ ትላለች፤ የራሴን ግምት ማመን እጀምራለሁ። ይኼ ልጅማ አስደግሞባት ነው፣ እስቲ አሁን ‘ሲዲ ፕሌየር’ ምኑ ነው እንዲህ የሚያስለመልመው በእግዚአብሔር!? ቤት ነው መኪና?

ዳደኛዬ ማኅደረ ጠይም ናት፣ በጠይሞች አገር ጥይምና ምን ይገርማል? አፍንጫ ነው ጥርስ? ጸጉር ነው ቅርጽ? ብልም የማኅደረ ጥይምና ግን ያያት ሰው ሁሉ

ለተጻፈው

አእምሮ ውስጥ ለዘላለም ታትሞ የሚቀር ዓይነት ነበር። ሕፃን ሆነን ባርች እያልን ነበር የምንጠራት፤ ስናድግ ግን ጠይምነቷ አብሮ አደገ። እንደ ቁመት፣ እንደ ጸጉር፣ እንደጥፍር የሚያድግ ጥይምና፤ ዕድገቱ የመጠን አልነበረም ባለበት የመታደስ እንጂ።ጥቁር የነበረችው ልጅ ስታድግ ጠይም ሆነች። ፀሐይ እንደዲን በሚወርድበት አገር፣ ፈረንጅ መጥቶ ጠይም በሚመስልበት ምድር፣ ጥቁር መጠይም ምን የሚሉት ነገር እንደሆነ እንጂ! በቃ ዓይናችን እያያት ጠየመች።

ተፈጥሮ ወገቧን ታጥቃ የኪለቻት ሴት ማኅደርን አይሁ። አንዳንዴ ታዲያ ዝም ብዬ መልኳን ስመለከተው ውስጤን የሆነ ብስጫት ይሞላኛል። ቁመት፣ጸጉር፣የሰውነት ቅርጽ፣ ዓይን፣ አፍንጫ፣ ከንፈር፣ ጥርስ፣ ጡት፣ እጅ፣ እግር... እንዴት እንዲህ ተስተካክሎ ለአንድ ሰው ይሰጣል? ያቺ ሂያሌ እናቷ ከዬት ከዬት ቀላቅላ ብትወልዳት ነው? እላለሁ። ከአንድ ወንድ ብቻ የተወለደች እስከማይመስለኝ ድረስ ማኅደረ ቆንጆ ነገር ሁሉ ተለቃቅሞ የተሰጣት ልጅ ነበረች። እና አሁን ፈጣሪ ፍትሐዊ ነው ማለት እንዴት እችላለሁ?

ከአሟሟቱ የቀብሩ....!

ፍቅረኛዬ ቶማስ ሞተ። እንዲህ በቅርብ የማውቀው ሰው ሲሞት የመጀመሪያዬ ስለነበር፣ ስለሞት አብዝኜ አሰብኩ። ስለ ቶማስም ሳምንቱን ሙሉ ማሰብ አለቆምኩም። ምናልባት በቁሙ ያለስተዋልኩት አንዳች በጎ ነገር ይኖረው እንደሆነ ብዬ፣ ከሞተ በኋላ ብዙ አሰብኩ። ስለ ሞተ ብዬ አንገቱ ረዢም ነው አልልም። ፍቅረኛዬ ስለነበርም ብዙዎች የሚያውቁን እንደሚያስቡት፣ የማይሆን የማይሆን ዓይነት ማለቃቀስ ውስጥ አልገባም። እውነታው ለሰው ባለወራም ቶማስ ቀናተኛ፣ ምቀኛ፣ የሰው ስኬት የማያስደስተው፣ ነገረ ሥራው ሁሉ አስፈሪ ነገር ነበር።

የመጽሐፍት ምረቃ ላይ ታላላቅ ሰዎች(እሱ ባለስም ደላሎች የሚላቸው) ስለ ጸሐፊው በጎ በጎውን ሲናገሩ፣ ዓይኑ በንዴት ቀልቶ ዒሙን (አስቀያሚ ዒሙን) እየለቃቀመ ይነቅላል። ዒሙን በመንቀል ነበር የሚያስተካክለው። እሱ ለነቀለው እኔ ያመኝ ነበር። አንዳንዴ በሚነቅለው በታትንንሽ የደም ነቁጦች ብቅ ይሉ ነበር።

“አያምህም?” ስለው፤

“ያማል! ግን ስቃይ ደስ ይለኛል” ይላል፤ ፍልስፍና መሆኑ ነው።

ነብይ ነኝ ለማለት ሳይሆን፤ ፈጠነም ዘገዬ እንደሚሞት ቀልቤ ነግሮኝ ነበር፤ ግን አሟሟቱ እንዲህ ይሆናል ብዬ አላሰብኩም። አንድ ቀን ወይ የሆነ ሰው አጥፍቶ ይጠፋል፤ አልያም ራሱን ያጠፋል፤ ብዬ ነበር የምጠብቀው። ምናልባትም እኔን ይገለኛል የሚል ሐሳብ ነበረኝ፤ ግን አልፈራም ነበር። ሐሳቡን ፊት አልስጠው እንጂ በውስጤ በጣም ጥልቅ በሆነ የአእምሮዬ ክፍል፤ ትንሽ ለሰሚው ግራ የሆነ አነጋጋሪ አሟሟት መሞት እፈልግ ነበር። አለ አይደል “የሚያፈቅራት ልጅ በቅናት ተነሳስቶ ገደላት” መባል።

ቶማስ የሞተው ምንም በሌለበት በተባራራ ጥይት ተመትቶ ነው አሉ። መጠጥ ቤት ውስጥ። ከአምሳ በላይ ሰው በታጩቀበት መጠጥ ቤት በተነሳ ተራ የሁለት ሰዎች ጸብ አንዲት ጥይት ተተኮሰች፤ ቶማስን ገደለችው። ስሶማ ደንግጬ አለቀስኩ፤ ደንግጬ ነው። የሚያውቁት ሰው ሲሞት ያስደነግጣል፤ እንኳ አንሰላ ተጋፈው። በዚህ ሁሉ ውስጥ ታዲያ የሰውን ዘር ጠልቶ የሚኖር ቶማስ፤ ሞቶ እንኳ ባሕሪው ያስፈራኝ ነበር። በዚያ ልክ ሰዎችን መጥላት፤ ያውም እንደሚለው በግሉ ምንም ያልበደሉትን፤ ከዚያ በፊት ዓይቷቸው እንኳ የማያውቃቸውን ሰዎች።

ስለ ቶማስ ሳስብ እፈራለሁ። ሰዎች በልብስ እና መኪናቸው፤ በስልጣን እና ውበታቸው ሽፋፍነውት፤ ውስጣቸው ግን እንደ ቶማስ በጥላቻ ያበደ ቢሆንስ? እያልኩ እፈራ ነበር። ሴቶች ቆንጆ በመሆናቸው ይጠላቸዋል፤ ወንዶች በሴት በመፈቀራቸው ይጠላቸዋል፤ ሕፃናትን ሳይቀር ሳቃቸው ፍንደቃቸው ያበሳጩዋል። ሁሉንም ሕፃናት ዲቃላ ነበር የሚላቸው። በዚህ ሁሉ ጥላቻው መካል አብርሃምን ይወደው ነበር “ጅል ነው” ይለዋል።

“ጽሑፍስ ላይ?” እለዋለሁ። የማጥላለበት ሙያዊ ስድብ ከእሱ ለመዋስ በጉጉት “የእኔ ‘ታይፕ’ አይደለም፤ ግን አረፍ ይጽፋል። ይቀረዋል! ግን ጠብ፤ ትችት አይፈራም ብዙም መታዬት ምናምን አይወድም። ሴት ይወዳል፤ ሴቶች ደግሞ “ይሸፍዱለታል” ምክንያቱም ሴት ይወዳል። ሁላችንም ሴት እንወዳለን፤ ሴቶች መልሰው የሚወዱትን ግን ጥቂቶችን ብቻ ነው። ‘ባዮሎጂው’ አይገባኝም” እንዲህ ሲል ፊቱ ላይ የቅናት ቅሬታ ያንዣብብ ነበር። ታዲያ ቅር ይለኛል... ምንም ሳይሆን ሴትነቴን፣ ገንዘቤን፣ ጊዜዬን ሰጥቼዋለሁ፤ ለምን የሌላ ወንድ በሴቶች መወደድ ያስቀናዋል!? እኔ ሴት አይደለሁም?

የቀብሩ ቀን ምን ገረመኝ? መጀመሪያ የገረመኝ አካሄዴ ነበር። ምንም ይሁን ምን ቶማስ ፍቅረኛዬ ነበር። በውስጤ ልጥላው እንጂ ለአንድም ሰው ስለ እሱ ክፉ ተናግሬ አላውቅም፤ ሥራ ሳይኖረው፣ ከሰው የሚያገኝበት ባሕር ሳይኖረው፣ አብሬው ኖሪያለሁ። ይኼ ደግሞ እንዴት ብታፈቅረው ነው? ሲያስብለኝ የኖረ ነገር ነበር። እና ድንገተኛ ሞቱን ስትሰማ አንድ ነገር ትሆናለች ብሎ ከጎኔ የሚሆን ሰው እንዴት ይጠፋል? ይኼም ቢቀር፣ ወግ አለ ባህል አለ፤ አነሰም በዛም ከምቀርባቸውና ግንኙነታችንን ከሚያውቁ ጓደኞቼ አንድ እንኳን ሰው አብሬሽ ልሂድ አለማለቱ ገረመኝ። የሁሉም ይቅር የማጎደረ ነገር ነው የደነቀኝ፤ ደውዬ የቀብሩን ቀን ነግሪያት አይመቼኝም ብለ ቀብሩ ላይ አልተገኜችም።

ሁለተኛው የገረመኝ ነገር የቀብሩ ቦታ ነበር። እዚያ አብርሃም የሚኖርበት ሰፈር መንገድ ዳር የታክሲ ፊርማታው እዚህ ሆኖ፣ ቀብሩ እንደ መድረክ ከፍ ያለ ቦታ መንገዱን ተሻግሮ፣ በግራ በኩል እዚያ። ወደ ቀብሩ ለመሄድ፣ ከፍ ያለው መሬት ወደ አስፖልቱ እንዳይንሸራተት በተገነባው የድጋፍ ግንብ መኻል ያለውን የድንጋይ ደረጃ በመጠቀም ነው። ብዙ ጸሐፊ ጓደኞች ስለነበሩት፣ የቀብር ኮሚቴ የተባሉት እነሱ ናቸው። ዘመድ የለው! ምን የለው። በሕይወት ዘመኔ አንድም ሰው ያላለቀሰበት ቀብር ያንን አዬሁ። ብዙዎቹ እኔ እንዳለቅስ ጠብቀው ነበር ይመስለኛል ዕንባዬ ከዬት ይምጣ?! ነገረኛ ነውና መንገድ ዳር እንቅበረው ብለው እንደሆን እንጂ፤ ብቻ እዚያ ቀበሩት።

ከቀብር መልስ ቶማስ ዘመድ የለውም ነበርና ሁልጊዜ በሄደበት የሚደዘኑን ማንገቻዋ የነተበ የቆዳ በርሳ አምጥተው ሰጡኝ (ውርስ መሆኑ ነው) ማታ ቁጭ ብዬ ስበረብር ምን አገኜሁ? ብዙ ቀይና ሰማያዊ እስክርቢቶዎች፤ ሁለት ምንም ሳይጸፍባቸው ያረጁ ማስታወሻ ደብተሮች (አልፎ አልፎ ርዕስ ነገር ተጽፎ ተሰርዟል) በዚህ ሁሉ ጊዜ የጻፈው አንድ ነገር የለም፤ የባከነ!

ፍተሻዬን ስቀጥል፤ ከአንደኛው ማስታወሻ ደብተር ውስጥ ተጣጥፋ የተቀመጡት ቁራጭ ወረቀት አገኜሁ፤ ዘረጋግቼ በላይዋ ላይ የተጻፉትን ሁለት ቃላት አነበብኩ “የማኅደረ ከንፈር...” ይላል! የማኅደረ ከንፈር ምን?... ሰው ሞኝ ነው ቶማስ ምንም ሳይጽፍ ሞተ ይላል፤ ከዚህ ወዲያ ምን ይጻፍ?! ልክስክስ! ከመቃብሩ አውጥቼ በጥርሴ ብዘለዝለው ደስታዬ ነበር። አንዳንድ ሴቶች አሉ እንደ ዳሌ፤ እንደ አውጥቼ በጥርሴ ብዘለዝለው ደስታዬ ነበር። አንዳንድ ሴቶች አሉ እንደ ዳሌ፤ እንደ ጡት፤ ዝምታና ትህትናቸውን ወንድ ለማማለል የሚጠቀሙበት። የእርሷ ጥፋት ይሁን አይሁን ግድ አልሰጠኝም ብቻ ማኅደረን ከነፍሴ ጠላኝት።

ቶማስ በተቀበረ በሰምንቱ፤ አብርሃም አንድ ግጥም መድረክ ላይ አንብቦ፤ “ለጓደኛዬ ቶማስ መታሰቢያ ይሁን” አለ። እውነቱን ለመናገር በግጥሙ ምን እንዳለም አልሰማሁም፤ መታሰቢያ ነው ሲል ነበር የገባኝ። አንዳንዶች ታዲያ እያጨበጩ ወደኔ ዘር ዘር አሉ ... ግድ አልቅሺ ነው!?! ወጉ አይቅር ብዬ እንዳዘነ ሰው አቀረቀርኩ። ሰቀረቅር ጫማዬን በትኩረት ተመለከትኩ፤ ለምንድን ነው ሁልጊዜ ፍላት ጫማ የማደርገው? ብዬ ያሰብኩት እና ለመጀመሪያ ጊዜ ተረከዘ ረዥም ጫማ መግዛት እንዳለብኝ የወሰንኩት በዚያች ምሽት ነበር።

አበበ ጠላ ጠጣ!

ዮናስ እና ማኅደር ተጋቡ እያልኩ ለራሴ ደጋግሜ የምናገረው ስለሚገርመኝ ነው። ባል ተብዬው እዚያ ንግድ ሥራ ኮሌጅ እያለን ትምህርቱን አቋርጦ ሱዳን እንደሄደ ነበር የሰማሁት። በዬት በዬት ዘሮ አሜሪካ እንደገባ እንጃለት። ማህደረ ጋር እንዴት እንደተገናኙ እዴት እስከ ጋብቻ እንደደረሱም አላውቅም። አንድ ቀን እንኳን ስሙን አንስተነው አናውቅም፤ ለእኔ ተአምር ነበር። ይኼ ዮናስ የሚባል ልጅ

ከማኅደረ ይልቅ እኔ ጋር ነበር የበለጠ ይቀራረብ የነበረው፤ እንዲያውም ስደት ቀደመን እንጂ የቀለጠ ፍቅር ውስጥ እንገባ ነበር ብዬ ፋይሉን የዘጋሁት ሰው ነው። እንደዚያ ያሳብኩት ከመሬት ተነስቼ አልነበረም። ጊዜው ስለራቀ በብዥታ ቢታጠርም የናስ ከኮሌጅ ከመጥፋቴ አንድ ቀን በፊት የተፈጠረውን ነገር አልረሳውም።

ላይብረሪ አምሸች እየወጣሁ ነበር፤ የዚያን ቀን ማኅደረ የለችም ብቻዬን ነበርኩ። በዚያው የሆነ ነገር ኮፒ ላድርግ ብዬ እዚያ አካባቢ ወደነበረች ፎቶ ኮፒ ቤት ስሄድ የናስ ጋር ተገናኜን፤ ሁልጊዜ እዚያች ቤት አይጠፋም ነበር።

ኮፒ የማድርገውን አድርጌ ስወጣ እጄን ኪስና ኪሱ እንዳስገባ ቆሞ ነበር “አትሸኜኝም?” አልኩት፤ አብሮኝ ወጣና ትንሽ ሄደን መንገዱ ዳር ቆምን። የባጥ የቆጡን አውርተን እንደልማዳችን ጉንጭ ለጉንጭ ተነካክተን ልንሰነባበት ስንጠጋጋ ድንገት ከንፈሬን በስሱ ሳመኝ (ከንፈራችን ተነካካ?) ሲስመኝ ትንፋሹ ጠላ ጠላ ይሸት ነበር። እስካሁን ጠላ ሲሸተኝ መሳሳም አብሮ ትዝ ይለኛል። ሰዎች ጠላ ሊጠጡ፤ ከንፈራቸውን ሲያሞጣጡ ጠላውን የሚስሙት ነው የሚመስለኝ። የአሳሳሙ ፍጥነት እንደሳመኝ እንኳን እስክጠራጠር ግራ አጋብቶኝ ነበር። አልተቆጣሁም፤ አጋጣሚ ይሁን ፈልጎ ስላልገባኝ ከደገመው ብዬ ዝም ብዬ ቆምኩ፤ ምንም እንዳልተፈጠረ “ቻው በቃ” ብሎኝ ወደ ፎቶኮፒው ቤት ተመለሰ። ግራ ተጋብቼ ከቆምኩበት ሳልንቀሳቀስ ዝም ብዬ ከኋላው አይሁት። አንዴ እንኳን ሳይዘር እየተጣደፈ ወደ ፎቶ ኮፒ ቤቱ ገባ።

በቀጣዮቹ ቀናት የሆነ ነገር በመካከላችን እንደሚፈጠር፤ ተስፋ አድርጌ ነበር። የተፈጠረው ነገር ግን ፈጽሞ ያልጠበኩት ነገር ሆነ፤ ጠፋ ተባለ። በቃ ወደዚያ ግቢ ዝር ሳይል ዐሥራ አምስት ቀን አለፈው። በኋላ ወደ ሱዳን ተሰደደ የሚል ወሬ ተናፈሰ። ስሞኝ ጠፋ! ዐሥራ ምናምን ዓመት የምትታወስ የማይክሮ ሰከንድ መሳም። ታዲያ እጠራጠራለሁ እንደለመደው ጉንጩን ሊስመኝ የላከው ከንፈሩ ሳላስበው ዘሬ ከንፈሬን ነክቶበት ይሆን? ወይስ ጠላው የእኔን ከንፈር የማኅደረ አድርጎ አሳይቶት? እንደዚያ መሆን አለበት፤ ሰዎች ጠላ ሲጠጡ ገፈቱን ትፍ ትፍ

እንደሚሉት ዮናስ ያኔ እንደ ጠላ ለቅምሻ ፉት ብሎኝ ከዐሥራ አምስት ዓመት በኋላ ማኅደረን ውጦ እኔን እንደ ገፈት ትፍ ያለኝ መሰለኝ።

ስሙን አልጠራ ነገር ችግር ነው፤ ዝም እንዳልል አፊን ይበላኛል፤ አንዳንዴ ታዲያ እንደቀልድ ከመሬት ተነስቼ አበበ ጠላ ጠጣ! ብዬ እጮኸለሁ፤ ሥራ በታዬ እንደዚያ ስል የሰሙኝ ባልደረቦቼ ለምዶባቸው እንደ ተረት ይደግሙታል። የሆነ ሆኖ ሦስት ወንዶች ሰሙኝ፤ ሦስቱም ማኅደረን ይወዷት ነበር። ሁለቱ አገር ጥለው ጠፉ፤ አንዱ ሞተ። ቀጣዩን እግዜር ይሁነው፤ ቀጣይ ካለ። የመልኩ ሲገርመኝ አሁንማ ዕድሜውም ሄደ! ከንቱ ዓለም!!

ዝም!

ባወጣ ባወርድ ባልገባኝ ምክንያት ማኅደረ ዮናስን ላገባ ነው አለችኝ። ያውም ሞትኩለት፤ ከነፍኩለት የምትለው ፍቅረኛዋ አብርሃም ጋር አብረው ሆነው ሳይለያዩ፤ ጥያቄዬን ላዥገደጉድ ስዘጋጅ አፊን በእጇ አፈነችኝና ስለነገሩ ምንም ነገር እንዳልናገር በቁጣ አስጠነቀቀችኝ (ማግባቱን የራሷ ጉዳይ፤ ቁጣውን ምን አመጣው?) ሰው የት ላይ እንደሚቀየር አይታወቅም፤ ቅይርይር ብላ ነበር። ዝም አልኩ። ነገሩ ተጣድፎ ድል ባለ ሰርግ ተጋቡ። ምናገባኝ ብዬ እንደጠየቀችኝ ሚዜ ሆንኩ፤ በአንዴ እልል ብዬ አጋባሁ- እልል ብዬ አለያዬሁ።

ሁልጊዜ ያንን ጋብቻ ሳስብ ግን ቀድሞ ወደ አእምሮዬ የሚመጣው አንድ አስገራሚ ነገር ነበር፤ ከጋብቻው ሁለት ቀን በፊት ማኅደረ፤ እኔና ሌሎችም ሚዜዎች ሆነን ቄራ አካባቢ የሚገኝ ጸጉር ቤት ጸጉራችንን እየተሠራን ነበር። በመኻል ማኅደረ ጠፋችብን፤ ድንገት ነው ተነስታ የጠፋችው። በጣም ነበር ግራ የተጋባነው። ስንት ሰዓት ሙሉ ቆይታ መጣችና “እስክትጨርሱ ቤተክርስቲያን ስዕላት ላስገባ ሄጄ እኮ ነው...” አለችን!

“እና አስገባሽ?!” አልኳት ሽሙጡ ገብቷት ፊቷን አዙራ ዕቃዋን መሰባሰብ ጀመረች። እንዲህ ያለም ስዕላት የለ! ቤተክርስቲያን የሄደ ሰው በነፍስም በሥጋም

ተረጋግጥ እንጂ እንደዚያ ተወዛግቦና ላብ ላብ እየሸተተ አይመጣም። በዚያ ላይ ገና ቅድም የተሠራ ጸጉሯ ከማሠራያው አፈትልኮ ወጥቶ ዓይኔን እንኳን በሙሉ ዓይኗ ለማዩት አፍራ ስትደናበር ነበር። አብርሃም ጋ ሄዳ የምታደርገውን አድርጋ እንደመጣች በደንብ ገብቶኛል። እንዴት አወቅሁ? ዮናስ ደውሎ ስልኳን አታነሳም ፈልጊያት ነበር አለኝ። አሁን ማናገር አትችልም ቆይተህ ደውል ብዬ ያንን ድርጊቷን ተባበርኩ። የማኅደረ ሕይወት እንደ ቀጥታ መስመር ሁለት መዳረሻ ነጥቦች ብቻ ነበሩት አንዷ እኔ፣ ሌላኛው አብርሃም።

የእውነት ግን ደስ አላለኝም። ቅናትም ወግ አጥባቂነትም አልነበረም፤ በቃ የሆነ ቅፍፍ ነበር ያለኝ፤ እንደ ሰው መሳሳት ሳይሆን፤ እንደ እንስሳ ኅሊና ቢስ መሆን ነበር። ብቀናባትም እኔ ውስጥ የሌለ ጨዋነቷን እወደው ነበር፤ ፈራረሰብኝ። ያኔ ልክ እንደ ስልሳ ዓመት አሮጊት “ምን ዓይነት ዘመን ላይ ደረስን?” ብዬ ዝም አልኩ። ዝም!!

ማነሽ ባለ ሳምንት?

ያኔ ነው ስለ አብርሃም አጥብቄ ማሰብ የጀመርኩት። እንግዲህ በዚያ ሰሞን በፍቅረኛው ማኅደረ ተክዷል (መካድ ከተባለ) ከአሜሪካ በመጣ ሰው ተፈንግሏል፤ በዚያ ላይ የእኔም ፍቅረኛ፤ የሱም ጓደኛ የሆነ የጋራችን ሰው ደግሞ ሞቶብናል፤ የሚያቀራርብ የጋራ ጉዳይ አለን ብዬ፤ አጉል ዓይነት ተስፋ በልቤ አደረ።

እንደዚያ እንዳልጠላሁት፤ ከመሬት ተነስቼ ደወልኩና ወሬ ጀመርኩት። ለቶማስ ስላደረገው ነገር ሁሉ አመሰግንኩት፤ በጣም ቁም ነገረኛ መሆኑንም አጋንኜ አዳነቅሁ፤ በአካል አግኝቼው ለማመስገን ቡና እንድንጠጣ ጠይቅሁት “እንዲያውም ላገኝሽ ሳስብ ነበር የደወልሽው” አለ። ምናልባት ስለ ማኅደረ አንዳንድ ወሬ ለመስማት ፈልጎ ይሆናል ብዬ አሰብኩ። እሱ ግን “ቶማስ የጻፈው የሆነ ነገር እጅሽ ላይ ይኖር ይሆን? ግጥም ወይም ልብወለድ? ለማስታወሻ ይሆን ዘንድ ከሌሎች ሠራዎች ጋር ላሳትምለት አስቤ ነበር” አለኝ። ስለ ባዶዎቹ ማስታወሻ ደብተኞች

ምንም ሳልል “ቦርሳውን ሰጥተውኛል፤ አቀብልሃለሁ- አንተው ታዬዋለህ” አልኩትና ለመገናኛት ቀጠሮ ያዝን።

ያቺን የማጎደረ ከንፈር...ቁራጭ ወረቀት ለብቻ አውጥቼ አስቀመጥኩና ቦርሳውን ልወስድለት አዘጋጄሁ።የዚያን ጥልማሞታም ቶማስ ጉዳይ ወደዚያ ጨርሶ፤ የዚያኑ ቀን እየጎተተ እቤቱ ቢወስደኝ እና ልተኛሽ ቢለኝ እምቢ አልልም ነበር። ደግሞ ተጎትቶ ለመተኛት! እንዲያውም እውነተኛው ማጽናናት በሆነልኝ ነበር(ባላዝንም)።

የቀጠሯችን ቀን ጸጉሬን ተሰርቼ፤ አዲስ ቀሚስ ገዝቼ እና የመጨረሻ ራሴን አሳምሬ (እኔን ማሳመር ቢከብድም) ቀጠሯችን ቦታ ቀድሜ ደርሼ ስጡብቀው ምን ተፈጠረ? ከርዝመቷ -ቅላቷ፤ ከቅላቷ- የሰውነቷ ቅርጽ፤ ልብ ከሚያስደነግጥ ሴት ጋር ሰበር ሰካ እያለ መጣ። ማነሽ ባለ ሳምንት? አልኩ። ከዚህ በፊት የሆነ ቦታ ባያትም የት እንዳይኋት ጠፋብኝ። የልጅቱ የተጋነነ ቁንጅና የሆነ የሚረብሽ ነገር ነበረው። ከገባች ጀምሮ ሬስቶራንቱ ውስጥ የነበሩ ወንዶች ሰበብ እየፈለጉ ሊያይዋት ሲጣጣሩ እታዘባለሁ። አንዱ የሆነ ነገር የወደቀበት መስሎ ዞር ይልና ከኋላዋ አዬት፤ ሌላው ‘ባዝ ሩም’ ደርሶ ሲመለስ ፊቷን በቁሙ ሽምድዶጽ ያልፋል፤ ‘ባዝ ሩም’ የሚመለለሰው ወንድ ምነው በረከተ እላለሁ? (የተቀመጥነው ወደ ባዝ ሩም መሄጃው ጋር ነበር) ከሕፃንነቴ ጀምሮ አልታይም እንጂ፤ እንደ ስውር ካሜራ አካባቢዬ ላይ የምትፈጠር ነገር ከዓይኖቼ አታመልጥም። ያኔም ምን እየሆነ እንዳለ ገብቶኛል። ወንዶች ከምንድን ነው የተሠሩት?! ድምፃቸው የጎለ የወንድ ሳቆች ከኋላችን ... ትኩረት ለመሰብ መሆኑ ነው።

አለባበሷ አስገራሚ ነበር።ከግራ ወደ ቀኝ ተላላፊ ጋውን የመሰለ አጭር፤ ጥቁር ቀሚስ፤ ወገቡ ላይ በባለ አበባ የፈረንጅ መቀነት ሽብ የተደረገ፤ ቀበቶውን ጫፉን ይዛ ብትስበው፤ ቀሚሷ ግራናቀኝ ተከፍቶ ራቁቷን የምትቀር ነበር የምትመስለው። ማን ነው ወንድ ያንን ሽብ የተደረገ ቀበቶ ሳብ አድርጎ ለመፍታት የማይመኝ!? አፍ አውጥቶ የሚጣራ ቀሚስ! ተቀምጦ እግሯን ስታነባብር ቀሚሷ እስከታፋዋ በከፊል ከፈት አለ፤ በጥቁር ቀሚስ እንደዚያ ዓይነት ዓይን ላይ የሚያበራ ጭን። በዚያ ቁመት ላይ፤ ከቁም ሣጥን የላይኛው ክፍል ዕቃ ሳወርድ የምቆምባትን ዱካ

የሚያክል ተረከዘ ረጅም ጫማ ተጫምታለች። ሰው ቁመት በቃኝ አይልም ይሆን?
የጠቶቿ ጥፋሮች ጥፋር ቀለም አልተቀቡም። ግን ንጹህ ሆነው የሚያንጸባርቁ ነበሩ።

እንደ ብዙዎቹ አብርሃም ጋር እንደማያቼው ሴቶች ክንዱን ይዛ አትተሻሽም።
አብረው ሲራመዱም፣ ሲቀመጡም ራሷን የቻለች ዘናጭ። አረማመዷ ትሁት የሆነ
አምባገነን ነበር፤ ምናልባት ሌሎች ግርማምገስ ያለው የሚሉት ሳይሆን አይቀርም፤
ቀና ብላ ብቻዋን መኝታ ቤቷ ያለች ማንም የማያያት ዓይነት፣ ጡቶቿ እረጋ ብለው
ግራና ቀኝ ይንቀሳቀሳሉ፤ ቁመቷ ጋር ስለሚመጣጠኑ አይጋነኑ እንጂ ጡቶቿ
ትልልቆች ነበሩ። እንደ ብዙ ቀይ ሴቶች በቅላት የተድበሰበሰ ቁንጅና ሳይሆን ልቅም
ያለ ውብ ፊት ያላት ሴት ነበረች። አፍንጫዋ አንድ አገር ዓይኗ ሌላ አገር ቢገኝ
ለየብቻው ቆንጆ እየተባለ የሚደነቅ።

ይህች ቆንጆ እንደ ብራ መብረቅ ፊቴ ስትወድቅ፣ ኩሌ ከቅንድቤ ላይ ልትረገፍ
ምንም አልቀራትም። ለቅሶ እንድረስ ብሎ ነውና ያመጣት፣ ብዙ በትስቅም
ስንተዋወቅ ፈገግ ባለችበት ቅጽበት የጥርሶቿን ውበት ዓይቻለሁ። የሆነ ሴት አውል
ወንድ ከሄዳቸው ሴቶች ሁሉ ቆንጆ ቆንጆ ነገራቸውን ወስዶ እቤቱ የሠራት ነበር
የምትመስለው። እኔ ጋር ቢተኛ ኖሮ ከእኔ ምኔን ወስዶ ይሰጣት ነበር? እላለሁ።

“አዚዛ” አለችኝ፣ ከፍ ባለ ትህትና።

“ሃይማኖት” አልኩና፣ ሳልወድ በግዴ ባሏ የሞተባት ምስኪን መስዬ ለቅሶ
እንዲደርሱኝ ተመቻቼሁ። አቤት የልባችንና አፋችን መራራቅ፣ አውርተን ሳቀረቅር
ረዣዣምና ውብ ጣቶቿ እጄ ላይ አረፉ። ደንግጬ እጄን ላሸሸ ነበር- ማጽናናቷ
ነው፣ ጠንካራና የሚቀዘቅዝ መዳፍ። ውስጤ የነበረው ብቼኛ ፍላጎት፣ ቶሎ
ተለያይተን ቤቴ ሄጄ ማልቀስ ነበር። እንኳን የያዙት፣ ገና የተመኙት ተስፋ ሲሞት
አያስለቅስም!? እሱ ግን ምን ዓይነት ሴት አውል ነው!? ልክስክስ!! ማን ነበር
ስሟን ያለችኝ... አዚዛ! ልክ እንደ ማስቲካ ልጥጥ ብሎ ነፍስ ጋር የሚጣበቅ ስም
አዚዛ!!!

ወደ ቤቴ ስመለስ ሳላስበው እንደ አዚዛ ተራመጅ ተራመጅ የሚለኝ መንፈስ ነበር።
 ቀና ብዬ ማንንም ሳልደገፍ፣ ማንንም ሳልፈራ፣ አጉል ጨዋ ጨዋ ሳልጫዎት፣ ቀና
 ማለት አማረኝ - ቀና ማለት። ማን ነው ቀና ማለትን ለቆንጆ ብቻ የሰጠው?!
 እንዲህ እያሰብኩ ቀና ከማለቴ ዓይኖች በዕንባ ተሞልተው መንገዴ ብዥ አለብኝ፤
 መልሼ አቀረቀርኩ። ዕምባዬ እንደ ድንገተኛ ምጥ መንገድ ላይ ይታገለጃል፤
 ርምጃዬን አፈጥናለሁ! በዬት በኩል ቀና ይባላል?!

የሴቶች እኩልነት ሲባል...

በየቴሌቪዥን እና ሬዲዮው የሴቶች እኩልነት ሲሉ እኔ የሚታዩኝ ብቸኛ ነገር፣ በእኔና
 በማኅደረ መካከል የነበረው የእኩልነት ትግል ነበር። ይኼ ውድድር መኖሩን
 ማኅደረን ጨምሮ ማንም አያውቅም፤ አሸነፍኩም ተሸነፍኩም የውስጤ ድልና
 የውስጤ ውድቀት ነበር። ተወዳዳሪ እኔ፣ ተመልካች እኔ፣ ዳኛም እኔ የሆንኩበት
 የዕድሜ ልክ ውድድር ውስጥ ነበር የምኖረው።

ዕድሜ ልኬን የተወዳደርኩት ማኅደረ ጋር እኩል ለመሆን፣ ከቻልኩም ለመብለጥ
 ነበር፤ የተዳላላት ልጅ ናት። ተፈጥሮ አዳልቶላታል፤ ማኅበሥቡ አዳልቶላታል፤
 ወንዶች አዳልተውላታል፣ አጠገቧ ቆሜ ተረስቻለሁ። የመጡት ሁሉ ከፊቷ
 የተዘረጋሁ እኔን እንደ ምርቃት 'ሪሽን' በቸልተኝነት መቀስ ቆርጠው እሷን
 ሲያከብሩና ሲያሞግሱ ነው የኖሩት። ማኅደረ ውድድር መኖሩን እንኳን ሳታውቅ
 ስታሸንፈኝ ነው የኖረችው። የራሴ እናት ሳትቀር "እንደ ማኅደረ ጎብዥ፣ እንደ
 ማኅደረ ቁጥብ ሁኒ፣ እንደ ማኅደረ ንጹህ ሁኒ!" ስትለኝ ነው የኖረኩት። ታዲያ
 በእኔ ጉብዝና ሳይሆን በሁኔታዎች ማኅደረን ያሸነፍኩባቸው አጋጣሚዎች ነበሩ።
 ድሎቼን ደጋግሜ በመቁጠር የማገኘውን እርካታ ከሌላ ከምንም ነገር
 አላገኘውም።

ድል አንድ!

ገና አንደኛ ክፍል ስገባ ማኅደረ ጋር አንድ ወንበር ላይ ነበር የተቀመጠው። ያኔ ነው ለመጀመሪያ ጊዜ የተዋወቀው። ያቺ የቆላት እናቷ እንደ አሻንጉሊት አሰማምራ ነበር የምትልካት፤ ደብተሯ ሳይቀር ጠረኑ የሽቶ ነበር። እኔ ለእንጀራ ሻጭ እናቴ ገና በጧቱ ቅጠል ሳቀብል ምድጃ ለምድጃ ቆይቼ የጸጉሬ ላይ ሸቀጥ እንኳን ሳይራገፍ ጭስ ጭስ እየሸተትኩ ነበር ተንጨባርሬ ክፍል የገባሁት። የመጀመሪያ ቀን አርፍጄ ስደርስ ክፍሉን የሞሉት ማቲዎች በአዲስ ዓመት ልብስ ዘንጠው የልብ ልብ ስለተሰማቸው፤ እንደ እኔ ዓይነት ጨብራራ አመዳም ሕፃን አጠገባቸው እንደቀመጡ አልፈለጉም።

ታዲያ ያቺ እንደ አሻንጉሊት የምታምር ጥቁር ልጅ “ነይ እዚህ” ብላ ጠጋ አለችልኝና ልክ እንደ ትልቅ ሰው “ማነው ስምሽ? እኔ ማኅደረ ነው ስሜ” አለችኝ። ቅልብልብ ያለች ነበረች። ዓመቱን ሙሉ ከእርሳስ እስከ ቸኮሌት እያካፈለች ጓደኝነታችንን በትንሽ ደግ ልቧ ሠራችው። ቸኮሌት ለመጀመሪያ ጊዜ ያቀመሰችኝ ማኅደረ ናት። እነዚያ ከረሚላዎች እና ቸኮሌቶች የቅንጦት ጣፋጭ ብቻ አልነበሩም-ለእኔ፤ በአሥር ጥፍሩ ይሟጭረኝ ከነበረ አስቀያሚ ርሃብ የሚገለግሉኝ መደበኛ ምግቦች ነበሩ። ችጋራም፤ አስቀያሚ እና ሰነፍ ነበርኩ። በዚያ ላይ አብዝታ ትዘፍንልኝ ነበር። ለእኔ ብቻም ሳይሆን ተማሪ ፊት ወጥታ ትዘፍን ነበር። የማታውቀው ዘፈን አልነበረም፤ አፍ የፈታችው በዘፈን ይመስላል።

በዚያ ዓመት ምኑም ባልገባኝ በማለውቀው ትምህርት ወድቀሻል አሉኝ፤ ማኅደረ ግን አለፈች። በማለፏ ከመደሰት ይልቅ በእኔ መውደቅ አለቀሰች። እናቴ ካርዴን ጎረቤት ወስዳ አስነበበችና አገር እስኪቃጠል ስድብና ርግማን እያወረደች እስኪበቃት ቀጠቀጠችኝ። ከምንም በላይ ያበሳጫት ደግሞ ካርዴ ላይ “የወላጅ እስኪበቃት ቀጠቀጠችኝ። ከምንም በላይ ያበሳጫት ደግሞ ካርዴ ላይ “የወላጅ ክትትል ያስፈልጋታል” የሚል አስተያየት መጻፍን ጎረቤቶቻችን ከነገሯት በኋላ ነበር፤ (እናቴ ማንበብም ሆነ መጻፍ አትችልም፤ እስከዛሬም ነገሮችን የምትተረጉምበት መንገድ የተለዩ ነው) “እናቷ አትከታተላትም አስባልሽኝ እና ማነው የሚከታተልሽ?” ሌላ ዱላ። በመኻል ድብደባውን አቁማ “ማኅደረ አለፈች?”

አለችኝ፤ መልሴን ሳትጠብቅ “እሷማ ታልፋለች” ብላ እንደገና ድብደባዋን ቀጠለች። ከመውደቁ በላይ በማኅደረ ማለፍ ቅናትና ጥላቻ እንደ መንፈስ እዚያው ላይ ገባብኝ፤ ከዚያ ሁሉ ሥጋዬን ያዛለ ድብደባ ይልቅ እናቴ የማኅደረን ስም ከጠራች በኋላ የሰነዘረቻቸው ዱላዎች ነፍሴ ላይ ነበር ያረፉት። ቢሆንም በአንድ ክፍል እንደተበላለጥን ዳደኝነታችን ቀጠለ።

ማኅደረ አራተኛ ክፍል፣ እኔ ሦስተኛ ክፍል ሆነን ማኅደረ እናቴ ጠፋች እያለች በየቀኑ ማልቀስ ሆነ ሥራዋ። መዝፈኗን አቆመች...ያቺ ምላሳም ልጅ የማትናገር የማትጋገር ዝምተኛ ሆነች። እኔ ጋር ብቻ ነበር የምታወራው፤ በዚያው ዓመት በጮራሽ ያላሰብኩት ነገር ተፈጠረ። በጉብዝናዋ የምትታወቀው ማኅደረ ወደቀች። ካርዷ ላይ የታተመውን አልተዘዋወረችም የሚል ማኅተም ሳይ ውስጤ በደስታ ዘለለ። ዳደኝነታችን እንደገና አንድ ክፍል አንድ ወንበር በመጋራት ቀጠለ።

ያቺን ድል የሕፃንነት ተራ ጉዳይ አድርጌ አላያትም። ባሳታወስኳት ቁጥር ነፍሴ ይደሰታል። አልተዘዋወረችም! የሚል ቃል በወርቃማ ፊደል የተጻፈ የድል ቃል ነው የሚመስለኝ። በትምህርት መጎበዝ የጀመርኩት በማኅደረ ርዳታ ከአራተኛ ክፍል በኋላ ነበር። ያ ውለታዋ ግን ከቅናት አልፈዋል፤ እንዲያውም በረዳችኝ ቁጥር ውስጥ ይበሳጭ ነበር። ሰነፍ ሆኖ ወደቀች የተባለችው ልጅ፣ በዓመቱ ከክፍል አንደኛ ወጥታ ወደ አምስተኛ ክፍል ተዘዋወረች፤ ሃያ ምናምንኛ ወጥቼ ተከተልኳት፤ ደስታዬ ይፈረሰ።

ድል ሁለት!

ከጋሽ ዓለምነህ አርግዝ ካስወረድኩ በኋላ፣ ከሃይማኖት ሰባኪውም፣ ከሬዲዮና ምናምን ሰባኪውም በላይ የበለጠ መርከስና ትንሽነት ይሰማኝ የነበረው፣ ከማኅደረ ጎን ስቆም ነበር። ሲጀማምረኝ ሕክምናም መሄድ ፈርቼ ስለዘገዬሁ ኢንፌክሽን ፈጥሮብኝ የሆነ ሽታ ያለው ፈሳሽ ከማሕፀኔ እየወጣ ያሳቅቀኝ ነበር። አንድ ቀን ታዲያ ልናጠና ተቀጣጥረን እቤታችው ስሄድ፤ ማኅደረ በተለመደው የጓደኝነት ስሜት ፊቷን አጨፍግጋ “የሆነ ነገር ይሼተኛል፤ አንቺ ደንባራ ምናምን

“ረግጠሽል እንዴ?” አለችኝ ወደ ጫማዬ እያዩች። ጊዜ ሄደ፤ ከዓመታት በኋላ አብርሃም ጋር ጉድ ጉድ ስትል አረገዝች፤ እየጎተትኩ ወስጄ ባለፍኩበት መንገድ ታልፍ ዘንድ ጋበዝኳት፤ አስወረደች። እንደ ሰው ስቃይዋ ቢያሳዝነኝም ጥልቅ በሆነ የአእምሮዬ ክፍል ግን እኩልነት ሰፈነ።

ድል ሦስት!

ማኅደረ ካገባች በኋላ በሚያስደነግጥ ፍጥነት ሰውነቷ መቀዬር ጀመረ። መወፈር ጀመረች “መወፈር” የሚለውን ቃል የምጠቀመው ሆነ ብዬ ነው። ክብደት ጨመረች ምናምን አልልም፤ እኔን ቀጨጫሽ እንጅ ክብደት ቀነሽ ማን ብሎኛል? ከከንፈሬ ባያልፍም በውስጤ ወፈረች- ተደባለበለች ስል ነው ደስ የሚለኝ። የጀመራት እርጉዝ ሆኖ ነበር። ከወለደች በኋላ ይቀንሳል ሲባል ጫሬሽ ብሶ ከራስ ጸጉሯ እስከ እግር ጥፍሯ ተደባለበለች። ያ ቅርጽ፣ ያ ውበት ድራሹ ጠፋ። በዚያ ፍጥነት ከምድረ ገጽ የጠፋ ውበት አጋጥሞኝ አያውቅም። አንዳንዴ አእምሮዬ የሚያስባት ማኅደረ እና ሳገኛት የማያት ማኅደረ ስለሚለያዩብኝ መልመድ አቅቶኝ እቸገር ነበር።

ባዬኋት ቁጥር በአየር የተወጠረ የፕላስቲክ አሻንጉሊት ነበር የምትመስለኝ። እነዚያ አምባገነን ጡቶቿ ባንዴ ወረዱ፤ ደግሞ አተላለቃቸው! እሷ ለተሸከመቻቸው እኔ ይከብዱኛል። ከምንም በላይ የሚገርመኝ ውፍረቷ ፈገግታዋን ማበላሸቱ ነበር።

ያንን በእናቴ የሚደነቅ የሚጠቀስ ፈገግታዋን። እናቴ ምን ጊዜም በእኔ አሳሳቅ እንደተበሳጩኝ ነው። “ሴት ልጅ እንጥሏ እስኪታይ አትስቅም። ማኅደረን አታያትም? ውይ የማኅደሪ ፈገግታ! የእቴጌ ፈገግታ የመሰለ” ትላለች። ደግሞ የእቴጌ ፈገግታ ምን ይሆን? እያልኩ የምበሳጭበት።

ከድሮ ጀምሮ ስትስቅ ከንፈሯን እንደከደነች ወደ ግራ ጠመም የምታደርገው ነገር ነበራት፤ በተለይ ነገር አልጥም ሲላት። የሚያምር ማሻሻጣጥ የሚመስል ፈገግታ፤ አሁን ግን እንደዚያ ስታደርግ የቀኝ ጉንጫ ከመወፈሩ የተነሳ ወደ ታች ወረድ

ስለሚል ፊት ላይ የሆነ መዛባት ያለባት ሴት ያስመስላት ነበር፤ ፈገግታዋ ሞተ። ለሞተ ፈገግተዋ በውስጡ ፈገግ አልኩ። ያ ፈገግታዬ የ ‘እቴጌ ፈገግታ’ ሳይመስል አይቀርም።

ፈገግታዋን መግደል የጀመርኩት ከውፍረቱም በፊት ነበር። የሰርጓ ቀን እናቴ አስተናጋጅ ነበረች። ሙሽራው ከመድረሱ በፊት ማኅደረ ‘ሼሎዋን’ ለብሳ ሚዜዎቹ የቀረውን ነገር እያዘገጃጂን ውር ውር ስንል እናቴ ድንገት ወደ ማኅደረ ክፍል ብቅ አለችና “የኔ እናት እቴጌ መሰልሽኮ ቱ! ቱ! ቱ! ከዓይን ያውጣሽ” አለች። ማኅደረ ተፍነከነከች። ቃሉ ያበሳጩኛል “እቴጌ”። ሚዚዎቹ ዞር ሲሉ ጠብቄ “ማሂዬ የኔ ውድ በቃ አገባሽ፤ ሁልጊዜ እንደዚህ ደስተኛ ሁኝ። ያለፈውን እርሺው፤ ደግሞ ከትላንት ወዲያ ከፀጉር ቤት ጠፍተሽ ያደረግሽውን ትደግሟለህና እኔ ራሴ አለቅሽም ከምር!” ብዬ በስሱ እጄን ቆንጦጥ አደረኳት። “ያለወቅን እንዳይመስልሽ” ብዬ ሳቅ ጨመርኩበት፤ ፈገግታዋ ድራሹ ጠፋ! “ያለወቅን እንዳይመስልሽ” ያልኩት ሆነ ብዬ ነበር። ልክስክስነትሽን ሁሉም አውቋል ተሳቀቂ ነበር መልእክቱ፤ እንዳሰብኩትም ተሳቅቃ ፊቷን ጥላው ዋለች በሰርጓ ቀን። እልልልልልል እያልኩ በጭፈራው መኻል አያታለሁ! ማን ለምን ዕልል እንደሚል ማናባቱ ያውቃል?!

ማኅደረ ለእኔ መጥፎ ነበረች? በጭራሽ! ሁለተኛ ድግሪ ለመማር ገንዘብ ቢያጥረኝ (ያኔ እሷ ትምህርቷን ጨርሳ ነበር) ገጠር ለገጠር ተንከራታ ያጠራቀመቻትን ብር አውጥታ ተማሪ ብላ የሰጠችኝ እህቴ ናት። በደመወዝ ከእሷ እሻል ነበር፤ ግን ለሜካፕ፣ ለልብስ፣ ቶማስ ለሚባል ሥራ ፈት ጓደኛዬ የማወጣው ወጭ አራግፎኝ ነበር። ተይው ይቅርብኝ ስላት እጄን ይዛ ወስዳ ያስመዘገበችኝ ማኅደረ ናት። ይኼን ሳስብ ዕንባዬ ይመጣል፤ ግን የማላውቀው በሽታ አለብኝ፣ ውድቀቷ ያስደስተኛል። እሷ ካልወደቀች እኔ የምነሳ አይመስለኝም። ከእኔ መዳን ይልቅ የእርሷ መታመም ነበር ነፍሴን የሚያስደስታት።

ውበቷ ሥር ተደብቄ ነበር። በውበቷ አምሬ ታይቼበታለሁ፤ ፀሐይነቷ ነበር ጨረቃ አስመስሎ ያሳዩኝ። እንደሆነ ውድ ጌጥ ማኅደረን አጊጫባታለሁ፤ ደምቄባታለሁ።

ያንን ውበት የውፍረት ናዳ ሲቀብረው ቀስ በቀስ መራቅ ጀመርኩ። በእያንዳንዱ ቆንጆ ሴት ውበት ጥላ ሥር “ባለ ድርሻ አካላት” ነን ብለው የሚጠሉት ወንዶች ብቻ አይደሉም፤ ዓላማው ይለያይ እንጂ እኛም ሴቶች አለንበት።

ከፋ ነኝ የምለው በዚህ ብቻ አይደለም ከማኅደረ ጋር ከመራቁ በፊት ናፈቅኸኝ በሚል ሰበብ ሄጄ፤ አብርሃም ጋር ስላዩኋት አዚዛ የምትባለው ሴት ውበት አንድ በአንድ ነገርኳት፤ ያውም ካዩኋት ከስንት ጊዜ በኋላ “ምን ዓይነቱ ልክስክስ ነው!?” እያልኩ “አዚዛ ነው ስሟ አልኳት” የሰውነት ቅርጽዋ ተይው... ይመስለኛል ውጭ አገር ቆይታ የመጣች ስልጡን ሴት ናት...” እያልኩ... ማኅደረን በእያንዳንዱ ቃል ሰውነቷን በመርፌ የምጠቀጥቃት እስኪመስለኝ ስቃይዋን ፊቷ ላይ አዬው ነበር። እነዚያ መርፌዎች ለዓመታት እንደ ጋሻ ፊቷ ቆሜ፤ እኔ ሰውነት ላይ ሲሰኩ የኖሩ ነበሩ... ዳደኛዬ ናት፤ ባካፍላት ምን ችግር አለው? ብዬ በውስጤ እስቅና መልሼ “ምን አደረገችኝ ግን?” እላለሁ።

ይኼም ሁሉ ሆኖ የምትኖርበት የተንጣለለ ግቢና ‘ቪላ’ ያበሳጩኛል። እናቴ ስለ ማኅደረ በተነሳ ቁጥር ባይነሳም ራሷ ድንገት አንስታ “ደህና ሰው ላይ ወደቀች” ትላለች። እዚያ ግቢ ውስጥ የቆመች ባሏ የገዛላት መኪና፤ ምንም ሳትሠራ ዘና ብላ መኖሯ ጭምር ደሜን ያፈለዋል። እጇን አጣጥፋ ተቀምጦ እንኳን ለአሸናፊነት መፈጠሯ የሚገባኝ፤ የባሏ ቤተሰቦች እንደ ልዕልት ሲያቀማጥሏት ስመለከት ነው። ተፈጥሮ ፍርድ ገምድል ይሆንብኛል። ዳደኝነቴ ከምን ዓይነት መንፈስ እንደተሠራ እንጂ! ምናልባትም እያንዳንዱ ዳደኝነት ውስጥ ትንሽ ትንሽ ጠላትነት ሳይኖር አይቀርም። ለእሷ አዝኜ ሳይሆን በራሴ ውድድር ዐሥር ጊዜ እየወደቁ መላላጥ ሰልችቶኝ መራቁ ይሻለኛል አልኩ።

ክፍል አራት

“ዓሣውም እኛ፣ መረቡም እኛ!!”

ዮናስ!

በዚህች ምድር ፣ የመኖሪያ ምክንያት የምትለው ዋናው ነገርህ ምንድን ነው? ብባል ቤተሰብ ነው ባይ ነኝ። እንዲያው ለአፌ ሳይሆን፣ እግዚአብሔር ነፍሴ ውስጥ ያስቀመጠው የቤተሰብ ፍቅር፤ ለአፍታ እንኳን የማይናወጥ እንደ አለት የጸና ተራራ ነው። ሌት ከቀን ሐሳብ እናቴና ሁለት ታናናሽ እህቶቼ ናቸው። እነዚህ ነበሩ ቤተሰቦቼ፤ እርጋታ እና እምነት እንደ ባሕር ውሃ ጥልቅ የሆነው እናቴ፣ በደስታ ከልክ በላይ የማትፈነድቅ፣ በሐዘንም ሆነ በችግር የማትፈረሰፈሰ ደግ እናት ናት። ማንም ሰው የቱንም ያክል ከባድ ችግር ቢያወራት መደምደሟያዋ አንድና አንድ ነው “መድኃኒዓለም ያውቃል!” እህቶቼ አዜብና ማሪያም ሰምራ ዛሬ አድገው የእማማ እርጋታ ተጋባብቼው እንጂ፤ በልጅነታቸው በብስጭት ጸጉሬን የሚያስነጩኝ እሳቶች ነበሩ። ቢሆንም ታዲያ ጨዋነታቸውን አገር የመሰከረላቸው ልጆች ናቸው። ዛሬ አዜብ ነርስ ስትሆን፣ ማሪያም ሰምራ ደግሞ ዳኛ ሆናለች። ሁለቱም ከእህትነት ይልቅ ልጆቼ ነው የሚመስሉኝ።

ደስታም ሆነ ሐዘኔ፣ የሕይወት ውሳኔዬም ሆነ ስኬትና ውድቀቴ፣ ሁሉ በቤተሰብ ዙሪያ ብቻ የሚያጠነጥን ነው። ያለኝን ሁሉ ነፍሴንም ቢሆን ለቤተሰብ ሰጥቼ በምድር ላይ አለ የሚባል ደስታ ባጎናጽፋቸው ደስታዬ ነው። ይሁንና የበዛውን የወጣትነት ዘመኔን በስደት ተለይቻቸው ኖርኩ፤ ድፍን 14 ዓመታት። ይኼን ምርቃትም እርግማንም ልለው ይቸግረኛል። በመሰደዴ ቤተሰቦቼ እንደ አቅሜ

የተሻለ ሕይወት እንዲኖሩ ለማድረግ ጥሪያለሁ፤ በዚህም ያሰብኩትን ያክል ባይሆንም የበኩሌን ጠጠር የወረወርኩ ይመስለኛል። በሌላ በኩል ደግሞ ስደት እነዚያን ወርቃማ የወጣትነት ዘመናት አብረያቼው እንዳላሳልፍ አድርጎኛል። ሁሉን ወዶ አይሆንምና፤ እግዚአብሔርን ለሆነው ሁሉ እያመሰገንኩ ቀሪ ዘመኔ ላይ ማተኮርን ብቻ መረጥኩ። ባላተኮርስ ያለፈውን ሕይወት ምን ላደርገው እችላለሁ?!

ይኼን የቤተሰብ ፍቅር የወረሰኩት ምናልባትም ከአባቴ ይሆናል። አባቴ ጥላሁን (ነፍሱን በገነት ያኑራትና!) ለዓይን የማይሞላ፤ ከሰውነቱ ይልቅ ባሕሪው ያስከበረው ሰው ነበር። እንደ ስሙ ለቤተሰቡ የእውነትም ጥላ የነበረ ብርቱ ሰው። ከሥራ በስተቀር ለእንቅፋት እና ላረባ ነገር ጊዜውን ሳያባክን ይህችን ዓለም ተሰናበተ። ሥራ ሱስ የሆነበት አባት ነበር። ጧት ከቤት ይወጣል፤ ወደ ሥራ በታው መርካቶ ይሄዳል፤ ማታ ከሥራ ይወጣል ወደ ቤቱ ይመለሳል። የሕይወት ምልልሱ ቢታይ እንደ ሸማኔ ድር ሥራ በታውና እቤቱ በተተከሉ ሥውር ሚስማሮች ላይ ሲጠመጠም የኖረ ነበር። ከዚህ ውጭ ታዬ ከተባለ ወይ ቤተክርስቲያን፤ አልያም የታመመ ሊጠይቅና የሞተበትን ሊያጽናና ሲሄድ ነው። የአባባ የቤተሰብ ፍቅር “ነበር” ተብሎ ብቻ የሚታለፍ አልነበረም።

አባቴን ባስታወስኩ ቁጥር፤ በወቅቱ ያለስተዋልኩትን ጉዳይ በጥልቀት አስባለሁ። አባትነት ስለሚባለው ነገር። እኛን ልጆቹን ባለፈ ሕይወታችን ተጠንቅቆ አሳድጎናል፤ የልጅነት ባሕሪያችን የተጋነነ አምሮት ውስጥ አስገብቶን የማይሆን ነገር ካልጠቆን በስተቀር፤ ማድረግ የሚገባውን አጉድሎብን አያውቅም። ይኼም ብቻ አልነበረም፤ ስለ ቤተሰቡ የወደፊት ዕጣ ፋንታ አርቆ ያዬ፤ ማዬት ብቻ ሳይሆን ነጋችንን እንደ ምቹ አልጋ አንጥፎልን ያለፈ ሙሉ አባት ነበር። በዚህ አርቆ አስተዋይነቱ ሞቶ እንኳን በእያንዳንዱ ሕይወታችን አብሮን አለ። አለ ስል “በመንፈስ ዛሬም አብሮን አለ” እንደሚሉት የልማድ ንግግር አይደለም። እንዲህ በአካል በእጆቼ አልዳስሰው እንጂ፤ በመንገዴ ሁሉ ኅልውናው ይሰማኛል።

ዛሬ ላይ የቤታችን በረንዳ ላይ ስቆም አባባ ከሥራ ሲመጣ የነበረው ነገር ሁሉ ይታወሰኝና የማላውቀው ቁዝማ ውስጥ እገባለሁ። ሁሌ ከምሽቱ አንድ ሰዓት አካባቢ የያኔውን የግቢያችንን የቆርቆሮ በር ገርበብ አድርጎ ይገባል። በጨለማው ውስጥ በዛፎቹ ጥላ መኻል ነጭ ጋቢው እንደ ጨረቃ ከሩቅ ይታያል። ሁልጊዜም በሩን እንዳለፈ ያስላል ኡሁ! ኡሁ! ያቺ ሳል መጥቻለሁ የምትል መጥሪያ መሆኗ ነው።

በእርግጥ አባባ ከአባትነት ፍቅሩ እኩል ቅጣቱም አብሮ የሚታውስ ባሕሪው ነበር። በተለይ ለእኔ! አንዳንዴ ከሌሎች አባቶች ጋር ሳስተያዬው ትንሽ ግራ የሚሆንብኝ ነገር ነበር፤ እንደ ባህልም ይሁን እምነት፣ ብቻ የሚበዛው የአገራችን ወላጅ ሴት ልጆቹ ላይ ቁጥጥሩ ጠበቅ ይላል። የአባባ ባሕሪ ግን በተቃራኒው ነበር። ሁለቱ ሴት እህቶቼ ያን ያኽል ቁጥጥር የማይበዛባቸው እንዲያውም ያጠፉትን ቢያጠፉ ከናካቴው የአባባ እጅ ተነስቶባቸው የማያውቅ ቅንጡዎች ነበሩ።

እኔ ላይ ግን ቁጥጥሩም ሆነ አጥፍቼ ስገኝ ቅጣቱ የማያፈናፍን ነበር። ምክሩም ቁጣ የቀላቀለ! ለእህቶቼ አንድ ነገር አላካፍልም ካልኩ ሙሉውን ቀምቶ ይሰጣቸውና የምክር ነገድጓዱን ያወርድብኛል “ስግብግብና ራስ ወዳድ ሰው አባት አይሆንም። ይኼን አየር ተመልከት ይላል ወደማይታዩው አየር በእጁ እየቀዘፈ፤ የፈጣሪ አባትነት የቸረን ነው። ይኼን ውሃ ተመልከት ፀሐዩን፣ መሬቱን፣ ተራራውን ሁሉ የአባትነት ስጦታ ነው። አባትነት ሙሉ ለሙሉ ያለህን መስጠት ካልሆነልህም ማካፈል ነው።

መስጠት ባይሆንልህ ማካፈል ልመድ። ስግብግብ ሰው ቤት አይሠራም፤ ባክኖ ይቀራል። ስግብግብ ሰው ምቹቱን ይወዳልና ፈሪ ነው፤ ፈሪ እንኳን ቤተሰቡን ራሱን አይታደግም። ፈሪ ሕይወት የዘረጋችለትን ጥርጊያ መንገድ ትቶ፣ ጢሻ ለጢሻ ሲዳክር እንኳን ከሌላው ከራሱ ሲደበቅ ይኖራል። ወንድ ሁን ይኼን እዚህ ከእህቶችህ ጀምር!!”

ታዲያ ይኼን ይኼን ሸሽት ይመስለኛል ወደ እናቴ መጠጋት አበዛ ነበር። በእናታችን የጓዳ ሥራና ምክር የሚሰላቸት እህቶቼ ደግሞ ወደ አባቴ ያዘነብላሉ። ለምክሩ

እናቴም አትተናነስ፤ ልዩነቱ የእማማ ምክር ምንግዜም ወጥእንጫት ይቀድመዋል። እህቶቼ ሰው የሆኑት በእማማ ወጥእንጫት ነው ብል አላጋነንኩም! “የፈለገ ብትማር ብትሰለጥን፤ እግሯ ከጓዳዋ የተነቀለ ሴት ጥላ ቢስ ናት። ባሎቻችሁ ቢታገሱ ልጆቻችሁ አይምሯችሁም፤ ሙያ ልመዱ” ትላቸዋለች። መኻል አዲስ አበባ ተወልደውና አድገው ጠላ መጥመቅ፣ ጠጅ መጣልና እንዝርት ማሸር የሚችሉ እህቶች የኖሩኝ በእናቴ ምክንያት ነው።

እህቶቼ ታዲያ ከትምህርት ቤት ሲወጡ፣ በዚያው መርከቶ አባቴ ጋ ወደ ሱቅ ሄደው ማታ አብረውት ወደ ቤት ይመለሳሉ። ወደ መርከቶ ሲሄዱ “አባባን እናግዘው” ነበር ሰበባቸው፤ ወይ ማገዝ! ያማራቸውን ሲበሉና ሲጠጡ ውለው ራት እንኳን እስኪዘጋቸው ጠግበው ነበር የሚመጡት። አባባ ያቀብጣቸው ነበር። እኔ እግር ጥሎኝ ሱቅ ከሄድኩ ግን ወገኔ እስኪቆረጥ ጣቃ ስጠቀልልና ስደረድር ነበር ውሎ። ብዙውን ጊዜ እኔ እናቴ ሥር ስርመጠመጥ አመሻለሁ (አባባ ነው መርመጥመጥ የሚለው) አባቴ ካረፈ በኋላ፣ ለእህቶቼ መሸሻ መደበቂያቸው እኔ ሆኑኩ። አባባ በመንፈስም፣ በአካልም አዘጋጅቶኝ ነበርና ጨርሶ ይዣቸው ባልወድቅም እንደ አባባ ሆኜላቸዋለሁ ብዬ ግን አላስብም። ቢሆንም “ዋርካ በሌለበት እንቧጫ አድባር ይሆናል” እንደሚባለው የቤታችን አድባር የሆንኩት ገና በወጣትነቴ ነበር። የዐሥራ አንደኛ ክፍል ተማሪ ሆኜ።

ያኔ ይኼ ሁሉ ከመሆኑ በፊት፣ አባባ ዘመድ ወዳጆቹ ሁሉ “ይኼ ነገር ትንሽ አልራቀም?” እያሉት ከአዲስ አበባ ወጣ ብሎ ሰፊ ቦታ ገዛ። ከኖርንበት ከደመቀው ገዳም ሰፈር ለቅቀን ወደ አዲሱ ሰፈራችን ተሰደድን። አዲስ በገዛው ቦታ ላይ አቅሙ በፈቀደው መጠን ቤት ሠርቶ፣ እኛ ቤተሰቦቹን መንደላቀቅ ባይባልም ምንም ሳይጎድልብን ለማኖር በቃ። ዛሬም ድረስ ብዙኃኑ ኢትዮጵያዊ በሕልሙ እንኳን የማያስበው ፈረስ የሚያስጋልብ ግቢና አሁንም ድረስ ዘመናዊ ሊባል የሚችል ቤት ባለቤት ያደረገን ይኼ የአባቴ አስተዋይነትና ለቤተሰቡ የወደፊት ኑሮ የነበረው አርቆ አሳቢነቱ ነበር።

ለእኔ አባትነት ትርጉሙ፣ ያለፈ ታሪኩ ሲወሳ በቤተሰቡ ልብ የሚመሰገን፣ ዛሬ ላይ አብሮነቴና ፍቅሩ በሥራ የሚገለጽ፣ ስለ ነገ የቤተሰቡን ሕልም አርቆ የሚያይ ማለት

ነው። ትክክለኛ አባትነት በአንድ አካል ሦስት ዘመን ላይ የሚኖር ማንነት ነው። ትላንታችንን የሚያሻግር፣ ዛሬያችን ላይ እንደ እሳት አጥር ከበን የሚቆም፣ ነጋችንን ከተሻለ ድልና ተስፋ ጋር የሚያጋባ፣ አባትነት በሰማይ ያለው አምላክ ምድራዊ ምሳሌ መሆን ነው፤ እንደዚያ ነበር አባባ!!

አንዳንዴ በጎነት ብቻ ሳይሆን ዕድልም ያስፈልጋል መሰል፤ አባባ በዕድሜው አመሻሽ ላይ፣ በማረፊያው የያዘው ሐብት እጁ ላይ እንደ አረፋ የተበተነበት ምስኪን ሰው ሆኖ ነበር። መርከቶ የነበረውን የጣቃ ልብስ መሸጫ ሱቅ ከነመጋዘኑ በሚያሳዝን ሁኔታ አብረውት የሚሠሩት፤ ያውም ከየገጠሩ በልጅነታቸው አምጥቶ ሥራ ያለማመዳቸው የራሱ ዘመዶች በተንኮል ወሰዱበት። ያኔ ገና ልጅ ነበርኩና ዝርዝሩ ባይገባኝም፣ ብቻ የሆነ ገንዘብ ተበድሮ አልመለሰም በሚል ጉዳይ ፍርድ ቤት ሲመላለስና ሱቁ በሐራጅ ተሸጦ መልሰው እነሱ ገዙት ብሎ ሲበሳጭ ትዝ ይለኝ ነበር።

ያ ሱቅ የጣቃዎቹ ሽታ፣ የጨርቆቹ ልስላሴ፣ በተከመረው ጣቃ ላይ በልጅነታችን እኔና እህቶቼ እየተንከባለልን የምንጮወተው፣ ጣቃ የሚጠቀለልባቸው የወረቀት ቱቦዎችን ሰው ጆሮ ላይ እይደቀንን እንደ መኪና ጡሩምባ በማጫክ የምናስደነግጠው...ያ ሁሉ ከአእምሮዬ የማይጠፋ የልጅነት ትዝታ ጥሎብኛል። ከሱቁ መወሰድ በኋላ፣ እስከ ዛሬ የሚታዩኝ የአባባ ምስል፣ ፋይልና ወረቀት ይዞ በብስጭትና ተስፋ በመቁረጥ፣ ቤታችን በረንዳ ላይ ኩርምት ብሎ እንደተቀመጠ ነው።

ያኔ እማማ “ወይ ከዚህ ቦታ ትንሽ ቀንሰን ሸጠን ሱቁን ለምን አናስቀርም?” ብለው ነበር። “እንዴት የልጆቹን ማረፊያ ሸጥ ትይኛለሽ?” ብሎ ሲቆጣ አስታውሳለሁ። የዚያን ቀን ቤታችንንም ነጥቀው ይወስዱበት ይመስል በረንዳ ላይ ቆሞ ሰፊውን ግቢ በስስት ዓይን ሲቃኝና ብቻውን “ክፋት! ክፋት! ከ ነው ክፋት!” እያለ ሲያነበንብ ትዝ ይለኛል።

የገዛው ሰፊ ቦታ ላይ፣ ለብቻው የተወሰነ ቦታ አጥሮ የከብት እርባታ ሊጀምር ደፋ ቀና ሲል ነበር። ባለወቅቱም ምክንያት አልሆነለትም እንጂ። ያ ሱቅ ሁሉ ነገሩን ሰበረው። ሱቁን ከወሰዱበት በኋላ ሥራው ማዘንና መበሳጫት ሆነ። አንዳንዴ

አራዳ ጊዮርጊስ ይሄድና ሙሉ ቀን እዚያው ውሎ ሲመሻሻ ይመጣል። ከደብሩ ሁሉ አራዳ ጊዮርጊስን ይወድ ነበር። ከክፍለሐገር መጥቶ አዲስ አበባን እንደረገጠ ያረፈው ጊዮርጊስ ደብሩ ውስጥ እንደነበር ይናገራል፤ ቆይቶ ደግሞ እዚያው ገዳም ሰፈር ከተመ። ከመላላክ እስከ ሱቅ በደረቴ፤ ከዚያም አልፎ መርከቶ ተሻግሮ ባለ ሱቅ እስከመሆን የደረሰው፤ መነሻውን ከዚህ ደብረ አድርጎ ነበር።

በዚያው ሰዓት ነገሩ ተገጥሞ ይሁን፤ አልያም በሌላ ምክንያት ሕመም የማያውቀው አባቴ ድንገት ታሞ ሆስፒታል ገባ፤ ከዚያ በኋላ ጤና አልነበረውም። የቤቴ የመጀመሪያ ልጅ እንደመሆኔ ቀን ከሌት ሕልሜ እነዚያን ከሃዲ ዘመዶችን መግደል ነበር። በአዘቦት፤ በዓውደ ዓመት እቤታችን ተንጋግተው እየመጡ “አይ ሙያ!” እያሉ የሰለቀጡት ዶሮና ክትፎ፤ አባባ ባለፈ ባገደመ ቁጥር በአክብሮት ቁጭ ብድግ ሲሉ ይታዩኛል፤ ለአባቴ በለስላሳ ምላሳቸው ያወርዱለት የነበረው ውዳሴ አሁንም ጀሮዬ ላይ ያቃጭላል። የምንግዜም ምኞቴ ሱቃችንን ማስመለስ ሳይሆን፤ እነዚያን እፋኝቶች መግደል ነበር። ከንብረቱም በላይ አባቴን በሽታ ላይ በመጣላቸው በልጅ ልቤ በቀል ሳመነኸክ ነው የኖርኩት። ብዙ አልቆዬም አባቴ አልጋ ላይ በዋለ በዓመቱ አረፈ።

ታዲያ አልጋ ላይ ሆኖ እንኳን ስለ ቤተሰቡ የነገ ሕይወት ሲደክም ይህና እረፍት እንኳን አላረፈም። የተረፈችውን ብር ለቃቅሞ ግቢ ውስጥ ያለን በታ ላይ የሚከራዩ ሰርቪስ ቤቶች ሊያሠራ ወጣ ወረደ፤ ለረዥም ጊዜ መተዳደሪያችን የእነዚያ ቤቶች ኪራይ ነበር። አሁን ላይ ሳስበው የሚያሳዝነኝ በወጉ እንኳን ተኝቶ አላስታመምነውም። ከአናዲ ጋር ሲከራከር፤ ከግንበኛ ጋር ሲነታረክ፤ ሕመሙ በቁሙ ጎዳው። አንድ ቀን ‘ሰርቪሶችን’ ቀለም ሲያስቀባ ውሎ ለምሳ አረፍ እንዳለ ራሱን ስቶ ወደቀ፤ ደጋግፈው ወደ ቤት አስገቡት፤ ከዚያ በኋላ እንደገና አልተነሳም ከአንድ ወር በኋላ አረፈ።

የአንተ ግዴታ ነው ያለኝ ሰው በይኖርም፤ የመጀመሪያ ልጅ ነኝና የቤቴ ምስሶ ሲመታ ባልጠነከሩ ክንዶቼ ጣሪያውን ደግፎ መቆም የእኔ ኃላፊነት ነበር። እናታችን ከቤት ወጥታ የማታውቅ የቤት እመቤት፤ ሁለቱ እህቶችም በዕድሜ ከእኔ በታች

የነበሩ ታዳጊዎች ነበሩ። ነገሩ ቀላል አልነበረም። ገና ከዐሥረኛ ክፍል ወደ ዐሥራ አንደኛ ክፍል እንዳለፍኩ ነበር፤ ከቤታችን በስተቀር ቤሳቤስቲን እጃችን ላይ አልነበረም። መጀመሪያ ያደረግነው ምንም ያልሠራንበት ለከብት እርባታ ብሎ አባባ ያጠረውን ቦታ ከፍለን መሸጥ ነበር። በወቅቱ ከሽያጭ ያገኘነው ገቢ ቤተሰቡን ከሐሳብ ቢያሳርፈውም፤ ዛሬ ላይ ግን ያንን ቦታ መሸጣችን አባባን የመካድ ያሻል ያንገበግበኛል። ያውም ዳር የተባለው ሰፈር እንዲህ መኻል ሲሆን የዚያኔ ድርጊታችን መካሪ ማጣት ነበር እላለሁ። እና ምን አማራጭ ነበራችሁ? ብባል ግን አሁን ድረስ መልስ የለኝም። የሸጥነው ቦታ ላይ የተሠሩ ሁለት ‘ቪላ’ ቤቶች የዚያ አቅመቢስነታችን ሐውልት ይመስሉኛል፤ ሳያቼው ደስ አይለኝም። እናቴ ታዲያ ሲበዛ አማኝ ናትና “መድኃኒያለም የቀረውን ይባርክልን!” ትላለች። ሌላ ምን ይባላል?!

እንደምንም ኑሮን በጥንቃቄ እየገፋን ሁለት ዓመታት አለፉ። በበሽተኛ ትራስጌ እንደተሰቀለ ‘ግልኮስ’ የምትንጠባጠበው የመሬት ገንዘብ ቀስ በቀስ እየጎደለች ነበር። አባባ ባረፈ በሁለተኛ ዓመቱ ሰው ተመርቆ ሲወጣ የሚሸከመውን የኃላፊነት ቀንበር እኔ ተሸክሜው ወደ ኮሌጅ ገባሁ። እዚህ ለገሐር ንግድ ሥራ ኮሌጅ።

ገንዘብ አወጣጣችን በጥፍር እንደመራመድ ነበር፤ በጥንቃቄ። በትምህርት ያን ያሻል የተጨበጨበልኝ ባልሆንም መጥፎ ውጤት ግን አልነበረኝም። እንዲያውም አንዳንድ ትምህርቶች ላይ ከጥሩም በላይ ነበርኩ፤ ለምሳሌ ቋንቋ እና ሒሳብ፤ ቢሆንም ሳስበው ለቤተሰቦቼ ችግር ለመድረስ የመመረቂያዬ ጊዜ ርቆ ታይኝ። ያም ብቻ ሳይሆን ተመርቄ በደመወዝ ምን ልቀይር እችላለሁ የሚል ሐሳብ ያስጨንቀኝ ነበር። ገና ሳይደርስ ተስፋ የሚቆረጥበት ተስፋ አለ። ትምህርት ለእኔ እንደዚያ ነበር፤ ተስፋ የተቆረጠበት ተስፋ።

ይኼ ደግሞ ሌላ የሕይወት አማራጭ ወደማፈላለግ ገፋኝ። ምናልባት አባቴ ትምህርት ለሚባለው ነገር ያሳዩው የነበረው ቴልተኝነት ጎትቶኝ እንደሆነም እንጂ። “ዕውቀት መቼስ ጥሩ ነው፤ ግን ተምሮ የሌሎች ባሪያ መሆን ምኑም አይታዩኝ”

ይል ነበር። ያን ያክል ትምህርት ላይ ግፉ የሚል አባት አልነበረም፤ ወደ ንግዱ ነበር የሚያደፋፋረን።

“ንግድ ትርፉ ብር ብቻ እንዳይመስላችሁ፤ ነፃነቱ በብር አይተመንም” ይለን ነበር። የአባባን ችክ ብሎ ከጧት እስከ ማታ መሥራት ስመለከት ታዲያ ነፃነቱን እጠራጠር ነበር። የነፃነትን ትርጉም ለመረዳት ትንሽ በባርነት ማለፍ ሳይጠይቅ አይቀርም መሰል... ቆይቶ ነው የአባባ አባባል የገባኝ። ለትምህርት እንዲህ ለዘብተኛ አባት ቢሆንም ታዲያ ጥሩ ትምህርት ቤት እየከፈለ ነበር ያስተማረን። በስደት ሕይወቴ ባሕር ከተሸገርኩበት ጀልባ እኩል የእንግሊዝኛ ቋንቋ ችሎታዬ ነፍሴን ታድጓታል። ይኼም የአባባ ስንቅ ነበር። ነፍሱ በሰላም ትረፍ! እንደዚህ ነኝ- ስለ እሱ ስጀምር አውራ አውራ እያለ የሚገፋኝ መንፈስ አለ።

ታዲያ ቀብሩ ላይ የሚነበብ የሕይወት ታሪኩ ሲጻፍ ጓደኞቼ ምን እንደሚጽፉ ጫንቅ አላቸው። ለምን ጨነቃቸው? እንደ አባባ ዓይነት ሰዎች ታሪካቸው ለአደባባይ አይሆንም። ዘመቶ አልተዋጋም፤ ተወዳድሮ ስልጣን፣ ተምሮ መዓረግ አልደረበም፤ አባባ በቤተሰቡ ልብ ላይ የገዘፈ ዝግባ ነበር። ብዙኃኑ የቤተሰቡን ተስፋ እንደ ደረጃ ረግጦ ለዓለም ብርሃን ልሁን በሚልበት ዓለም፣ አባባ ለቤተሰቡ ዝቅ ብሎ ደረጃ የሆነ መልካም አባት ነበር። በሞት ተገርስሶም ጥላው እስከ ዛሬ ቤተሰቡን የከለለ ዝግባ።

ፎቶ ኮፒ!

ቀጥሎ ምንድን ነው የሚሆነው? መሬታችንን እየሸረፍን ሸጠን አጩብጮብን ከመቅረታችን በፊት ምን ላድርግ? ነበር የዬቀኑ ሐሳቤ። ንግድ አሰብኩ፣ ግን እርግጠኛ ባልሆንኩበት ነገር ያቼን የመሬት ብር ደፍሬ መንከት አስፈራኝ። ከቤት ኪራይ የምናገኘው ገቢ ያን ያክል የሚያወላዳ አልነበረም። እንዲያውም ከትምህርት ቤት ክፍያና ከታክሲ የሚያልፍም አልነበረም። ምናልባት አጋንኜው ይሆናል ግን ወደ ችግር እየተንደረደርን እንደነበር ነው በወቅቱ ይታዩኝ የነበረው። እማማን ለማክራት ስሞክር “አትጫነቅ መድኃኒዓለም ያውቃል” ከማለት ያለፈ ምንም ነገር

ከአፏ አይወጣም ነበር። የእሷን ያክል አማኝ ስላልሆነች ይሁን ወይም የአባቴ ሱቅ በግፍ ሲወሰድ መድኃኒዓለም ዝም ስላለ፣ ብቻ አባባሏ የባሰ ያስጨንቀኝ ነበር እንጂ ተስፋ አልሰጠኝም። እንዲሁ በጨንቀት ሌላ ሁለት ዓመታት ነገዱ።

ንግድ ሥራ ኮሌጅ በዋናው በር በኩል መንገዱን ተሻግሮ ሁለት ወጣት ወንድማማቾች የከፈቷት ፎቶ ኮፒ ቤት ነበረች። የኮሌጁ ተማሪ “ሃንድአውት” ኮፒ የሚያደርግባት። እውነቱን ለመናገር ወጣትና መልከመልካሞቹ ወንድማማቾችም ተጨዋችነታቸው ጋር ተዳምሮ ብዙውን ተማሪ የሚስብ አንዳች ነገር ነበራቸው። ከሁለት ዓመታት በላይ ደንበኞች ስለነበርን እንግባባለን፤ እንዲያውም ቅርርባችን የጓደኝነት ቅርጽ ይዞ ነበር። ለመድኃኒዓለም ዝክር ጠርቻቸው እቤታችን ከመጡ በኋላ ደግሞ እማማ የምትጠምቀው ጠላ ጋር በፍቅር ወድቀው ነበር። እሷም በተጠመቀ ቁጥር “ለነዚያ ልጆች ውሰድላቸው” ትላለች። በአምስት ሊትር ጀሪካን እወስድና ክላስ ስጩርስ እዚያች ቤት ተቀምጦን ጠላችንን እያንቃረርን የሞቀ የወጣትነት ወረያችንን እናደራ ነበር። አንዳንዴ ተማሪ ሲበዛ የፎቶ ኮፒ ሥራቸውን አግዛቸው ስለነበር ቤተኛ ነበርኩ።

የሆነ ቀን የሦስተኛ ዓመት ትምህርት እንደጀመርኩ አካባቢ ታናሽዬው ድንገት ከዚያች ሱቅ ጠፋ፤ የት ሄደ አልኩት? ታላቁን፤ ፊቱ ላይ ሐዘን እንዳጠላበት “የለም ባክህ” አለኝ። በሆነ ነገር ተጣልተው ይሆናል ብዬ ችላ አልኩት። ታናሽዬው ሞገደኛ ነገር ነበር፤ ይሁንና በተከታታይ ለሰምንት አካባቢ ጠፋ። ይኼ ሲገርመኝ ታላቅዬው እንድታግዝኝ ብሎ እዚያች ፎቶ ኮፒ ሱቅ ውስጥ አንዲት ልጅ ቀጠረ፤ የዚያን ጊዜ ግን ጠበቅ አድርጌ ጠየቅሁት “አሮን የት ሄደ?” አሮን ነበር ስሙ። ልክ የተሳሳተ ነገር የጠየኩ ይመስል ኮስተር ብሎ “ና ቡና እንጠጣ” አለና እያጣደፈ ይዞኝ ወጥቶ ቴሌ ባር ወሰደኝ። ግራ ቀኝ ተገላምጦ ሰው አለመኖሩን ካረጋገጠ በኋላ ድምፁን ቀንሶ “ከአገር ወጣ” አለኝ።

“ከአገር ወጣ?”

“አዎ! እንግሊዝ” አለና እንደገና ዙሪያውን ቃኜት አደረገ፤ ምን ግራ ቀኝ አገላመጠው ብዬ መጀመሪያ ገርሞኝ ነበር። በኋላ ቀስ በቀስ አኪያሄዱን ሲነግረኝ ነገሩ ሕገወጥ

እንደሆነ ገባች:: ይሁንና ልክ እንደመገለጥ የሆነ አዲስ ተስፋ አጨረብኝ:: ለካ መሄድም አለ የሚል፤ ለካስ ዓለም ሰፊ ናት፤ ከኩሪያችን መውጣትም ይቻላል የሚል... እዚህ እጅ በእጅ ከመፋለም ራቅ ብሎ በዶላር ሚሳኤል ድህነትን በጅምላ ማደባዩት ይቻላል የሚል ተስፋ::

ከዚያን ቀን ጀምሮ ከአጀማመሩ እስከመዳረሻው ወረያችን ይኼው ስደት ሆነ:: አልፎ አልፎ ስለቤተሰቦቻችንም ጉዳይ አወራን:: በተለይ እኔ በጥያቄ መቆሚያ መቀመጫ ስላሳጣሁት እስኪሰላች ወሬውን ከረምንበት:: እኔም ፈጽሞ በአእምሮዬ የሌለ ነገር እንደ መንፈስ ገብቶብኝ፤ ቆሜም ተኝቼም ሐሳቤ ወደውጭ መሄድ ሆነ:: ከብዙ ብዙ ወሬና ማጣራት በኋላ ይኼው ልጅ አንዲት መንግሥት ቢሮ ውስጥ የምትሠራ፤ ዕድሜዋ አምሳውን የተሻገረ ዘናጭ ሴት ጋር አስተዋወቀች (ማወቅ እንኳ አላውቃትም አገናኜኝ ማለቱ ይቀላል) በሷ በኩል ነበር፤ ከአዲስ አበባ እስከ አውሮፓ፤ ከዚያም አሜሪካ ድረስ በተዘረጋ ሕገወጥ ሰው አዘዋዋሪዎች ጉዞው የሚፈጸመው::

ሴትዮዋ የመጣችው በወቅቱ ዘመናዊ በነበረ ቀይ ‘ቶሮታ ላንድ ክሩዘር’ መኪና ሲሆን፤ መኪናውን የሚነዳው ወጣት ልጅ አንድም ነገር የማይናገር ግሉዝ ነገር ነበር፤ ልጇ ምንም የተለዩ እንቅስቃሴም ንግግርም ስላልነበረው መኪናው በራሱ የሚሄድ ነበር የሚመስለው:: ከዋቢሸበሌ ሆቴል በር ላይ አሳፍረውን ወደ ፒያሳ እየተጓዝን፤ እዚያው መኪናው ላይ ስለሁኔታው በዝርዝር አስረዳችኝ:: አነጋገሯ አጠር አጠር ያለና ግልጽ ነበር::

ዝርዝሩ ሁለት አማራጮች ነበሩት ፈጠን ባለ ንግግር እንዲህ ስትል አብራራችልኝ “ጉዞው ከመነሻው እስከ መድረሻው ሕገወጥ ነው፤ ለጓደኛም ይሁን ለቤተሰብ ዝርዝር ጉዳዮችን ባትናገር ጥሩ ነው፤ በመንገድ ላይ ተይዞ መመለስም ሊኖር ይችላል:: የተያዝከው በእኛ ስሕተት ከሆነ ገንዘብህን ሙሉውን እንመልሳለን፤ ለመጓጓዣም ሆነ ለምግብ የምታወጣውን እንከፍላለን፤ ያ ብቻ ሳይሆን እንደገና አመቻችተን ጉዞህን እንድትቀጥል እናደርጋለን:: እስከ አሁን አንድም ሰው ተይዞ የተመለሰብን የለም:: እንዲሁ እንድታውቀው ነው፤ ስሕተቱ የአንተ ከሆነ ግን

ገንዘብ በንመልስም ማስተካከል የሚቻል ስሕተት ከሆነ እንደገና ለመርዳት እንሞክራለን፤ ያም ሆኖ ግን ግዴታ አይኖርብንም!”

የአንተ ስሕተት ማለት፣ ሰዓት አለማክበር፣ በቀጠሮው ቦታ አለመገኘት፣ እንድታርፍበት ከሚነገርህ ቦታ ውጭ ወጥቶ በፖሊስ መያዝ፣ ሌሎች ሰዎች ጋር መጣላት፣ ክፍያን በአግባቡ አለመክፈል፣ በተለይ ክፍያና ሰዓት፣ አላችና “በተረፈ እምነትህን እኛ ላይ ጣለው። የቤተሰቦችህን አድራሽ ትነግረናለህ የደረስክበትን በየጊዜው እናሳውቃቸዋለን... ጉዞው ምን ያሽል ጊዜ እንደሚወስድ በትክክል ማወቅ አይቻልም። መንገድ ላይ በየአገራቱ እንደሚኖረው ሁኔታ ይወሰናል። ዋናው ነገር የትኛውም አገር ምንም ይፈጠር ከጎንህ ነን” ካላች በኋላ “ታዲያ አሜሪካ ስትገባ እንዳትረሳኝ... ሽቶ እወዳለሁ እንድትልክልኝ” ብላ ፈገግ አላች።

ይኼ የመጨረሻ ንግግሯ አሜሪካ እንደተነሳሁ የምደርስባት ቅርብ፣ ሀዋሳ፣ ቢሾፍቱ ነገር እንድትመስለኝ አድርጎኝ ነበር በወቅቱ። መልሰው ዋቢሸበሌ በር ላይ አውርደውን እንደገና ወደ ፒያሳ አቅጣጫ ተፈተለኩ። ያቺን ሴት ስሟን እንኳን አላውቀዋል፤ ሴትዮዋ ነበር የምንላት።

ከዚያ የመኪና ውስጥ ማብራሪያ በኋላ ስደት መረጥኩ። ልቤ ቀድሞ ተነስቶ ነበርና ውሳኔዬ የዚያን ቀን ውጤት ብቻ ነው ማለት አልቻልኩም። የወጣትነት ችኩል ስሜትም ይሁን፣ አልያም ተስፋ ያደረግሁት ነገር፣ ብቻ እነዚህን ወደ ውጭ አገር እንወስድሃለን ያሉ ሰዎች አምኛቸው ነበር። አሜሪካ ደግሞ የተስፋዬ ምድር ነበረች።

ይኸ ዉሳኔ ለእኔ ቀላል አልነበረም፤ በተለይ እናቴንና ሁለት እህቶቼን ትቼ መሄድ ሙዳ ሥጋ ከሰውነቴ ላይ የመበጨቅ ያሽል ነበር ሕመሙ። ከሸጥነው መሬት ላይ የተወሰነ ብር አንስቼ በድፍረት እግሬን ሳነሳ፣ የዩኒቨርስቲ ትምህርቴን ላጠናቅቅ አንድ ዓመት ብቻ ቀርቶኝ ነበር፤ ቢያንስ ጨርሰውና ሒድ እያሉኝ ጣጥዬው መንገዴን ጀመርኩ። የእናቴ የመጨረሻ ቃል ዕንባ በሚያደናቅፈው ድምፅ “መድኃኒያለም ከፊትህ ይቅደም!” የሚል ነበር። ያኔ በቼልታ አሜን ብዬ ርምጃዬን አፈጠንኩ። ከዚያ በኋላ ግን ባለፍኩበት መንገድ ሁሉ ምርቃቷ ትዝ ሲለኝ፣ በሙሉ

ልቤ፣ ከነፍሴ በወጣ ስሜት አሜን! ያላልኩበት ጊዜ የለም። መቼስ ምርቃት እንደ ምግብና ቁሳቁስ መጠቀሚያ ጊዜው አያልፍ! ስደትን እንዲህ ከፎቶ ኮፒ ቤት ኮፒ አደረግኳት።

እኔን! እየተባልን አድገን...

ተስፋ፣ አሜሪካ የምትባለዋን አገር እንደ ጧት ፀሐይ አድማስ ጫፍ ላይ አስውቦና አንጠልጥሎ አሳዬኝ። ፍዳዬን በልቼ ያየሁት አድማስ ላይ ስደርስ ግን ሌላ አድማስ ይጠብቀኛል። የአሜሪካን ምድር ለመርገጥ ዓመታት ይፈጅብኛል ብዬ በጭራሽ አላሰብኩም ነበር። ብዙዎች እንዲያውም ዕድለኛ ነህ ቶሎ ተሳካልህ ይሉኛል። የመጀመሪያ ጉዞዬ ወደ አውሮፓ ነበር፤ ከዚያ ነው የአሜሪካ ስፖንሰሮቼን ላገኝ የተዋዋልኩት። በአፍሪካና አውሮፓ መካከል የተዘረጋች ስንዝር ውሃ ለመሸገር በየሰዓቱ የዓለማችን አሰቃቂ ተጋድሎ እንደሚካሄድ ለማወቅ ያኔ ገና ነበርኩ።

በእነዚያ የስደት ጊዜያት አንድ ነገር ተማርኩ፤ የሰው ልጅ እጅግ ሲበዛ ምስኪን ፍጡር ነው። ከቸገረው የማያደርገው ነገር፣ የማይፈጽመው ግፍም፣ ገድልም የለም። ይህች ዓለም የቸገረው መልዓክ አስጠጊኝ ብሎ ቢወርድ ክንፉን ነጭታ ክፉ ፍጡር ከማድረግ አትመለስም። ስንት ደጎች እንደ አስፈሪ የተረት ተረት ጭራቅ ሲቀያዩሩ አዬሁ። እንዲህም ብዬ እንዳልማረር ደግሞ፣ ስንቶቼ በሩቅ የገፋናቸው፣ ስንቀርባቸው እንደ ላባ ትራስ በለሰለሰ ልብ ቀና አድርገው አሳረፉን!? ብዙ ነው በመንገዴ ያዩሁት፤ ዝርዝሩን ባወራው እንደገና ከመሰደድ እኩል ያደክመኛል። መርሳትን የሰጠን አምላክ ይመስገን። ሲቆይ ብዙውን ጥቃቅን ነገር ረስቼዋለሁ። እንደ አፍንጫናዓይን አካላችን ሆነው ከሚቀሩ የማይረሱ አንዳንድ ገጠመኞች በስተቀር።

አምስት አገራት በሕገወጥ መንገድ ማቆራረጥን የሚጠይቅ የዓመታት ጉዞ፣ ምን ያኽል አሰልች እንደሚሆን የቀመሰ ብቻ ያውቀዋል። የሆነ ጊዜ ከዬት እንደመጣሁ፣ ወዴትም እንደምሄድ፣ የጠፋብኝ እንዲሁ በነፋስ የምንሰፈፍ ባሉን የሆንኩ እስኪመስለኝ ባዶ እሆናለሁ። ሌላ ጊዜ ድንገተኛ ተስፋ ያጥለቀልቀኛል፤ አንዳንዴ ቤተሰቦቼን ከነመፈጠራቸው ረሳለሁ፤ አንዳንዴ እንኳን ከቤተሰቦቻችን፣ ከራሳችን

የምንጠፋበት፣ ባክነን የምንቀርበት ጊዜ አለ። በእያንዳንዱ አገር ገብተን በወጣን ቁጥር፣ እየጣልን የምንሄደው ክብር፣ ማንነት፣ በራስ መተማመን ብዙ ነው። ተሳክቶልን አውሮፓ ስንደርስ ሁላችንም እንደ ወንዝ ድንጋይ በብዙ መከራ የተጠረብን ጠንካራና ሙልጭልጭ እንሆናለን። እንደገና የሰለጠነው ዓለም በጨካኝ የስልጣኔ መሮ በሚፈልገው ቅርጽ እየወቀረ ወጣ ገባ እስኪያደርገን ድረስ። ያም ሆኖ ስደት አያልቅም፤ አካላችን ያሰብንበት ምድር ሲደርስ፣ ልባችን ወደ አገሩ የመልስ ስደት “ሀ” ብሎ ይጀምራል።

በዚህ ጉዞ ጥቃቅኑን ነገር ሁሉ ብረሳም፣ የአፍ ወለምታ በሚመስል ቅን ስሕተት የከፈልኩት ዋጋ ግን ሁልጊዜ ስደት በተባለ ቁጥር ይታወሰኛል። ሕገወጥ ስደት አንድ ሕግ አለው “ወደ ኋላ አለመዞር!” ከዞርን የጨው አምድ ባንሆን እንኳን፣ የጨው ባሕር ውስጥ የዓሣ ራት ሆኖ የመቅረት፣ አልያም የበረሐ ሲሳይ መሆን ይከተላል። ከብረት የጠነከረው ሕገወጥ የስደት ሕግ፣ በሰብዓዊነትም ይሁን በማንኛውም ምክንያት ከተጣሰ፣ ፍርዱ ሞት ነው። አንዳንዴ በሰላሙ አገር ይቅርታ ተባብለን የምንተላለፍበት ቀላል ነገር፣ ስደት ላይ የነፍስ ዋጋ የሚጠይቅ ዕዳ ነው። ይኸን ሁሉም ስደተኛ ያውቀዋል። ግን አንዳንዴ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ሕጉን ይጥሳል። ያንን ሕግ የአፍ ወለምታ በሚመስል አንድ ቅጽበት፣ ያውም ባለቀ ሰዓት ከጣሱት መካከል አንዱ እኔው ነበርኩ! እና ሞትኩ? አዎ! የእናቴ መድኃኒዓለም ትንሳኤውን አጋርቶኝ ካልሆነ በስተቀር ሞቴ ነበር። ሞቴ በአንድ ጊዜ ሲካለም ገነትም የኖርኩ ይመስለኛል።

ያንን ሁሉ አገር በመከራ አልፈን ሞሮኮ እንደደረስን ነው ነገሩ የተፈጠረው። በሞሮኮና ስፔን መካከል ወፍ አያሳልፍም የሚባልለት የድንበር አጥር ተገድግዷል። የት ጀምሮ የት እንደሚያልቅ አይታወቅም። ከማይታይ አድማስ ጀምሮ እንደ ዘንዶ እየተጠማዘዘ ወደማይታይ አድማስ ውስጥ ጫፉ ይሰወራል። ይኼ የድንበር መከለያ እንደ ደሃ አጥር አልፎ አልፎ ብዙ ብጫቅጫቂ ጨርቆች የተደረቱበት ነበር። እነዚያን ቁርጥራጭ ጨርቆች እንደ ጃርት ወለባ በተንጨፈረረው እሾሃማ አጥር ላይ ተደርተው ነፋስ ሲያውለበልባቸው፣ በተለይ ሌሊት ላይ እንደ ንብ መንጋ

የሚያስፈራ የዝዝታ ድምፅ ያወጣሉ። ያ ድምፅ ከሩቅ ሲሰማ ልብ ውስጥ አንዳች ጭንቀት ይለቃል።

ቆይቶ እንደሰማሁት ለዓመታት አጥሩን ተንጠላጥለው ከሚያልፉ ስደተኞች ልብስ ላይ እሾሃማው አጥር እየበጨቀ ያስቀራቹው የልብስ ቁርጥራጮች ነበሩ። የእያንዳንዱ ሚስቱን ስደተኛ የመታሰቢያ ባንዲራዎች!! ይኼ አጥር ልብስ ብቻ ሳይሆን የስንቱን ስደተኛ ሥጋም በጭቆ የሚያስቀር ደም የጠገበ አጥር ነው። እዚህ አጥር ላይ በድንበር ጠባቂዎች ጥይት ተመተው፤ በአደገኛ የኤሌክትሪክ 'ሾልት' ደንዝዘው፤ ተሰቅለው የቀሩ ብዙዎች ነበሩ። እያንዳንዱ ስደተኛ ቢያንስ በኢኮኖሚ ለሌሎች ቤዛ ሊሆን የሚሰቀልለት ቤተሰብ ከኋላው አለ፤ ያ አጥር የስደተኞች መስቀል ነበር።

ድንበሩ ከአጥር ወዲያ እና ወዲህ በሁለቱም አገራት በኩል በታጠቁ ወታደሮች ጥበቃ ሥር ነው። ፈጣሪና ሕገወጥ አዘዋዋሪዎቹ ብቻ በሚያውቁት መንገድ፤ በፍጥነት ያንን አጥር አልፈን ስፔን ድንበር ለመግባት እስኪመሽ መጠበቅ እንዳለብን ተነግሮን፤ ሜሊያ የምትባል ራስ ገዝ ከተማ አቅራቢያ የሚገኝ ጫካ ውስጥ ድምፃችንን አጥፍተን ተቀምጠናል። ሕገወጥ አዘዋዋሪዎቹ፤ ድንበር ጠባቂዎቹ ጋር የሚስጥር ውል ስላላቸው፤ የሆነ የይለፍ ምልክት እስኪሰጣቸው በዝምታ እና በንቃት ይጠባበቃሉ።

ጫካው ድንበሩን ለብዙ ዓመታት ያቋረጡ አፍሪካዊያን ስደተኞች ማረፊያ ነው። ቀለል ብለው አጥሩን ለማለፍ ጓዛቸውን እዚህ እንዲጥሉ በድንበር አሸጋሪዎቹ ስለሚነገራቸው ስደተኞቹ እቃቸውን በብዛት እዚህ አካባቢ ጥለው ነው የሚሄዱት።

ጫካው ውስጥ የወዳደቀው ልብስ፤ የልጆችና የአዋቂዎች ጫማ፤ አሸንፋሪዎች፤ የደረቅ ምግብ ማሸጊያዎች፤ በአየር የሚሞሉ የፕላስቲክ ፍራሾች፤ የጉዞ ሻንጣዎች፤ የቅዱሳን ስዕሎች፤ የእምነት መጽሐፍት፤ ደብዳቤዎች...ፎቶዎች በዩባታው ተጥለው መመልከት ሆድ ያስብሳል፤ ይኼ ትዕይንተና እና ሌሎችም ተደማምረው አካባቢውን የሞት ቀጠና አስመስሎታል። በእርግጥም የሞት ቀጠና ነበር።

በአፍሪካና በአውሮፓ መካከል ያለው የመጨረሻ ድንበር ይኼ አጥር ነው። ከሩቅ መብራቱ የሚታይ መሬትና፣ ይኼ ያለንበት ጨለማ መካከል ያለውን አጥር መሻገር፣ የብዙ ሚሊዬን አፍሪካዊያን ሕልም ነው።

እንደ ብዙ መቶ ሺህ ስድተኞች ሁሉ አሁን ተራው የእኔና አብረውኝ የነበሩ ወደ አርባ የሚደርሱ ስድተኞች ነበር። እዚህ መገኘቴን ባለማመን ዐሥር ጊዜ ፊቴን በእጄ እየሞዝቅሁ ትንኞች አባርራለሁ። የዚያች ቅጽበት ጸጥታ፣ ጭንቀትና ተስፋ በምን ቋንቋ ሊገለጽ ይችላል?! ከዚህ ሁሉ ዓመታት በኋላ እንኳን ያ የተረገመ አጥር እና ያ ቅጽበት በሕልሜ ደጋግሞ እይመጣ ያስጨንቀኛል። አቤት ከሕልሜ ስነቃ የሚሰማኝ ደስታ እና እጅይታ!!

አብረን እንጓዝ ከነበርነው ስድተኞቹ መካከል፣ አንዲት እናት ዕድሜዋ 17 ከሚሆናት ቆንጆ ልጇ ጋር አብራን ነበረች። በአጋጣሚ እኔ አጠገብ ነዉ ተቃቅፈው የተቀመጡት። ልጅቱ እንደ ሕፃን እናቷ ሥር ተሸጉጣለች፤ በድሎት ያደገች ለመሆኗ ሰውነቷ ይናገራል። ስድት አንድ ነገር ነው፤ ልጅ ይዞ እንደመሰደድ አስከፊ ነገር ግን ያለ አይመስለኝም። ድንበር የሚያሻግሩን ሰዎች የሰው ልጅ ሰቆቃ ከመለመዳቸው የተነሳ፣ የሰውነት ተፈጥሯቸውን የተሰለቡ ግሉዝ ፍጥረቶች ነበሩ። ለእነዚህ ሰዎች የመጨረሻ ክፍያ የምንከፍለው እዚያ ጫካ ውስጥ ነበር። ገና ከመነሻችን የብሩ መጠን ስለተነገረን ሁላችንም ክፍያችንን እንደ መግቢያ ትኬት አዘጋጅተን እንጠብቃለን።

ከአራቱ አዘዋዋሪዎች ዓይኑ አንድ ቦታ የማያርፈውና ነገረ ሥራው ሁሉ ጭንቀት የሚለቀው ቅብዝብዝ ወጣት፣ ብሩን ከእያንዳንዱ ሰው እየዘረ መቀበል ጀመረ። ብር ሲቀበል አይቆጥርም በዓይኑ አይት ያደርገውና፣ ወገቡ ላይ ወዳሠረው የሸራ በርሳ ይጨምረዋል። በልምድ መጠኑን ይወቀው፣ አልያም ማንም አያጭበረብርም ብሎ ያስብ እግዜር ይወቅ!

ከጎኔ የተቀመጡት እናትና ልጅ ጋ ደርሶ እጁን ሲዘረጋ፣ ያቺ እናት የምትከፍለው ብር እንደሌላት በመለማመጥ ነገረችው፤ ብር የሚቀበለው ወጣት ባለማመን

ተመለከታች! አስተያየቱ “እየቀለድሽ ነው?” የሚል ይመስላል። ብዙ አልቆዬም አልፏች ሄዶ ሌሎችን ተቀብሎ ጨረሰና ተመልሶ መጥቶ “ፍጠኝ ክፍያ!” አለ። አባባሉ ከዚህ በፊት ምንም ያልተነጋፋ ዓይነት ነበር። ምንም ዓይነት አሳማኝ ምክንያት ቢኖር በስደት ላይ ብር ጎደለብኝ፤ ጠፋብኝ ማለት እራስን እንደማጥፋት ይቆጠራል። ምህረት የሚባል ነገር ያልፈጠረባቸው ድንበር አሻጋሪዎች፤ የሚያሻግሩት ነገር ሰው ይሁን እቃ ለእነሱ እስከተከፈላቸው ድረስ ለውጥ የለውም።

ከልከፈለ ቢፈልጉ ከእነ ነፍሱ፤ አልያም ፊሳውን የትም ጥለውት ለመሄድ አያመነቱም። በዓይን በመተያየት ብቻ በብርሃን ፍጥነት የሚግባቡት እነዚህ በሕገወጥ የሰው ዝውውር ጥርሳቸውን የሸረፉ ወረባሎች፤ በሥራቸው ብርቱ፤ በውሳኔያቸው ቆራጥ፤ በባሕሪያቸው የመጨረሻ ጩካኞች ነበሩ። የሥራው ባሕሪ ይመስለኛል እንደዚያ ያደረጋቸው። እያንዳንዱ ደቂቃ የእነሱንም ሕይወት ሊነጥቅ አልያም ዕድሜ ልካቸውን በእስር ሊያበሰብስ የሚችል አደጋ የተጠመደበት ነው።

እናት እየተረበተበተች የገጠማትን ተናግራ፤ ከተሻገሩ በኋላ በእጥፍ እንደምትከፍል እየማለች፤ እየተገዘተች ተናገረች። ወጣቱ ግን ያለችውን ሁሉ ችላ ብሎ ወደ ኋላው ዞር አለና ዳደሮችን አይት አደረጋቸው፤ ዳደሮቹ በዚያው ቅጽበት አጠገባችን ደርሰዋል። ወጣቱ ከራሷ አንደበት እንዲሰሙ የፈለገ ይመስል እንደገና ኮስተር ብሎ “ክፍያ!” አላት። እናት በፍርኃት እየራደች ልጇን አቅፋ ዝም አለች “ተነሱና ቁሙ!” ሌላኛው በቁጣ አዘዘ። እናትና ልጅ ተያይዘው ተነሱ፤ ልብሳቸውን አንድ በአንድ እያስወለቁ በረበሯቸው። የጡት ማስያዣቸው አልቀረም፤ አስወልቀው ውስጡ የተደበቀ ብር እንዳለ ሲፈትሹ፤ ከጥቂት ትርፍራፊ ዶላሮችና የብስኩት ፍርፋሪ ውጭ ምንም አልነበራቸውም።

ሁላችንም በጭንቀት ተሞላን፤ በእነዚህ እናትና ልጆች ጦስ ከጉዟችን እንዳንሰናከል ፈርተናል። ልጅቱን የፈተሻት ሰው ከልጅቱ ጃኬት ኪስ አፍሶ ያወጣውን የብስኩት ፍርፋሪ በብስጭት እናቲቱ ፊት ላይ በተነውና፤ ዳደሮችን በጥቅሻ ጠርቷቸው ፈንጠር ብለው በሹክሹክታ መነጋገር ጀመሩ። ባወሩ ቁጥር ዞር እያሉ ስለሚገለጡ እናትና ልጅ ሰውነታቸው ይንቀጠቀጥ ነበር።

በኋላ እናቲቱን ጠይቄ እንዳወቅሁት፤ እናትና ልጅ በድብቅ ካረፉበት ቦታ ድንበር አሻጋሪዎቹ ጋር ወደሚገናኙበት ቦታ ሲሄዱ ከጉሬዋ እንደወጣች አይጥ በአንድ ፖሊስ ይያዛሉ፤ እናት የቀጠሮው ሰዓት ከማለፉ በፊት ያላት አማራጭ አንድ ብቻ ነበር፤ ለፖሊሱ ከያዘችው ብር ግማሹን መስጠት፤ ያ ቀጠሮ ካለፈ ቀጣዩ ጉዞ መቼ እንደሚሆን ማንም አያውቅም፤ ምናልባት ወራት፤ አልያም ዓመታት ሊወስድም ይችላል። አንዴ ከመስመር ከወጡ መመለሻው ሩቅ ነው። አንዳንዴ ገንዘብም ኖሮ፤ ድንበር አሻጋሪዎቹን ማግኘት መከራ ነበር፤ ምክንያቱም በሚያውቁት ሰው በኩል ካልሆነ ማንንም አያገኙም።

እናም ብሩን ቀንሳ ለያዘችው ፖሊስ ሰጠችው፤ ፖሊሱ በገዛ ፈቃዱ ቀሪውን ግማሽ ከእጇ ላይ ነጥቆ ለቀቃቸው። የተለመደ ነው፤ ፖሊሶች ጋር ሰጣ ገባ መጀመር ራስን አሰቃቂ እስር ቤት፤ አልያም ሌላ አገር ድንበር ላይ ማግኘትን ያስከትላል። በስደት ላይ የገረመኝ ሌላው ነገር አገራት ቢለያዩም የፖሊሶች ባሕሪ ለስደተኞች ተመሳሳይ መሆኑ ነበር። በተለይ አፍሪካዊያን ፖሊሶች። ስለዚህ እናትና ልጅ ባዶ እጃቸውን ወደ ፊት ቀጠሉ፤ ድንበር አሻጋሪዎቹ ይኼ ምናቸውም አይደል። ትንሽ ነጠል ብለው ተመካከሩና በቀስታ ተሳሳቁ፤ ሳቃቸው ብዙዎቻችንን አረጋግቶን ነበር። የሆነ ምህረት ያዘለ ሰቅ አድርገን አስበን መሆን አለበት። አንዳንድ ተፈጥሯዊ ስሪቶች ሳይቀሩ ትርጉማቸው የሚቀደርበት የስደት ዓለም ግን ሰቅን የደስታና የዩምሥራች ሳይሆን የሰቆቃ ፈረስ አድርጎ እንደቀደረው የገባን ሳይቆይ ነበር።

እናቲቱን በምልክት ወደ እነሱ ጠሯት፤ ልጇን ወደ እኔ ገፋ አድርጋት በዓይኗ አደራ አለችኝና እየተንቀጠቀጠች ሄደች። ልጅቱ ልብሴን ጨምሮ ይዛ ትንቀጠቀጣለች። እናት ትንሽ ቆይታ እግራቸው ሥር እየወደቀችና እየተነሳች ማልቀስ ጀመረች፤ ቆይታ እየተንቀጠቀጠች ተመልሳ የልጇን አንገት አቅፋ ማልቀስ ጀመረች “ምንድን ነው?” አልኳት በሹክሹክታ፤ ክፍያውን በሌላ መንገድ እንድትከፍላቸው ዓይናቸውን በጨው አጥበው ጠይቀዋት ነበር። ልጇ ጋር በመተኛት!!

አራት ናቸው፤ ለአንዲት እናት ገና የ 17 ዓመት ልጇን ከአራት ወረባሎች ጋር እንድትተኛ መፍቀድ ምን ማለት እንደሆነ ሰው የሆነ ሁሉ ይገበዋል፤ ያውም

አፍሪካን ተሻግረን የአውሮፓን ምድር ለመርገጥ ሰዓታት በቀሩበት ዕድሜ። እንዲያው ለወጉ ጠየቁት እንጂ ማን ከልካይ አለባቸው!? ፊታቸው ላይ የነበረው መቋመጥ ለጉድ ነበር። ሁኔታው ልክ ጅቦች በአንዲት ግልገል ጠቦት ዙሪያ እንደቆሙና፣ የጠቦቷ እናት በፍርኃት እንደምትቃትት ዓይነት ነበር። ማንም ቃል የተነፈሰ አልነበረም። እንዲያውም ብዙኃኑ ስደተኛ ዙሪ መመልከት ያስቀስፋል የተባለ ይመስል ዓይኑን ወደ ሌላ አቅጣጫ እያቃበዘ፣ አላዬሁም፣ አልሰማሁም በሚል ለራሱ የኅሊና ጩኸት ምላሽ ይሰጣል።

እናቲቱ መጨረሻ ላይ የሆነ ነገር ትዝ እንዳላት ሁሉ ድንገት ለቅሶዋን አቆመች፤ ዕንባዋን በእጅጌዋ ጠረገች፤ በሻሽ የታሠረ ጸጉሯን ፈታችው፤ ከላይ የደረበችውን ተከፋች ሹራብ አውልቃ ለልጇ ሰጠችት፤ ጥቁር ጸጉሯ ከጉስቁልናዋ በላይ ገና ወገቧ ላይ ተጥመልምሎ ወረደ፤ እንደማስተካከል አድርጋ በጣቷ አበጠረችውና ተነስታ ፊታቸው ቆመች “እኔን እንደፈለጋችሁ አድርጉኝ” አለች። እንዲህ የምትለው የአንዱን እጅ ይዛ በመለማመጥ ነው፤ እሷም ልጇም እዚያ ጫካ ከሚቀሩ ራሷን ለመስዋዕትነት አቀረበች። እናትነት የትም ያው እናትነት ነው። ፍትህ ፈሪሐ ለመስዋዕትነት አቀረበች። እናትነት የትም ያው እናትነት ነው። ፍትህ ፈሪሐ እግዚአብሔር በሌለበት ጫለማና ጫካ፣ አንዲት ምስኪን እናት ልጇን ወደ ብርሃን ለማሻገር ከልጇ ፊት ቆመች፤ ያ ምስል እስከዛሬ ይታዩኛል። በረፈበት የጨረቃ ብርሃን የሚያብረቀርቅ ጸጉሯ፤ አሳዛኝ የሚንቀጠቀጥ ድምፅዋ፤ እናትነትና ስደት ያልበገረው ውብ ሰውነቷ፤ ሁሉ ነገሯ ዓመታት ተሻግሮ ይታወሰኛል። ከምንም በላይ የተጨነቁ ውብ ዓይኖቿ እና ዘንፋላ ጸጉሯ አይረሱኝም።

ወረበሎቹ ዓይናቸው ልጅቱ ላይ ነበርና፣ ያቺን እናት ከመጤፍም አልቆጠሯት። የምትለማመጠው ወጣት እጇን ከእጇ መንጮቆ ወደ ጎን ገፋ አደረጋትና ልጅቱን በእጇ ምልክት ወደ እርሱ ጠራት፤ በዚያች ቅጽበት አላስቻለኝምና ጣልቃ ገባሁ። ከምንም በላይ ትዝ የሚለኝ፣ ስነሰ አጠገቤ የተቀመጠች ሌላ ስደተኛ ከኋላ ልብሴን ጎትታ ልታስቆመኝ የሞከረችው ነገር ነበር። ያቺ ልብስ ጉተታ ጫካኝነት ነበርች ወይስ አዛኝነት!? እስከ ዛሬ መልሱ እንደ ሁኔታው እየተቀያዩረ ያወዛግብኛል።

ስሜታዊነት ለክፉ ብቻ ሳይሆን ለበጎነትም ያነሳሳል መቼስ! ያችን ልብስ ጉተታ ችላ ብዬ ተነሳሁና በእናቲቱና በሰውዬው መካከል ቆምኩ። ከዬት እንደመዘዘው ያላዬሁትን ሽጉጥ እያሳዬኝ “ተቀመጥ!” አለኝ በቁጣ! እዚያው የቆምኩበት ተንበረከኩና “የጎደላትን እኔ እሞላለሁ” አልኩ። የያዘኩትን ብር እያሳዬሁ። በጥላቻ ዓይን ገረመመኝና ወደ ጓደኞቼ ዞረ፤ በምን ቸገረን ዓይነት ትከሻቸውን ሰበቁ። ራመድ ብሎ በእጄ ያዘኩትን ብር መንጮቆ አዬው። ትንሽ ዝምታ በመካከላችን ሰፍኖ ቆይቶ መለስ አለ። ምናልባት ብሩን ተቀብለው ያሰቡትንም ለማድረግ አስበው ይሆናል። ብቻ ውጥረቱ ረገብ ብሎ እናት እና ልጅ ኩስስ ብለው ተቀመጡ። መብረቅ የሳታቸው ነበር የሚመስሉት፤ እኔም ወደ ቦታዬ ተመለስኩ።

ውሳኔዬ ከአፌ ከወጣ በኋላ ራሴንም አስደንግጦኛል። ይኼ ማለት በብዙ ጥናትና ቁጠባ ከያዘኳት በመንገዴ ልክ የተሰፈረች ገንዘብ፤ የእኔን ክፍያ ለእናትና ልጅ ሰጥቼ በዚያች የተረገመች የጠረፍ ከተማ ያለሕጋዊ መኖሪያ ፈቃድ፤ ለሳምንታት ወይም ለወራት ምናልባትም ከዚያ በላይ፤ ወይም ለዘላለም ለመቆየት በራሴ ላይ ፈረድኩ ማለት ነበር። ብር የማገኝበት ምንም መንገድ አልነበረም! ምንም! እዚህ ላይ ያቼ የልብስ ጉተታ ልክ ነበረች እላለሁ።

ይኸ ከሆነ በግምት አራት ወይም አምስት ሰዓት በኋላ ድንገት ተነሱ ተዘጋጁ ተበለ። ሁላችንም ተነሳን፤ አንዱ ወደ እኔ ተጠጋና “አንተ እዚሁ ተቀመጥ” ብሎ ትከሻዬን ይዞ ገፈተረኝ። በቁመት ከእኔ ስለሚረዝም አገፋፉ ከላይ ወደ ታች፤ ወደ መሬት ነበር፤ ጥላቻ የተቀላቀለበት ግፍተራ፤ ሁሉንም በአራት መስመር አሰለፏቸውና በእርጋታ ወደ ፊት መራመድ ጀመሩ። ሌሎቹ ካለፉ በኋላ እዚያው ገደለውኝ ሊሄዱ ነው ብዬ ተስፋ ቆርጬ ነበር። ቁጭ ብዬ እያዩኋቸው ቀስ በቀስ በጨለማው ውስጥ ከዓይኔ ተሰወሩ። አንድ በአንድ ወደ ጨለማው እየገቡ ሲሰወሩ የሆነ አገር ድንበር የሚሻገሩ ሳይሆን፤ ወደማይታወቅ ዓለም የሚያርጉ ነበር የሚመስሉት። በጨለማ የሚተኑ ጤዛዎች፤ መረሳት...መጣል...መተው የሚባለው ስሜት ሥጋ ለብሶ በአካል ያዬሁት ያኔ ነው። ያ ሁሉ ትርምስ በደቂቃዎች ውስጥ አልፎ ሁሉም ነገር ጸጥ ረጭ አለ። ብቻዬን ቀረሁ! ብቻዬን!!

ሲነጋጋ ድንበር ጠባቂዎቹ ጫካውን መፈተሻቸው አይቀርም፤ በየቀኑ እንደዚያ እንደሚያደርጉ ተነግሮናል። እናትና ልጅ በሰላም ወደ መጨረሻዎቹ አዘዋዋሪዎች ተለለፉ። ከዚያ በኋላ ምን ላይ እንደደረሱ አላውቅም። እኔንም እዚያው እንደተጎለትኩ ተረኛ 'ሮንዶች' ሲነጋጋ ሲል ደርሰው ያዙኝ። ለመንገድ ያዘጋጀኝትን ቀሪ ግማሽ ገንዘብ ሰጥቻቸው ቅርብ ያለች የወደብ ከተማ የመገፍተር ያኽል ከመኪናቸው ጥለውኝ ሄዱ። ሕልም የሚመስል ፈጣንና የማይታመን ቅደም ተከተል ነበር። አናነት ነበር። ብር የለኝም፣ የመኖሪያ ፈቃድ የለኝም፣ መታወቂያ እንኳ የለኝም፤ ነዋሪው ሁሉ ዓሣ ከማጥመድና ሲጋራ ከማጨስ ውጭ ሌላ ሥራ የሌለው የሚመስልባት፣ ከተማ ለመሆን የምትንጠራራ፣ የባሕር ዳርቻ ሰፈር ላይ ድንገት ተገኜሁ። ልክ አዳምን ከጭቃ እንደፈጠረው ከሆነ ነገር ወዲያው እዚያው ፈጥሮ የጣለኝ ነበር የምመስለው።

ትንሽ ተደናግሮኝ ከቆምኩ በኋላ እግሬ እንደወሰደኝ ማዝገም ጀመርኩ። ወደ ላይ ከረብታው ላይ ትንንሽ ቡና መሸጫ ቤቶች አሉ፤ ቁርስም ያዘጋጁ ስለነበር ሰው ውር ውር ይላል። ከቆምኩበት ወደ ግራ ደግሞ፣ እንደ ሜዳ በዝምታ የተኛ ባሕር አለ። ከዓመታት ድካም በኋላ ወደምንም መመለስ፤ ሁኔታው ልክ የመጨረሻ መስመሩ ላይ ሲደርስ ወድቆ ራሱን እንደሰተ የማራቶን ሯጭ ዓይነት ነገር ነበር። ስነቃ ሁሉም ሂደት ተወዳዳሪውም፣ ተመልካቹም፣ ሽልማቱም፣ ተስፋውም፣ ዜናውም ጭምር አልፎበታል።

ልክ እንደ ሕጋዊ የአገሬው ዜጋ ወደ ውቂያኖሱ በእርጋታ ሄድኩ። ጫፉ ላይ ስደርስ ለሁለት ቀናት እግሬ ላይ የከረመውን ጫማ አውልቄ፣ እግሬን ውሃ ውስጥ ዘፈዘፍኩና የተንጣለለው ባሕር ላይ የሚንሳፈፉ የዓሣ አጥማጅ ጀልባዎችን እያዩሁ ተቀመጥኩ። በተስፋ መቁረጥ ውስጥ ያለ ሰላም የጥሩ እንቅልፍ ያኽል ነፍስን ያሳርፋል። ምን ያኽል እንደቆዩሁ እንጃ! የረዘመ ጥላ ከኋላዬ መጥቶ ውሃው ላይ አረፈና፣ ነፋስ እንደሚገፋው የተሰጣ ልብስ በውሃው ንቅናቄ ሲውረገረግ ተመለከትኩ። ዞሬ የማይት ፍላጎት አልነበረኝም፤ ወደ ሰው ነው፣ ወደ ሰይጣን

ነው፤ ወይ እግዜር ነው፤ ሁሉም ምን ያረጉልኛል? እል ነበር በውስጤ። ከኋላዬ የመጣው ሰው ጎላ ባለ ድምፅ...

“ፖሊስ!” አለ። ይኼን ድምፅ ከአንድ ቀን በፊት ብሰማው ኖሮ ምናልባት ራሴን እስት ይሆን ነበር፤ ያኔ ግን አልደነገጥኩም። ያልሰማሁት መስሎት ይገመው “ፖሊስ መታወቂያ ታሳዩኝ?” በቀስታ ከጎኔ ያስቀመጥኩትን ጫማ አንስቼ እርጥብ እግሬን ወሼቅሁበትና ከተቀመጥኩበት ተነስቼ ፊቱ ቆምኩ። ትንሽ ወደ ኋላው ሸሽት አለና

“መታወቂያ?”

“የለኝም!”

“የመኖሪያ ፈቃድ?”

“የለኝም!”

“ፖስፖርት?”

“የለኝም!” በንቄት ከላይ እስከ ታች ገርምሞኝ አለፍ ብሎ ወዳቆማት በሽራ የተሸፈነች የፖሊስ መኪና በእጇ ጠቆመኝ። ያለምንም ማንገራገር ወደ መኪናዋ አዘገምኩ። እነዚያ መኪናዎች በሩቅ እንኳን ሲያልፉ ስንቱን ስደተኛ ብርክ የሚያሲዙ ነበሩ። መቼም በሕይወት ዘመኑ እንዲህ ዓይነት ግዴላሽ ስደተኛ አጋጥሞት የሚያውቅ አይመስለኝም። አምባሳደርም በእንደዚያ ዓይነት እርጋታ አይራመድ።

ዓሣውም እኛ፣ መረቡም እኛ!!

ገበያ የሚመስል እስር ቤት ውስጥ ከሱዳን፣ ከማሊ፣ ከሱማሊያ፣ ከኤርትራና ከሌሎች የአፍሪካ አገራት በመጡ ስደተኞች መኻል ራሴን አገኜሁት። የእስረኛውን ብዛት መገመት በራሱ ያዳግታል። ሁካታው እና መርመሪያው ግራ ያጋባል። እስር ቤቱን እስር ቤት ሊያስብለው የሚችለው ነገር ዙሪያውን አጥር መኖሩና የታጠቁ

ለተጨማሪ

ጠባቂዎች በየማማው ላይ መቆማቸው ነበር። በተረፈ ዙሪያውን የታጠረ ሜዳ ማለት ይቀላል።

አገሩ ሞቃት ስለሆነ ውጭ ለውጭ ውለን፤ ሲመሸሽ የ'ዩኒቨር' አርማ ባለባቸው ዐሥራ አንድ ረዣዥም ዳሶች ውስጥ እንገባለን። ዳሶቹ ግራና ቀኝ ክፍት ሆነው በረዣዥም የብረት ምስሶዎች የተወጠረ የሽራ ጣራ ብቻ ያላቸው፤ የፀሐይ መከላከያዎች ናቸው። በውስጣቸው ባለ ሁለት ርክን ተደራራቢ የብረት አልጋዎች፤ ግራና ቀኝ በመደዳ ተዘርግቶባቸው መካላቸው መተላለፊያ መንገድ ነው። የሚበዛው ስደተኛ የለበሰው ደረቱ ላይ የ'ዩኒቨር' አርማ ያለበት ነጭ 'ቲሽርት' ነበር።

ገና አጥፋን አልፎ እንደገባሁ፤ አንድ በሳቅ የሚፍለቀለቅ ወጣት ከዬት እንደመጣ ሳላዬው ፊቴ ተጋረጠ። ነጭ 'ቲሽርት'ና ደማቅ ሰማያዊ የጨርቅ ቁምጣ ለብሷል፤ ከቆዳ የተሠራ ሰንደል ጫማ ተጫምቶ፤ እጁ ላይ ርካሽ የፕላስቲክ ሰዓት አሥሯል። ቁመቱ ረዣዥም ስለነበር አንጋጥጬ ነበር የማዬው። ጥርት ባለ እንግሊዝኛ ሰላምታ አቀረበልኝና መልሶ "እንግሊዝኛ ትሰማለህ?" አለኝ። አጠያየቁ ጫዋነት የተሞላበት ነበር።

"እሞክራለሁ ግን ማውራት አልፈልግም፤ ከቻልክ የማርፍበትን ቦታ በማሳዩት እርዳኝ" አልኩት። ዝዬ ነበር! ያ መዛል ሁሉንም የጫዋነት ድንበር የሚያስጥስ ቁጣ ውስጥ አስገብቶኛል። ወጣቱ ልጅ ግን ፈገግታው ሳይቀንስ፤

"ኦ! ሽክስፒር ራሱ እንዳንተ አያወራም!"

"እዚህ ታሥሯል?"

"ማን?"

"ሽክስፒር" ተሳሳቅን።

"ከዬት ነህ?"

“እኔ እንጃ!”

“ይገባኛል እኔ ራሱ ከማሊ መምጣቴን ያስታወስኩት እዚህ እስር ቤት ገብቼ የሙስጠፋን ሻይ ከጠጣሁ በኋላ ነው! ሃሃሃሃሃ! ና እዚያ ጋ አለ እጋብዝሁለሁ! በዚያውም ታርፋለህ!” ቀልጣፋ ነገር ነው። ዝም ብዬ ተከትዬው ሄድኩ። አንድ ጥግ ላይ በተነጠፈ ሰሌን የሚመስል ምንጣፍ ላይ እግሩን አጣጥፎ ተቀመጠ፤ እኔም እንደሱ ተቀመጥኩ። አንድ አፍንጫው እንደ ወፍ ማንቁርት የረዘመ ሽማግሌ በትንንሽ የፕላስቲክ ፍንጃል የሞሮኮ ሻይ አቀረበልን። በዚያ እስር ቤት ውስጥ ብቼኛ ቆዳው ፈካ ያለ ሰው ይኼው ባለ ሻይ ቤት ነበር፤ ሞሮኪዊ ነው። እውነትም ሻይን ስንጠጣ ነቃ አልኩ። አጠገቤ የተቀመጠውን ጋባዝን ረስቼ በግርምት የሚተራመሰውን ሕዝብ ስመለከት፤

“እዚህ ብዙ አያቆይህም፤ በፊት ስድስት ወር ያቆይ ነበር፤ አሁን ስደተኛው ሲበዛ ከሁለት ሳምንት፤ ቢበዛ ከወር የበለጠ አያቆይም፤ አስፈላጊውን መረጃ ሰብስበው ጊዚያዊ ዶክሜንት ይሰሩልህና...”

“ከዚያ በኋላ ምን ያደርጉናል?” አልኩት ደንግጬ።

“በፕሬዝደንቱ የግል አውሮፕላን አውሮፓ ወይም አሜሪካ ይልኩሃል ሃሃሃሃሃሃ!”

“ ብሎ በራሱ ቀልድ ሳቀ። ቀጠል አድርጎ “ሁለት ምርጫ አለህ፤ ኤርትራዊ ወይም ኢትዮጵያዊ መሆንህን ከተናገርክ ሱዳን ድንበር ወስደው ይጥሉሃል”

“እንዴ ? ሱዳናዊ ሳልሆን?”

“እና ምናዊ ነህ?”

“ኢትዮጵያዊ!”

“አይህ ሻይ ሠራ፤ አገርህን ማስታወስ ጀመርክ ሃሃሃሃሃ!” አብሬው ሳቅሁ። ወደ አገርህ መልሰው ለመለክ ይፈራሉ፤ ዓለም አቀፍ ሕግ ጣሳችሁ ምናምን እንዳይበሉ።

ቀላል ነው፤ ዩኒቨር በየዐሥራ አምስት ቀኑ አንዴ ለዐሥር ደቂቃ ብቻ ስልክ ያስደውላል። ስደተኞች ቤተሰብ ወይም ጠበቃ ምናምን እንዲያናግሩ፤ እዚህ እስር ቤቱ ውስጥ ስልክ ይፈቅዳል፤ ለቤተሰብ ልደውል ነው ብለህ ትመዘገብና በዚህ ስልክ ደውል፤ ብሎ ቁራጭ ወረቀት ከኪሱ አዉጥቶ ሰጠኝ፤ ፍጥነቱ ይገርማል። እጆቹ ከሚናገረው ቃል ጋር እኩል ነው የሚሠሩት፤ በቼልታ ወረቀቷን ተቀበልኩት። ወዲያው ነበር ደላላ መሆኑ የገባኝ፤ ካለነገሩ አልተንከባከበኝም።

“ሱለይማን ነው የላከኝ በላቼው” ብሎ እግረመንገዱን ለትውውቅ እጁን ዘረጋልኝ።

“ዮናስ!” ብዬ የዘረጋልኝን እጁን ጨበጥኩት። ቀጠል አድርጌ “እኔ... የምከፍለው ብር ግን. . . ” ከማለቴ ከአፌ ነጥቀኝና፤ “ፈልግ! ብዙ ውድ አይደለም፤ “በዚያ በኩል ስቴን ቅርብ ነው። እየቀለድኩ እንዳይመስልህ ቅርብ ነው። ሞሮኮ ላይ ቆመህ እጅህን ስቴን ጠረፍ ላይ የምትዝናና ቆንጆ ከኋላዋ ቸብ ማድረግ ትችላለህ። ሃሃሃሃ!” ሳቁ ያምራል።

በዚያ በኩል ስቴን ቅርብ ነው፤ እየቀለድኩ እንዳይመስልህ ቅርብ ነው። አንዳንዶች በዋና ይሻገሩታል! ሃሃሃሃሃ!”

የኑግ ልጥልጥ የመሰለ ፊቱ ላይ በሥርዓት የተደረደሩ ትንንሽ ነጫጭ ጥርሶቹ የሆነ ጥሩ ሰው ያስመስሉት ፍጥረት ነበር። የሆነ ሆኖ ያው ደላላ ነው፤ ያውም በሕገወጥ የሰው ዝውውር ሰንሰለት ውስጥ የሚሠራ። ይኼ ማለት ሳቁ ሌሎች ለቅሶ ላይ የተመሠረተ ፍጥረት ማለት ነው። ስደተኛ ከእስር ቤት በር ላይ እያጠመደ፤ ለእንደገና ስደት የሚያመቻች። ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ ወደ አገሬ መመለስ ውርደት ሆነብኝ። እንደገና ሌላ ስደትም ገና ሳስበው አንገሽገሽኝ፤ እንደተከዝኩ...

“ብር የለኝም። ያለኝን በሙሉ እነዚያ የተረገሙ ፖሊሶች ወስደውብኛል” አልኩት በሚነጫነጫ ድምፅ።

“አትዘንባቼው”

“ምናቸን?”

“ፖሊሶችን! መኖር አለባቸው። ሚስት ይኖራቸዋል፤ ውሽማ ይኖራቸዋል፤ ብር ይፈልጋሉ” ዝም አልኩት።

አንተ ገንዘብ ፈልገህ፤ ሕግ ጥሰህ፤ አገራቸው እንደገባህ እነሱም ሕግ ጥሰው፤ እኪስህ ቢገቡ ብዙ አትዘን በቃ። ሚስቶቻቸውን አስረክበው የሚሄዱ ስደተኞች አሉ፤ ብር ምኑ ይገርምሃል!? አሁን የወደፊቱን ብቻ አስብ። ደግሞ ብዙ ኢትዮጵያውያን ዘመድ ምናምን አያጡም የተወሰነ ታስልካለህ... አለ።

“ዘመድ የለኝም አልኩህ እኮ!”

“ረስተህ ይሆናል እንጂ አይጠፋም፤ ሻይ ድገም ለማስታወስ ይረዳሃል!” አልተግደረደርኩም፤ ሁለተኛ ሻይን እየጠጣሁ ስለቤተሰቦቼ አሰብኩ፤ ስለዚያች ወደ ስደት ስለላከችኝ ሴት አሰብኩ፤ ያቺ የተረገመች፤ እግሬ ከሱዳን ከወጣ በኋላ ደጋግሜ ደውዬላት ነበር ስልኪ አይሠራም፤ ምናልባት ለቤተሰቦቼ ያለሁበትን ሁኔታ ደውዬ ልንገራቸው ይሆን...?

“ብዙ አታስብ የእውነት ብር የምታገኝበት አማራጭ ከሌለህ የሆነ ሥራ እየሠራህ ወደ ስቴን መሻገሪያ ሳንቲም ታጠራቅማለህ፤ ጓደኞቼ ሥራ ያስቀጥሩኻል። ትንሽ ጊዜው ይረዝምብኻል እንጂ፤ ከዚያ ከፍለህ ወደ ስቴን መሻገር ነው” የዋህ ልቤ ሲያምን ይሰማኛል።

“ምን ዓይነት ሥራ?”

“ዓሣ ማጥመድ ትችላለህ?”

“አልችልም።”

“ዓሣ በቢላ መበለት አያቅትህም።”

“አልችልም።”

“የዓሣ ምግቦች ማዘጋጀትስ?”

“አልችልም!”

“አገራችሁ ዓሣ የለም?” ተሳሳቅን።

*** **

ሱሌይማን እንደመከረኝ፣ ከሦስት ሰዓት ረዥም ጥበቃና ሰልፍ በኋላ በተገኘ ስልክ ለዳደሾቹ ደወልኩ። በሰምንቱ ደግሞ ይኼው ከነፋስ የፈጠነ ሱሌይማን አንዲት ትንሽ ዲጅታል ካሜራ ይዞ መጣና፣ ፎቶ አንስቶኝ ሲያበቃ በቁራጭ ወረቀት ሙሉ ስሜን ዕድሜዬንና የትውልድ ቀኔን ይዞ ሄደ። በአንድ ሰምንት ፎቶዬ የተለጠፈበት በአረብኛ የተፃፈ ወረቀት አመጣልኝ።

“ምንድን ነው የሚለው?” አልኩት።

“የአንድ ሰርዲን ፋብሪካ ጊዚያዊ ሠራተኛ ነህ። ትንሽ ብሮች ሰርቀህ ልትጠፋ ስትል ተይዘህ ነው እዚህ የመጣኸው። አሁን ባለቤቱ እዚህ መሆንህን ስለወቀ ፖሊሶች ጋር መጥቶ ሊወስድህ እየመጣ ነው። ነገ ከዚህ መውጣት ትችላለህ!” ካለኝ በኋላ ወደ ጆሮዬ ጠጋ ብሎ “ብዙ አትተማመንበት ፎርጅድ ነው። በሁለት ቀን ውስጥ ከዚህ ትወጣለህ ዳደሾቻችን መውጫው ጋ ይጠብቁሃል።”

“አንተስ?”

“እኔ እዚሁ ነው ዓሣ የማጠምደው ሃሃሃሃሃሃ!”

“አንድ ዓሣ አግኝተሃል ወደመበለቻዬ ስደርስ እንደማልረግምህ ተስፋ አደርጋለሁ! ብዬ ተቃቀፍንና ተሰነባበትን!”

*** **

በቀጣዩ ቀን፤ ሰባት የምንሆን በተመሳሳይ መንገድ ከማቆያ ካምፑ የወጣን ስደተኞችና ከሌላ ቦታ የመጡ ሦስት ሴቶች በ'ሚኒባስ' ተጭነን ወደሰሜናዊ የሞሮኮ ከተማ ጉዞ ጀመርን። የሚበዛውን መንገድ በዝምታና በእንቅልፍ ነበር ያሳለፍነው። በየመካሉ ስነቃ በመስኮት የሚታዩው አሰልችና ተመሳሳይ የበረሃ ምስል በመሆኑ መልሶ እንቅልፍ ይወስደኛል። አልፎ አልፎ ትንንሽ መንደሮች ውልብ እያሉ ያልፋሉ። መጨረሻው የማይታይ ወርቃማ አሸዋ የተነጠፈበት ምድረበዳ ላይ አንድ ሁለት ጊዜ ለሽንት ከመውረዳችን ውጭ ጉዟችን አልተቋረጠም።

የታሸገ ደረቅ ብስኩትና ውሃ እዚያው መኪና ውስጥ ሰጡን። ብዙዎቻችን ግን ሙቀቱ ይሁን ጭንቀቱ ዘግቶን መብላት አልቻልንም፤ ውሃውን ብቻ ነበር ቶሎ ቶሎ የምንጎነጨው። በዚህ ሁኔታ ወደ ስምንት ሰዓት የፈጄ ጉዞ አድርገን ወደ ምሽቱ ሁለት ሰዓት አካባቢ በመብራት ወደተሸቆጠቆጠች ትልቅ ከተማ ደረስን። ወከባ የበዛበት፣ የሰውና የመኪና ትርምስ መርከቶችን ያስመሰላት ከተማ ነበረች። ታንጂር ትባላለች። ከመላው ዓለም የሚመጡ ቱሪስቶች የሚጎርፉበት፣ የሞሮኮ የወደብ ከተማ ናት። ከተማዋ ውስጥ የማይታይ ዓይነት የሰው ዘር የለም በባህል፣ በታሪክ እና በኪነጥበብ ሐብቷ የታወቀች ከተማ ናት። ከተማዋ እጅግ ጥንታዊ በመሆኗ የቤቶቹ አሠራር የተለዩ ውበት አለው። ወደ ሌላ ከተማ ሳይሆን ወደ ሌላ ዘመን የተጓዘኩ ነበር የመሰለኝ።

ጊዜና ዕድል ገጥሞለት ሊጎበኛት ለሄደ ሰው ነፍስን ሲቃ የሚያስይዝ ውበቷ እዚያው ኑሩብኝ የሚል ነው። እንደኔ የሕገወጥ ስደት ዕጣ ለወደቀበት ደግሞ፣ ሲኦልን የሚያስንቅ ሌላ ገጽታ ያላት ከተማ ነበረች...አፍሪካ ላይ ጋደም ብላ አውሮፓ ጋር የምትጠቃቀስ፤ ስቴን ጋር ውሃ የምትራጭ ወሳኝ መሸጋገሪያ።

የመጡን ሰዎች፣ አንድ አሮጌ በድንጋይ ካብ የተሠራ ባለ አንድ ፎቅ ቤት ውስጥ አስገቡንና፣ ያንኑ ብስኩትና ውሃ ሰጥተውን ከውጭ ቆልፈውብን ሄዱ። ለማዞት እንኳን የሚቀፍ አይጥ የበረታተፈው የሚመስል ሁለት የስፖርት ፍራሽ ጥግ ጥጉን ተቀምጧል። በሌላኛው ጥግ መሬቱ ላይ በዘፈቀደ የተጣለ ካርቶን ነበር። አንዱን

ፍራሽ ለሴቶች ሰጥተን ሌላኛው ፍራሽ ላይ የተወሰኑት ሲተኙ፤ የቀረነው ቁርጥራጮችን ካርቶኖች ወለሉ ላይ እያነጠፍን አረፍ አልን። ለሁለት ቀናት በዚህ ሁኔታ ካሳለፍን በኋላ ነበር ያመጡን ሰዎች አንድ በአንድ ወደተገኘልን ሥራ የወሰዱን፤ የመጨረሻው እኔ ነበርኩ።

ለእኔ የተገኘልኝ ሥራ የዓሣ አጥማጆችን መረብ ማጠብና መጠቅለል፤ እንዲሁም ለሆቴሎች ዓሣ እየተሸከምኩ ማድረስ ሲሆን ብዙውን ሥራ የማከናውነው ማታ ማታ ነበር። ሥራውን ያገኘልኝ ደላላ ሲነግረኝ ቀለል አድርጎ ስለነበር "ዓሣ ለሆቴሎች ማድረስ" ሲባል ያሰብኩት፤ በአንድ እጅ አምስት- ስድስቱን እንደ በቆሎ እሸት እያንጠለጠልኩ ማድረስ ነበር፤ የገጠመኝ ግን ፈጽሞ ያልጠበኩት ጉድ ነበር። የአንድ ሙክት በግ ያክል የሚከብዱ ትከሻ ላይ ሲሸከሟቸው ጅራታቸው መቀመጫ ላይ የሚደርስ ግዙፍ የባሕር ፍጥረቶች። ይኼን አዞ የሚያክል ዓሣ በፕላስቲክ ከረጢት እያስገባሁ በትከሻዬ ተሸክሜ በየሆቴሉ አደርስ ነበር። ገና የመጀመሪያ ቀን ራሴን ጠላሁ፤ ምን አጥቼ ነው ይኼን ሁሉ መከራ ራሴ ላይ የጠራሁት? አልኩ። የራሴ ጠረን ከርፍቶኝ አፍንጫዬን እስክይዝ(ሲቆይ ለመድኩት እንጂ) ከሰው ተራ ወጥቼ ነበር። መጀመሪያ አካባቢ ሥራዬን ስጨርስ ሰውነቴን እታጠብ ነበር፤ እየቆዬ ግን ድካሙና ተስፋ መቁረጡ ተደማምሮ ሰለቼኝ። ድፍን መንደሩ ያው ስለሆነ ማንም ከቁብ አይቆጥረውም እንጂ ያ ጠረን ሰው የሚያስቀርብ አልነበረም።

ቀስ በቀስ ሥራውን እየተላመድኩት ሄድኩ። እንደዚያ ሠርቼ ለድንበር አሻጋሪዎቹ የምከፍለው ገንዘብ ቶሎ ይሞላል የሚል ተስፋ ነበረኝ፤ ግን መታለሌ የገባኝ ብዙ ሳልቆይ ነበር። ወደዚያች ከተማ የወሰዱኝ ሰዎች የሰይጣን ቁራጮች ነበሩ። ከመጀመሪያ ቀን ከስደተኛ ማቆያው ከወጣሁበት ወረቀት ሒሳብ ጀምሮ እስከጠጣኝት ውሃና እስከተኛሁባት የካርቶን ንጣፍ ደማምረው እንደከፍል የነገሩኝ ብር በስድስት ወር ደመወዜ እንኳን ተከፍሎ የሚያልቅ አልነበረም።

በአውሮፕላን ብሄድና ባለ አምስት ኮከብ ሆቴል ባርፍ እንኳን ያን ያክል መክፈሌን እንጃ! ግን እጃቸው ውስጥ ነኝና ከዕለት ምግብ ውጭ የማገኘውን ለእነሱ ነበር

የማስረክበው። ያመጧቸውን ሴቶችም በየሰው ቤት ከማሠራት አልፈው በሴተኛ አዳሪነት እንዲሠሩ ያስገድዷቸው ነበር። የለዩለት ባርነት ነበር። የሚገርመው ፖሊሶችም ምን እንደሚካሄድ ያውቁ ነበር። አንድ ሰው ይኼን ባርነት አልቀበልም ቢል መጀመሪያ የሚጠብቀው በሕገወጥ መንገድ ወደ ከተማዋ በመግባቱ፤ በተጨማሪም ሰነድ በመቆየቱ፤ ለመንግሥት የሥራ ግብር ባለመክፈሉ፤ ወዘተ... ከሦስት እስከ አምስት ዓመት የሚደርስ እስራት ይሆናል። በዚህ ሁኔታ እዚያች ከተማ የሚኖረውን ስደተኛ ቤቱ ይቁጠረው።

የዘዩድኩት መላ ሌሎች ተጨማሪ ሥራዎችን ሌሊት ጭምር በመሥራት ብር ማጠራቀም ነበር። በእርግጥ ተሳክቶልኝ ነበር፤ ግን ሰዎቹ ዓይናቸው ለአፍታ ሳይርገበገብ እያንዳንዱን ገንዘብ እንዴት እንደሚነጥቁ ጠንቅቀው ያውቃሉ። ሞላልኝ ስል የለመዱ ፖሊሶች አጋጣሚ አስመስለው ይደርሱብኝና ለወር ያጠራቀምኳትን አስፈራርተው በጉቦ ይወስዳሉ።

የባሕሩ ውሃ ጨዋማ ነውና መላ ሰውነቴ ተላልጦ ሚጥሚጥ የነሰነሱበት ያኽል ያንገበግበኝ ነበር፤ በተለይ የእጄ መዳፍ። ለጥቂት ሳምንታት ያልኩት ሰው ለአንድ ዓመት ከሦስት ወር በዚያች የተረገመች የባሕር ዳርቻ ከተማ ቆይሁ።

በእነዚያ ጊዜያት የሰው ልጆችን የድህነት ጥግ ተመለከትኩ። ጭካኔና ጋጠወጥነትን ታዘብኩ። ድህነት ከፈሪሃ እግዚአብሔር ጋር ካለባት አገር ሄጄ በዚያች የወደብ ከተማ በማዬውና በምሰማው ግራ ተጋባሁ። የሰው ልጅ የት ድረስ እንደሚዘቅጥ አይሁ። የድህነት ጥሩ ባይኖርም ብቻውን በስንት ጠዋሙ!? ወንጀልና ጋጠወጥነት ሲጨመርበት ግን የማኅበረሰብ ነቀርሳ ነው። ሰዎች ለሲጋራ ሲገዳደሉ ተመለከትኩ። የሰው ሞት የመጨረሻ ርካሹ ነገር ነበር። ውሃ ላይ የሚንሳፈፍ የሰው ሬሳ፤ በእግር ገፋ አድርጎ ሥራን መቀጠል ለእኔ ዓይነቱ ክፉ ሕልም ነበር።

እዚህ ግባ የማይባል ብር ዙፋን ላይ ተፈናጦ ፍጡራንን ሲያባላ፤ ሲያዝዝ አይሁ። አሜሪካ ከገባሁ በኋላ ለቡና የምከፍለው ሒሳብ እዚያች የተረገመች ወደብ ላይ ተአምር የሚሠራ ገንዘብ ነበር። የሰው ዋጋ በአገር ዋጋ ልክ እንደሚተመን የገባኝም

ያኔ ነው። አገር ሲረክስ የሰው ዋጋው አብሮ ይረክሳል። ለአገር መሞት፣ ለአገር ዋጋ መክፈል ትርጉሙ ስሜታዊ ጀግንነት አይደለም፤ በተዘዋዋሪ የራስን ዋጋ በሚገባ ልክ ለመስፈር የሚደረግ የክብር ትግል እንጂ!!

ዓሣ አጥማጆች ማታ ሥራቸውን ሲጨርሱ፣ ጀልባቸውን ጣጥለውልኝ ባሕሩ ዳርቻ ወዳሉ ሕገ-ወጥ መጠጥ ቤቶች እያውካኩ ይጣደፋሉ። ጀልባዎቹን በወፍራም ገመድ ባሕሩ ዳርቻ ላይ ከተተከሉ ችካሎች ጋር አስፊ፤ እስከ እኩለ ሌሊት እዚያ በውሃ የበሰበሰ ዝርክርክ መረብ ጋር ስታገል አመሻለሁ። አንዳንዴ መረቡ ስለሚተባተብኝ ዝም ብዬ እየጠቀለልኩ አስቀምጠዋለሁ። ጧት ወደ ሥራ ሲሄዱ ታዲያ መረቡን መዘረጋተረ ስለማይችሉ በብስጭት ጥፊም ካልችም ያቀመሱብኝ ጊዜ ነበር። ብዙዎቹ በመጠጥ የናወዙ ዓሣ አጥማጆች፣ ለቁጣም ሆነ ለደስታ ቅርቦች ነበሩ። ትዕግስት፣ ትህትና የሚባል ነገር አያውቁም። በእርግጥ ዓሣ ማጥመድ ጊዜ ጋር እሽቅድድም ይጠይቃል፤ ለደቂቃ መዘግዬት አይፈልጉም።

ክብር የሚባል ነገር ያለበት ጊዜና ቦታ ላይ ሆነው ሲያስቡት ነገሩ ክብር ይነካል። ይሁንና የሐበሻ ወኔዬን ዋጥ አድርጌ ሥራውን ለመድከት። እንዲያውም ደንበኞቼ በዙ። ጀልባዎቹን ማዬት ደስ ይለኝ ነበር፤ ማዕበሉ ወደ ባሕሩ ዳርቻ ደርሶ ሲመለስ ወደውቂያኖሱ ይስባቸዋል፤ የታሠሩበት ገመድ ደግሞ ወደ ዳርቻው ይጎትታቸዋል፤ እንዲሁ ሲወዛወዙ ይነጋል። አንዳንዴ ሁሉንም ፈትተህ ልቀቃቸው የሚል የእብድ ሐሳብ ውልብ ይልብኝ ነበር። ጀልባዎቹ እኔን ራሴን ይመስሉኝ ነበር።

ብር፣ አምባር...ሰበረችልዎ!

ትንሽ ስረጋጋ እና አገሩን ስለምድ፣ እኔም ሰው ነኝና ስፈራ ስቼር አልፎ አልፎ ወደ እነዚያ መሸታ ቤቶች ጎራ ማለት ጀመርኩ። በሕይወት ዘመኔ ከእናቴ ጠላ ውጭ አልኮል መቀማመስ የጀመርኩት እዚያ ነበር። እንደ እኔ ሊሰደዱ ሞክረው ገንዘብ ያጠራቸው፤ ወይም በማይወጡት ሱስና ዕዳ የተዘፈቁ፤ ያቺን ለማሟላት ሴተኛ አዳሪ የሆኑ የበርካታ አገራት ሴቶች በመሸታ ቤቶቹ ውስጥ ነበሩ። የሚበዙት ተስፋ ቆርጠው እዚያው በሴተኛ አዳሪነት ሕይወታቸውን የሚገፉ ናቸው። ከብዛታቸው

የተነሳ አንድ ዓሣ- ዓሣ የሚሸት ጎስቋላ ወንድ ወደ ቡና ቤቶች ሲገባ አምስት- ስድስት ሴቶች ይከቡታል። እነዚያ በሌላው ዓለም ቢሆን እግራቸው ተስሞ ለጋብቻ የሚጠየቁ ቆነጃጅቶች እንዲህ ሲሆኑ ማዬት፣ እስኪለምዱት አንዳች ግርምት ያጭራል። እኔም ይኼው ነበር የገጠመኝ። ሴቶች አንዳች አስማተኛ ፍጡራን ናቸው። በዚያ ሲኦል ውስጥ እንኳን ወንድነት፣ ሰው የመሆን፣ የመፈቀር ስሜት፣ እንዲሰማን ያደርጉናል። ለሕይወት እንድንሰሳ ያደርጉናል። የቆረጥናትን ተስፋ በሴቶች ፈገግታና የሽቶ ጠረን መልሰን እንቀጥላታለን።

እንግዲህ በዚህ ሁኔታ ነበር ዛናታ የምትባል ሴት ጋር የተዋወቅሁት። መጀመሪያ እንዳይኳት ኢትዮጵያዊ መስለኝ ነበር። የቀይዳማ መልኳ፣ የሚዘናፈል ጸጉሯ እና በዚያ ሥራ ውስጥ ሆኖ እንኳን የሚያስታውቅባት ዓይን አፋርነት የኢትዮጵያ ሴቶች ዓይነት ነበር። ብዙ ጊዜ እዚያ ቤት ስመላለስ ሴቶች አይተውኝ ምንም ጠብ እንደማይለኝ ስላወቁ ለብቻዬ ትተውኝ ነበር። የዚያን ቀን ግን ማፍጠጤ ጠርቷት መሰለኝ ፈገግ ብላ ወደተቀመጥኩበት መጣች። ለዚያ ሥራ በተለማመደችው የወንዶችን ስሜት የሚያነሳሳ አረማመድ ሰበር ሰካ ስትል ትልቅ መቀመጫዋና መካከለኛ ጡቶቿ የተለዩ እንቅስቃሴ ያደርጋሉ። በተለይ ግን ጥርሷ! እንደዚያ ዓይነት የጥርስ ንጣት የትም ዓይቼ አላውቅም። የማላውቀው አገር ልሳን በሚጫነው እንግሊዝኛ...

“ምነው ብቻህን?” አለችኝ።

እንደ ቀልድ ፈገግ ብዬ “እግዚአብሔር ከነፍጥረቱ ብቻዬን ተወኝ” አልኳት። አልሳቀችም፤ ዝም ብላ አይችኝና ኮስተር እንዳለች በማላውቀው ቋንቋ የሆነ ነገር ተናገረች። ግራ መጋባቴን አውቃ በእንግሊዝኛ “እግዚአብሔር እኔን ልከልኸል የምትፈልገውን ተናገር” ብላ ባንዴ መኮሳተሯ ወደ ሳቅ ተቀዩረ።

“ምንኛ ነው መጀመሪያ የተናገርሽው?”

“ፈረንሳይኛ።”

“ትችያለሽ?”

“ከአረብኛ ቀጥሎ አፌን የፈታሁበት ነው።”

“አረብኛም ትናገራለሽ?!”

“እንደ ትልቅ ዕውቀት አትዬው፣ በሁሉም ቋንቋ አንድ የረባ ነገር ተናግሬበት አላውቅም!” ተሳሳቅን። ቢራ እንድትጠጣ ጋበዝኳት፤ አልኮል እንደማትጠጣ ነገረችኝ እና ለእኔ ቢራ፣ ለእርሷ ቀዝቃዛ የሎሚ ጭማቂ ይዞ መጣች። ከተፋፈገው ክፍል ወጥተን፣ ነፋሻው የቡና ቤቱ አሮጌ የእንጨት በረንዳ ላይ ተቀመጥን። ስትቀመጥ አያታለሁ፣ ቀሚሷን ሰብሰብ አድርጋ በሥርዓት ነበር የተቀመጠችው።

ሁለታችንም ዝም ብለን ተቀመጥን። ጨለማ በዋጠው ውድያኖስ ላይ አልፎ አልፎ ቀይ መብራቶች በግ እልም ይላሉ፤ የባሕር ላይ ድንበር ጠባቂ ጀልባዎች ናቸው። ከመራቃቸው የተነሳ ድምፃቸው የማይሰማ አውሮፕላኖች በጥቁሩ ሰማይ ላይ አብረ ኮከብ መስለው ያልፋሉ። ዛናታ እንደ ዓመታት ፍቅረኛ ራሷን ትከሻይ ላይ ጣል አድርጋ፣ በዝምታ ተቀምጣለች። ጠረፍ ደስ የሚል የሽቶ፣ የሎሚና የዚያ አገር ሜንት ሲጋራ ድብልቅ ጠረን ነበረው። በቀስታ አቅፌ ጸጉሯን መነካካት ጀመርኩ፣ ልቤ ደረቴን ቀዳ ልትወጣ ደርሳለች... ድንገት ቀና ብላ “ቤቴ ቅርብ ነው ከፈለግህ መሄድ እንችላለን” አለችኝ።

በአክብሮት እንደማልፈልግ ነግረያት ተሰነባብተን ወደ ዋሻይ አመራሁ። ዙሬ ሳያት ቆማ እያዩችኝ ነበር። እስከዚያ ዕድሜዬ ሴት ጋር ሄጄ አላውቅም ነበርና ክፉኛ ፈርቼ ነበር። በዚያ ልክ ሴት ጋር ስጠጋጋም የመጀመሪያዬ ነበር። ከዚያች ምሽት በኋላ ወደዚያ መሸታ ቤት እግር አበዛሁ። ዛናታ ባዩችኝ ቁጥር እየተፋለቀለቀች ትመጣለች፤ ቢራዬን ይዣ የሎሚ ጭማቂዋን እየተጎነጩች እናወራለን።

የሆነ ነገር ገብቷታል፤ እንደ እንስሳ በሚያደርጋቸው ወንዶች መኻል ሰው ሰው ሳልሸታት አልቀረሁም። የሰውነት ሽታ፣ ከሚቀረናው የዓሣ ሽታም በላይ የሰውን

ላሊክስ ላብርሃም

ነፍስ ዘልቆ ይሰማል መሰለኝ!? ብቻ በየምሽቱ እየተገናኜን ወዳጅነታችንም እየጠነከረ ሄደ። አንድ ማታ መጠጋጋታችን ወደ ድንገተኛ መሰሰም አለፈ። እጅግ ጥልቅና ረዥም መሰሰም ነበር። ሎሚ-ሎሚ የሚል መሰሰም። እናም በሚስላመለሙ ውብ ዓይኖቼ እያባበለች ወደ ቤቷ ስትጋብዘኝ እንቢ የማለት ወኔዬ ከዳኝ። የቤት ልጅ ሰውነት ጋር ለመጀመሪያ ጊዜ የዚያን ሌሊት ተዋወቅሁ።

“እኔ አላምንም የመጀመሪያህ ነው?” አለች እየተፋለቀለቀች! ዝም ብዬ አዩኋት።

“እንዳትዋሽ!” አለች ሊፈነዳ ያሰፈሰፈ ሳቋ ፊቷ ላይ እንደተዘጋጀ፤ በአወንታ ራሴን ነቀነቅሁ፤ ከንፈሬን ስማኝ... አውቄ ነበር፤ አውቄ ነበር... እያለች በሳቅ ተፋለቀለቀች። ድንገት ሳቋን አቁማ...

“አገራችሁ ቤት የለም?” አለችና የሚያምሩ ጥርሶቿ ብርሃናቸውን ረጩ፤ እንደ ተአምር አዩችኝ። ልክ እንደ ሕፃን ልጅ በዝምታ ጉንጫን ጉንጩ ላይ ለጥፋ ቆዩችና “ሲገርም” አለች ለራሷ፤ ምን እንደገረማት አልገባኝም። እናም ዛናታ ጋር ያበደ ፍቅር ውስጥ ገባሁ። አንድ እሷ ነበረች ሙሉ ከተማውን፣ ውሃውን፣ መንገዱን የሞለችው- ለእኔ። እሷ ጋር ስሆን በስደት አገር ውስጥ ለብቻዬ የተከለለ ሕጋዊ ደሴት ላይ ያረፍኩ መስሎ እስኪሰማኝ ሰላም እሆን ነበር። እቤቷ በሄድኩ ቁጥር ከእሷ እኩል ቤቷ ይገርመኛል። እግሬ ከኢትዮጵያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በሥርዓት የተደራጀ ቤት ውስጥ ስገባ የመጀመሪያዬ ነበር።

የቤቷ ንጽህና ገረመኝ። የቤት ዕቃዎቹ ወደ ሆነ ሕይወት መለሱኝ። ትንሽ ሕያው ሙዚዬም ነገር። የምኖረው ሌሎች ዘጠኝ ስደተኞች ጋር በምጋራው ጠባብ አሮጌ ክፍል ውስጥ የተገኜውን ነገር እያነጠፍኩ ነበርና የተሰማኝ ስሜት ልዩ ነበር። የእኔን እንኳን መኖሪያ ከማለት መደበቂያ ዋሻ ማለት ይቀላል። ማንኪያ፣ ሹካ፣ መጥበሻና ብርጭቆ ዝም ብለው ቁስ አይደሉም። ከነመኖራቸውም ትዝ የማይሉን የቤት እቃዎች ሰውን ተከትለው ባረፈበት የሚረጉ፣ ሰውን በክብር ለማስተናገድ የተሰለፉ፣ ሕያው ቁሶች ናቸው። ቤት እንዲህ የሚናፈቅ ነገር ነው ብዬ አስቤ አላውቅም ነበር። የተደረደሩትን እቃዎች እያዩሁ ዕንባዬ በዓይኖቼ እንደሞላ ትዝ

ይለኛል።ይኼ እንዴት ሊገለጽ ይችላል!? ከአንድ ወር በኋላ ይመስለኛል፤ ዛናታ ጠቅልዬ ከእሷ ጋር እንድኖር ጠቆችኝ፤ አላንገራገርኩም!!

ወንድ ልጅ ተወልዶ ካልሆነ እንደ አባቱ...

ተማርኩ ሰለጠንኩ ብዬ “የአበሽ ወንዶች አምባ ገነን ባሕሪ የፈጠረው ተረት!” እያልኩ ያጣጣልኩት አባባል ነበር። ወንድ ልጅ ተወልዶ ካልሆነ እንደ አባቱ ሲሉ። የዚያችን ቀን ምሽት ገጠመኝ ባስታወስኩ ቁጥር ግን አባባሉ እንደ በዓል መድፍ አርባ ጊዜ ይጮኹብኛል።

ዛናታ ቤት ጠቅልዬ የገባሁ ሰሞን ሁለታችንም ዓለምን ረሳን፤ ራሳችንን ረሳን፤ ስደተኝነታችንን ረሳን፤ ፖሊስ ጋር የአይጥና ድመት ድብብቆሽ እየተጫወትን የምንኖር ምስኪኖች መሆናችንን ረሳን፤ ፍቅር ነፃነት ነው... ፍቅር የባርነት ሰንሰለትን እንዳጠለቁ መደነስ ነው። ከምሠራበት ቦታ ዓሣ ይዜ ወደ አዲሷ ጎጆዬ ስገባ የሚሰማኝ የአባወራነት ስሜት ልዩ ነበር። የኔ ቆንጆ ዛናታ በረከሰ ሥራ ውስጥ የከበረ ነፍስ የነበራት ውብ ሚስት ነበረች። ሚስትነትን በቀለበትና በሰርግ ሳይሆን ከልብ በመነጮ ፍቅር መኖር ጀምራ ነበር።

አብረን መኖር በጀመርን በወሩ ይመስለኛል፤ ክፍያዬን ከሦስት አሠሪዎቼ ተቀብዬ ወደምትሠራበት ቡና ቤት በኩራት አመራሁ፤ ስታዬኝ ተንደርድራ መጥታ እቅፊ ላይ ወደቀች። ወደተለመደው በረንዳችን ሄደን እንደተቀመጥን “ዛሬ ክፍያ ተቀብያለሁ” አልኩና የተቀበልኩትን ብር በሙሉ እጄ ላይ አስቀመጥኩለት። እዩሳቀች ታዩኛለች “እስኪ ዛሬ በነፃነት ሌላ ቦታ እንሂድ? የምታውቁው ቆንጆ ቦታ” ብዙ አላሰበችም እየተፋለቀለቀች “ውጭ ጠብቀኝ እንደወጣሁ ነግሪያቼው መጣሁ” ብላኝ እየተፋለቀለቀች ሄደች።

ስትመለስ በትልቅ የጨርቅ ዘንቢል ቢራ፤ ድፍን ሐብሃብ፤ የሎሚ ጭማቂ፤ የተጠበሱ ዓሣዎች ይዛ መጣች። ከብዴት ስለነበር ግራና ቀኝ በማንጠልጠያዎቹ ለሁለት ያዝነው። የዚያን ቀን ምሽት ተያይዘን በባሕሩ ዳርቻ የተሠራውን ዋና

ለተዘዋወረች

መንገድ ወደ ግራ በመተው ወደ ሰፊው አሸዋማ የባሕር ዳርቻ አቀናን። መንገዱ ጨለም ያለና ሰዎችም ብዙ የማይጠቀሙበት ነበር።

ባሕሩ ዳርቻ ላይ ወዳሉ የጀልባ ላይ ጎጆዎች ነበር ለመሄድ ያሰብነው። እኔ ከምኖርባት ሰፈር ስወጣ የመጀመሪያ ነበር፤ ዛናታ ግን በተደጋጋሚ ትሄድባቸው ስለነበር መንገዱን የምትመራኝ እሷ ነበረች። ጀልባዎቹ በተለይ ለጥንዶች የሚዘጋጁ ሲሆኑ የራሳቸው ትንሽ መኝታ ቤት እና መጻዳጃ ቤት ያላቸው ተንሳፋሬ ጎጆዎች ነበሩ። በዋጋም ርካሽ ናቸው። ወደ እኩለ ሌሊት ስለነበር በመንገዳችን የሰው ዘር አልነበረም። ሁለታችንም ሕገወጥ ነዋሪዎች ነንና ይኼን ወደነዋል። በዚያ ሰዓት ፖሊሶች ሙሉ ትኩረታቸው ጠረፉ አካባቢ በሌሊት ድንበር በሚሸገሩ ስደተኞች ላይ ስለሚሆን አካባቢው ነፃ ይሆናል።

ከሩቅ የሚብላጩለጩውን የጀልባዎቹን ብርሃን እያዩን፣ እያወራንና እየተሳሳቅን በየመክሉም እየተሳሳምን ምድሩም ሰማዩም ጠቦን እንደ አገረገዥ በኩራት ስንጓዝ፤ ድንገት ከቀኝ በኩል ከተደረደሩት የዘንባባ ዛፎች ውስጥ የመኪና መብራት በግብሎ አካባቢውን በሰማያዊ ብርሃን አጥለቀለቀውና መልሶ ጠፋ። ሁለታችንም የጨው ዓምድ ሆነን ቀረን። ያንን መብራት ማንም ስደተኛ የሚያውቀው መብራት ነበር። ሕገወጥ የሰው ዝውውርና አደንዛዥ ዕፅ ተቆጣጣሪ ፖሊሶች መኪና መብራት ነው። ምልክቱ ቁሙ ነበር። ብዙዎች ከዚህ መብራት ማስጠንቀቂያ ለማምለጥ ሲሮጡ በጥይት ሩምታ ተገድለዋል። ማንም ወረቀት የሌለው ስደተኛ ለምን ገደላችሁ የሚላቸው የለም። ባለንበት ቀጥ ብለን ቆምን።

ሁለት ፖሊሶች ትንሽ ተራርቀው የእጅ ባትሪ ፊታችን ላይ እያበሩ ቀረቡንና በአረብኛ የሆነ ነገር ተናገሩ፤ ዛናታ የያዝነውን ዘንቢል እንድናስቀምጥና ወደ ፊት እንድንራመድ ነገረችኝ። እንዳለችኝ አደረኩ። ረዘም ያለና ቁጣ የተቀላቀለበት ነገር ሲናገሩ ዛናታም ኮስተር ብላ መለሰችላቸው፤ ጭቅጭቅ ተፈጠረ። በመጨረሻም አንደኛው ወደ እኔ ራመድ ብሎ ክንዴን አፈፍ አደረገና ወደ መኪናው እንድሄድ ጎተተኝ፤ ዛናታ የሆነ ነገር ስትናገር መጎተቱን አቆመና ወደ ኋላዬ ገፋ አድርገኝ እሷን በምልክት ወደ መኪናው እንድትቀድም አሳያት።

በአንድ ነገር እንደተስማሙ ገብቶኛል። ወደ እኔ ዞራ በተረጋጋ ድምፅ «በቀጥታ ተመልሰህ እቤት ሂድ፤ ጠብቀኝ ቶሎ እመጣለሁ!» አለችኝ። ግራ እንደተጋባሁ ሳያት ቆጣ ብላ “ሂድ! የምልህን ስማኝ! ካልሰማኸኝ ሁለታችንንም ችግር ውስጥ እንገባለን ሂድ!” ብላኝ ወደ መኪናው ተራመደች።

ወደ ኋላ ተመልሼ መንገድ ከጀመርኩ በኋላ ትንሽ ራቅ እንዳልኩ አቅጣጫዬን ቀይሬ ከአንዱ ዘንባባ ዛፍ ሥር ቆምኩ። ይቺን ድርጊት ምነው ባለደረግኋት እላለሁ እስከ ዛሬ። መኪናው ውስጥ ከኋላ አስገብተዋት ሁለቱም ወደጋቢና ገብተው በሩን ሲዘጉ ወደ ሆነ ቦታ ሊሄዱ መስሎኝ ነበር። መኪናው ግን አልተነሳም።

ትንሽ ቆይተው አንዱ ፖሊስ ወጣና ሲጋራ ለኩሶ ከመኪናው ወደ ፊት አለፍ ብሎ እያጨሰ ቆመ፤ ሌላኛው ከጋቢና ወጥቶ ዛፍታ የገባችበትን የኋላ በር ከፍቶ ገባና ዘጋው፤ ትንሽ ቆይቶ መኪናዋ በቃስታ ከፍ ዝቅ ስትል ትታይኝ ነበር። ወደ ፊት ሩጥ ሩጥ የሚለኝን ስሜት የዘንባባ ዛፉን በብስጭት አንቄ ተቆጣጠርኩት። የራሴን እጅ ነክሼ በምሬት ቆምኩ። የመጀመሪያው ፖሊስ ወጥቶ ቀበቶውን ሲያስር ሁለተኛው በጥድፊያ ወደ መኪናው ተጣደፈ። መኻል ላይ ቆሞ ብለው ሲጋራ ተቀባበሉ። ሁለተኛው ፖሊስ የመጀመሪያው በወጣበት በዚያው በር ገባና ዘጋው። ከዚያ በላይ ማዬት አልቻልኩም፤ ፊቴን አዙሬ ወደ ቤታችን ተጣደፍኩ። ዋጋ ቢስነት፣ ረዳት አልባነት ውስጤን ሞላው። ሰውነቴ በእልጎ ይንቀጠቀጥ ነበር። ደግሞም ራስ ወዳድነቴ ሕይወትን መውደዴ እንጂ እነዚያን ቆሻሻች አጥፍቻቸው ብጠፋስ እላለሁ። ከእህቶቼ አንደኛዋ ላይ ቢሆን የማደርገው ይኼንኑ ነበር?...መሸሽ!? ተንገበገብኩ፤ መንገዴ ላይ ያገኜሁትን ነገር ሁሉ በእግሬ እየጠለዝኩ እንደ እብድ ብቻዬን ለፈለፍኩ፣ ፖሊሶቼን ረገምኩ፣ ከተማዋን ረገምኩ፣ መንግሥትን ረገምኩ፣ አገሪቱን ረገምኩ! ራሴንም ጭምር ረገምኩ።

አእምሮዬ ወደ ኋላ ብዙ ዓመታት ተጉዞ አባቴን አስታወሰ። አንድ ጧት አባትና እናቴ ወደ ቤተክርስቲያን ሲሄዱ ግቢያችን በር ላይ ልጋጉን የሚያዝረበርብ ውሻ አጋጠማቸው። ውሻው እንዳያቸው ወደ እናቴ ሊነክሳት ሮጠ፤ ከውሻው ፍጥነት የተነሳ አባባ ረዥም መቋሚያውን እንኳን መጠቀም አልቻለም፤ ዘሎ ከእናቴ ፊት

ቆመና ለእናቴ የተሰነዘረው የውሻ ጥርስ የአባቴ ክንድ ላይ ተሰገሰገ። እናቴ ዘላ ወደ ግቢ ተመልሶ በጩኸት እስክትቀሰቅሱን አባባ ውሻው ጋር እየታገለ ነበር። ያ ውሻ የእብድ ውሻ በሽታ በሚሉት የተለከፈ ነበር። አባባ በዚያ ጠንቅ ለወራት በዘለቀ ሕክምና ከሞት አፋፍ ተመልሷል። እኔ ልጄ ግን አንዲት ምስኪን በዝሙት ላበዱ ወሻች አስረክቤ ወደ ቤት ተመለስኩ።

ከሁለት ሰዓት በኋላ ይመስለኛል ዛናታ መጣች። በዝምታ ገብታ ከቤታችን ኋላ ወዳለች ገላ መታጠቢያ ሄደችና ብዙ ቆይታ ተመለሰች። ትንሿን የኤሌክትሪክ ምድጃ ለኩሳ ሻይ ጣደች። አልጋችን ጫፍ ላይ ተቀምጬ በዝምታ አያታለሁ። ሻዩ ሲፈለ ቤቱ በቅመሙ ሽታ ተሞላ። በሁለት ብርጫቆዎች ቀዳችና አንዱን ለእኔ አቀብላኝ የራሷን በዝምታ ጠጥታ ጨረሰች። ዕቃዎቼን አጣጥባ “እንተኛ?” አለችኝ። ትንሽ ከእኔ ራቅ ብላ ፊቷን ወደ ግድግዳው አዙራ ተኛች። መብራቱን አጥፍቼ ወደ እሷ ዞሬ ከኋላዋ ሳቅፋት ሰውነቷ በሰግ እየተናጠ እያለቀሰች ነበር። አጥብቄ አቀፍኳት። በዚያች ጎጆ ውስጥ ረዳት አልባ የተረሱ ፍጡሮች ነበርን። ሁለታችንም ስለዚያች ቀን እስከመጨረሻው እንደገና አላነሳንም። ይሁንና በውስጤ የኔ የምላቼውን መከላከል የማልችል ደካማ የመሆን ስሜት በየጊዜው እይተሰማኝ ስለቃይ ኖሪያለሁ። አውቃለሁ ዛናታ ሴተኛ አዳሪ ነበረች፤ እኔም ጋር ሆነን ብዙ ወንዶች ጋር ትወጣ ነበር፤ ያቺ ምሽት ግን...

*** **

ለሰባት ወራት አብረን ኖርን። ለወራት በዘለቀ የነፍስ ግንኙነታችን ስለ ራሴ ያልነገርኳት፤ ስለ እርሷም ያልነገረችኝ ነገር አልነበረም። እናትና አባቷን አታውቃቸዋል። የተወለደችው ሞሪታኒያ የምትባል አገር ነው። እስከ ዐሥራ አንድ ዓመቷ ያሳደጋት ፈረንሳዮች የሚያስተዳድሩት የማደጎ ድርጅት ነበር። ዕድሜዋ ዐሥራ አንድ ሲደርስ ግን የአገራቸው መንግሥት ከቀድሞ ቀኝ ገዢው ፈረንሳይ መንግሥት ጋር ባለመግባባቱ፤ ፈረንሳዮች ማሳደጊያውን ዘግተው፤ ልጆቹንም በትነው ሄዱ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ኑሮዋ የመከራ ሆነ። በዋናነት ለቱሪስቶች በእጅ

የተሠሩ ባህላዊ ጌጣጌጦች በመሸጥ፣ በመለላክ፣ልብሳቸውን በማጣብ በኋላም አንዳንድ ታሪካዊ ቦታዎችን በማስጎብኘት ኑሮዋን መግፋት ጀመረች።

ዕድሜዋ 16 ሲደርስ አንድ እንግሊዛዊ ጋር ተኛች። እርሷ ሰውዬውን ወዳው ነበር። በወቅቱ ብር ሲሰጣት ለእርሷ የፍቅር መግለጫ ነበር የመሰላት፤ ሲቆይ ግን ሌሎችም ጋር ተመሳሳይ ነገር እንደሚያደርግ ደረሰችበት። የፍቅር ታሪኳ ባጭሩ ተቀጮ። ሌሎች ቱሪስቶችም ብር እየከፈሏት በድብቅ ይወስዷት ጀመሩ። ያለፈችበትን የድህነት ሕይወት በዚህ መንገድ ማለፍ እንደምትችል አሰበች ዓይታው የማታውቀው ብር ማግኘት ጀመረች፤ እናም ሙሉ ለሙሉ የሴተኛ አዳሪነት ሥራ ውስጥ ገባች።

በሞሪታኒያ ሕግ ሴተኛ አዳሪነት በጥብቅ የተከለከለና በእስራት የሚያስቀጣ በመሆኑ በአንድ ዕድለ ቢስ ምሽት ተደረሰባትና ተያዘች። ለፖሊሶች ያላትን ገንዘብ ገላዋንም ጉቦ ሰጥታ ከእስር ቤት ካስወጧት በኋላ ወደ ሞሮኮ ተሰደደች። በአንድ በሚያውቃት ፈረንሳዊ ቱሪስት ተረድታ ነበር ወደዚያች ከተማ የደረሰችው። ሰውዬው ወደ ፈረንሳይ እንደሚያሻግራት ቃል ገብቶላት ሞሮኮ እንደደረሱ በአንድ ቅንጡ ሆቴል ለአንድ ሳምንት ያሽል ተዝናንቶባት እንደ ወጣ ቀረ። ከዚያ በኋላ ኑሮዋን በሴተኛ አዳሪነት መግፋት ቀጠለች። ውብ ሰውነቷ ወንዶች የሚሻሙባት ሴት አደረጋት። እርሷም ገንዘብ ይዘው ጎራ የሚሉ ወንዶችን ከሌሎች ሴቶች ጋር ተሻምታ የምትኖር ሴት ሆነች።

ከዚያ የተረገመ ምሽት በኋላ የምትሠራበት መሸታ ቤት እንዳልሄድ ከለከለች። ያንን ሥራ ስትሠራ እንዳያት አትፈልግም ነበር። ሥራዋ ላይ በጣም ቁጡ እና ሞገደኛ ነበረች። ጋጠወጥ ወንዶች በሚበዙበት በዚያ ጋጠወጥ መሸታ ቤት፣ በቢራ ጠርሙዝ የፈነከተቻቸው፣ እንጀራ ነውና በወንድ ተጣልታ ፈታቸውን በጥፍሯ የተለተለቻቸው ብዙ ነበሩ፤ ራሷ ናት የነገረች። ለአንተ ብቻ ነው ጩዋ የሆንኩት ትለኛለች። ድንገት ሰዎች ጋር በእርሷ ምክንያት እንዳልጣላ ትፈራ ነበር። ከምንም በላይ ግን እኔ ፊት ሌሎች ወንዶች ጋር ስትወጣ እንዳይ አትፈልግም ነበር። በእርግጥ እኔም ያንን ቦታ ሳስበው ይቀፈኛል፤ ይቀፈኛል ብቻ አይደለም ቅናት

ያንገበግበኛል። ሥራውን ተይው ልላት አስብና “የማያዋጣ ባል ቅንድብ ይስማል እንደሚባለው” ይሆንብኛል። ሰው ቤት ተቀጥራ ለመሥራት ብዙ ሞክራ ነበር፤ የመኖሪያ ፈቃድ የሌላት ቤት መቅጠር አልፈለጉም።

ይህች ቤት ጋር በባህልም ሆነ በቋንቋ አንገናኝም። ሞሪታኒያ ከምትባል አገር የተገኙች ቤት አፈቅራለሁ ብዬ ላስብ ይቅርና ከዚያ በፊት ሞሪታኒያ የምትባል አገር የት ናት? ቢሉኝ እምላለሁ! አላውቃትም ነበር። አንድ ቀን የት ነች ሞሪታኒያ? ብዬ ጠቆኝ “እዚህ ነች’ኮ” አለችኝ በአገጫ እየጠቆመች። እውነትም እዚያው ነበረች። ሰው አገሩን ይመስላል እንዴ? ሞሪታኒያ በምዕራብ በኩል አትላንቲክ ውቂያኖስ የሚያዋስናት፤ በሰሜን ደግሞ ንዳዳሙን የሰሃራ በርሃ ተንተርሳ የከተመች አገር ናት። በእሳትና ውሃ መካል ያለች አገር የፈጠረቻት፤ እሳትና ውሃ የሆነች ልጅ ጋር ነበርኩ።

ሞሪታኒያ ሞሪታንያ ነገረ ሥራቼው እንደ ኢትዮጵያና ኤርትራ ነው። ሲላቼው ታሪክ አጣቅሰው፤ አንዱ የአንዱን ድንበር ይገባኛል ይላሉ። እንዲያውም ሞሪታኒያ የሚለያቸውን በርሃ ተሻግራ ሙሉ ሞሪታኒያ የታላቋ ሞሪታኒያ አካል ነበረች ትል ነበር፤ ማለት ብቻ አይደለም ሞሪታኒያን እንደ አገር እውቅና ሳትሰጣት ቆይታለች። ቅኝ ገዢዎች በመካል ገብተው ከናካቴው አለያዩዋቸውና አረፉት። ከቅኝ ግዛት ፈረንሳይኛ ቋንቋና ድህነት የተረፋቸው ሕዝቦች የሚኖሩበት አገር ናት። ይህች ከድፍድፍ ነዳጅ እስከ ወርቅ፤ ከብረት እስከ ዩራኒየም፤ የተቆራት አገር ሕዝቦቿ ባገኙት ቀዳዳ እንደቀረው አፍሪካዊ ሁሉ የስደትን ጽዋ ይቀምሳሉ፤ ረግማን ነው።

ስደት የሚባለው ነገር ምኑን ከምኑ እንደሚቀላቅለው ሳስብ፤ የሆነ ጢማም ተንኮለኛ ሳይንቲስት ይመስለኛል። ቁጭ ብሎ ዓለምን እንደ ላብራቶሪ ብልቃጥ ፊቱ አቅርቦ፤ እኛን ነዋሪዎቿን ከዚያና ከዚህ እያነሳ የሚጨምረን እና እስክንዋሃድ የሚወዘውዘን፤ የሚበጠብጠን። ስደት ትርምስ ነው። ስደት መለያዬት ነው። ደግሞም ስደት መቀላቀል ነው።

የሆነ ሆኖ እንደዚያ ስወድቅ ስነሳ አልሳካ ያለኝን ወደ አውሮፓ የመሻገር ሕልም፤
 ገላዋን ሸጣ፤ ያጠራቀመቻትን ጥሪት አሟጣ፤ ስደቴን ባላሰብኩት ፍጥነት
 ያሳካችልኝ ይቺ ሴት ነበረች ብል ማን ያምናል?! የአገሬ የሰርግ ቤት ዘፋኝ “ምን
 ያለው አማጭ ነው የተክለፈለፈ ማሩን ከወተቱ ቀላቅሎት አረፈ!” ያለው እንዲህ
 ያለ ነገር ቢገጥመው ይመስለኛል። ራስህን ወተት አልክ አልባልና፤ ብልም ግን
 እውነት አለኝ- ወተትም እንደ እኔ አልተናጠ!!

አጥባቂ ሃይማኖተኛ ቤተሰብ ውስጥ ነው ያደግሁት። እንኳን ሴተኛ አዳሪነትን
 የቤት ልጆች ነን የሚሉ ሴቶች ጋር በፍቅር መቀራረብ በሩቅ የምፈራ ነበርኩ፤ ግን
 ሕይወት እንዲህ ነውና እዚች ልጅ ጋር የጦፈ ፍቅር ውስጥ ወደቅሁ። ከቀለበት
 ውጭ ልክ እንደ ባለ ትዳር ነበር አኗኗራችን። ዛናታ ሕልም አልነበራትም፤
 የመሰደድም ወደ አገሯ የመመለስም ዕቅድ አልነበራትም፤ በአገሯ ይኼ ሥራ ነውር
 ነው፤ ግን ደግሞ ሕይወት ነውር አታውቅም። ያቺ መልካም ሴት እኔ ጋር
 እስክንገናኝ ምንም ዕቅድ አልነበራትም፤ በቃ ሴተኛ አዳሪ ናት...ትሠራለች
 ትኖራለች። እኔን ካገኜች በኋላ ግን ተስፋ ጀመረች። መጀመሪያ እኔ ከወጣሁ በኋላ
 ልትከተለኝና አውሮፓ ልንኖር አቀድን። ስለምንወልዳቸው ልጆች አወራን...

የመጨረሻ ቀን ምሽታችን፤ አሳዛኝ ግን ደግሞ በተስፋ የተሞላ ነበር። በሌሊት
 ባሕር ወደምንሻገርባት ጀልባ የሄድነው አብረን ነበር። የመጨረሻ ቃሏ ምን ነበር
 “ፈጣሪ ይከተልህ!” ብላ ከብር የተሠራ ጫፍና ጫፉ እንደ እባብ ጭንቅላት
 የተደበለበለ ቀጭን ‘ብራዝሌት’ ግራ እጄ ላይ አጠለቀችልኝ።

“በእኔ አገር ባህል ይኼ ከክፉ መንፈስ ይከላከላል ብለን እናምናለን” አለችኝ።
 የእናቴ አምላክ እና የዚች የሰው አገር ሰው አምላክ ተባብረውም ቢሆን አንድ እኔን
 አንከብክበው ይህችን ውሃ ማሻገር ያቅታቸዋል!? እያልኩ ነበር አርባ ሰባት
 ስደተኞች በጫነች አሮጌ ጀልባ ባሕር የቀዘፍኩት። እንዲህ ነበር ዛናታ ጋር
 የተለያዩነው። ብሯን ለመሳፈሪያ፤ አምባሯን ለማስታወሻ፤ ሰውነቷን ለወንድነቱ
 መጀመሪያ አድርጋ በብዙ ፍቅር ሸኜችኝ።

አለተዋወረችም

ድቅድቅ ባለው ጨለማ ከጀልባዋ የሞተር ድምፅ እና ከውሃው መንበራጫቅ በስተቀር ምንም ነገር በማይሰማበት ባሕር ላይ ለሦስት ሰዓታት ያሽል ተጉዘን፤ የታሪፋ ወደብ የሚባለው የስፔን ግዛት ስንቃረብ፤ ጀልባችንን የሚነዳት ስደተኛ ሞተሯን አጠፋት፤ ልምድ ያለው ሰው ይመስላል። ጨለማው ውስጥ ከፋቅ የወደቡን መብራት እያዩን በዝምታ በመዓበሉ እየተገፋን ስንጠጋ፤ ከወደቡ አካባቢ ድንገተኛ የሆነ ከባድ የተኩስ ድምፅ ተሰማ፤ ወዲያው በሰማዩ ላይ እንደ ጅራታም ከከብ የሚበር ነገር እየተምዘገዘገ ወደ እኛ አቅጣጫ መጥቶ ሰማዩ ላይ እንደ ርችት ፈነዳና የብርሃን ዝናብ በላያችን ላይ ዘነበ።

አካባቢው በደማቅ ብርሃን ሲጥለቀለቅ ዓይኖቻችንን ጨፍነን መንጫጫት ጀመርን። በበኩሌ ያለቀልን ነበር የመሰለኝ። ወዲያው ሌላ ተኩስ ተከተለ፤ ይኼንኛው ለደቂቃዎች እንደ ፀሐይ ከበላያችን ቆሞ ባሕሩን ቀን አስመሰለው። ወዲያው ሁለት ትልልቅ ደማቅ ብርቱካናማ ቀለም ያላቸው የሞተር ጀልባዎች ውሃውን እየሰነጠቁ ወደ እኛ በፍጥነት ሲበሩ ተመለከትን። የእኛን ጀልባ ሲቆጣጠር የነበረው ስደተኛ “ማንም ሰው እንዳይንቀሳቀስ የስፔን ድንበር ጠባቂ ፖሊሶች ናቸው ጀልባችን ተበላሽቷል በሉ” አለና ከጀልባዋ ኋላ የተንጠለጠለውን መቅዘፊያ ሞተር ነቅሎ ወደ ውሃው ውስጥ ወረወረው፤ ከዚያም መኻላችን ገብቶ ተቀመጠ።

ጀልባዎቹ እንደደረሱ በድምፅ ማጉያ ፖሊሶቹ መናገር ጀመሩ።

“ፖሊሶች ነን፤ ማንም ሰው ወደ ውሃው እንዳይዘል ጥልቅና ቀዝቃዛ ነው!”

“ጀልባው ላይ ሕፃናት አሉ?”

“እርጉዝ ሴቶች...?”

“የታመመ...?”

“አካል ጉዳተኛ...?”

“የጦር መሣሪያ የያዘ...?”

ጀልባችሁ ውስጥ ውሃ ገብቷል?... ከጥያቄው በኋላ ወፍራምና ረዥም ገመድ ቁልቁል ወረወሩልን፤ ጀልባችን ከእነሱ ዘመናዊና ግዙፍ ጀልባ ጋር አቆራጭናት፤ በቀስታ እየተጎተትን ወደ ወደቡ ተጓዝን። በዚህ ሁኔታ የአውሮፓን ምድር ለመርገጥ በቃሁ።

ስሄድ አገኜች ስመለስ አጣች...

አውሮፓ ገብቼ ስዳክር፤ በኋላም በብዙ ውጣ ውረድ ወደ አሜሪካ ስሻገር፤ ዛናታን በልቤ ተሸክሚያት ነበር። ያኔ ስቴን መድረሴን በስልክ ሳሳውቃት ደስታዋ በቃል የሚገለጽ አልነበረም። ለአራት ወራት አካባቢ በሰጠችኝ ስልክ ተገናኝተን የደረስኩበትን ስናወራ ነበር፤ ከዚያ በኋላ ግን ያ እንደዋወልበት የነበረው ስልክ መሥራት አቆመ። ብዙ ደክምኩ። ብዙ ቀናት፣ ወራት፣ ዓመታት ነገዱ... ዛናታ የውሃ ሽታ ሆነች። ከሞሮኮ መጣ የተባለን ስደተኛ ሁሉ እያሳደድኩ ስለ ዛናታ ያልጠቆኩበት ጊዜ አልነበረም።

ሰው ነን እና ከዓይናችን የራቀን ምስል ልባችን ቢያደበዝዝብንም በሆነ በሆነ ቀላል የሚመስል ትዝታ፤ ፍቅር የራሱን ቀለም የሚያድስበት የሚደምቅበት ጊዜ አለ። ከአምስት ዓመታት የአሜሪካ ኑሮ በኋላ የዛናታ ነገር እንደገና ውስጤን ያንገበግበው ጀመረ። ምናልባት በገንዘብም፣ በስሜትም ስረጋጋ፤ ሁሉ ነገር ሞልቶ ሰው ሰው የሚሸት ነገር ሲጠፋ፤ ባዶነት በውስጤ እንደ ውቂያኖስ ተንጣሎ መንፈሴ የሆነ አድማስ ማረፊያ መሬት ስትፈልግ ያኔ ትናንቱን ፍለጋ ውስጤ ተነሳስቶ ይሆናል። አገራት ጦርነት ላይ ሲሆኑ ከታሪክ ይልቅ የቅጽበቱ ውጊያ እንደሚያሳስባቸው፣ ግለሰብም በሕይወት ጦርነት ሲዘፈቅ ታሪኩን ለጊዜው ዘንግቶ ይቆያል። ድል ሲያደርግ ወደ ነበረው ይመለሳል። ወደ ትዝታዬ... ፍቅር፣ በጎነት ወዳሳዬችኝ ያቺ ሴት በትዝታ ተመለስኩ።

ወደ ኢትዮጵያ መጥቼ ቤተሰቦቼን ካዬሁ በኋላ ያቀናሁት ወደ ሞሮኮ ታንጂር ነበር። ያለ ስጋት በቱሪስት 'ቪዛ' በእነዚያ መንገዶች ስራመድ "መንገድ ዓይኑ ይፍሰስ አይባልም ደርሶ..." የሚሉት ብሔል ነበር ግዝፈቱ የሚሰማኝ። ከተማዋ

እንደነበረችው

እንደነበረችው እንደዚያው ናት። ሁሉም ነገር እንዳለ ነበር። ወደ እነዚያ መሸታ ቤቶች ሰቀና፤ እግሮቹ እየተንቀጠቀጡ ሐሴት፤ ናፍቆት እና ፍርታት በተቀላቀለበት ስሜት ነበር። የመሸታ ቤቶቹ ቁጥር በጣም ጨምሯል። ሰውም የዚያኑ ያህል በዝቶ ነበር። ይሁንና የዚያን ምሽት አንድም ዛናታን አውቃታለሁ የሚል ሰው ማግኘት አልቻልኩም። እነዚያ በዓይን የማውቃቸው ሴቶች አንድኛቸውም አልነበሩም።

እንኖርበት ወደነበረው ቤት አቀናሁ፤ ሰፈሩ በሙሉ ፈርሶ ትልቅ መጋዘን የሚመስል ነገር ተሰርቶበታል። በብዙ ፍለጋ፤ ከሦስት ቀናት በኋላ አብራት ትሠራ የነበረች ናይጀሪያዊት ሴት አገኜሁ፤ አላስታወሰችኝም። ሴትዮዋ በዚህ ፍጥነት ትልቅ ሴትዮ መስላለች። ጥያቄዬ አሰልችቷት ነበር። መጠጥ ስገዛለት ተረጋጋች። ከብዙ ምልክትና ማብራሪያ በኋላ ግን ትዝ አላት። ሞቅ ብሏት ንግግሯ እየተደነቃቀፈ ስለነበር ማስታወሷን ተጠራጥሬ ነበር።

ሊያልቅ የተቃረበ ሲጋራዋን በላይ በላይ እየሰበች ጮሱን አንዴ ወደ ላይ፤ አንዴ ወደ ጎን በዘፈቀደ ታንቦለቡለዋለች። በጮሱ ውስጥ በቸልታ አዬችኝና፤ በረዥሙ ተንፍሳ “ያቼ ቆንጆ ልጅ... አስታወስኳት ቆንጆ ጥርሶች የነበሯት...ፈረንሳይኛ፤ እንግሊዝኛ አረብኛ ትናገር ነበር ... ወንዶች በጣም ይወዷት ነበር፤ አስታወስኳት። እንደገና ፊቷ የተቀመጠውን ብርጫቆ አንስታ በአንድ ትንፋሽ ጨለጠችውና በመጠጡ ምሬት ፊቷን አጨፈገገች። ትዕግስት በሚፈታተን እርጋታ አዲስ ሲጋራ አዉጥታ ለኮሰች።

“የሆነ ጊዜ ተጣልተን አሮጊት ብላ ሰድባችላች...ሁሉም እንደዚያ ነው የሚለኝ። ዕድሜዬን ላቆመው አልችልም!” አለች በቅሬታ። ድንገት ከስተር አለችና “ምድ ነህ ግን?” አለችኝ።

“ጓደኛዋ ነበርኩ ከተለያዩን ቆዩን፤ ላገኛት ከሩቅ ቦታ ነው የመጣሁት”

“ከዩት?”

ፈራ ተባ እያልኩ “ከአሜሪካ”

ሁለት እጇን ወደ ሰማይ ዘርግታ “ዕድለኛ ልጅ ነኝ፤ ሞታ እንኳን የምትፈለግ! እኔ ቆሜ ፈላጊ የለኝም” አለች።

“ሞታ ነው ያልሸው?” አልኩ በድንጋጤ።

ሲጋራ በያዘ እጇ ወደተንጣለለው ባሕር እየጠቆመችኝ “ከአራት ይሁን አምስት ዓመት በፊት ተገድላ አስከሬኗ ውሃ ላይ ተጥሎ ተገኘ። በዚያ ምክንያት እነዚያ ውሻ ፖሊሶች ሰብስበው አስረውን ነበር። ብዙ ሰው ጋር ትጣላ ነበር በጣም ወጣት ነበረች ደግሞ...” አለች። ሁኔታዋ ተራ ነገር ያወራች ነበር የሚመስለው፤ የያዘኩት የቢራ ጠርሙዝ ከእጄ አምልጦኝ መሬት ላይ ሲወድቅ፤ ናይጀሪያዊቷ ሴት ምንም ሳይመስላት “መሄድ አለብኝ! አሮጊት ብሆንም ቀድሞኝ ሞተች...ይቅርታ ደነገጥክ መሰለኝ?” ብላኝ ተነስታ ሄደች።

በቃ! ያቺ ውብ እና ለእኔ ብቻ ደግ አድርጎ የፈጠራት ሴት መጨረሻዋ እንደዚያ ሆነ። የቀረኝ ብቼኛ ነገር ትዝታዋ እና ከእጄ ላይ አውልቄው የማላውቀው የሰጠችኝ ‘ብራዝሌት’ ነበር። ናይጀሪያዊቷ ተነስታ ስትሄድ፤ አዳዲስ ወጣት ሴተኛ አዳሪዎች መጥተው ከበቡኝ። ተነስቼ በመካከላቸው አለፍኩና ከቡና ቤቱ ወጥቼ ቁልቁል ወደ ባሕሩ ዳርቻ ተጓዝኩ... ጀልባዎች ወደሚቆሙበት፤ አሁንም ጀልባዎች በመደዳ ታሥረው ይወዛወዛሉ። ሁለት ሰዎች መረብ ይጠቀልላሉ፤ መልካቼው በደንብ አይታይኝም። ባሕሩ ዳርቻ ላይ ቆሜ እስኪበቃኝ አለቀስኩ! ከንቱ ዓለም!!

ምናልባት እርሶ በእርስ እየተቀናኑ ለዱርዬ ትንሽ ሳንቲም ሰጥተው እህቶቻቸውን የሚያስገድሉ ሴቶች ሲሳይ ሆኖ ይሆናል። ወንጀል፤ ወሲብ፤ ሕገወጥ የሰው ዝውውር፤ ዕፅ፤ ባጥለቀለቃት በዚያች ትንሽ መንደር እንዲህ ዓይነት ነገር የተለመደ ነበር።

ከዚያ ሁሉ መንከራተት በኋላ አሜሪካ እጇን ዘርግታ አልተቀበለችኝም ነበር። ቢሆንም የመንከራተት ታሪኬ አብቅቶ እንደ ሰው የምታይበት ኑሮ መጀመሪያ ልዩ ተስፋ ጫረብኝ። አውሮፓ ካሳለፍኩት አሰልች የጥበቃ ሕይወት ይልቅ ያ መረብ

መጠቅለልና ዓሳ መሸከም ቢቆይም ከውስጡ ያልጠፋ ስቃይ ነበርና፤ በመጀመሪያዎቹ ዓመታት የአሜሪካ ሥራዬ ገነት መስሎ ነበር የታዩኝ። ቆይቶ የአሜሪካ ኑሮ ሲገለጥልኝ መረብ ከማጣብ ወጥቼ እኔ ራሴ መረብ ውስጥ መግባቴ ገባኝ። ሁለት ዓይነት እስር ቤቶች አሉ፤ አንዱ አጥር ውስጥ ያስቀምጠናል፤ ሌላኛው አጥፋን ውስጣችን ያስቀምጠዋል- አሜሪካ ሁለተኛዋ እስር ቤት ነበረች። ካቴናው ነፍስ ላይ ነበር የሚከረክመው። በዚች ምድር፣ የነፃነት ቁንጮ ማለት አገርህ ላይ ከፋም ለማም ሕዝብህ መኻል ተሳክቶልህ መኖር መቻል ነው። ተራራው ሥር ሆኖ ይኼን ማሰብ አይቻልም፤ ለዓመታት ለፍተው- ደክመው ተራራው ጫፍ ላይ ሲቆሙ ብቻ ነው፤ አገር ከነድህነት እና ከነሰቆቃዋ የነፍሳችን ሐቅ መሆኗ የሚገለጥልን።

በወጣ ገባ ጉዞዬ ሰዎችን ከነፍሴ ይቅር ማለት ተማርኩ። በቃ ሰዎች ተረገምንም፣ ተመረቅንም በዚች አጭር ሕይወት የምንከፍለው መከራ በቂያችን ነው። በቀል፣ እርስ በእርስ መፋተግ የከንቱ ከንቱ...ሁሉን ነገር ተውኩት። አንገቴን ደፍቼ ቀን ከሌት መሥራት ሆነ ኑሮዬ... መሥራት... መሥራት... መሥራት። ከቤተሰቦቼ ሕይወት ጀምሮ ሁሉን ነገር በመሥራት ቀዴርኩ። ዐሥራ አራት ዓመታት ግራ ቀኝ ሌላ ሕይወት ሳልመኝ፣ ሁለት ሥራ እየሠራሁ ከመረቤ ለመውጣት ተጋሁ፤ በእርግጥም የተሳካልኝ ይመስለኛል። ከ21 ዓመቴ የጀመረ መንከራተት አርባ ልደፍን አንድ ዓመት ሲቀረኝ እግዚአብሔር በቃህ አለኝ መሰል ጠቅልዬ አገሬ ገባሁ።

ዕድል ከብዙ ጀርባ መስጠት በኋላ ፊቷን አዙራልኝ አሜሪካ በምትባል ግዙፍ ዓሳ ነባሪ ተውጬ ተተፋሁ። የስሜ አንድምታ ቆይቶ ገረመኝ! ዓሳ ነባሪ ውጦ የተፋው የናስ አሜሪካ ውጦ ከተፋችኝ እኔ ጋር ስም ተጋራን። ሁለቱም አንዴ የዋጥቱን አጽሙን ካልሆነ አይተፉም ይባላል፤ እውነት ነው። የሕይወት አጋጣሚ ዓሳ ነባሪውንም አሜሪካንም እንዴት እንደሚውጡና እንዴት እንደሚተፉ አሳይቶኛልና ሕያው ምስክር ነኝ። እናም አዋዋጡ አንድ ዓይነት ባይሆንም እኔ የናስ ጥላሁን እንዲህ ለዓመታት በስደት ጥርስ ታኝኬ ተተፋሁ። ነፍሴ ላይ የመረረ የጥርስ ማጎተም ቢኖርም እነዚያን ጠባሰዎች ሕይወት ጋር ተፋልሜ ድል በመንሰቴ

ያገኘኋቸው ኒሻን አድርጌ አያቸዋለሁ እንጂ አልማረርም። በአዲስ ሕይወት እንደምፈወስም ተስፋ አደርጋለሁ። ሕይወት ተአምር አያልቅባት መቼስ!! ቢሆንም ተስፋ ራሱ ሕመም እንዳለው አልዘነጋም።

የተስፋ ሕመሙ!

ከረዥም ጊዜ የአሜሪካ ቆይታ በኋላ ጠቅልዬ ለመኖር ወደ ኢትዮጵያ ስመለስ፣ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ጓደኛዬ ካሌብ ጋር የምሳ ቀጠሮ ያዝን። ዝምተኛ ልጅ ነበር። ሠዓሊ ነው። ገና ያኔ ተማሪ እያለንም በሥዕል ፍቅር ያበደ ልጅ ነበር። ዐሥረኛ ክፍል ሆነን ኢየሱስ ከደቀመዛሙርቱ ጋር የመጨረሻውን ራት ሲበላ የሚያሳይ ቆንጆ ሥዕል ስሎ ሰጥቶኝ እስከ አሁን እማማ መኝታ ቤት በፍሬም ተሰቅሎ አለ። እማማ ሥዕሉን ባዬቸው ቁጥር ከጎፈሯን ትመጥና “የኔ ጌታ! ለኛ ብሎኩ ነው እንዲህ የጠቋቆረ እንጂማ የብርሃን ፀዳሉ ከጠሐይ ሰባት እጅ የሚያበራው የት ሂደበት?! እንኳን ለራሱ ለኛስ ብርሃኑ ተርፎ የለ?!” ትላለች በሐዘን። በእርግጥ ሥዕሉ የጠቋቆረው ካሌብ “ቻርኮል” በሚለው ነገር ስለሳለው ነበር። በኋላ እኔ ወደ ንግድ ሥራ ኮሌጅ ስገባ ካሌብ ሥዕል ለመማር “አርት ስኩል” ገባ። አሁን ታዋቂ ሠዓሊ ሆኗል። ታዲያ ተገናኝተን ስላሳለፍኩት አንዳንድ ነገር እያጨዋትኩት ድንገት የሆነ ሐሳብ አሰብኩ።

“እኔ የምልህ . . . አንድ ነገር ብነግርህ ልክ እንደነገርኩህ አድርገህ ትሥልልኛለህ?”

“ራግርት ጸሐፊ እንደሚባለው ራግርት ሠዓሊ ልታደርገኝ ነዋ?” ብሎ ሰቀና “ምንድን ነው?” አለኝ። በሞሮኮና ስፔን ድንበር መካከል ስላጋጠመኝ ነገር ከመጀመሪያ ጀምሮ ነገርኩት፤ እና አጥሩን፣ አጥሩ ላይ በነፋስ ድምፅ የሚፈጥሩትን ብጭቅጭቂ ጨርቆች፣ ከአጥሩ ወዲያ ያለው መብራትና በዚህ በኩል ስለነበረው ጨለማ . . . ጭንቀቱ፣ ተስፋው . . . ተመስጦ ሲያዳምጠኝ ቆዩና ፊቱ ላይ ሐዘን ረበበት “ለምን ማሣል ፈለግህ?” አለኝ።

ለተገኘው

ያ አጥር ለእኔ በሁለት አገራት መካከል የተቀመጠ የድንበር መከለያ ብቻ አልነበረም፤ በሞት እና በሕይወት መካከል ያለ መለያ መስመር እንጂ። ስንቶች ከስንቱ አፍሪካዊ አምባገነን፤ ርሃብና ጦርነት ነፍሳቸውን ሊያድኑ በዛ አለፉ?! ጥለውት የሄዱት ፎቶና ዕቃቸው ምሳክር ነው። ያ አጥር ለእኔ በአገራት መካከል ያለ ጥቂት ኪሎሜትሮች ልዩነት ብቻ ሳይሆን የዘመን መለያ መስመር ነበር። ከአጥሩ ወዲህ ባለችው አፍሪካና ከአጥሩ ወዲያ ባለው አውሮፓ መካከል በኑሮ፤ በስልጣኔ፤ በሰብአዊነት የብዙ ክፍለ ዘመን ልዩነት ነበር። ያ አጥር ለእኔ ከገራገር ልጅነት ወደ ጥልቅ ሰውነት የቀየረኝ አስማተኛ በር ነበር። ያ አጥር ከአጥር ወጥቼ ስለ እውነተኛው ሕይወት እንዳስብ ያደረገኝ መገለጥ ነበር- ለእኔ።

ከአጥሩ ወዲያ ለተቀመጠው ተስፋ እኔን ጨምሮ ሰዎች የሚከፍሉት ዋጋ እንደዚያ ይመራል ብዬ አላሰብኩም ነበር። አጥሩ ከሚበጭቀው ሥጋ በላይ ተስፋ ነበር ሕመም የሆነብን። ተስፋ እዚህ ልብ ላይ የሚፈጥረው ሕመም አለ። ተስፋ ሕመም አለው። ይኼን ሁሉ የሆነውን አጥር በጎበዝ ሠዓሊ ለማሣል ፈለግሁ። ታሪኬ የጀመረው እዚህ ነው ብዬ የማሳዩው ነገር ፈለግሁ። በእርግጥ ያልነገርኩት አንድ ነገርም ነበር። ለዛናታ ስለዚያ አጥር ስነግራት ራቂት ደረቴ ላይ ዕንባዎቼ ተንጠባጠቡ፤ ቀዝቃዛ የዕንባ ዘለላዎች። እና ከዚያም በፊት ከዚያም በኋላ ያላለችውን አንድ ነገር አለች። “የትም አትሂድብኝ!?”

በረዥሙ ተነፈሰና “ችግር የለዉም ዕሥልልሃለሁ! እንደጨረስኩ እደውልሃለሁ፤ እንዳትጨቀጭቀኝ” አለኝ፤ ካሌብ። ልቤ በደስታ ዘለለች። ይህን ካለኝ በኋላ ግን ካሌብ የውሃ ሽታ ሆኖ ቀረ። እኔም ያን ያኽል አልተከታተልኩትም። በመኻል ወደ አሜሪካ ተመልሼ ስለቆዩሁ አልተገናኘንም። ስሜቱም ድንገት ብልጭ ያለብኝ ነገር ስለነበር ሲቆይ እንኳን ሥዕሉን ሠዓሊውን ረሳሁት።

አንድ ቀን ብሔራዊ ቲአትር አካባቢ ሰው ቀጥሬ ቡና እዩጠጣሁ አንድ ጋዜጣ አዟሪ ፊቴ ያስቀመጠውን ጋዜጣ ገለጥ ገለጥ እያደረኩ አያለሁ። ድንገት የኪነጥበብ አምዱ ላይ የጋዜጣውን ገጽ ግማሽ የሞለ ሥዕል ጋር ተፋጠጥኩ። የድንበር አጥሩ ላይ በቁርጥራጭ ጨርቆቹ ምትክ ብዙ ሰዎች እንደ ኢየሱስ ተሰቅለው የድንበር

ጠባቂዎቹ እንደ ክርስቶስ ሰቃዮች ዓይነት የጥንት የሮማ ወታደሮች የሚለብሱትን ጡሩር ለብሰው ይታያሉ። ከፍ ብሎ ሰማዩ ላይ ልክ እንደ ፀሐይ ብርሃን የሚረጭ ዶላር ይታያል። ዓይኔን ወደ ርዕሱ አቃባዝኩ “the passion of hope” በሚል ርዕስ በሒልተን ሆቴል የተካሄደው የታዋቂው ሠዓሊ ካሌብ ፍሰሐ የሥዕል ዓውደ ራዕይ ከፍተኛ አድናቆትን አግኝቷል” ይላል። ዝቅ ብሎ ጋዜጠኛ ይጠይቃል፤

“ሐሳቡ እንዴት መጣልህ?”

ይመልሳል ወዳጄ ካሌብ “አንድ ቢቢሲ የሰራው ዶክሜንተሪ ላይ ስደተኞች በሞሮኮና ስፔን በርደር የሚገጥሟቸውን ችግር ሲናገሩ ካዬሁ በኋላ ሐሳቡ ከውስጤ አልወጣ አለ... ከምንም በላይ የሚጎዳን ኤክስፔክቴሽኖችን ነው... በተስፋ ውስጥ ያለውን ሕመም ነው ለማሳዩት የፈለግሁት...”

“ተሳክቶልኛል ትላለህ?” ... ጋዜጣውን በቀስታ አጣጥፌ አስቀመጥኩና ተከዝኩ!

እንደ ልምጭ ግርፊያ ቆዳዬን ዘልቆ አመመኝ። ተስፋ ያደረግሁት ወዳጄ ለተስፋ ሕመም ዳረገኝ። በአገሮች መካከል ብቻ አይደለም የእሾህ አጥር ያለው፤ በእኛና በታሪካችን መካከልም ለራሳቸው ዕውቅና ለመቃረም እንዲህ የሚሰነቀሩ የእሾህ አጥሮች አሉ። ስደቱን ሳይሰደድ፤ እይታዬን ሳያይ፤ ሕልሜን ሳያልም፤ ሕመሜን ሳይታመም፤ ናፍቆቴን ሳይናፍቅ፤ በመሰናክሌ ሳይሰናከል፤ ታዋቂው ወዳጄ የማያውቀውን ትላንቴን በብሩሹ ቀማኝ። ነገሩ በልኬ እንዲያስተካክልልኝ የሰጠሁትን የሐዘን ልብስ፤ ልብስ ሰፊው በአደባባይ ዘንጦበት ሲደሰት እንደማይት ነበር። የአንዱ ሕማማት ለሌላው ሰርጉ ነው! ተውኩት።

ሕይወት...ሲጠያይም!

ባለቤቴ ማኅደረ ሰላም ወሬ የሚሰለቻት ሴት ናት። ሲበዛ ዝምተኛ፤ ካወራችም በአጭሩ ተናግራ ወደ ዝምታዋ የምትመለስ ሴት። አንዳንዴ ወሬዋ ከማጠሩ የተነሳ የተቋረጠ ስለሚመስለኝ ትቀጥላለች ብዬ ዓይን ዓይኗን ሳያት “አለቀ!” ትለኛለች እስቃለሁ። ምንም እንኳን ዝምተኛነቷን ገና የኮሌጅ ተማሪዎች እያለን የማውቀው

ቢሆንም ከተጋባን በኋላ ግን ብሶባት ነበር። ወይም በዚህ ቅርበት ስታዘበው ተጋብኝ ይሆናል።

እኔ ደግሞ ለረዥም ዓመታት በሰው አገር ታፍኜ በመኖሪያ ይሁን አልያም የፈረንጅኛ ትንሽ ትልቁን በዝርዝር የማውራት ልማድ ተጋብቶብኝ፤ ብቻ ብዙ የማውራ ይመስለኛል። የእርሷ ዝምተኛነት የበለጠ ወሬኝነቴን ያጋንነውና ብቻዬን የምኖር እስኪመስለኝ አንዳንዴ የራሴ ድምፅ ያስተጋባብኛል። አለ አይደል በጨለማ ውስጥ ለሆነ ሰው እያወራን ድምፁ ሲጠፋብን ተኛህ እንዴ? እንደምንለው ዓይነት፤ ማኅድረ ጋር ሳወራ በየመኻሉ “እዩሳማሽኝ ነው?” ማለት አበዛለሁ፤ ብዙ ጊዜ ራሷን በአዎንታ ከፍ ዝቅ ከማድረግ ባለፈ “አዎ!” የሚል ቃል እንኳን ለመናገር ይታክታታል።

ታዲያ መጀመሪያ ከአሜሪካ ወደ ኢትዮጵያ መጥቼ እንደተገናኝን ሰሞን፤ በወሬ ወሬ “በሕፃንነቴ ጥቁር ነበርኩ እያደግሁ ስኬድ መልኬ ጠየመ፤ ወደ ፊት ፈረንጅ እንዳልመስል እፈራለሁ” አለችኝ... እንደ ቀልድ! እንዲያው ያን ያኽል ቁም ነገር ሆኖ ሳይሆን አባባሏ የራሴን ሕይወት የሚገልጽ መስሎኝ ነበር ያኔ። ብዙ ብዙ የጠቆሩ የስደት ጊዜያትን አሳልፌ በስተመጨረሻ ሕይወት መልኪ እየጠዩመልኝ ነበር። ከምንም በላይ ማኅድረን ማግባቴ ደግሞ ሕይወትን እንደ ፀሐይ ያደምቃታል የሚል ተስፋ ሞልቶኝ ነበር።

መቼስ ለሕይወት ተምሳሌት ካደረግነው መጠዬም፤ በመጨለምና በመንጋት መኸል ያለ መካከለኛነት ምሳሌ ነውና ፍጹም ደስተኛ ነበርኩ። ግን ደግሞ ከተጋባን በኋላ ከዚያ ሁሉ መራር የስደት ታሪክ ሳገግም ነው መሰል አንዳንድ ጥያቄ በውስጤ ሳይፈጠር አልቀረም። እነዚህ ጥያቄዎች ቀደም ሲል በቼልታ ያለፍኳቸው ቢሆኑም እየቆዩ ይከነክኑኝ ጀመር።

ብዙ የማይገቡኝ ነገሮች አሉ። ከድሮውም ግድ ካልሆነብኝ በስተቀር የሕይወትን ሚስጥር ካልመረመርኩ ብዬ ቸክ የምል ሰው አይደለሁም። ያልገባኝን ነገር እንደ ትልቅ ቋጥኝ ዘሬው አልፋለሁ። አላሳልፍ ካለኝም ወደ ኋላ እመለሳለሁ። ንዝንዝ

አልወድም። በሥራ በታዬም ይሁን የትም ሰዎች ጋር በገባኝም፣ በልገባኝም ጉዳይ ክፉ ነገር ከተነጋገርኩ፣ ከቀኝ ጀሮዬ ከፍ ብሎ ጨምድዶ የሚይዝ ራስ ምታቴ ይነሳብኛል። ይኼ እንኳን ከጊዜ በኋላ የመጣ ሕመም ነው። ከነገር እሸሻለሁ፣ ከጥል እሸሻለሁ፣ ሰላም፣ ሳቅ እና ጨዋታ ብቻ እወዳለሁ...ግን ሁልጊዜ ፋሲካ የለም። አንዳንድ ጉዳይ ቢሸሽቱም የማይሸሽ ነው። ለምሳሌ ይኼው የባለቤቴ ማኅደረ ሰላም ነገር።

በሕይወቴ ስኬት ከምለቼው ታላላልቅ ጉዳዮች አንዱ ትዳር መመሥረቴ ሲሆን፣ በተለይም ማኅደረን ማግባቴ ስኬቴን ከፍ ያለ አድርጎት ነበር። ፈጣሪ በምን ተአምር ጠብቆ ለእኔ እንዳስቀመጠት በግርምት አስባለሁ። መታበይ እንዳይመስልብኝ ባልነግራትም ገና ያኔ ንግድ ሥራ ኮሌጅ እያለን ነበር የወደድኳት፤

የወደድኩባት ምክንያት እንደ ብዙኃኑ የግቢው ወንድ በቁንጅናዋ ተስቤ አልነበረም፤ በጭራሽ! እንዲያውም እኔ የማኅደረ ቁንጅና አይገባኝም። በእርግጥ የሆነ ለመግለጽ የሚከብድ የፊት ቀለም ነበራት። በድፍን ግቢው ጥይምና ለእርሷ ብቻ የተሰጠ ይመስል “ጠይሟ ልጅ” ነበር ብዙዎች የሚሏት። እሱም ያን ያክል ተጋኖ አይታዩኝም ነበር። ያ የተወለወለ የሚመስል ጠይምነቷ እንደ ሆነ ልዩ ምልክት ከመሆን ባለፈ ያን ያክል የተለዩ ስሜት አያሳድርብኝም ነበር። ማኅደረ ለእኔ ቀጥ ያለ አቋምና ረዥም ጸጉር ያላት ጠይም ሴት ናት። ቆንጆ ተብሎ የሚዳነቅ ሳይሆን፣ የተስተካከለ ምንም እንኳን የማይወጣለት መደበኛ መልክ ያላት ነበረች። ልክ እንደ ብዙ ሚሊዮን ኢትዮጵያዊያን ሴቶች።

እንግዲህ ቁንጅና የመለዩት ጸጋዬ ከሕዝብ ተለይቶ ተገፎ ካልሆነ በስተቀር የማኅደረ ውበት ሥርዓቷና ጥልቅ ዝምተኝነቷ ነበር ባይ ነኝ። ያኔ ማኅደረና ጓደኛዋን ጨምሮ አምስት የምንሆን ልጆች ጥሩ ቅርርብ ነበረን። ነገሩ እንደ “ግሩፕ” ነገር ነበር። ታዲያ ሁላችንም በማኅደረ ዙሪያ የተለያዩ ርቀት ያለው ምህዋር ነበረን። እኔ ጥሩ ልጅነቷ ስለሚስበኝ ወድጃት ነበር፤ አብሪያት መሆን እፈልግ ነበር። ያ ነገር ልብስ የሚያስጥል ፍቅር አልነበረም፤ ይልቅ ሁኔታው ቢመቻችለት ወደ ፍቅር ለመቀዬ ጭፍ ላይ የቆመ ለስላሳ ስሜት ነበር።

ሀገራችን

የኮሌጅ ትምህርቴን አቋርጬ ከተሰደድኩ በኋላ ማኅደረን ያስታወስኩበት ጊዜ ትዝ አይለኝም ነበርና አሁንም ያ ነገር ፍቅር ስለመሆኑ እጠራጠራለሁ። ያኔ አፈጮሌና ተጨዋች የነበርኩ ቢሆንም፤ እዚህ ነገር ላይ ግን አንዳች ነገር አፊን የሚቆልፈው ዓይን ዓፋር ነገር ነበርኩ። ከውጭ ለሚያዩኝ ግን እንደዚያ መገመቱን እንጂ፤ ማኅደረ ጋር ረዘም ያለ ጊዜ ለብቻችን የተገናኘንበት ጊዜ ያለ አይመስለኝም (ቆይቶ ከልረሰሁት በስተቀር) ሲጀመር ብቻዋን ማግኘት አስቸጋሪ ነበር። ሃይማኖት ከምትባል መንጠቆ የመሰለች ዳደኛዋ ጋር ነበር ተያይዘው የሚጓዙት ።

ታዲያ ማኅደረን ለመቅረብ በሞከርኩ ቁጥር ሃይማኖት የምትባል ዳደኛዋ እንደ ሸበ አጥር ከፊቴ ትጋረጣለች። ከዚህ ጋሬጣነቷ ብዛት ከማኅደረ ይልቅ ሃይማኖት ጋር በጣም ተቀራርቦ ነበር። ከኮሌጁ የተማሪዎች ካፍቴሪያ በናልፍም፤ ብቻችንን አልፎ አልፎ ሸይ ቡና እንል ነበር።

በዚህ ቅርርቦችን ታዲያ ጉራ እንዳይመስልብኝ እንጂ፤ ሃይማኖት አጉል ፍላጎት አድርባት እንደነበር ከሁኔታዋ ገብቶኝ ነበር። እንዲሁም አንዴ በጣም ደስ የማይል ነገር ማድረጓ ትዝ ይለኛል። ልሰደድ ቀናት አንደቀሩኝ ነበር፤ አጠቃላይ ዝርዝሩን አላስታውስም፤ ብቻ ወደ ማታ አካባቢ እሷና እኔ እዚያው ኮሌጅ አካባቢ የሆነ ቦታ ቆመን ነበር፤ ስንሰነባበት ሁልጊዜ ጉንጭ ለጉንጭ ተሳስመን ነው። የዚያን ቀን ግን ሆነ ብላ ዞረች እና ከንፈሯ ከንፈሬን በርሾት አለፈ፤ ነገሩ ስለደበረኝ ተሰናብቻት ሄድኩ። ሴት ልጅ እንደዚህ ስትሆን ደስ አይለኝም። እስካሁን ሳያት ይቀፈኛል። ታዲያ ለራሴ ስቀልድ በዚያ ገደ ቢስ ከንፈሯ ሸኝታኝ ነው ፍዳዬን የበላሁት፤ የማኅደረ ከንፈር ቢሆን ኖሮ በብርሃን ሰረገላ ነበር አሜሪካ የምገባው እላለሁ።

ታዲያ ስለ ማኅደር በወሬ ወሬ ጣልቃ እያስገባች አንዳንድ ነገር ትነግረኝ ነበር። ያዘነች አስመስላ ታውራው እንጂ የሚበዛውን የማኅደረን ጉድለት የሚመስል ታሪክ የሰማሁት ከዚህ ዳደኛዋ ነው። ይቺ ሃይማኖት የምትባል መልክም፤ አመልም የነሳት ልጅ ስንጋባ የማኅደረ ሚዜም ነበረች። በግልጽ ፊቴ ላይ እንዳያስታውቅ ብጠነቀቅም እስከ አሁን ቤታችን በመጣች ቁጥር ደስ የማይል ስሜት ነው የሚሰማኝ።

አንዱ ሲቆይ የሚከነክነኝ ነገር ስለማግኘት እናት የነገረችኝ ነገር ነው “እናቷ አገር አንዱ ሲቆይ የሚከነክነኝ ነገር ስለማግኘት እናት የነገረችኝ ነገር ነው “እናቷ አገር ያወቃት ቁሌታም ነበረች (ቃል በቃል እንደዚያ ነበር ያለችኝ) አለሌ ነገር ነበረች። ግን ደግሞ ብታያት እንዴት እንደምታምር፤ አባቷን ከሦስት ልጆቻቸው ጋር ጎልታቸው ሌላ ወንድ ጋር ተያይዞ ጠፋች” አለችኝ። ዛሬ ላይ ሳስበው ስለጓደኛዋ ገመና ያውም ማግኘትን ለወደዳትና አብሯት ለሚማር ልጅ በዚያ ልክ ማውራት ለምን አስፈለገ? ብልም፤ ያኔ ግን ምንውህነት ሦስት ልጅ ከወለዱ በኋላ? ብያለሁ።

ያንን ከሩቅ የሚሸሹት ፊቷን ወደ እኔ አስጠግታ “ልጆቹን የወለደቻቸው ከሰውዬው አይደለም እየተባለ ይታማል። እንዲያውም ሰውዬው አልጋ ላይ ችግር ስላለባቸው ነው ወንዶች ጋር የምትሄደው እየተባለ ይወራል። ደግሞ ልጆቹን ስታያቸው ሐሜቱን ወደማመን የሚገፋ መልክ ነው ያላቸው ሦስቱም በመልክ አይመሳሰሉም። ብቻ እግዚአብሔር ነው የሚያውቀው።”

በእርግጥ ከዚያ በፊት ባላውቃቸውም ከአሜሪካ ተመልሼ ማግኘት ጋር ጋብቻ ካሰብን በኋላ ቤተሰቦቿ ጋር አስተዋውቃኝ ነበር። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እስከአሁን፤ ወንድሞቿን ባየኋቸው ቁጥር ሁልጊዜ ይኼ ነገር ትዝ እያለኝ እቼገራለሁ። የማግኘት ተከታይ ኤፍሬም ይባላል፤ ለስላሳ ጸጉሩ ውሃ ሲነካው የሚተኛ ወደ ቢጫ የሚወስደው ቅላት ያለው ልጅ ነበር። በዚያ ላይ ረዥም፤ የሁሉም ታናሽ መስፍን ደግሞ ጥቅጥቅ ያለ ከርዳዳ ጸጉርና ጠይም ቆዳ ያለው እንደ ዕድሜው በቁመቱም ከሁሉም የሚያንስ ልጅ ነው።

ሁሉንም የሚያመሳስላቸው አንድ ነገር ሲበዛ ትሁቶች መሆናቸው ብቻ ነው። ወሬው እውነት ነው ብዬ ብቀበለው እንኳን ይኼ ትህትና የአስተዳደግ ውጤት ነውና አባታቸው ምን ያክል ጥሩ አባት እንደሆኑ የሚያሳይ ምልክት ነበር -ለእኔ። በእርግጥም የበለጠ እያወቅኋቸው በሄድኩ ቁጥር የማግኘት አባት ምን ያክል ብርቱና ጩዋ ሰው እንደነበሩ መረዳት ችያለሁ። እንዲያውም አልፎ አልፎ ውጭ እየተገናኘን አንድ ሁለት ማለታችን አልቀረም፤ ይኼ ነገር ማግኘት ፊት ላይ ፈገግታ ሲፈጥር ተመልክቻለሁ።

እንግዲህ አንድ ዳደኛዎ ሃይማኖት አባባል ከሆነ፤ የማኅደረ ዝምተኝነት እና ከሰው መለዩት እንደ በሽታ የተጠናዎታት እናታቼው ትታቼው ከሄደች በኋላ ነበር። ከወንድሞቼም በላይ በእናቷ መጥፋት ክፉኛ የተገዳቸው ማኅደረ ናት እንጂ ከዚያ በፊት ተጨዋች፤ ተግባቢ እንዲያውም የአንደኛ ደረጃ ተማሪዎች እያሉ አስተማሪ ወጣ ሲል፤ ተማሪዎች ፊት ቆማ ካልዘፈንኩላችሁ የምትል ደፋር ልጅ ነበረች። የእናቷ መጥፋት መንፈሷን ሰበረው።

ዳደኛዎ ይኸን ነገር ለምንም ትንገረኝ ለምን፤ ቤተሰብ የሚለው ነገር የሁሉ ነገሬ አልፋና አማጋ ነውና ለማኅደረ ልክ የሌለው ሐዘን ተሰማኝ። እናቷ ትታት የጠፋችና በዚህች ምድር አባት ብላ በሙሉ ልቧ የተደገፈቻቸው ሰው ምናልባትም ትክክለኛ አባቷ ያልሆኑ ምስኪን። ዳደኛዎ እንኳን የእውነት ዳደኛዎ አይደለችም። ለማኅደረ የነበረኝ ስሜት ከልክ ያለፈ ሐዘን ነበር። ከመጀመሪያውም ከወደድኩት በሕረዋ ጋር ምናልባት ይኼ ይኼ ነገር ተደማምሮ ማኅደረን እንደ ዳደኛዬ ማዬት እና መቅረብ የጀመርኩበት ጊዜ ነበር። ያውም በራሴ የቤተሰብ ጉዳይ በተጨናነቅሁበት ለራሴ የሚታዘንልኝ በነበርኩበት ወቅት።

በሴት ጉዳይ ይዘፈንበት ይለቀስበት የማለውቅ ወጣት ነበርኩና ደፍሬ አልገፋሁም፤ ጨካኝም አልራቅኳትም። አንዳንድ ማኅደረ ጋር ለመቀራረብ የማደርጋቸው ነገሮች ነበሩ። ከዳደኞቹ ፎቶ ኮፒ ቤት የሚያስፈልጋትንም የማያስፈልጋትንም ሁሉ በነፃ ኮፒ እያደረግሁ እወስድላት ነበር። እሷ ግን እያንዳንዷን ሳንቲም አስባ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ትመልስልኝ ነበር። ያው ተዘዋዋሪው እዚያ የተማሪዎች ካፌ ሻይ ስንጠጣ የእኔን ሒሳብ ተንደርድራ የምትከፍለው ነገር መሆኑ ነው። ለምን ቀድማ ሒሳብ እንደምትከፍል ለእኔ ቢገባኝም፤ ለሌሎቹ ዳደኞቻችን ግን በመካከላችን የተለዩ ቅርቦት የተፈጠረ የሚያስመስል ነገር ነበር። በአሽመር ፈገግታ፤ በጥቅሽ፤ በክንድ ጉሸማ፤ ወዘተ፤... ግፋቦት የሚሉኝ ዳደኞቹ በወቅቱ እንደዚያ ስታደርግ ደስ የማይል ስሜት እንደሚሰማኝ አያውቁም ነበር። ማኅደረ ጋር አሳለፍኩ የምለው ረዥም ጊዜ አሁን ጨርሶ በማለስታውሰው ምክንያት ሰፈሯ ድረስ የሸጄሁባትን ቀን ነው። ምን እንዳወራን አላስታውስም፤ ሰዓቱ እንኳን ትዝ አይለኝም፤

የማስታውሰው ብቼኛ ነገር አንድ ዙሪያውን በወዳደቀ አሮጌ መኪናና የመኪና ጎማ የተሞላ አሮጌ ጋራዥ ጋ ስንደርስ መለያዬታችንን ነው።

መንገዱ ከዚያ ጋራዥ በሚወጣ የተቃጠለ ዘይት የተበከለ ከባድ የብረት ቅጥቀጣ ድምጽ የነበረበት፤ አካባቢውም የሚቀፍ ዓይነት ነበር። ከጋራዥ አለፍ ብለው፤ እንደሱቅ መንገዱን ተከትለው የተሠሩ ግቢ የሌላቸው የቁጠባ ቤቶች ነበሩ። ከእነዚያ ምርጊታቸው የረገፈና የጣራቸው ቆርቆሮ የዛገ አሮጌ የቁጠባ ቤቶች መካከል ማኅደረ ወደ አንደኛው ስትገባ አስታውሳለሁ። ለምን እንደሆነ እንጂ ያም እይታ አሳዝኖኛል።

ከሁለት ዓመታት በላይ በዚያ ስሜት ውስጥ ቆይቻለሁ። በመጨረሻ አቅሌን ስቼ ለስደት ስዘጋጅ ከእነዚያ ሁሉ ጓደኞቼ ይልቅ ማኅደረ የጠቆቀችኝን ዛሬ ላይ አስታውሰዋለሁ። ወደ አምስት የምንሆን ልጆች ከክላስ በፊት ሰብሰብ ብለን ተቀምጦን በየአፋችን ስናወራ፤ ከጎኗ ነበር የተቀመጥኩት፤ ዘር ብላ አይታኝ፤

“የኒ ሰሞኑን ልክ አትመስልም ደህና ነህ?”

“ደህና ነኝ” አልኩ፤ እየሳቅሁ! ለቅጽበት ትክ ብላ አይታኝ ወደ ሌሎቹ ጨዋታ ተመለሰች። ከተወሰኑ ሰሞንታት በኋላ ይመስለኛል ተሰደድኩ። የማኅደረ ነገር በዚያው አለቀለት። እንደው በሆነ በሆነ አጋጠሚ ለቅጽበት አስታውሻት ካልሆነ በስተቀር ሙሉ መልኪ ጭምር ከአእምሮዬ ጠፍቶ ነበር። እንደገና ማኅደረን ያገኜኋት ከ14 ይሁን 15 ዓመታት በኋላ ነበር። ሌላ ሰው ሆኜ ሌላ ሰው ሆና።

የዛሬ ሰባት ዓመት ቤተሰቦቼን ጥቆቃ ወደ ኢትዮጵያ ተመልሼ ነበር። በዚያውም አባታችን ያወረሰን ቦታ ላይ ወደ አገሬ ስመለስ የምኖርበት ያልኩትን ቤት እያሠራሁ ስለነበር ምን እንደደረሰ ለማወቅ። የተወሰነ ጊዜ እንደቆዩሁ ታናሽ እህቴ ማሪያም ሰምራ ጋር የሆነ ውክልና ጋር የተያያዘ ነገር ለመጨረስ ስድስት ኪሎ ወደሚገኝ አንድ መሥሪያ ቤት ሄድን፤ ሁሉም ነገር ግራ ስለሚገባኝ እህቴ እንሂድ ያለችብኝ ቦታ ሁሉ እንደ ሕፃን ልጅ እየተከተልኩ ከመሄድና ፈርም ስትለኝ ከመፈረም ውጭ ሌላ ሥራ አልነበረኝም። ቢሮክራሲው ያሰለቸኝ ነበር።

የዚያን ቀን እህቴ የምታደርገውን አድርጋ ለፈርማ እስክትጠራኝ አግዳሚ ወንበር ላይ ተቀምጬ ከዚያ ከዚህ ስትሯሯጥ አያታለሁ። የትላንትና ማሪያም አድጋ እንዲህ ከፋቁ ሰዎች ግርምት ይሞላኛል። መኻል ላይ ዐሥራ አራት ዓመታት ክፍተት ስለነበር ያች ትንሿ እህቴ አድጋ ሳይሆን በትልቅ ቆንጆ ወጣት ሴት ቀይረው የጠበቁኝ እስኪመስለኝ፤ በግርምትና በስስት አያታለሁ። ትርምሱን እታዘባለሁ። በጫጫታው እገረማለሁ። ከዚህ ሁሉ ዓመታት በኋላ ሁሉ ነገር እንደነበረ መሆኑ እየገረመኝ ይኼን ትርምስ የናፈቀ አእምሮዬ በጉጉት እያንዳንዱን ነገር ይቃርማል።

በዚህ ቅጽበት ነበር ፊት ለፊ ከቆመው የመስተዋት ግርዶሽ ጀርባ ካሉት በርካታ ቢሮዎች የአንዱ በር ተከፍቶ በወረቀት የተሞላ ቢጫ ፋይል ያቀፈች ሴት ብቅ ያለችው። አእምሮዬ ለቅጽበት የት እንደሚያውቃት ከማሰብ ውጭ ለማስታወስ ብዙ ጊዜ አልወሰድብኝም። ረዘም ያለች ፣ ረዥም ጸጉሯ ወደ ኋላ ታሥሮ የተለቀቀ ጤም ሴት፤ ለራሴ ማኅደረ አልኩ። ከዚህ ሁሉ ዓመት በኋላ እንኳን ከልጅነት ወደ አዋቂነት ከተሸጋገረ አጠቃላይ ለውጥ ውጭ የተጋነነ ለውጥ አልነበራትም፤ ውስጤ በደስታ ሲዘል ይታወቀኛል።

ተነስቼ ወደ ፊት ሄድኩና ደንበኛ ለማስተናገድ በተሠራው የመስተዋቱ ክብ ቀዳዳ በኩል ጎንበስ ብዬ በጎላ ድምፅ ጠራኋት “ማኅደረ!” ድንገት ዞረችና ወደ እኔ ሳይሆን ወደሚተራመሰው ሕዝብ የጠራትን ሰው ፍለጋ ዓይኖቿን አንከራተተች። እጄን አውለበለብኩላት፤ ግራ በመጋባት አዬት አደረገችኝና ወደ እኔ መጥታ በትህትና “አቤት!” አለችኝ። ፊቷ ላይ ምንም ዓይነት ማስታወስ አይታይባትም ነበር (በዚህ ትንሽ ቅሬታ እንደተሰማኝ አስታውሳለሁ ያን ያኽል አርጅቼ ይሆን? ከሚል ሐሳብ ጋር) ካጎነበስኩበት ቀና ብዬ በፈገግታ ጠፋሁብሽ? አልኳት።

ትንሽ የኃፍረት ፈገግታ ፊቷ ላይ እየታዩ ወደ ቀኝ በኩል ተራመደች፤ በዚያ በኩል መስተዋት ስላልነበር በግልጽ መተያይት እንችል ነበር። እናም ትንሽ አዬችኝና “እምምም ዮኒ እንዳትሆን ብቻ?” ብላ በሰቅ ስትፍለቀለቅ ነፍሴ በሐሴት ተሞላች። ከሆነ ዓይነት ሞት በኋላ የሚያውቁኝ ሰዎች ወዳሉበት ዓለም በትንሣኤ የተመለስኩ

እስኪመስለኝ ውስጤ በደስታ ዘለለ። ያቀፈችውን ፋይል የሆነ ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠችና፤ ሌላ በር ከፍታ ወደ እኔ መጣች ተቃቅፈን በሰቅ አውካካን።

ከውስጥ መስተዋቱ ያንጸባርቃል ለዚያ ነው፤ አለች ይቅርታ ባዘለ ድምጽ። አንተ! አንቺ! እየተባባልን በግርምት ስንተያይ ቆይን። እንዲህ ነበር ከጸጉር በቀጠነች አጋጣሚ ማኅደረን ዳግም ያገኛችን። የዚያን ቀን እህቴ ጋር አስተዋወቅኋቸው። ታዲያ ስንወጣ እህቴ ምን አለችኝ?...

“የፊቷ ጥራት ሲገርም!... ንኪው- ንኪው ብሎኝ ነበር...” ወይ ይኼ ፊት! አልኩ በውስጤ።

ማኅደረ ጋር ስልክ ተቀያይረን ከተለያዩን ከሦስት ቀን በኋላ ይመስለኛል ደወለችልኝ፤ መቼ እረፍት እንደምትሆን ስላላወቅሁ የእርሷን ስልክ ስጠብቅ ነበርና ደስ አለ። በቀጣዩ ቀን ቅዳሜ ምሳ ልንበላ ተቀጣጠርን።

ሳገኛት እንደመጀመሪያው ቀን ፍንድቅድቅ አላለችም ትንሽ ቁጥብ ሆና ነበር፤ ቢሆንም ብዙ አወራን። የሚበዛውን ያወራሁት እኔ ብሆንም እሷም ትምህርት አቋርጬ ከሄድኩ በኋላ የተወራውን፤ እዚያች ፎቶ ኮፒ ቤት ሄዳ ዳደኛዬን ምን ሆኔ እንደጠፋሁ እንደጠየቀችው ነገረችኝ፤ በዚህ ንግግሯ ውስጤ ተደሰተ። የሆነ የመፈለግ ስሜት ተሰማኝ። እንዲሁ የኮሌጅ የዳደኝነት ቅርርባችን የፈጠረው በሚመስል ግልጽነት ሕይወት እንዴት ነው? አልኩ። የዚያን ቀን እጄን ታጥቤ ልምጣ ብላ ሄዳ ከሩቅ ለአስተናጋጇ ሒሳብ ስትከፍል አይኋት። አንዳንድ ዓመል ዕድሜ ልክ አይለቀም።

ከዚያን ቀን በኋላ ግንኙነታችን አስገራሚ ነበር። ረፍቼን ጨርሼ ወደ አሜሪካ እስክመለስ ድረስ በየቀኑ በሚባል ሁኔታ እንገናኝና ሻይ ቡና ብለን እንለያያለን። አልፎ አልፎም ራት እንበላለን። ስፈራ ስቼር... “ይቅርታ በግል ጉዳይሽ ከገባሁ እንዲሁ የዳደኝነት ጥያቄ ነው፤ አላገባሽም?” አልኳት።

ጸሐፊ

“እምምምምም! ባክኽ የኔ ነገር ትንሽ ግራ የገባው ነው፤ ስለ አንተ እናውራ... አንተስ?”

“አላገባሁም!”

“ምነው በሰላም?”

“እውነቱን ለመናገር በቁም ነገር አስቤበት አላውቅም፤ በዚያ ላይ ፋታ የሌለው ሕይወት ነው ያሳለፍኩት... ስልሽ እንኳን ስለሌላ ሰው ማሰብ ራስሽን የሚያስረሳ... እኔ እንጂ! ምናልባትም ይኼ አስቀያሚ መልኬ የሚስባት ሴት ጠፍታ ይሆናል” ተሳሳቅን።

ከሦስት ወር ረፍቴ የሚበዛውን ማኅደረ ጋር ጥሩ ጊዜ አሳለፍን። አንድ ነገር እየገረመኝ ነበር፤ አንድም ቀን በቀጠርኩበት ሰዓት አይመቼኝም ብለኝ አታውቅም፤ ይኼ አደፋፍኮኝ ነበር ወደ አሜሪካ ልመለስ ሁለት ሳምንት ሲቀረኝ ከከተማ እንድንወጣ የጠይቅኋት፤ አንገቷን እንዳቀረቀረች “ደስ እንዳለህ” አለችኝ። የነገሮች ፍጥነት ገረመኝ። መታበይ መሆኑ ቆይቶ ቢገባኝም “አሜሪካና ሴት” የሚል አጉል ሃሳብ ውልብ ብሎብኝ ነበር።

ያቺ ከስታራ ለሰላምታ እንኳን ደጅ የምታስጠና ሴት፤ እንዲህ ስስባት የምትሰብ ስገፋት የምትገፋ ሆና ሳገኛት ምን ላስብ?! የት ከርሞ እንኳን እንደመጣ በወጉ ላላወቀችው ሰው ራሷን ጣል ስታደርግ ምን ልበል? ቢሆንም ይኼው ብዬ በማልገልጸው ምክንያት ውስጤ ጨዋነቷን ይለፍፍ ነበር።

ሀዋሳ ሄድን። እጅግ ውብ የሆነ ቀን ነበር ያሳለፍነው። በጀልባ ሐይቆቹ ላይ ቀዘፍን፤ እጅ ለእጅ ተያይዘን በእግራችን ብዙ ዘርን፤ ውስጤ እያደረግን ባለው ነገር ቢደሰትም... ውሃ፤ ጀልባ እና ዓሣ ሳይ ግን ከዚያ አካባቢ ሩጥ ሩጥ ብሎኝ ነበር። የሞሮኮ መከራዬ፤ ደስታዬ መኻል ዘብረቅ ብሎ እየገባ ያስቸግረኝ ነበር።

የእግር መንገዳችን አድክሞን፤ ከሐይቁ ዳርቻ ያገኘነው አግዳሚ የድንጋይ ወንበር ላይ አረፍ አልን። ፀሐይ እየጠለቀች ነበር። ምን ላወራት እንደነበር እንጂ ብቻ ዘሬ ማጎደረን አይቻል፤ ያ ምስሏ ዘላለማዊ ትዝታዬ ሆኖ በውስጤ ታተመ። ያ የምሽት ጀምበር ያረፈበት ጸጉሯ፤ በነፋስ በቀስታ እየተተራመሰ ተበታትኖ ፊቷን ከበታል፤ ወርቃማዋ የምሽት ጀምበር እንደ ቲያትር ቤት መብራት ማጎደረ ጠይም ፊት ላይ ብቻ የበራች መሰለች። ፊቷ ከነተከበበት ውብ ጸጉሯ ሲታይ በጥቁር ሐር የተከበበ የወርቅ ዕንቁላል ይመስል ነበር። ከንፈሯ ጠብ ሊል የተንጠለጠለ ውብ ጤዛ!! ጀምበር እዚያ አድማሱ ላይ ሳይሆን ፊቷ ላይ የምትጠልቅ ነበር የሚመስለው። ድምቀቱ፤ ብነካው የሚያቃጥል የሚመስል ፍም ጠይምነት፤ ዓይኔን ሳልነቅል አይቻል፤ አሻግራ አድማሱን ትመለከት ነበር። ወደ እኔ ዘራ ዓይኖችን ሲገጣጠም በኃፍረት ፈገግ አለች።

ድንገት “ለምን አንጠጣም?” አልኳት። ሐሳቡ ከዬት እንደመጣልኝ አላውቅም።

“እንጠጣ?”

“...ስልክ እንስከር!”

“እንስከር?” ብላ ምንጅገረኝ በሚል ስሜት ትከሻዋን ወደ ላይ ሰበቀች። ዝም ብዬ አይቻል። ሳቀችና በኃፍረት አቀረቀረች። እጄን ትከሻዋ ላይ ጣል አድርጌ በኮንትራት የያዝነውን ሾፌር ጠራሁና ጥሩ መዝናኛ ቦታ እንዲወስደን ጠይቅሁት። አንድ ሰፊ ግቢ ያለው ሺላ የሚመስል ቤት ወሰደን። ወደ ውስጥ ስንገባ፤ አዳራሹ አለባበስና ወዘናቼው ምቹ ኑሯቸውን በሚያሳብቅ ወንዶችና ሴቶች ተሞልተዋል። ከመድረኩ አንድ ድምፃዊ የጥላሁን ገሠሠን ዘፈን በሙሉ ባንድ ታጅቦ ይዘፍናል። ድባቡ ደስ የሚል ነበር።

ከዚያ የሆነው ነገር ሁሉ እብደት ነበር። ሳናቋርጥ ጠጣን፤ ተያይዘን ሰፊው መደነሻ ላይ በእነዚያ ለስላሳ ሙዚቃዎች ተወዛወዝን፤ ጥልቅ የሆነ ዝምታና መተቃቀፍ ውስጥ ሆነን ነበር የምንወዛወዘው፤ በሰዓቱ እኔ አልሰከርኩም ነበር። ማሂ ግን ትንሽ ሞቅ ያላት ይመስለኛል። አልፎ አልፎ ትንሽ ሚዛኗን እንደመሳት ያደርጋት

ነበር። በዚህ ዝምታ ውስጥ ነፍሴ እነዚያ ባሕር ዳርቻ ላይ የነበሩ መሸታ ቤቶች ውስጥ ዛናታ ጋር ያሳለፈችውን ጊዜ ታስባለች።

“ለምንድን ነው ሄድኩኝ ሳትለኝ የሄድከው?” አለች ማኅደረ ከንፈሯ ጆሮዬን እስኪነካኝ ተጠግታኝ።

“የት?” ግራ ገብቶኝ ጠቆቅኳት።

“ሱዳን...ኬኒያ... እኔ እንጂ...አሜሪካ...”

“አ!” ብዬ የምመልሰውን ሳስብ፤

“ትወደኝ ነበር አይደል?” አለች። ሰክራለች።

“በጣም!”

“እዚያ ሆነህ አስታውሰኸኝ ታውቃለህ?”

“ብዙ ጊዜ” ብዬ ዋሸኳት።

“አሁንም ትወደኛለህ?” አልመለስኩለትም ወደ ራሴ ስቤ አጥብቄ አቀፍኳት። ዘፋኝ ጨርሶ የዳንስ ወለሉ ላይ የነበሩት ሰዎች ወደየወንበራቸው መመለስ ጀመሩ።

እዚህ ላይ ነበር እስከ ዛሬ የሚገርመኝ ነገር የተፈጠረው። ወደ ጠረጴዛችን ለመመለስ እጇን ይዠን በሰው መኻል መንገድ ስጀምር፤ ማሂ እጇን በቀስታ አስለቅቃኝ ተመለሰች። መጀመሪያ ወደ መታጠቢያ ቤት የምትሄድ ነበር የመሰለኝ። ወደ መድረኩ ተጠግታ የባንዱ መሪ የሚመስለውን ጊታር ተጨዋች ጎልማሳ በምልክት ስትጠራውና በአክብሮት ወደ ፊት መጥቶ አገንብሶ ሲያዋራት የሆነ ሙዚቃ እንዲጨውቱለት ልትጠይቅ ነው አልኩ። እንዲያውም የምትመርጥልኝን ሙዚቃ ለመስማት ሳልጓጓ እቀራለሁ?

የሆነው ነገር ግን በውኔም በሕልሜም ያለሰብኩት ነገር ነበር። ጌታር ተጨዋቹ እራሱን በፍጥነት ነቅንቆ በደስታ ፈገግ አለ። ወደ ደረጃው ጠቁሟት ቀድሟት ሄዶ ቆመ። በደረጃው በኩል ወደ መድረኩ ስትወጣ ራመድ ብሎ በአክብሮት እጇን ይዞ ደገፋት። ሁለቱም ወደተደረደሩት የሙዚቃ መሳሪያ ተጨዋቾች ሄዱና የሆነ ነገር ሲነግራቸው በፈገግታ እራሳቸውን እየነቀነቁ ተስማሙ። እንዲያውም ጌታር ተጨዋቹ ወደ ፊት ራመድ አለና ማይክ አንስቶ ለማጎደረ አቀበለት፤ ተቀብለው ቆመች።

ሙዚቀኞቹ ጎን ለጎን በሹክሹክታ ተነጋግረው በስምምነት አውራ ጣታቸውን ከፍ እያደረጉ ምልክት ከተሰጣጡ በኋላ ለመጀመር ተዘጋጁ። ያኔ ደነገጥኩ! ወደ መድረክ ሮጬ እባካችሁ ትንሽ ሞቅ ብሏት ነው፤ ይቅርታ ለማለት አንድ ሁለት ጊዜ እግሬን ካነሳሁ በኋላ ግራ ገብቶኝ ቆምኩ። በጭንቀት ተውጬ አዳራሹን በዓይኔ ቃኜሁት ሁሉም ሰው ወደ መድረኩ ይመለከታል። ሙዚቃው ረጋ ብሎ ሲጀምር ማጎደረ ወደ ተመልካቹ ፊቷን አዞራ መሬት መሬት እያዩች ቆመች።

ግንባሬን እዩፈተግሁ በኃፍረት አቀርቅሬ እንደቆምኩ ፈጽሞ ከማጎደረ ይወጣል ብዬ ያልጠበቅሁት ስርቅርቅና ውብ ድምፅ አዳራሹ ውስጥ ሲናኝ በለማመን ቀና ብዬ አዩኋት። ድምፅዋ ውስጥ የሆነ መግለጽ የማልችለው የሚነዝር ስሜት ነበር። ብዙ ዓመት እንደዘፈነ የመድረክ ሰው ዓይኖቿን ከድና በእርጋታ ነበር የምትዘፍነው። ሙዚቀኞቹም እንደ እኔው ጩንቋቸው ነበር መሰል ስትዘፍን በፈገግታ ተያዩ። አዳራሹ ጸጥ ብሎ ሙዚቃውና የማሂ ድምፅ ብቻ ሲንቆረቆር ምን አደረግሁ!?... አለቀስኩ!! ድብልቅልቅ አለብኝ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ያንን ዘፈን ስንት ጊዜ እንደሰማሁት እግዜር ይወቅ። ደግሞ የወንድ ዘፈንኮ ነው። ተሾመ አሰግድ የተባለ አንጋፋ ድምፃዊ የድሮ ዘፈን። ከዚያ በፊት በሴት ሲዘፈን አልሰማሁም።

“የኔ አካል የኔው ነህ ምን አወርስሃለሁ... አንጀቴና ልቤን ያው ትቸልሃለሁ። በሃሳብ በርሃ ብቃጠል ብቀልጥም... የመውደድን ርሃብ... የፍቅርን ውሃ ጥም... ካንተ ትንፋሽ በቀር... በምንም አልቆርጥም። ደምም ባልቋደስ ከወንድም ከእህትህ...”

ለተያያዘው

ከገጅቴም በማዘን ባልሆን እንደናትህ...ከኔም ሆኖ በፍቅር ተቀምጠሃል-
እንደቅንነትህ..."

ከዚህ በላይ መቀጠል አልቻለችም፤ ሰግ ተናነቃት። ማይኩን በሥርዓት አስቀምጦ
ከመድረኩ በፍጥነት ወረደች። አዳራሹ ውስጥ የነበረው ሰው ረዥም ጭብጨባ
አጅቧት ወደ እኔ መጣች። እያለቀሰች ነበር። ወደ ፊት ሄጄ አቀፍኳት።

“እንሂድ!” አለች።

ተያይዘን ወጣን። ወደ ያዝነው ሆቴል ነበር በዝምታ የሄድነው።

ቀን ላይ ለዬራሳችን ሁለት የተለያዩ ክፍሎች ብንይዝም በዚያ ምሽት ግን ወደ እኔ
ክፍል ስንገባ ምንም አላለችም። ሌላ ክፍል መያዟንም የረሳችው ነበር
የምትመስለው። ፍዝዝ ብላ ነበር፤ መጠጡ ይሆናል ብዬ አሰብኩ። በዝምታ
ተጠጋኝት፤ ዝም! አቀፍኳት፤ ዝም! መሳሳም ጀመርን፤ ድንገት ዕንባዋ ተዘረገፈ
“ማሂ ደህና ነሽ? ወደ ክፍልሽ ልውሰድሽ?” አልኳት ከልቤ ነበር። እራሷን በአሉታ
ነቅንቃ በደከመ ድምፅ “እንተኛ” አለችኝና ቀድሞ ወደ አልጋው ተራመደች።

ልብሰቻችንን አወላልቀን በጨለማው ውስጥ ስንተቃቀፍ ምን ገረመኝ? የሰውነቷ
ልስላሴ። በሕይወቴ የመጀመሪያ ከሆነችው ዛናታ ጀምሮ አሜሪካ ከገባሁ በኋላ
አልፎ አልፎ አብረያቸው እስከወጣሁት ሴቶች ከማንኛቸውም እንደ ማኅደረ ገላ
የሚለሰልስ ሰውነት አላጋጠመኝም። የሕፃን ልጅ ሰውነት እንኳ እንደዚህ
አይለሰልስም። በዚያ ጨለማ ውስጥ የለቅሶ ሲቃ በሚተናነቀው ድምፅ ማኅደረ
ደጋግማ የምትለው... “አፈቅርሻለሁ በለኝ!” ነበር። “አፈቅርሻለሁ በለኝ!”

በዚያች ሌሊት ነበር ላገባት ውስጤ የወሰነው። ምክንያቱ ደግሞ ይህን አባባሏን
ፈጽሞ በተሳሳተ መንገድ ስለተረጎምኩት ነበር። በትክክል የመሰለኝ ማኅደረ ኮሌጅ
እያለን ያፈቀረችኝና በመሄዴ የተጎዳች፤ ለዓመታት ፍቅሯ ውስጧ ቆይቶ ስታገኛኝ
የፈነዳ ዓይነት ነበር። ለምን ፎቶ ኮፒ ቤት ሄዳ የት እንደሄድኩ ጠየቀች? ለምንስ
ሳትነግረኝ ሄድክ ብላ ወቀሰችኝ? ጓደኝነታችን በግሩፕ ነበርና እንደ ጓደኛ ካወራች

“ለምን ሳትነግረን ሄድክ?” ነበር ማለት የነበረባት። ለምን መታወሷን ማወቅ ፈለገች? በግሏ ነበር ያዘነችው አልኩ። እንዲያውም ይኼን ያክል ዓመት ብቻዋን እያሰበችኝ አስታውሻት ባለማወቁ ጸጸት ቢጤም እንደተሰማኝ ትዝ ይለኛል።

ምንም እንኳን ከአሜሪካ ነቅዬ ለመምጣትና አገሬ ላይ ለመኖር ካሰብኩ ቆይቼ የነበረ ቢሆንም ከፋከራ ያለፈ ቁርጥ ያለ ጊዜ አላስቀመጥኩም ነበር። ማኅደረን ካገኘሁ በኋላ ግን ወሰንኩ። ተመልሼ የምሄደው ነገሮችን ለማስተካከል ቢሆንም ይኼንን ግን ለማንም አልተናገርኩም ነበር፤ ለእርሷም ጭምር። እንዲያውም ሥራዋን እንድታቆም ያሳመንኳት አሜሪካ ከሄድን ምን ያደርግልሻል? ብዬ ነበር። በቀጣዩ ቀን እዚያው ሀዋሳ ራት ላይ ላገባት እንደምፈልግ ነገርኳት መልሷ እስካሁን ይገርመኛል።

“ከፈለግህ እሺ!”

“ማኅደረ! እወድሻለሁ አፈቅርሻለሁ! ሚስቴ እንድትሆኗ በጣም ነው የምፈልገው” አልኳት ከልቤ ነበር። ዕንባዋ ድንገት ተዘረገፈ። ምንም ሊገባኝ አልቻለም ለምንድን ነው የምታለቅሰው?! እስካሁን ያ ለቅሶዋ አልገባኝም። እንዲህ ባለ የቁልቁለት ፋጫ ነበር ወደ ትዳር የገባነው።

*** *** ***

ማኅደረ ጋር ከተጋባን በኋላ፣ ስለ ቤተሰቧም ሆነ ስላለፈ የፍቅር ሕይወቷ፣ ከእራሷ አንደበት ምንም ነገር ሰምቼ አላውቅም። አታወራም፤ በእርግጥ ጠይቂያት አላውቅም። በተለይ ስለ ፍቅር ሕይወቷ ላለማንሳት እጠነቀቅ ነበር። በደፈናው የሆነ ሰው ወይም ሰዎች እንደነበሯት ይገባኛል። እኔ ራሴ በፍቅር ስለከነፍኩለት ዛናታ ለማን ተነፈስኩ? ያውም እንደ ትዳር አብረን ኖረን። እንደ ዘላለም ከረዘመውና ሰው እስኪሰለች ከምዘረዝረው ታሪኬ ውስጥ ለምን ዛናታ ጋር ያሳለፍኳቸውን ሰባት ውብ ወራት ቆርጫ እዘላቸዋለሁ? በአፍሪካና አውሮፓ መካከል ለእኔ ጀልባም፣ ደላላም ሳይሆን ያቺ ሴት ነበረች ድልድይ የሆነችኝ። ያውም ስለ እሷ

በሰብኩ ቁጥር የፍቅራችን ሙቀትና ትዝታው እስከ ዛሬም በልቤ ወላፊኑ እየተሰማኝ።... እናም ማኅደረ ያለፈ የፍቅር ታሪኳን ካልነገረችኝ ብዬ አልተቀዬምኳትም።

ግን አንዳንድ ውልብ የሚሉ ጉዳዮች ያለፈውን ለማወቅ እንድንጓዝ የሚያደርጉብኝ ጊዜ አለ። ለምሳሌ፣ ያቺ ሃይማኖት የምትባል ጓደኛዋ ቤታችን መጥታ በሄደች ቁጥር ማኅደረ ዓይኖቿ ያባብጣሉ፤ ስታለቅስ ባለያትም እንዳለቀሰች ግን ይገባኛል። ለቀናት የሚቆይ ድብርት ይጨጨናታል። ምን እያወራቻት ብትሄድ ነው እንደዚያ ስሜቷ የሚረባበሽው? እላለሁ። ቤተሰቦቿን አውቃለሁና ስለ ቤተሰብ ጉዳይ እንደማይሆን ግልጽ ነው። እንግዲህ ሁለቱ ብቻ የሚያውቁት የሚያስለቅስ ጉዳይ ምን ሊሆን ይችላል?

አለማወቅ ደጉ!

የሚስቴን ገላ ከእኔ በፊት ማን እና እንዴት እንዳቀፈው የመስማት ፍላጎት የለኝም። ድንግልና ለእኔ የሥጋ ጉዳይ ብቻ አይደለም። አንዲት ሠላሳ ዓመት ያለፋት ሴት ለምን ድንግል ሆና አላገኜኋትም የምል ጅልም አይደለሁም። ቅሬታዬ የሚመነጨው እየገፋችኝ ያለችው እሷ ናት ወይስ ውስጧ ያለ ሌላ ሰው? የሚለውን ሳስብ ነው። ይኼንንም ግን አልጠቆምም... ለምን? የማናውቀውን ታሪክ በግልጽነት ስም በማውራት የትዝታ ሥጋ ማልበስ፤ ነገሩ ከሆነው በላይ በሐሳቦችን ሲሆን እንዲኖር መፍቀድ ነው።

አጠቃላይ ዕውቀት የዝርዝሩን ያክል አያበሳጭም፣ አያስቀናም፣ አያሳዝንም፤ የሆነ ፍቅረኛ ነበራት ወይም ፍቅረኞች ነበሯት፤ በቃ! ካወራንበት ያ የሆነ የማይታወቅ ሰው፤ መልክ፣ ስም፣ ባሕር፣ ሥራ፣ ሐብት እና በፍቅር ያሳለፉበት ጊዜ ሁሉ ዕውቀታችን ይሆናል፤ ያወቅነው ነገር ነው በመረጃ እየተደገፈ የሚያበሳጭን እና የሚያስቀናን። የማወቅ ጉጉታችን ቢገፋን እንኳን፣ መተውን የመሰለ ፈውስ የለም። በአንዳንድ ጉዳዮች አለማወቅን የመሰለ ዕውቀት የለም። አዎ! ማን ጋር ምን እንዳደረገች ከግምት ባለፈ አላውቅም፤ ስለማላውቅ አላስታውስም፤

ስለማለስታውስ ምንም አላደረገችም፤ ስለዚህ በድንግልናዋ ያገኘችት የምወዳት ሚስቱ ናት እለዋለሁ ለራሴ።

ሁላችንም ልናወራው የማንፈልገው ታሪክ ይኖረናል። ምናልባትም ዋናው ታሪካችን ያ ልናወራው የማንፈልገው ታሪክ ይሆናል። መጠኑ ይለያይ እንጂ ሁሉም ዛፍ ሥር አለው። የደበቅነው ታሪካችን እንደ ዛፍ፣ አላፊ አግዳሚ ለሚያዩው ሕይወታችን የማይታይ ሥር ነው። አወራነውም- አላወራነውም፣ ታዬም- አልታዬም እዚያ የተደበቀ የታሪክ ሥራችን ላይ ነው የምንቆመው። ወደ ፊት እስከቀጠልን ድረስ ተመልሶ መነካካቱ፣ ምናልባትም ዛሬያችንን ሊረብሽ ይችላልና ባለቤቱ ፈቅዶ እስኪተነፍሰው መተው ይሻላል ባይ ነኝ። ያለፈ ነገራችን እየተመለሰ ዛሬያችንን እስካልረበሽ ድረስ፣ ሥራችንን በነበረበት ትተን በሚታዩ ፍሬዎቻችን፣ በሚስቡ አበባቻችን፣ መፋቀር፣ መዋደድ፣ መከባበር አንችልም ወይ?

እንዲህም ባስብም ግን የማኅደረን የበዛ ዝምታ ውስጤ ይሁን ብሎ ተቀብሎታል ማለት አይደለም። ባልጠይቃችም ላገቡት ሰው ይቅርና ለጓደኛ እንኳን ስለራሳችን የሆነ ነገር እንላለንኩ! ሰዎችን አወቅን ስንል አብረናቸው በመኖር ካዬነው ባሕሪያቸው፣ ራሳቸው ከነገሩን ታሪካቸው፣ ፍላጎትና ስሜታቸው ተነስተን የምንገነባው ማንነታቸውን አወቅን ማለታችን አይደለም እንዴ?

እከሌ እንዲህ ነው ስንል፣ ከእነዚህ ምንጮች ከሰበሰብነው መረጃ ተነስተን ነው መቼስ! እና ማንን ነው ያገባሁት? ስል የማገኘው መልስ ከአንድ ዓረፍተ ነገር አይዘልም። ያገባሁት ንግድ ሥራ ኮሌጅ ስንማር አውቃት የነበረች፣ በኋላ አካውንታት የሆነች ማኅደረ ሰላም ዓምዶ ሚካኤል የምትባል ሴት ናት። ስለ እርሷ ከማውቀው ታሪኳ ይልቅ ስሟ ይረዝማል።

አገሬ ላይ በወግ በማዕረግ አግብቼ፣ ልጅ ወልጄ በመኖሬ ፍጹም ደስተኛ ብሆንም፣ አንዳንዴ እንዲህ ዓይነት ስሜቶች ዘብረቅ እያሉ ሕይወቴን ያጠያይሟታል። ሙሉ ጨለማ ወይም ሙሉ ብርሃን የሚባል ሕይወት በዚህ ምድር ላይ የለም። ጠይምነትም ቢሆን መተላለፊያ ድልድያችን እንጂ ሕያው የሕይወት ቀለም

አይደለም። የማኅደረ ዝምታና ቀዝቃዛነት ሲበዛብኝ፤ ለዓመታት ከእጄ ላይ ያለወለቅሁትን ‘ብራዝሌት’ በትካዜ እነካካለሁ።

ሙቀት፣ ስሜት፣ ፍቅር፣ መተሳሰብ፣ መላፋት፣ ቀልድ፣ ሕልም የተሞላበት ትንሽ የደሃ ጎጆ በአእምሮዬ ውልብ ትላለች። የአንድኛችንን ወሬ ሌላኛችን በጉጉት የምናዳምጥ ነፍሳት በዚያች ጎጆ ውስጥ ነበርን። አንዳንዴ አንዲት ሴት አግብቼ የሌላ ሴት ማስታወሻ እጄ ላይ ማስቀመጥ ነውር እየሆነብኝ፤ አውልቄ ልጥለው አስብና “ግዴላም ባይመለሱበትም የተሻገሩበትን ድልድይ መስበር ግዴታ አይደለም!” እላለሁ - ለራሴ!!

ማንም የማያስታውሳቸውን ሰዎች፣ ማንም ከነማይዘክረው ታሪካቸው፤ በዚህ ምድር እንደሌሉ፣ እንዳልተፈጠሩ ከመርሳት፤ ትንሽ ሐውልት (በአደባባይም ባይሆን) ውለታቸው ባረፈበት ሰው ልብ ቢቀር ምኑ ነው ክፋቱ!? ይህች ‘ብራዝሌት’ ሌላ ትርጉም የላትም... የአንዲት ውብ ነፍስ ማስታወሻ ናት!!